

DIREKTNA BANKA AD KRAGUJEVAC

**Finansijski izveštaji za godinu
završenu 31. decembra 2019.**

i

**Izveštaj spoljnog revizora o izvršenoj reviziji
finansijskih izveštaja za 2019. godinu**

SADRŽAJ

	Strana
IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1 - 2
FINANSIJSKI IZVEŠTAJI	
Bilans uspeha	
Izveštaj o ostalom rezultatu	
Bilans stanja	
Izveštaj o promenama na kapitalu	
Izveštaj o tokovima gotovine	
Napomene uz finansijske izveštaje	1 - 126
GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU	

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

AKCIONARIMA I UPRAVNOM ODBORU DIREKTNE BANKE AD KRAGUJEVAC

Izveštaj o reviziji finansijskih izveštaja

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izveštaja Direktne Banke ad Kragujevac (u daljem tekstu "Banka"), koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2019. godine i bilans uspeha, izveštaj o ostalom rezultatu, izveštaj o promenama na kapitalu i izveštaj o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan, kao i napomene uz finansijske izveštaje koje uključuju sumarni pregled značajnih računovodstvenih politika.

Po našem mišljenju, priloženi finansijski izveštaji prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim aspektima, finansijsku poziciju Banke na dan 31. decembra 2019. godine, kao i rezultate njenog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji i Međunarodnim standardima revizije (MSR). Naše odgovornosti u skladu sa tim standardima detaljnije su opisane u odeljku našeg izveštaja *Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izveštaja*. Mi smo nezavisni u odnosu na Banku u skladu sa *Etičkim kodeksom za profesionalne računovođe* Odbora za međunarodne etičke standarde za računovođe ("IESBA Kodeks") i etičkim zahtevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izveštaja u Republici Srbiji, i ispunili smo naše druge etičke odgovornosti u skladu sa ovim zahtevima i IESBA Kodeksom. Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da nam pruže osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Odgovornosti rukovodstva i lica ovlašćenih za upravljanje za finansijske izveštaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i istinito prikazivanje ovih finansijskih izveštaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja, kao i za one interne kontrole za koje odredi da su potrebne za pripremu finansijskih izveštaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške.

Pri sastavljanju finansijskih izveštaja, rukovodstvo je odgovorno za procenu sposobnosti Banke da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti, obelodanjujući, po potrebi, pitanja koja se odnose na nastavak poslovanja i primenu načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo namerava da likvidira Banku ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim da to uradi.

Lica ovlašćena za upravljanje su odgovorna za nadzor nad procesom finansijskog izveštavanja Banke.

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

AKCIONARIMA I UPRAVNOM ODBORU DIREKTNE BANKE AD KRAGUJEVAC (Nastavak)

Izveštaj o reviziji finansijskih izveštaja (Nastavak)

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izveštaja

Naš cilj je sticanje uveravanja u razumnoj meri o tome da finansijski izveštaji, uzeti u celini, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške, i izdavanje izveštaja revizora koji sadrži naše mišljenje. Uveravanje u razumnoj meri označava visok nivo uveravanja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija sprovedena u skladu sa Međunarodnim standardima revizije uvek otkriti materijalno značajan pogrešan iskaz ako takav iskaz postoji. Pogrešni iskazi mogu da nastanu usled kriminalne radnje ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako je razumno očekivati da će oni, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke korisnika donete na osnovu ovih finansijskih izveštaja.

Kao deo revizije u skladu sa Međunarodnim standardima revizije mi primenjujemo profesionalno prosuđivanje i održavamo profesionalni skepticizam tokom obavljanja revizije. Mi takođe:

- Identifikujemo i procenjujemo rizike od materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izveštajima, nastalih usled kriminalne radnje ili greške, osmišljavamo i obavljammo revizijske postupke koji su prikladni za te rizike, i pribavljamo dovoljno adekvatnih revizijskih dokaza da obezbede osnovu za mišljenje revizora. Rizik da neće biti identifikovani materijalno značajni pogrešni iskazi koji su rezultat kriminalne radnje je veći nego za pogrešne iskaze nastale usled greške, zato što kriminalna radnja može da uključi udruživanje, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilazanje interne kontrole.
- Stičemo razumevanje o internim kontrolama koje su relevantne za reviziju radi osmišljavanja revizijskih postupaka koji su prikladni u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola Banke.
- Vršimo procenu adekvatnosti primenjenih računovodstvenih politika i u kojoj meri su razumne računovodstvene procene i povezana obelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo.
- Donosimo zaključak o prikladnosti primene načela stalnosti kao računovodstvene osnove od strane rukovodstva i da li, na osnovu prikupljenih revizijskih dokaza, postoji materijalna neizvesnost u vezi sa događajima ili uslovima koji mogu da izazovu značajnu sumnju u pogledu sposobnosti Banke da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti. Ako zaključimo da postoji materijalna neizvesnost, dužni smo da u našem izveštaju revizora skrenemo pažnju na odgovarajuća obelodanjivanja u finansijskim izveštajima ili, ako takva obelodanjivanja nisu adekvatna, da modifikujemo naše mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima pribavljenim do datuma izveštaja revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu za posledicu da imaju da Banka prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.
- Vršimo ocenu ukupne prezentacije, strukture i sadržaja finansijskih izveštaja, uključujući i obelodanjivanja, kao i da li su u finansijskim izveštajima prikazane osnovne poslovne promene i događaji na takav način da se postigne fer prezentacija.

Saopštavamo licima ovlašćenim za upravljanje, između ostalog, planirani obim i vreme revizije i značajne revizijske nalaze, uključujući i značajne nedostatke u internim kontrolama koje smo identifikovali tokom naše revizije.

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

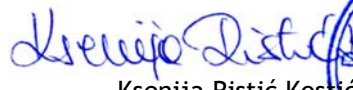
**AKCIONARIMA I UPRAVNOM ODBORU
DIREKTNE BANKE AD KRAGUJEVAC (Nastavak)**

Izveštaj o drugim zakonskim i regulatornim zahtevima

Rukovodstvo Banke je odgovorno za sastavljanje i tačnost priloženog godišnjeg izveštaja o poslovanju u skladu sa zahtevima Zakona o računovodstvu. U skladu sa Zakonom o reviziji i Odlukom o spoljnoj reviziji banaka, naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o usklađenosti godišnjeg izveštaja o poslovanju Banke za 2019. godinu sa finansijskim izveštajima za tu poslovnu godinu koji su bili predmet revizije. Naši postupci u tom pogledu su bili ograničeni samo na ocenu usaglašenosti finansijskih informacija sadržanih u godišnjem izveštaju o poslovanju sa revidiranim finansijskim izveštajima.

Po našem mišljenju, finansijske informacije obelodanjene u godišnjem izveštaju o poslovanju Banke za 2019. godinu usklađene su, po svim materijalno značajnim aspektima, sa finansijskim izveštajima Banke za 2019. godinu koji su bili predmet revizije.

Beograd, 21. april 2020. godine

Ksenija Ristić Kostić
Ovlašćeni revizor

Попуњава Банка		
Матични број: 07654812	Шифра делатности: 6419	ПИБ: 101458655
Назив: Директна Банка ад Крагујевац		
Седиште: Крагујевац		

БИЛАНС УСПЕХА
у периоду од 01.01.2019 до 31.12.2019.год.

(у хиљадама динара)

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	Ознака за АОП	Број напомене	Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
70	Приходи од камата	1 0 0 1	5	2.845.804	1.772.069
60	Расходи камата	1 0 0 2	5	479.457	293.950
	Нето приход по основу камата (1001 - 1002)	1 0 0 3		2.366.347	1.478.119
	Нето расход по основу камата (1002 - 1001)	1 0 0 4			
71	Приходи од накнада и провизија	1 0 0 5	6	874.367	630.540
61	Расходи накнада и провизија	1 0 0 6	6	255.235	243.680
	Нето приход по основу накнада и провизија (1005 - 1006)	1 0 0 7		619.132	386.860
	Нето расход по основу накнада и провизија (1006 - 1005)	1 0 0 8			
774 - 674 + 776 - 676 + 777 - 677	Нето добитак по основу промене фер вредности финансијских инструмената	1 0 0 9			
674 - 774 + 676 - 776 + 677 - 777	Нето губитак по основу промене фер вредности финансијских инструмената	1 0 1 0	7	59.257	1.815
727 + 728 - 627 - 628	Нето добитак по основу рекласификације финансијских инструмената	1 0 1 1	8		1.690
627 + 628 - 727 - 728	Нето губитак по основу рекласификације финансијских инструмената	1 0 1 2			0
720 - 620 + 721 - 621	Нето добитак по основу престанка признавања финансијских инструмената који се вреднују по фер вредности	1 0 1 3	9	41.111	7.428
620 - 720 + 621 - 721	Нето губитак по основу престанка признавања финансијских инструмената који се вреднују по фер вредности	1 0 1 4		0	0
775 - 675 + 770 - 670	Нето добитак по основу заштите од ризика	1 0 1 5			
675 - 775 + 670 - 770	Нето губитак по основу заштите од ризика	1 0 1 6			
78 - 68	Нето приход од курсних разлика и ефеката уговорене валутне клаузуле	1 0 1 7	10	288.422	104.316
68 - 78	Нето расход од курсних разлика и ефеката уговорене валутне клаузуле	1 0 1 8		0	0
750 - 650 + 751 - 651 + 756 - 656 + 760 - 660 + 729 - 629	Нето приход по основу умањења обезвређења финансијских средстава која се не вреднују по фер вредности кроз биланс успеха	1 0 1 9	13	122.037	0
650 - 750 + 651 - 751 + 656 - 756 + 660 - 760 + 629 - 729	Нето расход по основу обезвређења финансијских средстава која се не вреднују по фер вредности кроз биланс успеха	1 0 2 0	13		768.300
726 - 626	Нето добитак по основу престанка признавања финансијских инструмената који се вреднују по амортизованој вредности	1 0 2 1		0	0
626 - 726	Нето губитак по основу престанка признавања финансијских инструмената који се вреднују по амортизованој вредности	1 0 2 2	11	821.084	0
723 - 623	Нето добитак по основу престанка признавања инвестиција у придружена друштва и заједничке подухвате	1 0 2 3		0	0
623 - 723	Нето губитак по основу престанка признавања инвестиција у придружена друштва и заједничке подухвате	1 0 2 4			
74, 766	Остали пословни приходи	1 0 2 5	12	295.226	53.052
УКУПАН НЕТО ПОСЛОВНИ ПРИХОД (1003 - 1004 + 1007 - 1008 + 1009 - 1010 + 1011 - 1012 + 1013 - 1014 + 1015 - 1016 + 1017 - 1018 + 1019 - 1020 + 1021 - 1022 + 1023 - 1024 + 1025) ≥ 0		1 0 2 6		2.851.934	1.261.350
УКУПАН НЕТО ПОСЛОВНИ РАСХОД (1003 - 1004 + 1007 - 1008 + 1009 - 1010 + 1011 - 1012 + 1013 - 1014 + 1015 - 1016 + 1017 - 1018 + 1019 - 1020 + 1021 - 1022 + 1023 - 1024 + 1025) < 0		1 0 2 7			
63, 655 - 755	Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	1 0 2 8	14	1.044.174	635.953
642	Трошкови амортизације	1 0 2 9	15	368.556	107.493
752, 753, 761, 762, 767, 768, 773	Остали приходи	1 0 3 0	16	137.843	6.892.387
64 (осим 642) 652, 653, 661, 662, 667, 668, 673	Остали расходи	1 0 3 1	17	1.502.026	1.252.899
ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1026 - 1027 - 1028 - 1029 + 1030 - 1031) ≥ 0		1 0 3 2		75.021	6.157.392
ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1026 - 1027 - 1028 - 1029 + 1030 - 1031) < 0		1 0 3 3			
850	Порез на добитак	1 0 3 4			
861	Добитак по основу одложених пореза	1 0 3 5	18	94.722	6.052
860	Губитак по основу одложених пореза	1 0 3 6			

ДОБИТАК НАКОН ОПОРЕЗИВАЊА (1032 + 1033 + 1034 + 1035 + 1036) ≥ 0	1	0	3	7		169.743	6.163.444
ГУБИТАК НАКОН ОПОРЕЗИВАЊА (1032 + 1033 + 1034 + 1035 + 1036) < 0	1	0	3	8			
769 - 669	1	0	3	9			
669 - 769	1	0	4	0			
РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА – ДОБИТАК (1037 + 1038 + 1039 + 1040) ≥ 0	1	0	4	1		169.743	6.163.444
РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА – ГУБИТАК (1037 + 1038 + 1039 + 1040) < 0	1	0	4	2			
Добитак који припада матичном ентитету	1	0	4	3			
Добитак који припада власницима без права контроле	1	0	4	4			
Губитак који припада матичном ентитету	1	0	4	5			
Губитак који припада власницима без права контроле	1	0	4	6			
ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ							6
Основна зарада по акцији (у динарима без пара)	1	0	4	7			6
Умањена (разводњена) зарада по акцији (у динарима без пара)	1	0	4	8			

У Крагујевцу,
дана 21.04.2020.године

Законски
заступници Банке
Весна Павловић
Јово Сутјић

Попуњена Банка		
Матични број: 07654812	Шифра делатности: 6419	ПИБ: 101450655
Назив: Директна Банка ад Крагујевац		
Седиште: Крагујевац		

ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ
у периоду од 01.01.2019 до 31.12.2019.године

(у хиљадама динара)					
Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	Ознака за АОП	Број напомена	Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	ДОБИТАК ПЕРИОДА	2 0 0 1		169.743	6.163.444
	ГУБИТАК ПЕРИОДА	2 0 0 2			
820	Остали резултат периода Компоненте осталог резултата које не могу бити рекласификоване у добитак или губитак: Повећање ревалоризационих резерви по основу нематеријалних имовина и основних средстава	2 0 0 3			8.328
820	Смањење ревалоризационих резерви по основу нематеријалне имовине и основних средстава	2 0 0 4		15.410	
822	Актуарски добити	2 0 0 5		1.138	1.581
822	Актуарски губити	2 0 0 6			
821	Позитивни ефекти промена вредности власничких инструмената које се вреднују по фер вредности кроз остали резултат	2 0 0 7			
821	Негативни ефекти промена вредности власничких инструмената које се вреднују по фер вредности кроз остали резултат	2 0 0 8			1.600
825	Нереализовани добити по основу инструмената намењених заштити од ризика власничких хартија од вредности који се вреднују по фер вредности кроз остали резултат	2 0 0 9			
825	Нереализовани губити по основу инструмената намењених заштити од ризика власничких хартија од вредности који се вреднују по фер вредности кроз остали резултат	2 0 1 0			
825	Нереализовани добити по основу финансијских обавеза банке вреднованих по фер вредности кроз биланс успеха које су последица промене кредитне способности банке	2 0 1 1			
825	Нереализовани губити по основу финансијских обавеза банке вреднованих по фер вредности кроз биланс успеха које су последица промене кредитне способности банке	2 0 1 2			
825	Позитивни ефекти промена вредности по основу осталих компоненти осталог резултата које не могу бити рекласификоване у добитак или губитак	2 0 1 3			
825	Негативни ефекти промена вредности по основу других компоненти осталог резултата које не могу бити рекласификоване у добитак или губитак	2 0 1 4			
	Компоненте осталог резултата које могу бити рекласификоване у добитак или губитак	2 0 1 5			
823	Позитивни ефекти промене вредности дужничких инструмената који се вреднују по фер вредности кроз остали резултат	2 0 1 5			149.795
823	Негативни ефекти промене вредности дужничких инструмената који се вреднују по фер вредности кроз остали резултат	2 0 1 6		40.637	0
824	Добити по основу инструмената намењених заштити од ризика новчаних токова	2 0 1 7			
824	Губити по основу инструмената намењених заштити од ризика новчаних токова	2 0 1 8			
826	Нереализовани добити по основу обрачунавања трансакција и салда у страним валутама и прерасподела резултата и финансијске позиције страног пословања	2 0 1 9			
826	Нереализовани губити по основу обрачунавања трансакција и салда у страним валутама и прерасподела резултата и финансијске позиције страног пословања	2 0 2 0			
826	Нереализовани добити по основу инструмената намењених заштити од ризика нето улагања у страно пословање	2 0 2 1			
826	Нереализовани губити по основу инструмената намењених заштити од ризика нето улагања у инострано пословање	2 0 2 2			
826	Нереализовани добити по основу других инструмената намењених заштити од ризика	2 0 2 3			
826	Нереализовани губити по основу других инструмената намењених заштити од ризика	2 0 2 4			
826	Позитивни ефекти промена вредности по основу других компоненти осталог резултата које могу бити рекласификоване у добитак или губитак	2 0 2 5			
826	Негативни ефекти промена вредности по основу других компоненти осталог резултата које могу бити рекласификоване у добитак или губитак	2 0 2 6			
82	Добитак по основу пореза који се односи на остали резултат периода	2 0 2 7			
82	Губитак по основу пореза који се односи на остали резултат периода	2 0 2 8			
	УКУПАН ПОЗИТИВАН ОСТАЛИ РЕЗУЛТАТ (резултат сабирања, односно одузимања следећих АОП ознака из извештаја о осталом резултату: 2003 - 2004 + 2005 - 2006 + 2007 - 2008 + 2009 - 2010 + 2011 - 2012 + 2013 - 2014 + 2015 - 2016 + 2017 - 2018 + 2019 - 2020 + 2021 - 2022 + 2023 - 2024 + 2025 - 2026 + 2027 - 2028) ≥ 0	2 0 2 9			158.014

УКУПАН НЕГАТИВАН ОСТАЛИ РЕЗУЛТАТ (результат сабирања, односно одузимања следећих АОП ознака из извештаја о осталом резултату: 2003 - 2004 + 2005 - 2006 + 2007 - 2008 + 2009 - 2010 + 2011 - 2012 + 2013 - 2014 + 2015 - 2016 + 2017 - 2018 + 2019 - 2020 + 2021 - 2022 + 2023 - 2024 + 2025 - 2026 + 2027 - 2028) < 0	2	0	3	0		54.917	
УКУПАН ПОЗИТИВАН РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА (результат сабирања, односно одузимања следећих АОП ознака из извештаја о осталом резултату: 2001 - 2002 + 2029 - 2030) ≥ 0	2	0	3	1		114.826	6.321.458
УКУПАН НЕГАТИВАН РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА (результат сабирања, односно одузимања следећих АОП ознака из извештаја о осталом резултату: 2001 - 2002 + 2029 - 2030) < 0	2	0	3	2			
Укупан позитиван резултат периода који припада матичном ентитету	2	0	3	3			
Укупан позитиван резултат периода који припада власницима без права контроле	2	0	3	4			
Укупан негативан резултат периода који припада матичном ентитету	2	0	3	5			
Укупан негативан резултат периода који припада власницима без права контроле	2	0	3	6			

У Крагујевцу,
дана 21.04.2020.год.

Законски заступници банке

Весна Павловић

Јово Сулић

Попуњава банка		
Матични број: 07654812	Шифра делатности: 6419	ПИБ: 101458655
Назив: Директна Банка ад Крагујевац		
Седиште: Крагујевац		

БИЛАНС СТАЊА
на дан 31.12.2019.

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	Ознака за АОП	Број напомене	Износ текуће године	Износ претходне године
1	2	3	4	5	6
	АКТИВА				
00 (без 002), 010, 025, 05 (осим 050, 052 и дела 059), 060, 07, 085, 196, 296 и делови рачуна 009, 019, 029, 069, 089, 199 и 299	Готовина и средства код централне банке	0 0 0 1	19	8.576.676	9.925.115
	Заложена финансијска средства	0 0 0 2	20	2.102.904	0
125 и 225	Потраживања по основу финансијских деривата	0 0 0 3		26.978	77.549
120,122,124,220,224,129 и 229	Хартије од вредности	0 0 0 4	20	6.687.050	9.503.170
002, 01 (осим 010 и дела 019), део 020, 028, 050, 052, 06 (осим 060 и дела 069), 080, 088, 10, 11, 16, 20, 21, 26, 190, 191, 290, 291, део 493 и део 593 као одбитне ставке (ССКР-СС шифра 1 (без шифре 17), шифра 70 и делови шифара 71 и 74) и делови рачуна 009, 029, 059, 089, 199 и 299	Кредити и потраживања од банака и других финансијских организација	0 0 0 5	21	3.168.839	5.555.949
01 (осим 010 и дела 019), део 020, 028, 06 (осим 060 и дела 069), 080, 088, 10, 11, 16, 20, 21, 26, 190, 191, 290, 291, део 493 и део 593 као одбитне ставке (ССКР – СС шифра 17 и све остале шифре, осим шифре 70 и делова шифара 71 и 74) и делови рачуна 029, 069, 089, 199 и 299	Кредити и потраживања од комитената	0 0 0 6	22	36.935.835	32.084.818
123 и 223	Промене фер вредности ставки које су предмет заштите од ризика	0 0 0 7		0	0
126 и 226	Потраживања по основу финансијских деривата намењених заштити од ризика	0 0 0 8		0	0
130, 131, 230, 231, део 139 и део 239	Инвестиције у придружена друштва и заједничке подухвате	0 0 0 9		0	0
132, 232, део 139 и део 239	Инвестиције у зависна друштва	0 0 1 0		0	0
33	Нематеријална улагања	0 0 1 1	23	247.368	212.017
34	Некретнине, постројења и опрема	0 0 1 2	23	2.030.715	1.085.419
35	Инвестиционе некретнине	0 0 1 3	24	396.277	0
034 и део 039	Текућа пореска средства	0 0 1 4		0	0
37	Одложена пореска средства	0 0 1 5		181.023	73.538
36	Стална средства намењена продаји и средства пословања која се обуставља	0 0 1 6		6.071	19.731
021, 022, 024, 027, 03 (осим 034 и дела 039), 081, 082, 084, 087, 09, 134,192, 194, 195, 234, 292, 294, 295, 30, 38 и делови рачуна 029, 089, 139, 199, 239 и 299	Остала средства	0 0 1 7	25	529.171	962.740
УКУПНО АКТИВА (од 0001 до 0019)		0 0 1 8		60.868.907	59.501.046

ПАСИВА							
ОБАВЕЗЕ							
411 и 511	Обавезе по основу деривата	0	4	0	1	19.106	6.489
део 40, део 420, део 421, део 490, део 50, део 520, део 521, део 590, део 193 и део 293 као одбитне ставке (ССКР – СС шифра 1 (без шифре 17), шифра 70 и делови шифара 71 и 74)	Депозити и остале финансијске обавезе према банкама, другим финансијским организацијама и централној банци	0	4	0	2	26	4.963.568
део 40, део 420, део 421, део 490, део 50, део 520, део 521, део 590, део 193 и део 293 као одбитне ставке (ССКР – СС шифра 17 и све остале шифре, осим шифре 70 и делова шифара 71 и 74)	Депозити и остале обавезе према другим комитентима	0	4	0	3	27	42.843.269
417 и 517	Обавезе по основу деривата намењених заштити од ризика	0	4	0	4	0	0
418 и 518	промене фер вредности које су предмет заштите од ризика	0	4	0	5		
410, 412, 423, 496, 510, 512, 515, 523, 596 и 127 и 227 као одбитне ставке	Обавезе по основу хартија од вредности	0	4	0	6		
424, 425, 482, 497, 524, 525, 582, 597, део 193 и део 293 као одбитне ставке	Субординиране обавезе	0	4	0	7	28	764.353
450, 451, 452, 453 и 454	Резервисања	0	4	0	8	29	236.153
46	Обавезе по основу средстава намењених продаји и средства пословања које се обуставља	0	4	0	9		0
455	Текуће пореске обавезе	0	4	1	0		0
47	Одложене пореске обавезе	0	4	1	1		0
426, 427, 43, 44, 456, 457, 491, 492, 494, 495, 526, 527, 53, 591, 592, 594 и 595	Остале обавезе	0	4	1	2	30	1.658.714
УКУПНО ОБАВЕЗЕ (од 0401 до 0413)		0	4	1	3		50.486.163
КАПИТАЛ							
80	Акцијски капитал	0	4	1	4		1.916.752
128	Сопствене акције	0	4	1	5		0
83	Добитак	0	4	1	6		8.165.011
84	Губитак	0	4	1	7		52.488
81 и 82 – потражни салдо	Резерве	0	4	1	8		354.489
81 и 82 – дугови салдо	Нереализовани губици	0	4	1	9		
Учешћа без права контроле		0	4	2	0		
УКУПНО КАПИТАЛ (0415 - 0416 + 0417 - 0418 + 0419 - 0420 + 0421) ≥ 0		0	4	2	1	31	10.383.744
УКУПАН НЕДОСТАТАК КАПИТАЛА (0415 - 0418 + 0417 - 0418 + 0419 - 0420 + 0421) < 0		0	4	2	2		
УКУПНО ПАСИВА (0414 + 0422 - 0423)		0	4	2	3		60.868.907

У Крагујевцу,
дана 21.04.2020.год.

Законски заступници
Банке

Весна Павловић

Јово Сулић

		Потпуљана банка	
Матични број: 07654812		Шифра делатности: 6410	ПИБ: 101458005
Назив банке: Државна банка ад Крагујевац			
Седиште банке: Булевар краљице Марије 54 Б, улаз 54н			

Прилог 4

ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ
у периоду од 01.01.2019. до 31.12.2019. године

(у хиљадама динара)

Редни бр.	ОПИС	АОП	Акцијски и остали капитал (рачуни 800, 801, 803, 809)	АОП	Сопствене акције (рачун 128)	АОП	Емисиона премија (рачун 802)	АОП	Резерве из добити и остале резерве (група рачуна 81)	АОП	Ревалоризационе резерве (група рачуна 82 поглавном салдо)	АОП	Ревалоризационе резерве (група рачуна 82 дугован салдо)	АОП	Добитак (група рачуна 63)	АОП	Губитац (рачуни 640, 641, 642)	АОП	Указање без права контроле	АОП	Укупно (кол. 2-3+4+5+6-7+8-9+10) ≥ 0	АОП	Укупно (кол. 2-3+4+5+6-7+8-9+10) < 0
	1		2		3		4		5		6		7		8		9		10		11		12
1	Почетно стање на дан 1. јануара претходне године	4001	1.916.485	4003		4005	267	4007		4129	183.201	4147		4165	1.902.074	4203	52.488	4241		4285		4291	3.549.539
2	Ефекти промена примењених МСОИ – повећање	4002		4034		4006		4008		4130	58.171	4148		4166		4204		4242		x		x	
3	Ефекти промена примењених МСОИ – смањење	4003		4035		4007		4009		4131		4149		4167	100.121	4205		4243		x		x	
4	Промена рачуноводствених политика и исправка материјално значајних грешака у претходној години – повећање	4004		4036		4008		4100		4132		4150		4168		4206		4244		x		x	
5	Промена рачуноводствених политика и исправка материјално значајних грешака у претходној години – смањење	4005		4037		4009		4101		4133		4151		4169		4207		4245		x		x	
6	Бодифовано почетно стање на дан 1. јануара претходне године (редни бр. 1+2-3+4-5)	4006	1.916.485	4038		4010	267	4102		4134	251.372	4152		4170	1.801.953	4208	52.488	4246		4296		4292	3.517.569
7	Укупан позитиван остали резултат периода	x		x		x		x		4135	158.014	4153		x		x		4247		x		x	
8	Укупан негативан остали резултат периода	x		x		x		x		4136		4154		x		x		4248		x		x	
9	Добитак текуће године	x		x		x		x		x		x		4171	6.163.444	x		4249		x		x	
10	Губитац текуће године	x		x		x		x		x		x		x		4209		4250		x		x	
11	Пренос са резерви на резултат услед укидања резерви – повећање	x		x		x		x		x		x		4172		4210		4251		x		x	
12	Пренос са резерви на резултат услед укидања резерви – смањење	x		x		x		x		x		x		4173		4211		4252		x		x	
13	Трансакције с власницима евидентирање директно на капиталу – повећање	4007		4039		4071		4103		x		x		4174		4212		4253		x		x	
14	Трансакције с власницима евидентирање директно на капиталу – смањење	4008		4040		4072		4104		x		x		4175		4213		4254		x		x	
15	Расподела добити – повећање	4009		4041		4073		4105		x		x		4176		4214		4255		x		x	
16	Расподела добити, односно покривање губитака – смањење	4010		4042		4074		4106		x		x		4177		4215		4256		x		x	
17	Исплата дивиденди	4011		4043		4075		4107		x		x		4178		4216		4257		x		x	
18	Остало – повећање	4012		4044		4076		4108		x		x		4179	39.829	4217		4258		x		x	
19	Остало – смањење	4013		4045		4077		4109		x		x		4180		4218		4259		x		x	
20	Укупне трансакције с власницима (редни бр. 13-14+15-16-17+18-19) ≥ 0	4014		4046		4078		4110		x		x		4181	39.829	4219		4260		x		x	
21	Укупне трансакције с власницима (редни бр. 13-14+15-16-17+18-19) < 0	4015		4047		4079		4111		x		x		4182		4220		4261		x		x	

22	Стање на дан 31. децембра претходне године (за колоне 2,3,4,5,8,9 и 10 редни бр. 6+7+8+9+10+11+12+20-21; за колону 7 редни бр. 6+8+7; за колону 9 редни бр. 6+7, 8+9+10+11+12+20-21) 31.12.2018	4016	1.916.485	4048		4080	267	4112		4137	409.386	4155	-	4183	8.005.226	4211	52.468	4262	-	4287	-	4293	10.278.876
Редни бр.	ОПИС	АОП	Акцијски и остали капитал (рачуни 801, 801, 803, 809)	АОП	Сопствена акција (рачуна 128)	АОП	Емисиона премија (рачуна 802)	АОП	Резерве из добити и остале резерве (група рачуна 81)	АОП	Резервационе резерве (група рачуна 82 дугови салдо)	АОП	Резервационе резерве (група рачуна 82 дугови салдо)	АОП	Добитак (група рачуна 83)	АОП	Губитак (рачуна 840, 841, 842)	АОП	Учешће без права контроле	АОП	Укупно (сеп. 2-3+4+5+6-7+8-9+10) ≥ 0	АОП	Укупно (сеп. 2-3+4+5+6-7+8-9+10) < 0
	1		2		3		4		5		7		7		8		9		10		11		12
23	Почетно стање на дан 1. Јануара текуће године	4017	1.916.485	4049		4081	267	4113		4138	409.386	4156		4184	8.005.226	4222	52.488	4263		4288		4294	10.278.876
24	Ефекти прве примене нових МСФИ – повећање	4018		4050		4082		4114		4139		4157		4185		4223		4264	х	х	х	х	
25	Ефекти прве примене нових МСФИ – смањење	4019		4051		4083		4115		4140		4158		4186		4224		4265	х	х	х	х	
26	Промена рачуноводствених политика и исправка материјално значајних грешака у претходној години – повећање	4020		4052		4084		4116		4141		4159		4187		4225		4266	х	х	х	х	
27	Промена рачуноводствених политика и исправка материјално значајних грешака у претходној години – смањење	4021		4053		4085		4117		4142		4160		4188		4226		4267	х	х	х	х	
28	Кориговано почетно стање на дан 1. Јануара текуће године (редни бр. 23+24-25+26-27)	4022	1.916.485	4054	-	4086	267	4118		4143	409.386	4161		4189	8.005.226	4227	52.488	4268		4289		4295	10.278.876
29	Укупан позитиван остали резултат периода	х		х		х		х		4144		4162		х		х		4269		х		х	
30	Укупан негативан остали резултат периода	х		х		х		х		4145	54.917	4163		х		х		4270		х		х	
31	Добитак текуће године	х		х		х		х		х		х		4190	169.743	х		4271		х		х	
32	Губитак текуће године	х		х		х		х		х		х		х		4228		4272		х		х	
33	Пренос са резерви на резултат услед укупног резерви – повећање	х		х		х		х		х		х		4191		4229		4273		х		х	
34	Пренос са резерви на резултат услед укупног резерви – смањење	х		х		х		х		х		х		4192		4230		4274		х		х	
35	Трансакције с власницима евидентирани директно на капиталу – повећање	4023		4055		4087		4119		х		х		4193		4231		4275	х		х		
36	Трансакције с власницима евидентирани директно на капиталу – смањење	4024		4056		4088		4120		х		х		4194		4232		4276	х		х		
37	Расподела добити – повећање	4025		4057		4089		4121		х		х		4195		4233		4277	х		х		
38	Расподела добити, односно покриве губитка – смањење	4026		4058		4090		4122		х		х		4196		4234		4278	х		х		
39	Изопшта дивиденди	4027		4059		4091		4123		х		х		4197		4235		4279	х		х		
40	Остале – повећање	4028		4060		4092		4124		х		х		4198		4236		4280	х		х		
41	Остале – смањење	4029		4061		4093		4125		х		х		4199	9.958	4237		4281	х		х		
42	Укупне трансакције с власницима (редни бр. 35-36+37-38-39+40+41) ≥ 0	4030	-	4062	-	4094	-	4126	-	х	-	х	-	4200		4238	-	4282	-	х	-	х	
43	Укупне трансакције с власницима (редни бр. 35-36+37-38-39+40+41) < 0	4031		4063		4095		4127		х		х		4201	9.958	4239		4283	х		х		
44	Стање на дан 31. децембра текуће године (за колоне 2,3,4,5,8,9 и 10 редни бр. 28+29-30+31-32+33+34+42-43; за колону 7 редни бр. 28+30-29; за колону 9 редни бр. 28+29-30+31+32+33+34+42-43)	4032	1.916.485	4064	-	4096	267	4128	-	4146	254.469	4164		4202	8.165.011	4240	52.488	4284	-	4290	-	4296	10.383.744

У Крагујевцу,
дан 21.04.2020 год.

Законити заступници Банке

Весна Павловић

Јасна Симић

Попуњава банка

Матични број: 07654812

Шифра делатности: 6419

ПИБ: 101458655

Назив: Директна Банка ад Крагујевац

Седиште: Крагујевац

ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ
у периоду од 01.01.2019. до 31.12.2019.год.

ПОЗИЦИЈА		Ознака за АОП	Износ	
			Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	
A. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ				
I. Приливи готовине из пословних активности (од 1 до 4)	3 0 0 1	4.456.105	2.616.779	
1 Приливи од камата	3 0 0 2	2.907.250	1.677.183	
2 Приливи од накнада	3 0 0 3	927.485	825.820	
3 Приливи по основу осталих пословних активности	3 0 0 4	620.962	112.862	
4 Приливи од дивиденди и учешћа у добитку	3 0 0 5	408	914	
II. Одливи готовине из пословних активности (од 5 до 9)	3 0 0 6	3.445.086	2.441.440	
5 Одливи по основу камата	3 0 0 7	443.542	263.849	
6 Одливи по основу накнада	3 0 0 8	255.235	243.680	
7 Одливи по основу бруто зарада, накнада зарада и других личних расхода	3 0 0 9	1.055.472	683.024	
8 Одливи по основу пореза, доприноса и других дажбина на терет расхода	3 0 1 0	243.248	156.340	
9 Одливи по основу других трошкова пословања	3 0 1 1	1.447.589	1.094.547	
III. Нето прилив готовине из пословних активности пре повећања или смањења финансијских средстава и финансијских обавеза (I - II)	3 0 1 2	1.011.019	175.339	
IV. Нето одлив готовине из пословних активности пре повећања или смањења финансијских средстава и финансијских обавеза (II - I)	3 0 1 3			
V. Смањење финансијских средстава и повећање финансијских обавеза (од 10 до 15)	3 0 1 4	599.978	8.465.626	
10 Смањење кредита и других потраживања од банака и других финансијских организација, централне банке и комитената	3 0 1 5		7.518.570	
11 Смањење потраживања по основу хартија од вредности, деривата и осталих финансијских средстава која нису намењена инвестирању	3 0 1 6	544.873	0	
12 Смањење потраживања по основу деривата намењених заштити од ризика и промене фер вредности ставки које су предмет заштите од ризика	3 0 1 7	0	0	
13 Повећање депозита и осталих финансијских обавеза према банкама и другим финансијским организацијама, централној банци и комитентима	3 0 1 8	55.105	947.056	
14 Повећање других финансијских обавеза	3 0 1 9	0		
15 Повећање обавеза по основу деривата намењених заштити од ризика и промене фер вредности ставки које су предмет заштите од ризика	3 0 2 0	0		
VI. Повећање финансијских средстава и смањење финансијских обавеза (од 16 до 21)	3 0 2 1	4.328.258	3.261.551	
16 Повећање кредита и других потраживања од банака и других финансијских организација, централне банке и комитената	3 0 2 2	4.328.258	0	
17 Повећање потраживања по основу хартија од вредности, деривата и осталих финансијских средстава која нису намењена инвестирању	3 0 2 3		3.261.551	
18 Повећање потраживања по основу деривата намењених заштити од ризика и промене фер вредности ставки које су предмет заштите од ризика	3 0 2 4			
19 Смањење депозита и осталих финансијских обавеза према банкама и другим финансијским организацијама, централним банкама и комитентима	3 0 2 5	0		
20 Смањење других финансијских обавеза	3 0 2 6			
21 Смањење обавеза по основу деривата намењених заштити од ризика и промене фер вредности ставки које су предмет заштите од ризика	3 0 2 7			
VII. Нето прилив готовине из пословних активности пре пореза на добит (III - IV + V - VI)	3 0 2 8		5.379.414	
VIII. Нето одлив готовине из пословних активности пре пореза на добит (IV - III + VI - V)	3 0 2 9	2.717.261		
22 Плаћени порез на добит	3 0 3 0			
23 Исплаћене дивиденде	3 0 3 1			
IX. Нето прилив готовине из пословних активности (VII - VIII - 22 - 23)	3 0 3 2	0	5.379.414	
X. Нето одлив готовине из пословних активности (VIII - VII + 22 + 23)	3 0 3 3	2.717.261		
Б. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА				
I. Приливи готовине из активности инвестирања (од 1 до 5)	3 0 3 4	7.819	3.272.591	

1	Приливи од улагања у инвестиционе хартије од вредности	3	0	3	5		
2	Приливи од продаје инвестиција у зависна и придружена друштва и заједничке подухвате	3	0	3	6		
3	Приливи од продаје нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме	3	0	3	7	7.819	
4	Приливи од продаје инвестиционих некретнина	3	0	3	8		
5	Остали приливи из активности инвестирања	3	0	3	9		3.272.591
II.	Одливи готовине из активности инвестирања (од 6 до 10)	3	0	4	0	184.543	2.403.743
6	Одливи по основу улагања у инвестиционе хартије од вредности	3	0	4	1		
7	Одливи за куповину инвестиција у зависна и придружена друштва и заједничке подухвате	3	0	4	2		2.076.013
8	Одливи за куповину нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме	3	0	4	3	184.543	327.730
9	Одливи по основу набавке инвестиционих некретнина	3	0	4	4		
10	Остали одливи из активности инвестирања	3	0	4	5		
III.	Нето прилив готовине из активности инвестирања (I - II)	3	0	4	6		868.848
IV.	Нето одлив готовине из активности инвестирања (II - I)	3	0	4	7	176.724	
V.	ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА						
I.	Приливи готовине из активности финансирања (од 1 до 6)	3	0	4	8	423.531	0
1	Приливи по основу увећања капитала	3	0	4	9		0
2	Приливи по основу субординираних обавеза	3	0	5	0		
3	Приливи по основу узетих кредита	3	0	5	1	423.531	
4	Приливи по основу издатих хартија од вредности	3	0	5	2		
5	Приливи по основу продаје сопствених акција	3	0	5	3		
6	Остали приливи из активности финансирања	3	0	5	4		
II.	Одливи готовине из активности финансирања (од 7 до 11)	3	0	5	5	0	205.502
7	Одливи по основу откупа сопствених акција	3	0	5	6		
8	Одливи по основу субординираних обавеза	3	0	5	7		
9	Одливи по основу узетих кредита	3	0	5	8		205.502
10	Одливи по основу издатих хартија од вредности	3	0	5	9		
11	Остали одливи из активности финансирања	3	0	6	0		
III.	Нето прилив готовине из активности финансирања (I - II)	3	0	6	1	423.531	
IV.	Нето одлив готовине из активности финансирања (II - I)	3	0	6	2	0	205.502
Г.	СВЕГА ПРИЛИВИ ГОТОВИНЕ (A.I. + A.V. + Б.I. + В.I.)	3	0	6	3	5.487.433	14.354.996
Д.	СВЕГА ОДЛИВИ ГОТОВИНЕ (A.II. + A.VI. + A.22. + A.23. + Б.II. + В.II.)	3	0	6	4	7.957.887	8.312.236
Ђ.	НЕТО ПОВЕЋАЊЕ ГОТОВИНЕ (Г. - Д.)	3	0	6	5		6.042.760
Е.	НЕТО СМАЊЕЊЕ ГОТОВИНЕ (Д. - Г.)	3	0	6	6	2.470.454	0
Ж.	ГОТОВИНА И ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ НА ПОЧЕТКУ ГОДИНЕ	3	0	6	7	9.729.990	3.679.222
З.	ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ	3	0	6	8	49.972	8.008
И.	НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ	3	0	6	9	0	
Ј.	ГОТОВИНА И ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ НА КРАЈУ ПЕРИОДА (Ђ. - Е. + Ж. + З. - И.)	3	0	7	0	7.309.508	9.729.990

У Крагујевцу,
дана 21.04.2020. год.

Законски заступници
банке

Верна Павловић
Јово Суђић

**DIREKTNA BANKA AD
KRAGUJEVAC**

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA 2019. GODINU**

SADRŽAJ

1.	OSNOVNE INFORMACIJE O BANCIMA	1
2.	OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA	4
3.	PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA.....	14
4.	KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUDIVANJA	34
5.	PRIHODI I RASHODI OD KAMATA	37
6.	PRIHODI I RASHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA.....	38
7.	NETO GUBITAK PO OSNOVU PROMENE FER VREDNOSTI FINANSIJSKIH INSTRUMENATA.....	38
8.	NETO DOBITAK PO OSNOVU REKLASIFIKACIJE FINANSIJSKIH INSTRUMENATA.....	39
9.	NETO DOBITAK PO OSNOVU PRESTANKA PRIZNAVANJA FINANSIJSKIH INSTRUMENATA KOJI SE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI	39
10.	NETO PRIHOD OD KURSNIH RAZLIKA I EFEKATA UGOVORENE	39
	VALUTNE KLAUZULE	
11.	NETO GUBITAK PO OSNOVU PRESTANKA PRIZNAVANJA FINANSIJSKIH INSTRUMENATA KOJI SE VREDNUJU PO AMORTIZOVANOJ VREDNOSTI	40
12.	OSTALI POSLOVNI PRIHODI	40
13.	NETO PRIHOD/(RASHOD) PO OSNOVU OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA	
	KOJA SE NE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	41
14.	TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI	
	LIČNI RASHODI.....	43
15.	TROŠKOVI AMORTIZACIJE.....	43
16.	OSTALI PRIHODI	43
17.	OSTALI RASHODI	44
18.	POREZ NA DOBITAK.....	44
19.	GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE	47
20.	HARTIJE OD VREDNOSTI	49
21.	KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA	50
22.	KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA	51
23.	NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA I NEMATERIJANA IMOVINA	55
24.	INVESTICIONE NEKRETNINE.....	57
25.	OSTALA SREDSTVA	58
26.	DEPOZITI I OSTALE FINANSIJSKE OBAVEZE PREMA BANKAMA, DRUGIM FINANSIJSKIM ORGANIZACIJAMA I CENTRALNOJ BANCIMA	59
27.	DEPOZITI I OSTALE FINANSIJSKE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA	59
28.	SUBORDINIRANE OBAVEZE	62
29.	REZERVISANJA.....	63
30.	OSTALE OBAVEZE	65
31.	KAPITAL	66
32.	VANBILANSNE POZICIJE	69
33.	GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI U IZVEŠTAJU O TOKOVIMA GOTOVINE.....	72
34.	OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA	73
35.	UPRAVLJANJE RIZICIMA	75
36.	POTENCIJALNE I PREUZETE OBAVEZE.....	121
37.	USAGLAŠAVANJE MEĐUSOBNIH OBAVEZA I POTRAŽIVANJA.....	123
38.	DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVEŠTAJNOG PERIODA	123
39.	DEVIZNI KURSEVI	126

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

1. OSNOVNE INFORMACIJE O BANCIMA

Direktna Banka ad Kragujevac (u daljem tekstu "Banka") osnovana je kao deoničarsko društvo pod nazivom Jugobanka Jubanka a.d. Kragujevac, prema Odluci o osnivanju Banke od 27. juna 1991. godine i Rešenju Narodne banke Jugoslavije od 3. jula 1991. godine i upisana je u sudski registar kod Privrednog suda u Kragujevcu pod br. Fi 1378-91 od 9. jula 1991. godine.

Po usaglašavanju sa Zakonom o bankama i drugim finansijskim organizacijama, Banka je upisana u sudski registar kod Privrednog suda u Kragujevcu, dana 20. juna 1995. godine Rešenjem Fi br. 1355/95.

Skupština Banke je na sednici od 30. marta 2000. godine donela Odluku o prihvatanju pripajanja Šumadija banke a.d. Kragujevac. Pripajanje je izvršeno 1. januara 2000. godine sa stanjem imovine, kapitala i obaveza na dan 31. decembra 1999. godine. Ugovor o spajanju preuzimanjem (pripajanju) između Banke i Šumadija banke a.d. Kragujevac zaključen je 30. marta 2000. godine. Narodna banka Jugoslavije je Rešenjem br. IV/143 634/1 od 20. aprila 2000. godine dala saglasnost na izmene i dopune Ugovora o osnivanju Jugobanke Jubanke a.d. Kragujevac, a koje se odnose na navedeno pripajanje. Rešenjem Privrednog suda u Kragujevcu, Fi 376/2000, upisano je pripajanje Šumadija banke a.d. Kragujevac i formiranje Glavne filijale - Šumadija banka a.d. Kragujevac.

Promena naziva Banke u Credy banka a.d. Kragujevac upisana je u sudski registar kod Privrednog suda u Kragujevcu dana 3. septembra 2001. godine, Rešenjem br. Fi 1116/2001, a na osnovu Rešenja Narodne banke Jugoslavije od 21. juna 2001. godine br. 1339 i Odluke Skupštine Banke od 14. juna 2001. godine.

Skupština Banke je na sednici održanoj 10. decembra 2004. godine donela Odluku o prihvatanju pripajanja Srpske regionalne banke a.d. Beograd Credy banci a.d. Kragujevac. Pripajanje je izvršeno 1. novembra 2004. godine sa stanjem imovine, kapitala i obaveza na dan 31. oktobra 2004. godine. Narodna banka Srbije je Rešenjem br. 5011 od 24. decembra 2004. godine dala saglasnost na Odluku br. 25744 o utvrđivanju Predloga Odluke o izmenama i dopunama Ugovora o osnivanju Banke koja se odnosi na pripajanje Credy banci a.d. Kragujevac Srpske regionalne banke a.d. Beograd. Rešenjem Trgovinskog suda u Kragujevcu br. Fi 1376/04 od 24. decembra 2004. godine upisano je pripajanje Srpske regionalne banke a.d. Beograd Credy banci a.d. Kragujevac.

Dana 5. marta 2010. godine Nova kreditna banka Maribor d.d. (NKBM) postala je većinski vlasnik akcija Credy banke a.d. Kragujevac putem dokapitalizacije. Promena naziva Banke u KBM banka a.d. Kragujevac upisana je u sudski registar kod Privrednog suda u Kragujevcu dana 2. septembra 2013. godine, Rešenjem br. BD 93701/2013, a na osnovu Rešenja Narodne banke Srbije od 7. maja 2013. godine br. 2582 i Odluke Skupštine Banke od 14. maja 2013. godine.

Na osnovu rešenja Narodne banke Srbije G.418 od 20. januara 2016. godine data je prethodna saglasnost fizičkim licima Andreju Jovanoviću i Bojanu Milovanoviću da pojedinačno steknu direktno vlasništvo koje će im omogućiti više od 33% do 50% glasačkih prava u KBM banci a.d. Kragujevac. Dana 14. aprila 2016. godine u Centralnom registru hartija od vrednosti izvršen je prenos akcija sa Nove kreditne banke Maribor d.d. sa sedištem u Mariboru, ulica Vita Kraigherja 4, na navedena lica, čime su ona postala većinski akcionari KBM banke a.d. Kragujevac.

Promena naziva Banke u Direktna Banka ad Kragujevac izvršena je na bazi Odluke Skupštine Banke od 6. juna 2016. godine i upisana u Registar privrednih subjekata dana 8. jula 2016. godine Rešenjem br. BD 557191/2016.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

1. OSNOVNE INFORMACIJE O BANCİ (Nastavak)

Na osnovu saglasnosti Narodne banke Srbije od 26. januara 2017. godine, Banka je stekla podređeno društvo Findomestic banku a.d. Beograd. Shodno Ugovoru o prenosu akcija zaključenom dana 31. januara 2017. godine Banka je stekla 100% vlasništva u podređenom društvu, odnosno 598,574 obične akcije pojedinačne nominalne vrednosti od 6,930 dinara.

Dana 8. maja 2017. godine Skupština Banke donela je Odluku o prihvatanju pripajanja Findomestic banke a.d. Beograd Direktnoj Banci ad Kragujevac br. 6500, shodno kojoj se 31. mart 2017. godine definiše kao ugovoreni datum pripajanja, dok je datum završetka pripajanja datum kada se statusna promena registruje kod Agencije za privredne registre. Istog dana Skupština akcionara Findomestic banke a.d. Beograd donela je Odluku o pripajanju Direktnoj Banci ad Kragujevac br. 13/17.

Shodno Ugovoru o pripajanju zaključenom dana 24. maja 2017. godine između Direktne Banke ad Kragujevac, kao banke sticaoca i Findomestic banke a.d. Beograd, kao banke prenosioca koja prestaje pripajanjem, kao ugovoreni datum pripajanja definisan je 31. mart 2017. godine.

U procesu pripajanja Findomestic banke a.d. Beograd Banci nije došlo do promene u osnivačkom kapitalu Banke, kao sticaoca, odnosno nije došlo do srazmerne zamene akcija, s obzirom na to da je Findomestic banka a.d. Beograd pripojena kao podređeno društvo koje je 100% u vlasništvu Banke (tj. gde je matična banka ujedno i banka sticalac).

Banka je 18. maja 2017. godine podnela zahtev i dokumentaciju Narodnoj banci Srbije za dobijanje saglasnosti za pripajanje podređenog društva - Findomestic banke a.d. Beograd. Dana 23. juna 2017. godine Narodna banka Srbije je donela Rešenje br. 5249 kojim se Banci daje saglasnost za pripajanje Findomestic banke a.d. Beograd. Navedena statusna promena pripajanja registrovana je kod Agencije za privredne registre Rešenjem br. BD 56320/2017 dana 30. juna 2017. godine.

Danom registracije statusne promene (pripajanja) kod Agencije za privredne registre, Banka je postala pravni sledbenik svih prava i obaveza Findomestic banke a.d. Beograd, koja je prestala da postoji bez sprovođenja postupka likvidacije u skladu sa članom 505. Zakona o privrednim društvima ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 36/2011, 99/2011, 83/2014 i 5/2015). Rešenjem Agencije za privredne registre br. BD 56327/2017 od 30. juna 2017. godine usvojena je registraciona prijava brisanja Findomestic banke a.d. Beograd usled statusne promene pripajanja, pa je Findomestic banka a.d. Beograd izbrisana iz Registra privrednih subjekata koji se vodi kod Agencije za privredne registre.

Datum zaključno sa kojim su prestale poslovne aktivnosti Findomestic banke a.d. Beograd i datum nakon kojeg se transakcije Findomestic banke a.d. Beograd smatraju, u računovodstvene svrhe, transakcijama obavljenim u ime Banke je bio 30. jun 2017. godine.

Spajanje banaka i fizička migracija podataka Findomestic banke a.d. Beograd izvršeni su 1. jula 2017. godine sa stanjem na dan 30. juna 2017. godine, od kada se sve promene evidentiraju na nivou Banke. Finansijska pozicija i rezultati poslovanja pripojene Findomestic banke a.d. Beograd se prikazuju u finansijskim izveštajima Banke od dana kada je pripajanje izvršeno.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

1. OSNOVNE INFORMACIJE O BANCII (Nastavak)

Dana 27. oktobra 2017. godine Banka je podnela Narodnoj banci Srbije zahtev za davanje prethodne saglasnosti za sticanje direktnog vlasništva koje će joj omogućiti 100% (više od 50%) glasačkih prava u Piraeus Bank a.d. Beograd, kao i zahtev za davanje saglasnosti sticaocu za sticanje ove banke kao zavisnog podređenog društva, u kome će imati 100% učešća i koje će Banci kao sticaocu dati pravo direktnog kontrolnog vlasništva nad podređenim društvom. Banka je dobila saglasnost Narodne banke Srbije dana 18. decembra 2017. godine.

Na osnovu ove saglasnosti, Banka je stekla podređeno društvo Piraeus Bank a.d. Beograd, shodno Ugovoru o kupovini akcija zaključenom dana 23. marta 2018. godine. Na osnovu ovog ugovora, Banka je stekla 100% vlasništva u podređenom društvu, odnosno 798,680 običnih akcija pojedinačne nominalne vrednosti od 9,000 dinara.

Na 103. vanrednoj sednici održanoj dana 30. juna 2018. godine, Skupština akcionara Piraeus Bank a.d. Beograd donela je Odluku o pripajanju Banci, kojom se 30. jun 2018. godine definiše kao ugovoreni datum pripajanja, dok je datum završetka pripajanja datum kada se statusna promena registruje kod Agencije za privredne registre. Istog dana, na 45. redovnoj sednici Skupština Banke donela je Odluku o prihvatanju pripajanja Piraeus Bank a.d. Beograd.

Shodno Ugovoru o pripajanju zaključenom dana 16. jula 2018. godine između Banke, kao banke sticaoca i Piraeus Bank a.d. Beograd, kao banke prenosioca koja prestaje pripajanjem, kao ugovoreni datum pripajanja definisan je 30. jun 2018. godine.

Banka je 20. avgusta 2018. godine podnela zahtev i dokumentaciju Narodnoj banci Srbije za dobijanje saglasnosti za pripajanje Piraeus Bank a.d. Beograd kao podređenog društva. Dana 19. oktobra 2018. godine, Narodna banka Srbije je donela Rešenje br. 8625 kojim se Banci daje saglasnost za pripajanje Piraeus Bank a.d. Beograd. Navedena statusna promena pripajanja registrovana je kod Agencije za privredne registre Rešenjem br. BD 96394/2018 dana 26. oktobra 2018. godine.

Danom registracije statusne promene (pripajanja) kod Agencije za privredne registre, Banka je postala pravni sledbenik svih prava i obaveza Piraeus Bank a.d. Beograd, koja je prestala da postoji bez sprovođenja postupka likvidacije u skladu sa članom 505. Zakona o privrednim društvima ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 36/2011, 99/2011, 83/2014, 5/2015, 44/2018 i 95/2018). Rešenjem Agencije za privredne registre br. BD 96407/2018 od 26. oktobra 2018. godine usvojena je registraciona prijava brisanja Piraeus Bank a.d. Beograd usled statusne promene pripajanja, pa je Piraeus Bank a.d. Beograd izbrisana iz Registra privrednih subjekata koji se vodi kod Agencije za privredne registre.

Datum zaključno sa kojim su prestale poslovne aktivnosti Piraeus Bank a.d. Beograd i datum nakon kojeg se transakcije smatraju, u računovodstvene svrhe, transakcijama obavljenim u ime Banke je 26. oktobar 2018. godine. Spajanje banaka i fizička migracija podataka Piraeus Bank a.d. Beograd izvršeni su 26. oktobra 2018. godine od kada se sve promene evidentiraju na nivou Banke. Finansijska pozicija i rezultati poslovanja pripojene Piraeus Bank a.d. Beograd se prikazuju u poslovnim knjigama Banke od dana kada je pripajanje izvršeno.

Banka je registrovana u Republici Srbiji za obavljanje platnog prometa u zemlji i inostranstvu, kreditnih i depozitnih poslova u zemlji, poslova sa platnim karticama, poslova sa hartijama od vrednosti u ime i za račun Banke. U skladu sa Zakonom o bankama, Banka posluje na principima stabilnog i sigurnog poslovanja. Banka je zatvoreno akcionarsko društvo.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

1. OSNOVNE INFORMACIJE O BANCII (Nastavak)

Matični broj Banke je 07654812. Poreski identifikacioni broj Banke je 101458655.

Na dan 31. decembra 2019. godine Banka se sastojala od centrale u Kragujevcu, ulica Bulevar kraljice Marije 54B ulaz 54N, 4 regionalna centra i 47 ekspozitura.

Na dan 31. decembra 2019. godine Banka je imala 656 zaposlenih radnika (31. decembar 2018. godine: 629 zaposlenih radnika).

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

2.1. Osnove za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja

Priloženi finansijski izveštaji Banke za 2019. godinu sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja (MSFI), izdatim od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde.

U skladu sa Zakonom o računovodstvu ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 62/2013 i 30/2018 i 73/2019 - dr. zakon), banke su obavezne da vode knjige i sastavljaju finansijske izveštaje u skladu sa prevedenim MSFI, dok je Zakonom o bankama ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 107/2005, 91/2010 i 14/2015), član 50. stav 2, propisano da banke pri sastavljanju godišnjih finansijskih izveštaja primenjuju MSFI od dana koji je nadležno međunarodno telo odredilo kao dan početka njihove primene. MSFI čine Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje, Međunarodni računovodstveni standardi - MRS, Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja - MSFI i sa njima povezana tumačenja, naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, izdata od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde (IASB), odnosno Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izveštavanja (IFRIC).

Finansijski izveštaji za 2019. godinu su sastavljeni u skladu sa načelom istorijskog troška, osim hartija od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha i kroz ostali rezultat, kao i nekretnina i investicionih nekretnina koje se naknadno vrednuju po modelu revalorizovane, odnosno fer vrednosti.

Priloženi finansijski izveštaji su prikazani u formi propisanoj Odlukom Narodne banke Srbije o obrascima i sadržini pozicija u obrascima finansijskih izveštaja za banke ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 101/2017, 38/2018 i 103/2018).

Finansijski izveštaji Banke su iskazani u hiljadama dinara, osim ukoliko nije drugačije naznačeno. Dinar (RSD) je zvanična izveštajna i funkcionalna valuta u Republici Srbiji. Sve transakcije u valutama koje nisu funkcionalna valuta, tretiraju se kao transakcije u stranim valutama.

Banka je u sastavljanju priloženih finansijskih izveštaja primenila računovodstvene politike obelodanjene u Napomeni 3.

Računovodstvene politike i procene korišćene prilikom sastavljanja ovih finansijskih izveštaja su konzistentne sa računovodstvenim politikama i procenama primenjenim u sastavljanju godišnjih finansijskih izveštaja Banke za 2018. godinu, izuzev dole navedenih usvojenih novih i izmenjenih MRS, MSFI i tumačenja standarda (IFRIC).

Priloženi finansijski izveštaji odobreni su od strane Izvršnog odbora Banke dana 21. aprila 2020. godine.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (Nastavak)

2.1. Osnove za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja (Nastavak)

(a) *Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji se obavezno primenjuju prvi put za finansijske periode koji počinju 1. januara 2019. godine*

Veći broj novih standarda, tumačenja standarda i izmena i dopuna postojećih standarda se obavezno primenjuju prvi put za finansijske periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2019. godine i stoga su primenjivi na pojedinačne finansijske izveštaje Banke na dan 31. decembra 2019. godine:

- MSFI 16 “Lizing” određuje kako će entitet priznavati, vrednovati, prezentovati i obelodanjavati lizing. Efekti primene ovog standarda na pojedinačne finansijske izveštaje Banke obelodanjeni su u nastavku Napomene 2.1. (a).
- IFRIC 23 “Neizvesnosti u vezi sa tretmanom poreza na dobitak” određuje utvrđivanje oporezivog dobitka (gubitka), poreske osnovice, neiskorišćene poreske gubitke, neiskorišćene poreske kredite i poresku stopu u okolnostima kada postoji neizvesnost u vezi sa tretmanom poreza na dobitak u skladu sa MRS 12. Tumačenje naročito pruža smernice za:
 - Razmatranje poreskih tretmana pojedinačno ili u celini;
 - Razmatranje pretpostavki za ispitivanje od strane poreskih organa;
 - Utvrđivanje oporezivog dobitka (gubitka), poreske osnovice, neiskorišćenih poreskih gubitaka, neiskorišćenih poreskih kredita i poreske stope; i
 - Računovodstveno obuhvatanje (efekata) usled promena okolnosti i činjenica.
- Izmene MSFI 9 “Finansijski instrumenti” - Karakteristike avansa (plaćanja unapred) sa negativnom kompenzacijom. Menjaju postojeći zahtev MSFI 9 u pogledu prava da se plati ili primi razumna kompenzacija za raniji raskid ugovora kako bi se dozvolilo vrednovanje takvih finansijskih sredstava po amortizovanoj vrednosti (ili, u zavisnosti od poslovnog modela po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat), čak i u situaciji plaćanja sa negativnom nadoknadom.
- Izmene MRS 19 “Primanja zaposlenih” - Izmene, umanjene ili izmirenje planova naknada su:
 - Ukoliko se desi izmena, umanjene ili izmirenje plana, sada je obavezno da se trošak tekuće usluge i neto kamate perioda prilikom ponovnog vrednovanja, tj. nakon što je na snagu stupila izmena, umanjene ili izmirenje plana primanja zaposlenih, utvrđuju korišćenjem ažuriranih aktuarskih pretpostavki.
 - Pored toga, uključene su izmene u cilju pojašnjenja efekta izmene, umanjena ili izmirenja plana primanja zaposlenih na zahteve u vezi sa ograničenjem imovine.
- Izmene MRS 28 “Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate” - Dugoročna ulaganja u pridružene entitete i zajedničke poduhvate pojašnjava da entitet primenjuje MSFI 9 “Finansijski instrumenti” na dugoročna ulaganja u pridružene entitete i zajedničke poduhvate koja čine deo neto investicije u pridruženi entitet ili zajedničko ulaganje, ali na koje se ne primenjuje metod udela.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (Nastavak)

2.1. Osnove za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja (Nastavak)

(a) *Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji se obavezno primenjuju prvi put za finansijske periode koji počinju 1. januara 2019. godine (Nastavak)*

- Godišnja unapređenja MSFI, "Ciklus 2015-2017" uključuju izmene sledećih standarda:
 - MSFI 3 i MSFI 11 - Izmene i dopune MSFI 3 razjašnjavaju da, kada entitet stekne kontrolu nad poslovanjem koje predstavlja zajedničko ulaganje, ponovo se vrednuje interes koji ima u tom poslu. Izmene i dopune u okviru MSFI 11 pojašnjavaju da, kada entitet stekne zajedničku kontrolu nad poslovanjem koji predstavlja zajedničko ulaganje, ne vrši se ponovno vrednovanje celokupnog prethodno stečenog interesa u aranžmanu.
 - MRS 12 - Izmene i dopune standarda razjašnjavaju da posledice plaćanja dividendi (uključujući plaćanja po osnovu finansijskih instrumenata klasifikovanih kao kapital) na porez na dobitak treba da budu priznate konzistentno, uzimajući u obzir gde su priznate prethodne transakcije ili događaji koji su generisali raspodeljivi dobitak, odnosno u bilansu uspeha, ostalom ukupnom rezultatu ili kapitalu.
 - MRS 23 - Izmene i dopune standarda razjašnjavaju da ukupne finansijske obaveze koje se koriste za izračunavanje priznatih troškova pozajmljivanja isključuju pozajmice kojima se posebno finansiraju kvalifikovana sredstva koja su još uvek u izgradnji ili pripremi. Pozajmljena sredstva koja su direktno namenjena finansiranju kvalifikovanih sredstava koja su spremna za svoju namenjenu upotrebu ili prodaju, ili bilo kojih nekvalifikovanih sredstava, treba da budu uključena u sve finansijske obaveze entiteta.

Samo je primena MSFI 16 rezultirala u promenama računovodstvenih politika Banke i imala efekat na priložene finansijske izveštaje Banke.

Primena ostalih navedenih standarda, tumačenja standarda i izmena postojećih standarda nema uticaj na priznata sredstva, obaveze i rezultat poslovanja Banke.

MSFI 16 "Lizing" donosi velike promene za zakupce i ima značajan efekat na svaki entitet koji ima materijalno značajne iznose zakupa koji su do 1. januara 2019. godine bili obuhvaćeni kao operativni zakup. Nasuprot tome, računovodstveni zahtevi koji se odnose na zakupodavce su u velikoj meri preuzeti nepromenjeni iz MRS 17.

MSFI 16 određuje kako će entitet priznavati, vrednovati, prezentovati i obelodanjivati lizing. Standard obezbeđuje jedinstven model za računovodstveno obuhvatanje lizinga, zahtevajući od zakupca da prizna imovinu i obaveze za sve zakupe osim ukoliko je period zakupa 12 meseci ili kraći ili odgovarajuća imovina ima malu vrednost.

Ključna novina za zakupce je ta da u većini slučajeva zakup rezultira imovinom koja se kapitalizuje (imovina sa pravom korišćenja) zajedno sa priznavanjem obaveze za odgovarajuća plaćanja zakupa, sa efektom na troškove pozajmljivanja (kamate).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (Nastavak)

2.1. Osnove za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja (Nastavak)

- (a) *Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji se obavezno primenjuju prvi put za finansijske periode koji počinju 1. januara 2019. godine (Nastavak)*

Troškovi zakupa po osnovu operativnog lizinga, koji su se ranijih godina (zaključno sa 2018. godinom) evidentirali u okviru ostalih rashoda, od sada se priznaju u okviru troškova amortizacije imovine sa pravom korišćenja (Napomena 15) i rashoda kamata za efekat diskontovanja obaveza po osnovu operativnog lizinga (Napomena 5).

Na datum početka zakupa, zakupac priznaje obavezu za plaćanje zakupa (obavezu za zakup) i imovinu koja predstavlja pravo da se koristi predmetna imovina tokom trajanja zakupa (imovina sa pravom korišćenja). Zahtev je da se odvojeno priznaju trošak kamate na obavezu zakupa i trošak amortizacije imovine sa pravom korišćenja.

Potrebno je izvršiti ponovno vrednovanje obaveze za zakup po nastanku određenih događaja (promena u trajanju lizinga, promena u budućim plaćanjima zakupa usled promene indeksa ili stope koja se koristi za određivanje tih plaćanja). Zakupac priznaje iznos ponovnog vrednovanja obaveze za zakup kao korekciju vrednosti imovine sa pravom korišćenja.

Prilikom prelaska na primenu ovog standarda moguće je izabrati dva pristupa:

- potpuna retrospektivna primena u okviru koga se kumulativni efekat prve primene standarda priznaje kao korekcija neraspoređene dobiti na dan 1. januara 2018. godine, pri čemu se uporedni podaci koriguju; ili
- modifikovani retrospektivni pristup u okviru koga se kumulativni efekat prve primene standarda priznaje kao korekcija neraspoređene dobiti na dan inicijalne primene odnosno na dan 1. januara 2019. godine, pri čemu se uporedni podaci ne koriguju.

Analiza uticaja MSFI 16 “Lizing”

Primena MSFI 16 od 1. januara 2019. godine je značajno uticala na finansijske izveštaje Banke u domenu ugovora o zakupima, kao što je prikazano u pregledima na sledećim stranama.

Banka je odabrala modifikovani retrospektivni pristup za primenu MSFI 16. Shodno tome, uporedni podaci u pojedinačnim finansijskim izveštajima nisu korigovani, već su prezentovani korišćenjem prethodno važećih računovodstvenih politika.

Prilikom prve primene MSFI 16, imovina sa pravom korišćenja je merena u iznosu obaveze po osnovu lizinga, koristeći prosečnu inkrementalnu stopu zaduživanja od 1.99%.

Prva primena standarda je rezultirala priznavanjem obaveza po osnovu lizinga u iznosu od 997,281 hiljadu dinara, umanjnjem avansa po osnovu unapred plaćenih troškova zakupa u iznosu od 186,761 hiljadu dinara i, shodno tome, priznavanjem imovine sa pravom korišćenja u iznosu od 1,184,042 hiljade dinara u bilansu stanja na dan 1. januara 2019. godine. Po osnovu prve primene ovog standarda nije izvršena korekcija neraspoređenog dobitka na dan 1. januara 2019. godine, jer nije bilo efekta na isti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (Nastavak)

2.1. Osnove za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja (Nastavak)

- (a) *Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji se obavezno primenjuju prvi put za finansijske periode koji počinju 1. januara 2019. godine (Nastavak)*

Analiza uticaja MSFI 16 “Lizing” (Nastavak)

Banka je izabrala da koristi izuzeća koja su predložena standardom na ugovore o zakupu za koje se zakup završava u roku od 12 meseci od datuma inicijalne primene, kao i na ugovore o zakupu za koje se predmetna imovina može smatrati imovinom male vrednosti.

Banka je identifikovala ugovore za poslovni prostor, koji su ranije bili priznavani kao operativni lizing, da se kvalifikuju kao zakupi definisani novim standardom.

Standard zahteva određene procene koje se odnose, pre svega, na period trajanja ugovora o zakupu. Inkrementalna stopa zaduživanja primenjena za obračun je jednaka kamatnoj stopi na državne obveznice izdate u periodu najbližem periodu početka ugovora i sa rokom dospeća jednakim periodu trajanja ugovora.

Rashodi po osnovu operativnog lizinga u bilansu uspeha se uglavnom odnose na kratkoročne lizing ugovore i lizing sredstava male vrednosti.

Informacije o imovini sa pravom korišćenja po osnovu primene MSFI 16, kao i povezanim obavezama po osnovu lizinga obelodanjene su u Napomenama 23. i 30.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (Nastavak)

2.1. Osnove za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja (Nastavak)

- (a) *Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji se obavezno primenjuju prvi put za finansijske periode koji počinju 1. januara 2019. godine (Nastavak)*

Analiza uticaja MSFI 16 “Lizing” (Nastavak)

Efekti prve primene MSFI 16 na bilans stanja na dan 1. januara 2019. godine

	U skladu sa MRS 17 31. decembar 2018.	Promene u vrednovanju	U hiljadama RSD U skladu sa MSFI 16 1. januar 2019.
AKTIVA			
Gotovina i sredstva kod centralne banke	9,925,115	-	9,925,115
Potraživanja po osnovu derivata	77,549	-	77,549
Hartije od vrednosti	9,503,170		9,503,170
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	5,555,949	-	5,555,949
Kredit i potraživanja od komitenata	32,084,818		32,084,818
Nematerijalna imovina	212,017	-	212,017
Nekretnine, postrojenja i oprema	1,086,419	1,184,042	2,270,461
Odložena poreska sredstva	73,538	-	73,538
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	19,731	-	19,731
Ostala sredstva	962,740	(186,761)	775,979
UKUPNO AKTIVA	59,501,046	997,281	60,498,327
OBAVEZE			
Obaveze po osnovu derivata	6,489	-	6,489
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	1,295,935	-	1,295,935
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	46,161,398	-	46,161,398
Subordinirane obaveze	768,265	-	768,265
Rezervisanja	299,169	-	299,169
Ostale obaveze	690,914	997,281	1,688,195
UKUPNO OBAVEZE	49,222,170	997,281	50,219,451
KAPITAL			
Akcijski kapital	1,916,752	-	1,916,752
Dobitak	8,005,226	-	8,005,226
Gubitak	(52,488)	-	(52,488)
Rezerve	409,386	-	409,386
UKUPNO KAPITAL	10,278,876	-	10,278,876
UKUPNO PASIVA	59,501,046	997,281	60,498,327

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (Nastavak)

2.1. Osnove za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja (Nastavak)

- (a) *Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji se obavezno primenjuju prvi put za finansijske periode koji počinju 1. januara 2019. godine (Nastavak)*

Analiza uticaja MSFI 16 “Lizing” (Nastavak)

Efekti primene MSFI 16 na bilans stanja na dan 31. decembra 2019. godine

	U skladu sa MRS 17 31. decembar 2019.	Promene u vrednovanju	U hiljadama RSD U skladu sa MSFI 16 31. decembar 2019.
AKTIVA			
Gotovina i sredstva kod centralne banke	8,576,676	-	8,576,676
Potraživanja po osnovu derivata	26,978	-	26,978
Hartije od vrednosti	8,789,954	-	8,789,954
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	3,168,839	-	3,168,839
Kredit i potraživanja od komitenata	36,935,835	-	36,935,835
Nematerijalna imovina	247,368	-	247,368
Nekretnine, postrojenja i oprema	835,463	1,195,252	2,030,715
Investicione nekretnine	396,277	-	396,277
Odložena poreska sredstva	161,023	-	161,023
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	6,071	-	6,071
Ostala sredstva	715,932	(186,761)	529,171
UKUPNO AKTIVA	59,860,416	1,008,491	60,868,907
OBAVEZE			
Obaveze po osnovu derivata	19,106	-	19,106
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	4,963,568	-	4,963,568
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	42,843,269	-	42,843,269
Subordinirane obaveze	764,353	-	764,353
Rezervisanja	236,153	-	236,153
Ostale obaveze	632,019	1,026,695	1,658,714
UKUPNO OBAVEZE	49,458,468	1,026,695	50,485,163
KAPITAL			
Akcijski kapital	1,916,752	-	1,916,752
Dobitak tekućeg perioda	187,947	(18,204)	169,743
Dobitak prethodnog perioda	7,995,268	-	7,995,268
Gubitak	(52,488)	-	(52,488)
Rezerve	354,469	-	354,469
UKUPNO KAPITAL	10,401,948	(18,204)	10,383,744
UKUPNO PASIVA	59,860,416	1,008,491	60,868,907

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (Nastavak)

2.1. Osnove za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja (Nastavak)

- (a) *Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji se obavezno primenjuju prvi put za finansijske periode koji počinju 1. januara 2019. godine (Nastavak)*

Analiza uticaja MSFI 16 “Lizing” (Nastavak)

Efekti primene MSFI 16 na bilans uspeha za 2019. godinu

	U skladu sa MRS 17 2019.	Promene u vrednovanju	U hiljadama RSD U skladu sa MSFI 16 2019.
Prihodi od kamata	2,845,804	-	2,845,804
Rashodi od kamata	(450,018)	(29,439)	(479,457)
Neto prihod po osnovu kamata	2,395,786	(29,439)	2,366,347
Prihodi od naknada i provizija	874,367	-	874,367
Rashodi od naknada i provizija	(255,235)	-	(255,235)
Neto prihod po osnovu naknada i provizija	619,132	-	619,132
Neto gubitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	(59,257)	-	(59,257)
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti	41,111	-	41,111
Neto prihod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	284,894	3,528	288,422
Neto prihod po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	122,037	-	122,037
Neto gubitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	(821,084)	-	(821,084)
Ostali poslovni prihodi	295,226	-	295,226
UKUPAN NETO POSLOVNI PRIHOD	2,877,845	(25,911)	2,851,934
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	(1,044,174)	-	(1,044,174)
Troškovi amortizacije	(158,246)	(210,310)	(368,556)
Ostali prihodi	130,987	6,856	137,843
Ostali rashodi	(1,713,187)	211,161	(1,502,026)
Dobitak pre oporezivanja	93,225	(18,204)	75,021
Dobitak po osnovu odloženih poreza	94,722	-	94,722
DOBITAK PERIODA	187,947	(18,204)	169,743

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (Nastavak)

2.1. Osnove za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja (Nastavak)

(b) *Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji nisu stupili na snagu i koji nisu ranije usvojeni od strane Banke*

Odbor za međunarodne računovodstvene standarde je objavio značajan broj novih i izmenjenih standarda i IFRIC tumačenja, koji nisu na snazi za godišnji izveštajni period koji počinje 1. januara 2019. Oni nisu ranije usvojeni od strane Banke, a Banka namerava da ih primeni kada stupe na snagu.

- Izmene MSFI 3 “Poslovne kombinacije” - Definicija poslovanja (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine).
- Izmene MRS 1 “Prezentacija finansijskih izveštaja” i MRS 8 “Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške” - Definicija materijalnosti, pojašnjenje definicije materijalnosti i usklađivanje definicije korišćene u Konceptualnom okviru za finansijsko izveštavanje i standardima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine).
- Izmene Referenci (upućivanja) u Konceptualnom okviru MSFI. Ovaj dokument obuhvata izmene MSFI 2, MSFI 3, MSFI 6, MSFI 14, MRS 1, MRS 8, MRS 34, MRS 37, MRS 38, IFRIC 12, IFRIC 19, IFRIC 20, IFRIC 22 i SIC-32 zbog usaglašavanja u upućivanjima i navodima novog Konceptualnog okvira za finansijsko izveštavanje ili naznake gde oni upućuju na različitu verziju Konceptualnog okvira za finansijsko izveštavanje (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine).
- Izmene MSFI 9, MRS 39 i MSFI 7 - “Reforma referentnih kamatnih stopa” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine).
- MSFI 17 “Ugovori o osiguranju” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2021. godine).

Rukovodstvo Banke procenjuje da primena prethodno navedenih standarda, tumačenja standarda i izmena postojećih standarda koji nisu stupili na snagu i nisu ranije usvojeni od strane Banke neće imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke u periodu njihove početne primene.

2.2. Uporedni podaci

Uporedne podatke čine godišnji finansijski izveštaji Banke za 2018. godinu, sastavljeni u skladu sa MSFI, koji su bili predmet revizije.

S obzirom da je Banka odabrala modifikovani retrospektivni pristup za primenu MSFI 16 uporedni podaci u finansijskim izveštajima za 2018. godinu nisu korigovani, već su prezentovani korišćenjem prethodno važećih računovodstvenih politika.

Kao što je obelodanjeno u Napomeni 2.1(a), prikazan je uticaj i primena novih i revidiranih MRS/MSFI koji se obavezno primenjuju prvi put za finansijske periode koji počinju 1. januara 2019. godine sa efektima primene MSFI 16 “Lizing” na bilans stanja na dan prve primene, odnosno 1. januara 2019. godine, 31. decembra 2019. godine i bilans uspeha za 2019. godinu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (Nastavak)**2.3. Stalnost poslovanja**

Priloženi finansijski izveštaji Banke su sastavljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, koje podrazumeva da će Banka nastaviti sa poslovanjem u predvidivoj budućnosti, koja obuhvata period od najmanje dvanaest meseci od datuma finansijskih izveštaja.

Rukovodstvo Banke smatra da nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti nije ugrožen i pored toga što će poslovanje u drugom i trećem kvartalu 2020. godine, a možda i kasnije, značajno biti otežano zbog posledica virusa Kovid-19 kako na globalnu ekonomiju, tako i na sveukupne ekonomske prilike u Republici Srbiji, a kao što je detaljnije obelodanjeno u Napomeni 38.

2.4. Korišćenje procenjivanja

Sastavljanje finansijskih izveštaja u skladu sa MSFI zahteva primenu izvesnih ključnih računovodstvenih procena. Ono, takođe, zahteva da rukovodstvo koristi svoje prosuđivanje u primeni računovodstvenih politika Banke. Ove procene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja. Stvarni rezultati mogu odstupati od ovih procena.

Procene, kao i pretpostavke na osnovu kojih su izvršene procene, predmet su redovnih provera. Ukoliko se putem provera utvrdi da je došlo do promene u procenjenoj vrednosti, utvrđeni efekti se priznaju u finansijskim izveštajima u periodu kada je do promene došlo.

Oblasti koje zahtevaju prosuđivanje većeg stepena ili veće složenosti, odnosno oblasti u kojima pretpostavke i procene imaju materijalni značaj za priložene finansijske izveštaje obelodanjene su u Napomeni 4.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

3.1. Prihodi i rashodi od kamata

Prihodi i rashodi po osnovu kamata, uključujući zateznu kamatu i ostale prihode i ostale rashode vezane sa kamatonosnu aktivu, odnosno kamatonosnu pasivu, obračunati su po načelu uzročnosti prihoda i rashoda (obračunska osnova).

Prihodi od kamata uključuju i prihode po osnovu finansijskih instrumenata zaštite od rizika, uglavnom po osnovu vezivanja anuiteta za kurs dinara u odnosu na evro, a obračunavaju se na dan dospeća anuiteta za plaćanje, odnosno naplate.

Od 1. januara 2018. godine, prihodi od kamata priznaju se na bazi obračuna metodom efektivne kamatne stope, odnosno razgraničavaju se na ceo period trajanja finansijskog instrumenta. Efektivna kamatna stopa je stopa koja tačno diskontuje očekivane buduće gotovinske isplate ili primanja tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta ili gde je prikladno, tokom kraćeg perioda na neto knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

Obračun efektivne kamatne stope uključuje sve plaćene ili primljene naknade i troškove transakcije koji su sastavni deo efektivne kamatne stope.

Prihodi od kamate u skladu sa MSFI 9 "Finansijski instrumenti" priznaju se različito prema statusu finansijskog sredstva u odnosu na očekivane kreditne gubitke.

U skladu sa MSFI 9, paragraf 5.4.1, u slučaju finansijskih sredstava koja nisu kupljena ili pri inicijalnom priznavanju obezvređena, i za koja nema očiglednog dokaza obezvređenja na dan izveštavanja, prihod od kamate se priznaje primenom metode efektivne kamatne stope na bruto knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva.

Efektivna kamatna stopa se obračunava kako bi se koristila u procesu utvrđivanja amortizovane vrednosti i prihoda od kamata tokom trajanja finansijskog instrumenta. U primeni metoda efektivne kamate, Banka identifikuje naknade koje su sastavni deo efektivne kamatne stope finansijskog sredstva u skladu sa MSFI 9, paragraf B 5.4.1-B 5.4.7.

Naknade za odobravanje finansijskog instrumenta su integralni deo efektivne kamatne stope i Banka ih prihoduje tokom perioda trajanja plasmana u skladu sa efektivnom kamatnom stopom.

U slučaju obezvređenih sredstava uključujući i kupljena finansijska sredstva ili finansijska sredstva koja su pri inicijalnom priznavanju sadržavala objektivne dokaze o obezvređenju, prihodi od kamate se uvek priznaju primenom efektivne kamatne stope na amortizovanu vrednost (neto osnovicu finansijskog sredstva). Efektivna kamatna stopa usklađena za kreditni rizik jeste stopa koja diskontuje procenjene novčane tokove tokom očekivanog veka trajanja finansijskog sredstva na amortizovanu vrednost za ova sredstva.

Evidenciona kamata je iznos ugovorene kamate u skladu sa planom otplate kredita koju Banka, u slučaju obezvređenja finansijskog sredstva, nastavlja da evidentira u vanbilansnoj evidenciji.

Za partije koje su na dan merenja utužene ili u stečaju ne vrši se priznavanje kamate u bilansu uspeha.

Rashodi kamata po depozitima i kreditima razgraničavaju se i priznaju u bilansu uspeha u periodu na koji se odnose.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.2. Prihodi i rashodi od naknada i provizija

MSFI 9 u paragrafima B 5.4.2 i B 5.4.3 propisuje koje naknade nisu, a koje jesu sastavni deo efektivne kamatne stope.

Naknade i provizije nastale po osnovu izvršenih usluga platnog prometa kao i naknade nastale kao rezultat procesa servisiranja kredita, naknade za administraciju, praćenje, monitoring, održavanje računa i slično, koje Banka naplaćuje na periodičnoj osnovi, ne mogu se smatrati integralnim delom efektivne kamatne stope, i Banka ih evidentira u periodu kada su ostvareni, tj. kada je usluga pružena kao prihod po osnovu naknada i provizija.

U skladu sa MSFI 9 Banka definiše konkretne naknade koje čine integralni deo efektivne kamatne stope koje se evidentiraju kao prihod od kamate kao i metod razgraničenja prihoda od tih naknada.

Integralni deo efektivne kamatne stope su konkretne naknade za odobravanje finansijskog instrumenta i Banka ih prihoduje tokom perioda trajanja plasmana u skladu sa efektivnom kamatnom stopom.

Naknade koje su sastavni deo efektivne kamatne stope finansijskog instrumenta obračunavaju se kao usklađenje s efektivnom kamatnom stopom osim ako se finansijski instrument ne meri po fer vrednosti pri čemu se promena fer vrednosti priznaje u dobiti ili gubitku. U tim slučajevima naknade se priznaju kao prihod ili rashod pri početnom priznavanju instrumenta.

3.3. Prihodi/rashodi po osnovu hartija od vrednosti

U skladu sa MSFI 9, dobici/ gubici po osnovu dužničkih instrumenata kapitala koji se vrednuju kroz ostali rezultat se priznaju kroz ostali rezultat, tj. na računima u okviru kapitala iskazuju se efekti promene njihove fer vrednosti, osim prihoda i rashoda po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kursnih razlika, do trenutka kada prestane priznavanje finansijskog sredstva ili kada se reklasifikuje.

Kada prestane priznavanje finansijskog sredstva, kumulirani dobitak ili gubitak koji je prethodno priznat u ostalom rezultatu se reklasifikuje iz kapitala u bilans uspeha. Kamata obračunata primenom efektivne kamatne stope se priznaje u bilansu uspeha.

Dobici/gubici po osnovu vlasničkih instrumenata kapitala ili finansijskih instrumenata čiji je poslovni model prikupljanje novčanih tokova kroz trgovanje priznaju se u bilansu uspeha. Svi realizovani ili nerealizovani dobici po osnovu promene tržišne vrednosti ovih hartija od vrednosti se priznaju u korist prihoda odnosno na teret rashoda.

Hartije od vrednosti čiji je poslovni model prikupljanje ugovorenih novčanih tokova Banka vrednuje po amortizovanoj vrednosti, koju čini prvobitna nabavna vrednost po kojoj su stečene, uvećana za kamatu za protekli period po efektivnoj kamatnoj stopi i umanjena za eventualne otplate glavnice i kamate. Iznos gubitka, nastalog usled obezvređenja hartija od vrednosti koje se drže do dospeća, obračunava se kao razlika između knjigovodstvene vrednosti i neto sadašnje vrednosti očekivanih budućih tokova gotovine diskontovanih po originalnoj efektivnoj stopi ulaganja, i priznaje se u bilansu uspeha.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.3. Prihodi/rashodi po osnovu hartija od vrednosti (Nastavak)**

U skladu sa MRS 27 "Pojedinačni finansijski izveštaji", Banka iskazuje po nabavnoj vrednosti ili po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Banka primenjuje isti računovodstveni postupak za svaku kategoriju učešća.

Na dan bilansa stanja Banka vrši procenu da li su učešća u kapitalu pridruženih entiteta i zajedničkih poduhvata obezvređena i vrši ispravku vrednosti radi svođenja vrednosti tih učešća na njihovu nadoknadivu vrednost.

Banka priznaje dividendu od zavisnih entiteta, zajedničkih poduhvata ili pridruženih entiteta u dobitku u svojim finansijskim izveštajima kada je ustanovljeno pravo Banke da primi dividendu.

3.4. Preračunavanje stranih valuta

Stavke uključene u finansijske izveštaje Banke odmeravaju se korišćenjem valute primarnog privrednog okruženja u kome Banka posluje (funkcionalna valuta).

Kao što je izneto u Napomeni 2.1, priloženi finansijski izveštaji prikazani su u hiljadama dinara (RSD), koji predstavlja funkcionalnu i izveštajnu valutu Banke.

Poslovne promene nastale u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promene.

Sredstva i obaveze iskazani u stranoj valuti na dan bilansa stanja preračunati su u dinare po zvaničnom srednjem kursu Narodne banke Srbije koji je važio na taj dan (Napomena 39).

Pozitivne ili negativne kursne razlike nastale prilikom preračuna pozicija bilansa stanja iskazanih u stranoj valuti i prilikom poslovnih transakcija u stranoj valuti, evidentirane su u korist ili na teret bilansa uspeha kao prihodi i rashodi po osnovu kursnih razlika (Napomena 10).

Dobici i gubici koji nastaju prilikom preračuna finansijskih sredstava i obaveza sa ugovorenim valutnom klauzulom evidentiraju se u bilansu uspeha u okviru prihoda, odnosno rashoda od kursnih razlika i efekata valutne klauzule (Napomena 10).

Preuzete i potencijalne obaveze u stranoj valuti preračunate su u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza na dan izveštavanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.5. Finansijski instrumenti****3.5.1. Početno priznavanje finansijskih sredstava i finansijskih obaveza**

Finansijski instrumenti se inicijalno vrednuju po fer vrednosti, uvećanoj za troškove transakcija (izuzev finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha kod kojih troškovi transakcija direktno terete bilans uspeha), koji su direktno pripisivi nabavci ili emitovanju finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

Finansijska sredstva i finansijske obaveze se evidentiraju u bilansu stanja Banke od momenta kada se Banka ugovornim odredbama vezala za instrument.

Kupovina ili prodaja finansijskih sredstava na “regularan način” priznaje se primenom obračuna na datum izmirivanja.

3.5.2. Prestanak priznavanja finansijskih sredstava i finansijskih obaveza

Finansijska sredstva prestaju da se priznaju kada je došlo do isteka ugovornog prava ili prenosa prava na prilive gotovine po osnovu tog sredstva i kada je Banka izvršila prenos svih rizika i koristi koji proističu iz vlasništva nad sredstvom ili nije ni prenelo, ni zadržalo sve rizike i koristi u vezi sa sredstvom, ali je prenelo kontrolu nad njim.

Pored navedenih kriterijuma, implementacijom MSFI 9 “Finansijski instrumenti” od 1. januara 2018. godine, specificirani su i dodatni kriterijumi koji dovode do prestanka priznavanja finansijskih sredstava. Finansijsko sredstvo prestaje da se priznaje otpisom potraživanja.

Takođe, do prestanka priznavanja finansijskog sredstva dolazi ukoliko su se desile naknadne izmene ugovorenih uslova finansijskog sredstva, a koje dovode do značajnih modifikacija novčanih tokova finansijskog sredstva.

Finansijska obaveza prestaje da se priznaje kada Banka ispuni obavezu ili kada je obaveza plaćanja predviđena ugovorom ukinuta ili istekla.

U slučaju gde je postojeća finansijska obaveza zamenjena drugom obavezom prema istom poveriocu, ali pod značajno promenjenim uslovima ili ukoliko su uslovi kod postojeće obaveze značajno izmenjeni, takva zamena ili promena uslova tretira se kao prestanak priznavanja prvobitne obaveze sa istovremenim priznavanjem nove obaveze, dok se razlika između prvobitne i nove vrednosti obaveze priznaje u bilansu uspeha.

Pored navedenih kriterijuma, implementacijom MSFI 9, Banka takođe prestaje da priznaje finansijsku obavezu kada su ugovoreni uslovi modifikovani, a novčani tokovi modifikovane obaveze značajno izmenjeni. U tom slučaju, nova finansijska obaveza se bazira na izmenjenim uslovima i priznaje se po fer vrednosti. Razlika između knjigovodstvene vrednosti finansijske obaveze i nove finansijske obaveze sa izmenjenim uslovima se priznaje kroz bilans uspeha.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.5. Finansijski instrumenti (Nastavak)

3.5.3. Klasifikacija i naknadno odmeravanje finansijskih sredstava

U skladu sa zahtevima MSFI 9 Banka finansijska sredstva klasifikuje u jednu od sledećih kategorija:

- finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti (poslovni model je prikupljanje novčanih tokova i novčani tokovi predstavljaju samo plaćanje glavnice i kamate na neotplaćeni iznos glavnice);
- finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat - kapital (poslovni model je prikupljanje novčanih tokova i prodaja i novčani tokovi predstavljaju samo plaćanje glavnice i kamate na neotplaćeni iznos glavnice); i
- finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha - svi ostali finansijski instrumenti.

Banka klasifikuje finansijsko sredstvo u zavisnosti od:

1. poslovnog modela kojim se upravlja finansijskim sredstvom; i
2. karakteristika ugovorenih novčanih tokova.

U skladu sa MSFI 9 definisani su sledeći poslovni modeli:

1. poslovni model čiji je cilj držanje sredstava radi prikupljanja ugovorenih tokova gotovine;
2. poslovni model čiji je cilj prikupljanje ugovorenih tokova gotovine kao i prodaja finansijskih sredstava; i
3. poslovni model koji se odnosi na finansijska sredstva koja se stiču radi ostvarenja priliva njihovom prodajom (finansijska sredstva kojima se trguje).

Poslovni model kojim se upravlja sredstvom odražava da li je cilj upravljanja sredstvom prikupljanje isključivo ugovorenih novčanih tokova ili ugovorenih novčanih tokova i novčanih tokova koji proizilaze iz prodaje sredstva. Ukoliko ni jedno ni drugo nije primenljivo, finansijsko sredstvo se klasifikuje u poslovne modele sa ostalim strategijama, uključujući i poslovni model držanja radi trgovanja i vrednuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha (rezidualna kategorija).

Kada je sredstvo klasifikovano u poslovni model čiji je cilj prikupljanje isključivo ugovorenih novčanih tokova ili prikupljanje ugovorenih novčanih tokova i novčanih tokova koji proizilaze iz prodaje sredstva, Banka procenjuje da li novčani tokovi finansijskog instrumenta predstavljaju samo glavicu i kamatu (SPPI test = ispunjenost uslova da u okviru ugovorenih klauzula finansijskog instrumenta na određene datume nastaju novčani tokovi koji su samo plaćanje glavnice i kamate na dospelu iznos glavnice).

Banka razmatra da li su ugovoreni novčani tokovi konzistentni sa osnovnim kreditnim aranžmanom, odnosno da li kamata uključuje samo naknadu za vremensku vrednost novca, kreditni rizik, ostale osnovne kreditne rizike i profitnu marginu koja je konzistentna sa osnovnim kreditnim aranžmanom.

Kada ugovoreni uslovi obuhvataju materijalno značajne rizike ili volatilnost novčanih tokova koji nisu konzistentni sa osnovnim kreditnim aranžmanom, finansijsko sredstvo se vrednuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.5. Finansijski instrumenti (Nastavak)

3.5.3. Klasifikacija i naknadno odmeravanje finansijskih sredstava (Nastavak)

Prilikom utvrđivanja da li su ugovoreni novčani tokovi konzistentni sa osnovnim kreditnim aranžmanom, Banka koristi sledeće granične vrednosti: maksimalna stopa redovne i zatezne kamate - 30%, minimalna stopa redovne i zatezne kamate - 1%, maksimalna stopa naknade za prevremenu otplatu kredita 4%. U slučaju merenja značajnosti odstupanja varijabilnih kamatnih stopa, rukovodstvo Banke smatra da odstupanja novčanih tokova do 10% u toku jednog izveštajnog perioda (kvartal) nisu materijalno značajna.

Inicijalno, Banka finansijska sredstva vrednuje po fer vrednosti, uvećanoj za transakcione troškove, osim u slučaju finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha kod kojih se ovi troškovi priznaju direktno u bilansu uspeha.

Naknadno merenje finansijskih instrumenata je pod neposrednim uticajem ispunjenosti sledećih kriterijuma: poslovnog modela koji se primenjuje u upravljanju finansijskim sredstvima i karakteristika ugovorenih tokova gotovine.

Banka klasifikuje finansijska sredstva u sledeće kategorije:

- finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti;
- finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat (kapital); i
- finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

Finansijsko sredstvo se vrednuje po amortizovanoj vrednosti ukoliko ispunjava sledeće uslove:

- poslovni model kojim se upravlja sredstvom ima za cilj prikupljanje ugovorenih novčanih tokova;
- novčani tokovi predstavljaju isključivo naplatu glavnice i kamate; i
- finansijska sredstva nisu naznačena kao finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

Finansijsko sredstvo se može vrednovati po amortizovanoj vrednosti čak i kada se prodaja sredstva desi ili se očekuje da će se desiti u budućnosti, ali je prodaja sporadična:

- Istorija učestalosti: prodaja je sporadična ukoliko je neučestala iako ima značajnu vrednost.
- Vrednost prodaje: prodaja je sporadična ukoliko je vrednost beznačajna (vrednost prodaje u odnosu na veličinu portfolija predmeta za sagledavanje poslovnog modela ili dobitak/gubitak od prodaje sa ukupnim prinosom portfolija, ne sa ukupnom imovinom Banke), pojedinačno ili u grupi iako učestala.
- Razlog prodaje: pogoršanje statusa kredita (NPL), restrukturiranje poslovanja ili značajne promene u propisima.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.5. Finansijski instrumenti (Nastavak)

3.5.3. Klasifikacija i naknadno odmeravanje finansijskih sredstava (Nastavak)

Metod efektivne kamatne stope je metod koji se koristi za obračun amortizovane vrednosti finansijskog sredstva ili finansijske obaveze i za alokaciju i priznavanje prihoda od kamata ili troškova kamata u bilansu uspeha tokom relevantnog perioda.

Efektivna kamatna stopa je stopa koja tačno diskontuje procenjene buduće gotovinske isplate ili primanja tokom očekivanog roka trajanja finansijskog sredstva ili finansijske obaveze na bruto knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva ili na amortizovanu vrednost finansijske obaveze.

Naknade koje su sastavni deo efektivne kamatne stope finansijskog instrumenta se tretiraju kao korekcije efektivne kamatne stope, osim kada se finansijski instrument odmerava po fer vrednosti, pri čemu se promena u fer vrednosti priznaje u bilansu uspeha. U tim slučajevima, naknade se priznaju kao prihod ili rashod prilikom početnog priznavanja instrumenta.

Očekivani gubici za sredstva klasifikovana po amortizovanoj vrednosti iskazuju se kao ispravka vrednosti /obezvređenje tih sredstava.

Dužnički instrumenti kapitala se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat ukoliko ispunjavaju sledeće uslove:

- poslovni model kojim se upravlja sredstvom ima za cilj prikupljanje ugovorenih novčanih tokova i prodaju;
- novčani tokovi koji proizilaze iz finansijskog sredstva predstavljaju samo plaćanje glavnice i kamate; i
- finansijsko sredstvo nije naznačeno kao finansijsko sredstvo po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

Dobici/gubici po osnovu finansijskih sredstava po fer vrednosti kroz ostali rezultat se priznaju kroz ostali rezultat, osim prihoda i rashoda po osnovu kamate, obezvređenja finansijskih sredstava i kursnih razlika koji se priznaju kroz bilans uspeha, do trenutka kada prestane priznavanje finansijskog sredstva ili kada se reklasifikuje.

Kada prestane priznavanje finansijskog sredstva, kumulirani dobitak ili gubitak koji je prethodno priznat u ostalom rezultatu se reklasifikuje iz kapitala u bilans uspeha.

Kamata obračunata primenom efektivne kamatne stope se priznaje u bilansu uspeha.

U kategoriju finansijska sredstva koja se naknadno mere po fer vrednosti kroz bilans uspeha klasifikuju se svi ostali instrumenti ili je poslovni model prikupljanje novčanih tokova kroz trgovanje instrumentima.

Vlasnički instrumenti kapitala i sva ostala finansijska sredstva se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.5. Finansijski instrumenti (Nastavak)****3.5.3. Klasifikacija i naknadno odmeravanje finansijskih sredstava (Nastavak)**

Derivati se mere po po fer vrednosti, a dobici/gubici po osnovu promene fer vrednosti evidentiraju se u bilansu uspeha.

Reklasifikacija finansijskih sredstava

Reklasifikacija je potrebna samo ako se cilj poslovnog modela menja tako da se njegova prethodna procena modela više ne može primenjivati za finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha (FVTPL), po fer vrednosti kroz ostali rezultat (FVTOCI) i po amortizovanoj vrednosti. Reklasifikacija se vrši samo za dužničke instrumente, dok za vlasničke nije predviđena kao ni reklasifikacija finansijskih obaveza.

Reklasifikacija nije dozvoljena za vlasničke instrumente merene kao FVTOCI, ili u bilo kojim okolnostima u kojima je za finansijska sredstva ili finansijske obaveze primenjena opcija fer vrednosti.

Reklasifikacija treba da se primeni prospektivno od datuma reklasifikacije koji se definiše kao prvi dan prvog perioda izveštavanja nakon promene u poslovnom modelu. Ako se finansijska sredstva reklasifikuju iz modela u kome su vrednovana po amortizovanoj vrednosti u kategoriju u kojoj će biti vrednovana po fer vrednosti kroz bilans uspeha tada se na dan reklasifikacije mora utvrditi njihova fer vrednost. Svaki dobitak ili gubitak nastao zbog razlike između amortizovane i fer vrednosti priznaje se u bilansu uspeha.

Ukoliko se reklasifikuje finansijsko sredstvo iz poslovnog modela u kome je vrednovano po fer vrednosti, u poslovni model u kome će biti vrednovano po amortizovanoj vrednosti, tada se poslednja fer vrednost smatra njegovom tekućom vrednošću.

Svaka obavljena reklasifikacija treba da bude objavljena uz navođenje: datuma reklasifikacije i vrednosti reklasifikovanih sredstava u svaku od kategorija, razloga za reklasifikaciju i kvantifikovanje uticaja reklasifikacije na iskazani finansijski i prinosni položaj.

Modifikacija ugovornih tokova gotovine

Kada se ugovorni tokovi gotovine ponovo ugovaraju ili se na drugi način modifikuju i ponovno ugovaranje ili modifikacije ne rezultiraju prestankom priznavanja finansijskog sredstva, potrebno je da se ponovo obračuna bruto knjigovodstvena vrednost finansijskog sredstva i da se prizna dobitak ili gubitak po osnovu modifikacije u bilansu uspeha.

Bruto knjigovodstvena vrednost finansijskog sredstva se ponovno obračunava kao sadašnja vrednost ponovo ugovoreni ili modifikovani tokova gotovine koji se diskontuju upotrebom prvobitne efektivne kamatne stope finansijskog sredstva (ili kreditno korigovane efektivne kamatne stope za kupljena ili izdata kreditno obezvređena finansijska sredstva) ili, kada je to primenjivo, revidirane efektivne kamatne stope.

Knjigovodstvena vrednost finansijskog sredstva se koriguje za sve nastale troškove ili naknade koji se amortizuju tokom preostalog perioda modifikovanog finansijskog sredstva.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.5. Finansijski instrumenti (Nastavak)

3.5.3. Klasifikacija i naknadno odmeravanje finansijskih sredstava (Nastavak)

Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava evidentiranih po amortizovanoj vrednosti i rezervisanja za rizike

MSFI 9 "Finansijski instrumenti", koji je na snazi od 1. januara 2018. godine, uvodi koncept "očekivanih kreditnih gubitaka" koje Banka treba da identifikuje i prizna po osnovu svih finansijskih sredstava pod delokrugom ovog standarda, umesto modela "nastalih gubitaka" po prethodno važećem MRS 39 "Finansijski instrumenti: Priznavanje i odmeravanje".

U skladu sa Metodologijom za procenu obezvređenja bilansne aktive i verovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama, odnosno u skladu sa MSFI 9, Banka od 1. januara 2018. godine vrši priznavanje i merenje očekivanih kreditnih gubitaka.

Banka najmanje jednom tromesečno procenjuje kvalitet potraživanja, utvrđuje da li postoji objektivan dokaz o obezvređenju i obračunava iznos tog obezvređenja. Takođe, Banka najmanje jednom tromesečno procenjuje da li je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika u odnosu na dan početnog priznavanja i obračunava iznos obezvređenja po osnovu očekivanih kreditnih gubitaka.

Potraživanje se smatra obezvređenim ako postoji objektivan dokaz o obezvređenju, pri čemu se pod objektivnim dokazom o obezvređenju bilansne aktive podrazumevaju podaci o jednom ili više nastalih događaja koji negativno utiču na procenjene buduće novčane tokove po osnovu te aktive.

Nastupanjem jedne ili više sledećih okolnosti, smatraće se da postoji objektivan dokaz o obezvređenju bilansne aktive:

- finansijsko stanje dužnika ukazuje na znatne probleme u poslovanju;
- neispunjavanje ugovornih odredaba, prvenstveno neizmirivanje glavnice ili kamate u materijalno značajnom iznosu u roku dužem od 90 dana;
- Banka zbog ekonomskih ili pravnih razloga vezanih za finansijske poteškoće dužnika donosi odluku o promeni uslova otplate potraživanja, odnosno sprovedi postupak restrukturiranja obaveza dužnika;
- postoji visoka verovatnoća bankrota dužnika ili pokretanje postupka stečaja ili druge finansijske reorganizacije dužnika;
- evidentni su podaci koji pokazuju da postoji merljivo smanjenje budućih tokova gotovine od grupe dužnika, nakon početnog priznavanja tih sredstava, kada smanjenje ne može još uvek da se utvrdi za pojedinačno potraživanje, uključujući i negativne promene platežne moći dužnika u grupi, ili nacionalne ili lokalne ekonomske uslove koji su u vezi sa izmirivanjem obaveza za sredstva u grupi;
- Banka proda izloženost i pri tome pretrpi veliki ekonomski gubitak; i
- potraživanje je raspoređeno u nivo rizičnosti 3.

Ukoliko objektivan dokaz nije utvrđen Banka procenu obezvređenja vrši na grupnoj osnovi. U skladu sa MSFI 9, obezvređenje se računa kao očekivani kreditni gubitak za instrumente koji su klasifikovani u kategoriju finansijskih instrumenata koji se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.5. Finansijski instrumenti (Nastavak)

3.5.3. Klasifikacija i naknadno odmeravanje finansijskih sredstava (Nastavak)

Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava evidentiranih po amortizovanoj vrednosti i rezervisanja za rizike (Nastavak)

Za potrebe procene postojanja značajnog povećanja kreditnog rizika i iznosa očekivanih kreditnih gubitaka vrši se razvrstavanje prema nivoima obezvređenja uz utvrđivanje kriterijuma za prelazak potraživanja iz jednog nivoa obezvređenja u drugi (Nivo 1, Nivo 2, Nivo 3).

Procena očekivanog kreditnog gubitka (ECL) sastoji se iz sledećih koraka:

- izračunavanje tranzicionih matrica;
- procena kumulativnih i marginalnih PD;
- procena višegodišnjih PD;
- transformacija TTC u PiT PD; i
- transformacija LGD.

Prilikom obračuna faktora uzimaju se u obzir makroekonomski efekti (*“gledanje unapred”*) metodom direktnog podešavanja (*Direct adjustment method*) profila uslovnih verovatnoća neizmirenja. Procena obezvređenja na pojedinačnoj osnovi se vrši u slučaju postojanja objektivnog dokaza o obezvređenju (Nivo 3) i u slučaju potraživanja čiji je bruto iznos na dan obračuna veći od utvrđenog iznosa kapitala Banke, odnosno u slučaju potraživanja od fizičkih lica čiji je bruto iznos veći od 500,000 dinara, kao i u slučajevima koje predloži organizacioni deo Banke nadležan za naplatu korišćenjem više scenarija.

Procena verovatnog gubitka po osnovu vanbilansnih stavki na pojedinačnoj osnovi obuhvata procenu nadoknadivosti budućih novčanih odliva za svaku preuzetu vanbilansnu obavezu i obračun rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama. Iznos rezervisanja za gubitke po rizičnim vanbilansnim stavkama se procenjuje sa stanovišta nadoknadivosti i procene mogućnosti nastanka plaćanja po preuzetoj obavezi od strane Banke.

Za potrebe procene obezvređenja na grupnoj osnovi, finansijska sredstva se grupišu na osnovu metodologije za klasifikaciju koja se redovno analizira i ažurira u grupe sa sličnim karakteristikama i nivoom kreditnog rizika.

Knjigovodstvena vrednost sredstva se smanjuje korišćenjem računa ispravke vrednosti, a gubici nastali po osnovu umanjenja vrednosti kredita i potraživanja, kao i ostalih finansijskih sredstava vrednovanih po amortizovanoj vrednosti, evidentiraju se u bilansu uspeha kao rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha (Napomena 13).

Ukoliko, tokom narednog perioda, dođe do smanjenja iznosa priznatog gubitka usled obezvređenja, koje nastaje kao posledica nekog događaja koji se odigrao nakon ranije priznatog obezvređenja, prethodno priznat gubitak po osnovu obezvređenja se smanjuje korigovanjem računa ispravke vrednosti, a iznos korekcije se priznaje u bilansu uspeha kao prihod po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha (Napomena 13).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.5. Finansijski instrumenti (Nastavak)

3.5.3. Klasifikacija i naknadno odmeravanje finansijskih sredstava (Nastavak)

Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava evidentiranih po amortizovanoj vrednosti i rezervisanja za rizike (Nastavak)

Finansijski plasmani i potraživanja se otpisuju po osnovu:

- prinudnog poravnanja;
- vanparničnog poravnanja;
- nastupanja zastarelosti;
- konačne sudske odluke ili drugog konačnog upravnog akta;
- ukoliko plasman nije obezbeđen sredstvima obezbeđenja, a dužnik je u stečaju više od godinu dana;
- ukoliko plasman nije obezbeđen sredstvima obezbeđenja, a dužnik je u docnji preko tri godine;
- ukoliko je plasman obezbeđen nepokretnošću po osnovu kojeg je dužnik u docnji preko tri godine, a Banka u tom periodu nije otpočela postupak naplate iz sredstava obezbeđenja, niti je ostvarila naplatu od sadužnika, odnosno jemca; i
- ukoliko postoje elementi koji ukazuju na otežanu naplatu (plasman od dužnika koji je izbrisan iz registra privrednih subjekata, a nije nastavio da posluje putem statusne promene pripajanja, spajanja ili podele, plasman od preminulog fizičkog lica) kao i u drugim slučajevima, na bazi Odluke Upravnog odbora Banke, odnosno organa na koji je takvo ovlašćenje preneto, smanjenjem potraživanja na teret rashoda, ili na teret ispravke vrednosti tog potraživanja.

Otpis predstavlja događaj prestanka priznavanja finansijskog sredstva. Računovodstveno se otpisuje problematični kredit u slučaju kada je obračunati iznos obezvređenja tog kredita koji je Banka evidentirala u korist ispravke vrednosti 100% njegove bruto knjigovodstvene vrednosti. Pod računovodstvenim otpisom podrazumeva se prenos bilansne aktive u vanbilansnu evidenciju Banke.

Reprogramirani krediti

Kada je u mogućnosti, Banka vrši reprogram kredita pre nego što realizuje sredstva obezbeđenja. Reprogram podrazumeva produženje roka otplate kao i nove uslove kreditiranja.

3.5.4. Klasifikacija i naknadno odmeravanje finansijskih obaveza

Finansijske obaveze se klasifikuju kao:

- finansijske obaveze merene po amortizovanoj vrednosti; i
- finansijske obaveze merene po fer vrednosti kroz bilans uspeha (FVTPL).

Obaveze koje se prilikom početnog priznavanja neopozivo klasifikuju kao merene po fer vrednosti kroz bilans uspeha se povezuju sa kreditnim rizikom obaveze u pogledu računovodstvenog tretmana efekata promena u tom kreditnom riziku.

Iznos promene u fer vrednosti finansijske obaveze koja se može pripisati promenama u kreditnom riziku te obaveze može da se prikaže u okviru ostalog ukupnog rezultata a preostali iznos treba da se prikaže u bilansu uspeha osim ako bi se time stvorila računovodstvena neusaglašenost u bilansu uspeha.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.5. Finansijski instrumenti (Nastavak)

3.5.4. Klasifikacija i naknadno odmeravanje finansijskih obaveza (Nastavak)

Izdati finansijski instrumenti ili njihove komponente se klasifikuju kao obaveze kada suština ugovornog odnosa ukazuje da Banka ima obavezu ili da isporuči gotovinu ili neko drugo finansijsko sredstvo imaocu, ili da ispuni obavezu na drugačiji način od razmene gotovine ili drugog finansijskog sredstva za fiksni broj sopstvenih akcija.

Naknadno vrednovanje finansijskih obaveza zavisi od njihove vrste, kao što sledi:

Depoziti banaka i komitenata

Depoziti banaka i komitenata, kao i ostale kamatonosne finansijske obaveze se inicijalno priznaju po fer vrednosti, umanjenoj za nastale transakcione troškove, izuzev finansijskih obaveza koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Nakon početnog priznavanja, kamatonosni depoziti i krediti se iskazuju po amortizovanoj vrednosti.

Obaveze po kreditima

Obaveze po kreditima se inicijalno priznaju po fer vrednosti umanjenoj za nastale transakcione troškove. Obaveze po kreditima se naknadno vrednuju po amortizovanoj vrednosti.

Obaveze po kreditima se klasifikuju kao tekuće obaveze, osim ukoliko Banka nema bezuslovno pravo da izmiri obavezu za najmanje 12 meseci nakon datuma izveštavanja.

Obaveze iz poslovanja

Obaveze prema dobavljačima i ostale tekuće obaveze vrednuju se po amortizovanoj vrednosti, što zbog kratkoročne prirode ovih obaveza odgovara njihovoj nominalnoj vrednosti.

3.6. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovinu čine gotovina u blagajni i depoziti po viđenju (žiro račun i devizni računi) kod banaka u zemlji i inostranstvu. Gotovinske ekvivalente čine kratkoročna visokolikvidna ulaganja koja se mogu neposredno unovčiti uz beznačajni rizik smanjenja vrednosti, depoziti kod Narodne banke Srbije i kratkoročne hartije od vrednosti koje se mogu refinansirati kod Narodne banke Srbije.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti za potrebe izveštaja o tokovima gotovine uključuju novac u blagajni, žiro račun kod Narodne banke Srbije i tekuće račune kod drugih banaka i instrumente u postupku naplate.

3.7. Repo poslovi

Hartije od vrednosti kupljene po ugovoru kojim je utvrđeno da će se ponovo prodati na tačno određeni dan u budućnosti su priznate u bilansu stanja. Plaćena gotovina po tom osnovu, uključujući dospelu kamatu, se priznaje u bilansu stanja. Razlika između kupovne cene i cene po ponovnoj prodaji se tretira kao prihod po osnovu kamate i doprinosi tokom trajanja ugovora.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.7. Repo poslovi (Nastavak)

Hartije od vrednosti koje je Banka stekla kupovinom od Narodne banke Srbije, uz ugovorenu obavezu ponovne prodaje, po osnovu Okvirnog ugovora o prodaji hartija od vrednosti sa obavezom kupovine tih hartija, se na dan bilansa stanja iskazuju po amortizovanoj vrednosti.

3.8. Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina obuhvata licence, softvere i slična prava.

Nematerijalna ulaganja se inicijalno priznaju po nabavnoj vrednosti. Nakon početnog priznavanja, nematerijalna imovina se iskazuje po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i eventualne gubitke po osnovu umanjenja vrednosti sredstava.

Amortizacija se ravnomerno obračunava na nabavnu vrednost nematerijalne imovine primenom sledećih godišnjih stopa, sa ciljem da se ova sredstva u potpunosti otpišu u toku njihovog korisnog veka trajanja:

Softveri i licence	10.00% - 100.00%
Ostala nematerijalna ulaganja	20.00%

Izdaci vezani za održavanje kompjuterskih softverskih programa priznaju se kao trošak u periodu kada nastanu.

3.9. Nekretnine, postrojenja i oprema i investicione nekretnine

Nekretnine, postrojenja i oprema su materijalna sredstva koja Banka drži za upotrebu u pružanju usluga svojim komitentima i u administrativne svrhe, a za koja se očekuje da će se koristiti duže od jednog obračunskog perioda.

Početno merenje nekretnina vrši se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja. Za naknadno merenje nekretnina (zemljište i građevinski objekti) nakon početnog priznavanja Banka primenjuje model revalorizacije u skladu sa MRS 16 "Nekretnine, postrojenja i oprema".

Procenu revalorizovane vrednosti vrši ovlašćeni procenjivač. Procena se vrši na redovnoj osnovi, odnosno kada rukovodstvo Banke proceni da se knjigovodstvena vrednost nekretnina značajno razlikuje od tržišne vrednosti.

Efekti revalorizacije nekretnina knjiže se u korist revalorizacionih rezervi. Smanjenje vrednosti nekretnina knjiži se na teret revalorizacionih rezervi, nastalih po osnovu revalorizacije te nekretnine. Ukoliko te rezerve nisu dovoljne, razlika se knjiži na teret rashoda perioda u kome je utvrđeno smanjenje vrednosti. Prilikom otuđivanja nekretnina, revalorizacione rezerve koje potiču od otuđenih nekretnina prenose se u korist neraspoređenog dobitka ranijih godina.

Početno merenje ostalih osnovnih sredstava vrši se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja. Nabavnu vrednost čini vrednost po fakturi dobavljača, uvećana za zavisne troškove po osnovu nabavke i troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

Nakon početnog priznavanja, oprema i ostala sredstva se iskazuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i eventualne gubitke po osnovu umanjenja vrednosti sredstava.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.9. Nekretnine, postrojenja i oprema i investicione nekretnine (Nastavak)

Naknadni troškovi se uključuju u nabavnu vrednost sredstva ili se priznaju kao posebno sredstvo, samo kada postoji verovatnoća da će Banka u budućnosti imati ekonomsku korist od tog sredstva i ako se njegova vrednost može pouzdano utvrditi. Svi drugi troškovi tekućeg održavanja terete bilans uspeha perioda u kome su nastali.

Nekretnine i druga sredstva, uključujući i sredstva stečena naplatom potraživanja u naturi, koje izdaje u zakup, Banka klasifikuje kao investicione nekretnine. Za investicione nekretnine Banka primenjuje model fer vrednosti.

Investicione nekretnine predstavljaju nekretnine koje se drže u cilju ostvarivanja prihoda od zakupnine ili porasta vrednosti kapitala ili u obe svrhe, a ne za prodaju u redovnom toku poslovanja ili za korišćenje u proizvodnji ili nabavci dobara ili usluga ili u administrativne svrhe.

Naknadno vrednovanje investicionih nekretnina, na dan svakog bilansa stanja u skladu sa MRS 40 "Investicione nekretnine" i usvojenom računovodstvenom politikom, vrši se po fer vrednosti, a efekti promena u fer vrednosti evidentiraju se kao dobitak ili gubitak u bilansu uspeha.

Amortizacija se ravnomerno obračunava na nabavnu/revalorizovanu vrednost osnovnih sredstava primenom sledećih godišnjih stopa, sa ciljem da se sredstva u potpunosti otpišu u toku njihovog korisnog veka trajanja:

Građevinski objekti	1.30% - 10.00%
Kompjuteri i kompjuterska oprema	11.00% - 33.33%
Nameštaj i druga oprema	10.00% - 50.00%
Motorna vozila	15.50% - 33.33%
Ostala sredstva	6.70% - 50.00%
Ulaganje u tuđa osnovna sredstva	Procenjeni/očekivani rok prava korišćenja

Obračun amortizacije osnovnih sredstava počinje kada se ova sredstva stave u upotrebu. Obračun amortizacije se ne vrši za investicije u toku. Obračunat trošak amortizacije priznaje se kao rashod perioda u kome je nastao.

Korisni vek upotrebe sredstva se revidira, i po potrebi koriguje, na datum svakog bilansa stanja. Promena u očekivanom korisnom veku upotrebe sredstava obuhvata se kao promena u računovodstvenim procenama.

Obračun amortizacije nematerijalnih ulaganja i nekretnina, postrojenja i opreme za poreske svrhe vrši se u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica Republike Srbije ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011, 119/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014, 142/2014, 91/2015, 112/2015, 113/2017, 95/2018 i 86/2019) i Pravilnikom o načinu razvrstavanja stalnih sredstava po grupama i načinu utvrđivanja amortizacije za poreske svrhe ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 116/2004, 99/2010, 104/18 i 8/2019), što rezultira u odloženim porezima (Napomena 18(c)).

Dobici ili gubici koji se javljaju prilikom rashodovanja ili prodaje opreme priznaju se na teret ili u korist bilansa uspeha, kao deo ostalih poslovnih prihoda ili ostalih rashoda, i to u visini razlike između novčanog priliva i knjigovodstvene vrednosti sredstva.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.10. Stalna sredstva namenjena prodaji

U skladu sa MSFI 5 “Stalna imovina koja se drži za prodaju i prestanak poslovanja”, Banka klasifikuje stalnu imovinu kao imovinu koja se drži radi prodaje ako se njena knjigovodstvena vrednost može povratiti prevashodno prodajnom transakcijom, a ne daljim korišćenjem. Imovina klasifikovana kao imovina namenjena prodaji mora biti dostupna za momentalnu prodaju u svom trenutnom stanju i njena prodaja mora biti verovatna.

Da bi prodaja bila verovatna rukovodstvo Banke mora da bude posvećeno planu za prodaju imovine, da je program za pronalaženje kupca već počeo i da je imovina prisutna na tržištu po ceni koja je razumna u odnosu na njenu sadašnju fer vrednost. Imovina treba da bude prodana u roku od jedne godine od datuma priznavanja.

Događaji ili okolnosti koji su van kontrole Banke mogu dovesti do produženja perioda završetka prodaje i na više od godinu dana. Ako Banka klasifikuje imovinu kao imovinu koja se drži za prodaju, ali više nisu zadovoljeni kriterijumi za priznavanje, Banka prestaje da klasifikuje tu imovinu kao imovinu koja se drži za prodaju.

Stalna sredstva klasifikovana kao sredstva namenjena prodaji vrednuju se po nižoj vrednosti od knjigovodstvene (sadašnje) vrednosti i tržišne (fer) vrednosti umanjene za troškove prodaje. Banka ne amortizuje stalnu imovinu sve dok je klasifikovana kao imovina koja se drži za prodaju.

3.11. Obezvredenje nefinansijske imovine

Saglasno usvojenoj računovodstvenoj politici, na dan izveštavanja, rukovodstvo Banke analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna imovina, nekretnine, postrojenja i oprema i sredstva (nekretnine) stečene naplatom potraživanja Banke. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknativ iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja.

Ukoliko je nadoknativ iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknativne vrednosti, koju predstavlja vrednost veća od fer vrednosti sredstva umanjene za troškove prodaje i vrednosti u upotrebi. Gubitak zbog obezvređenja se priznaje u iznosu razlike na teret rashoda saglasno MRS 36 “Umanjenje vrednosti imovine”.

Nefinansijska sredstva (osim goodwill-a) kod kojih je došlo do umanjenja vrednosti se revidiraju na svaki izveštajni period zbog mogućeg ukidanja efekata umanjenja vrednosti.

3.12. Lizing

Banka kao zakupac

Nekretnine i druga sredstva, koje prima u zakup, Banka priznaje u skladu sa MSFI 16 “Lizing”.

Banka priznaje pravo korišćenja imovine koja se tokom perioda amortizuje i obavezu za period zakupa, gde je period zakupa ugovoreni /procenjeni period zakupa. Obaveza dospeva za plaćanje na osnovu periodičnih računa zakupodavca. Banka ne priznaje troškove zakupnina, već troškove amortizacije sa pravom korišćenja i kamatu kao finansijski rashod. Sastavni deo računovodstvenih politika Banke je Operativna Odluka za primenu MSFI 16.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.12. Lizing (Nastavak)

Banka kao zakupac (Nastavak)

Zakupi male vrednosti i kratkoročni zakupi do godinu dana i dalje se evidentiraju kao rashod perioda u okviru ostalih rashoda (Napomena 17).

3.13. Subordinirane obaveze

Uzeti krediti na koje se plaća kamata i subordinirane obaveze klasifikuju se kao ostale finansijske obaveze i inicijalno se priznaju po fer vrednosti umanjenoj za pripadajuće troškove.

Naknadno vrednovanje vrši se po amortizovanoj vrednosti tokom perioda trajanja obaveze metodom efektivne kamatne stope.

3.14. Kapital

Kapital Banke se sastoji od akcijskog kapitala (običnih akcija), emisione premije, revalorizacionih rezervi, nerealizovanih gubitaka/dobitaka po osnovu hartija od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat, aktuarskih dobitaka/gubitaka po osnovu planova definisanih primanja, neraspoređenog dobitka i akumuliranog gubitka (Napomena 31).

Dobici i gubici po osnovu promene tržišne vrednosti hartija od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat, kao i ispravka vrednosti ovih hartija od vrednosti u skladu sa MSFI 9 se evidentiraju u okviru nerealizovanih dobitaka/gubitaka po osnovu navedenih hartija od vrednosti.

3.15. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva

Rezervisanja

Rezervisanja se priznaju i vrše kada Banka ima sadašnju obavezu, zakonsku ili izvedenu, kao rezultat prošlih događaja i kada je verovatno da će doći do odliva resursa kako bi se izmirila obaveza i kada se može pouzdano proceniti iznos obaveze (Napomena 29).

Rezervisanje se odmerava po sadašnjoj vrednosti očekivanih izdataka za izmirenje obaveze, primenom diskontne stope koja odražava tekuću tržišnu procenu vremenske vrednosti novca.

Radi održavanja najbolje moguće procene rezervisanja se razmatraju, utvrđuju i ako je potrebno koriguju na svaki izveštajni datum. Kada više nije verovatan odliv ekonomskih koristi radi izmirenja zakonske ili izvedene obaveze rezervisanje se ukida u korist prihoda. Rezervisanje se prati po vrstama i može da se koristi samo za izdatke za koje je prvobitno bilo priznato. Rezervisanje se ne priznaje za buduće poslovne gubitke.

Potencijalne obaveze i potencijalna sredstva

Potencijalne obaveze se ne priznaju u finansijskim izveštajima. Potencijalne obaveze se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje, osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

Banka ne priznaje potencijalna sredstva u finansijskim izveštajima. Potencijalna sredstva se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje, ukoliko je prilikom ekonomskih koristi verovatan.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.16. Naknade zaposlenima

(a) Porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Banka je obavezna da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa.

Banka ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Banka nije u obavezi da zaposlenima isplaćuje naknade koje predstavljaju obavezu penzionog fonda Republike Srbije.

Porezi i doprinosi na teret poslodavca i doprinosi na teret zaposlenog evidentiraju se kao rashod perioda na koji se odnose.

(b) Obaveze po osnovu otpremnina prilikom odlaska u penziju

U skladu sa Zakonom o radu i Pravilnikom o radu, Banka ima obavezu isplate naknade zaposlenima prilikom odlaska u penziju u iznosu od dve prosečne bruto zarade u Republici Srbiji prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za statistiku. Troškovi i obaveze po osnovu ovih planova nisu obezbeđeni fondovima.

Rezervisanja po osnovu ovih naknada i sa njima povezani troškovi se priznaju u iznosu sadašnje vrednosti očekivanih budućih gotovinskih tokova primenom aktuarske metode projektovanja po jedinici prava, na bazi izveštaja ovlašćenog aktuara. Aktuarski dobici i gubici i troškovi prethodno izvršenih usluga priznaju se u okviru ostalog ukupnog rezultata kada nastanu.

Obaveze Banke po osnovu rezervisanja za otpremnine prilikom odlaska u penziju nakon ispunjenja propisanih uslova u skladu sa Zakonom o radu, iskazane su na dan 31. decembra 2019. godine korišćenjem sledećih pretpostavki:

- Diskontna stopa	2.25%
- Stopa rasta zarada (realan rast)	2.00%
- Stopa rasta zarada (nominalan rast)	5.00%
- Inflacija na godišnjem nivou	3.00%
- Stopa fluktuacije zaposlenih	4.00%

(c) Kratkoročna, plaćena odsustva

Akumulirana plaćena odsustva mogu da se prenose i koriste u narednim periodima, ukoliko u tekućem periodu nisu iskorišćena u potpunosti. Očekivani troškovi plaćenih odsustava se priznaju u iznosu kumuliranih neiskorišćenih prava na dan bilansa, za koje se očekuje da će biti iskorišćena u narednom periodu. U slučaju neakumuliranog plaćenog odsustva, obaveza ili trošak se ne priznaju do momenta kada se odsustvo iskoristi.

Banka nema sopstvene penzione fondove niti opcije za isplate zaposlenima u vidu akcija i po tom osnovu nema identifikovane obaveze na dan 31. decembra 2019. godine.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.17. Finansijske garancije

U uobičajenom toku poslovanja Banka odobrava finansijske garancije koje se sastoje od plativih i činidbenih garancija, akreditiva, akcepta menica i drugih poslova jemstva. Finansijske garancije su ugovori koji obavezuju izdavaoca garancije da izvrši plaćanje ili nadoknadi gubitak primaocu garancije, nastao ukoliko određeni poverilac - nalogodavac blagovremeno ne izvrši svoje obaveze u skladu sa uslovima predviđenim ugovorom.

Finansijske garancije se inicijalno priznaju u finansijskim izveštajima po fer vrednosti na datum kada je garancija data. Nakon inicijalnog priznavanja, obaveze Banke koje proističu iz finansijskih garancija se vrednuju u iznosu amortizovane naknade ili najbolje procene izdataka neophodnih da bi se izmirila finansijska obaveza koja nastaje kao rezultat garancije, u zavisnosti koji je iznos viši.

Povećanje obaveza koje se odnosi na finansijske garancije se priznaje u bilansu uspeha. Prilježene naknade se priznaju u korist bilansa uspeha u okviru prihoda od naknada i provizija ravnomerno tokom perioda trajanja garancije.

3.18. Porezi na dobitak

Tekući porez

Porez na dobitak se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica Republike Srbije ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011, 119/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014, 142/2014, 91/2015, 112/2015, 113/2017, 95/2018 i 86/2019) i relevantnim podzakonskim aktima.

Tekući porez na dobitak obračunava se primenom propisane stope od 15% (2018. godina: 15%) na poresku osnovicu iskazanu u poreskom bilansu, koja se može umanjiti za prethodno realizovane poreske gubitke, dok se na kraju utvrđena poreska obaveza može umanjiti za utvrđene poreske kredite. Osnovicu za oporezivanje čini oporezivi dobitak, koji se utvrđuje usklađivanjem rezultata (dobitka ili gubitka) iz bilansa uspeha, a na način utvrđen ovim zakonom.

Shodno Zakonu o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 108/2013), počev od utvrđivanja poreza na dobitak za 2014. godinu, poreski obveznici više ne mogu da koriste poresku olakšicu u vidu poreskog kredita po osnovu ulaganja u osnovna sredstva. Poreski obveznik koji je do 31. decembra 2013. godine ostvario pravo na poreski podsticaj - poreski kredit i iskazao podatke u poreskom bilansu i poreskoj prijavi za 2013. godinu, može to pravo da koristi do isteka roka propisanog Zakonom (ne duže od deset godina).

Shodno Zakonu o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 86/2019), Banci se priznaje pravo na poreski kredit u iznosu od 2% preostalog duga utvrđenog u skladu sa članom 4. stav 2. Zakona o konverziji stambenih kredita indeksiranih u švajcarskim francima.

Poreski kredit iz stava 1. ovog člana obveznik koristi u dva uzastopna poreska perioda, i to u iznosu od 50% tako obračunatog poreskog kredita. U slučaju da obveznik ne može da iskoristi poreski kredit na način propisan stavom 2. ovog člana, neiskorišćeni iznos poreskog kredita može se preneti na račun poreza na dobitak iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od 10 godina.

Odredbe ovog Zakona primenjuju se na utvrđivanje, obračunavanje i plaćanje poreske obaveze počev za 2020. godinu, odnosno za poreski period koji počinje u 2020. godini.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.18. Porezi na dobitak (Nastavak)***Tekući porez (Nastavak)*

Poreski propisi u Republici Srbiji ne dozvoljavaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda iskoriste kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u određenom prethodnom periodu. Gubici utvrđeni u poreskom bilansu u tekućem obračunskom periodu mogu se preneti na račun dobiti utvrđene u poreskom bilansu iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

Shodno članu 33. Zakona o porezu na dobit pravnih lica u slučaju statusne promene spajanje uz pripajanje, neiskorišćene poreske gubitke koje je imao entitet koji je prestao da postoji u statusnoj promeni, nasleđuje i može da koristi u budućnosti entitet koji nastavlja da postoji (odnosno Banka). Rokovi korišćenja nasleđenih poreskih gubitaka ostaju isti kao što su bili u momentu njihovog prenosa kroz statusnu promenu.

Poreski bilans za fiskalnu godinu se predaje u roku od 180 dana od dana isteka perioda za koji se utvrđuje poreska obaveza. Banka tokom godine porez na dobitak plaća u vidu mesečnih akontacija, čiju visinu utvrđuje na osnovu poreske prijave za prethodnu godinu.

Odloženi porezi

Odloženi porez na dobitak se obračunava po metodi obaveza prema bilansu stanja na sve privremene razlike na dan bilansa stanja između sadašnje vrednosti sredstava i obaveza u finansijskim izveštajima i njihove vrednosti za svrhe oporezivanja.

Važeće poreske stope na dan izveštavanja ili poreske stope koje su nakon tog dana stupile na snagu, koriste se za utvrđivanje razgraničenog iznosa poreza na dobitak.

Odložene poreske obaveze priznaju se na sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva priznaju se za odbitne privremene razlike i za efekte prenetog gubitka i neiskorišćenih poreskih kredita iz prethodnih perioda koji se mogu prenositi u naredne fiskalne periode, do iznosa do kojeg je verovatno da će postojati budući oporezivi dobiti na teret kojih se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

Knjigovodstvena vrednost odloženih poreskih sredstava preispituje se na svaki izveštajni datum i umanjuje do mere do koje više nije izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se ukupna vrednost ili deo vrednosti odloženih poreskih sredstava može iskoristiti.

Odložena poreska sredstva koja nisu priznata procenjuju se na svaki izveštajni datum i priznaju do mere do koje je postalo izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao prihodi i rashodi i uključeni su u neto dobitak/gubitak perioda. Odloženi porez na dobitak koji se odnosi na stavke koje se direktno evidentiraju u korist ili na teret kapitala se takođe evidentiraju na teret, odnosno u korist kapitala.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.19. Zarada po akciji**

Osnovna zarada po akciji izračunava se deljenjem neto dobitka/(gubitka) koji pripada akcionarima, vlasnicima običnih akcija Banke, ponderisanim prosečnim brojem izdatih običnih akcija u toku izveštajnog perioda.

Banka je akcionarsko društvo čijim se akcijama javno ne trguje, tako da nije obavezna da izračunava i obelodanjuje zaradu po akciji u skladu sa zahtevima MRS 33 "Zarada po akciji".

3.20. Poslovi u ime i za račun trećih lica

Sredstva po poslovima u ime i za račun trećih lica, kojima Banka upravlja uz naknadu, uključena su u vanbilansnu evidenciju Banke (Napomena 32). Banka po navedenim plasmanima ne snosi nikakav rizik.

3.21. Obelodanjivanje odnosa sa povezanim licima

Za svrhe ovih finansijskih izveštaja, pravna lica se tretiraju kao povezana ukoliko jedno pravno lice ima mogućnost kontrolisanja drugog pravnog lica ili vrši značajan uticaj na finansijske i poslovne odluke drugog lica, što je definisano u MRS 24 "Obelodanjivanje povezanih strana".

Odnosi između Banke i njenih povezanih lica regulisani su na ugovornoj osnovi. Stanja potraživanja i obaveza na dan izveštavanja, kao i transakcije u toku izveštajnih perioda nastale sa povezanim licima posebno se obelodanjuju (Napomena 34).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA

Sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja zahteva od rukovodstva Banke korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na iskazane vrednosti sredstava i obaveza, kao i obelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda.

Ove procene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od navedenih procena. Procene i pretpostavke se kontinuirano razmatraju, a kada korekcije postanu neophodne, iskazuju se u bilansu uspeha za periode u kojima su postale poznate.

U daljem tekstu navedene su ključne procene i pretpostavke koje sadrže rizik da će prouzrokovati materijalno značajne korekcije knjigovodstvenih vrednosti sredstava i obaveza u toku narednog izveštajnog perioda.

(a) Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava

Banka na svaki izveštajni datum procenjuje kvalitet potraživanja (osim onih koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha) radi procene očekivanih kreditnih gubitaka, u skladu sa MSFI 9 "Finansijski instrumenti".

Shodno MSFI 9 prilikom obezvređenja finansijskih instrumenata nije neophodno da postoji objektivni dokaz obezvređenja da bi kreditni gubitak bio prepoznat. Očekivani kreditni gubici se prepoznaju takođe i za neobezvređenu finansijsku aktivu.

Očekivani kreditni gubici se rekalkulišu na svaki izveštajni datum u cilju da reflektuju promenu u kreditnom riziku od inicijalnog priznavanja finansijskog instrumenta, čime se ranije prepoznaju očekivani gubici.

Dvanaestomesečni očekivani kreditni gubici se priznaju za sve izloženosti kod kojih nije došlo do povećanja kreditnog rizika od inicijalnog priznavanja finansijskog sredstva (Nivo 1), dok se za izloženosti kod kojih je došlo do povećanja kreditnog rizika obračun očekivanih gubitaka vrši za ceo životni vek sredstva (Nivo 2).

U Nivo 3 se svrstava finansijska aktiva kod koje postoji objektivni dokaz obezvređenja na izveštajni datum, odnosno problematična finansijska aktiva i za nju se obračunavaju očekivani kreditni gubici za ceo životni vek instrumenta.

Pri obračunu očekivanih kreditnih gubitaka Banka koristi buduće informacije i makro-ekonomske faktore, odnosno razmatraju se razumljive i podržive informacije koje uključuju i projekcije budućih ekonomskih uslova pri kalkulisanju očekivanih kreditnih gubitaka, kako na individualnoj tako i na grupnoj osnovi. Nivo rezervisanja za gubitke će rasti kako se projektovani ekonomski uslovi pogoršavaju, odnosno padaće kako projektovani ekonomski uslovi postaju povoljniji.

Metodologija i pretpostavke koje se koriste za procenu iznosa i vremena budućih novčanih tokova su predmet redovnog pregleda s ciljem da se smanje razlike između procenjenih i ostvarenih gubitaka.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA (Nastavak)

(b) Utvrđivanje fer vrednosti finansijskih instrumenata

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnom tržištu na dan bilansa stanja se bazira na kotiranim tržišnim cenama ponude ili tražnje, bez umanjivanja po osnovu transakcionih troškova.

Fer vrednost finansijskih instrumenata koji nisu kotirani na aktivnom tržištu se određuje korišćenjem odgovarajućih tehnika vrednovanja, koje obuhvataju tehnike neto sadašnje vrednosti, poređenje sa sličnim instrumentima za koje postoje tržišne cene i ostale relevantne modele.

Kada tržišni inputi nisu dostupni, oni se određuju procenjivanjima koja uključuju određeni stepen rasuđivanja u proceni “fer” vrednosti. Modeli procene odslikavaju trenutno stanje na tržištu na datum merenja i ne moraju predstavljati uslove na tržištu pre ili nakon datuma merenja. Stoga se tehnike vrednovanja revidiraju periodično, kako bi na odgovarajući način odrazile tekuće tržišne uslove.

(c) Koristan vek trajanja nematerijalne imovine i nekretnina, postrojenja i opreme

Određivanje korisnog veka trajanja nematerijalne imovine i nekretnina, postrojenja i opreme se zasniva na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na anticipiranom tehničkom razvoju i promenama na koje utiče veliki broj ekonomskih ili industrijskih faktora. Adekvatnost određenog korisnog veka trajanja se preispituje na godišnjem nivou ili kada god postoji indikacija da je došlo do značajne promene faktora koji su predstavljali osnov za određivanje korisnog veka trajanja.

Primeru radi: ukoliko bi Banka smanjila stopu amortizacije navedenih sredstava za 10%, došlo bi do dodatnog smanjenja troškova amortizacije na godišnjem nivou u iznosu od 36,852 hiljade dinara i obratno.

(d) Umanjenje vrednosti nefinansijske imovine

Na svaki izveštajni datum, rukovodstvo Banke analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna imovina, nekretnine, postrojenja i opreme i sredstva stečena naplatom potraživanja. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknativ iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja. Ukoliko je nadoknativ iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknativne vrednosti.

Razmatranje obezvređenja zahteva od rukovodstva subjektivno prosuđivanje u pogledu tokova gotovine, stopa rasta i diskontnih stopa za jedinice koje generišu tokove gotovine, a koje su predmet razmatranja.

(e) Odložena poreska sredstva

Odložena poreska sredstva priznaju se na sve neiskorišćene poreske gubitke i/ili poreske kredite do mere do koje je izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se neiskorišćeni poreski gubici/krediti mogu iskoristiti.

Značajna procena od strane rukovodstva Banke je neophodna da bi se utvrdio iznos odloženih poreskih sredstava koja se mogu priznati, na osnovu perioda nastanka i visine budućih oporezivih dobitaka i strategije planiranja poreske politike (Napomena 18(d)).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA (Nastavak)**(f) Otpremnine prilikom odlaska u penziju**

Troškovi utvrđenih naknada zaposlenima nakon prekida radnog odnosa, odnosno odlaska u penziju nakon ispunjenih zakonskih uslova, utvrđuju se primenom aktuarske procene. Aktuarska procena uključuje procenu diskontne stope, budućih kretanja zarada, stope mortaliteta i fluktuacije zaposlenih.

Zbog dugoročne prirode ovih planova, značajne neizvesnosti utiču na ishod procene. Pretpostavke aktuarskog obračuna su obelodanjene u Napomeni 3.16(b) uz finansijske izveštaje.

Ukoliko bi diskontna stopa koja se koristi bila viša/niža za 1 procentni poen od procene rukovodstva, rezervisanja za otpremnine bila bi niža za 2,689 hiljada dinara ili viša za 3,300 hiljada dinara u odnosu na rezervisanja iskazana u poslovnim knjigama Banke na dan 31. decembra 2019. godine.

(g) Rezervisanje po osnovu sudskih sporova

Banka je uključena u određeni broj sudskih sporova koji proističu iz njenog svakodnevnog poslovanja i odnose se na komercijalna i ugovorna pitanja, kao i pitanja koja se tiču radnih odnosa, a koja se rešavaju ili razmatraju u toku regularnog poslovanja. Banka procenjuje verovatnoću negativnih ishoda ovih pitanja, kao i iznose verovatnih ili razumnih procena gubitaka.

Razumne procene obuhvataju prosuđivanje rukovodstva nakon razmatranja informacija koje uključuju obaveštenja, poravnanja, procene od strane Sektora za pravne poslove, dostupne činjenice, identifikaciju potencijalnih odgovornih strana i njihove mogućnosti da doprinesu rešavanju, kao i prethodno iskustvo.

Rezervisanje za sudske sporove se formira kada je verovatno da postoji obaveza čiji se iznos može pouzdano proceniti pažljivom analizom (Napomene 29. i 36(a)). Potrebno rezervisanje se može promeniti u budućnosti zbog novih događaja ili dobijanja novih informacija.

Pitanja koja su ili potencijalne obaveze ili ne zadovoljavaju kriterijume za rezervisanje se obelodanjuju, osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

5. PRIHODI I RASHODI OD KAMATA

	U hiljadama dinara	
	2019.	2018.
Prihodi od kamata:		
- Narodna banka Srbije	44,712	32,821
- banke	18,485	3,673
- druge finansijske organizacije	5,769	3,599
- javna preduzeća	27,209	29,068
- druga preduzeća	481,707	285,046
- preduzetnici	8,779	9,759
- javni sektor	241,334	214,053
- stanovništvo	2,017,653	1,193,716
- drugi komitenti	156	334
Ukupno	2,845,804	1,772,069
Rashodi od kamata:		
- banke	(32,067)	(39,240)
- druge finansijske organizacije	(7,333)	(24,662)
- javna preduzeća	(40,456)	(53,038)
- druga preduzeća	(159,007)	(70,575)
- preduzetnici	(106)	(54)
- javni sektor	(4,363)	(3,336)
- stanovništvo	(184,587)	(84,762)
- drugi komitenti	(51,538)	(18,283)
Ukupno	(479,457)	(293,950)
Neto prihod po osnovu kamata	2,366,347	1,478,119

Prihodi i rashodi od kamata po klasama finansijskih instrumenata prikazani su kako sledi:

	U hiljadama dinara	
	2019.	2018.
Prihodi od kamata po osnovu:		
- kredita u dinarima	2,523,825	1,507,798
- depozita u dinarima	38,123	28,834
- hartija od vrednosti u dinarima	115,441	104,497
- ostalih plasmana u dinarima	7,973	5,029
- kredita u stranoj valuti	10,897	10,206
- depozita u stranoj valuti	10,508	6,680
- hartija od vrednosti u stranoj valuti	138,791	108,782
- ostalih plasmana u stranoj valuti	246	243
Ukupno	2,845,804	1,772,069
Rashodi kamata po osnovu:		
- kredita u dinarima	(1,855)	-
- depozita u dinarima	(264,550)	(167,292)
- kredita u stranoj valuti	(1,194)	(62)
- depozita u stranoj valuti	(154,601)	(97,111)
- ostalih obaveza	(57,257)	(29,485)
Ukupno	(479,457)	(293,950)
Neto prihod po osnovu kamata	2,366,347	1,478,119

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

6. PRIHODI I RASHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA

	U hiljadama dinara	
	2019.	2018.
Prihodi od naknada i provizija		
Naknade za usluge dinarskog platnog prometa od:		
- banaka	2,322	2,330
- privrede	178,758	124,425
- stanovništva	32,642	25,663
Naknade za održavanje tekućeg računa fizičkih lica	141,168	109,651
Naknade po kreditima fizičkih lica	150,656	69,569
Naknade za obradu kreditnog zahteva	54,133	37,285
Naknade za usluge deviznog platnog prometa	49,556	39,131
Naknade za korišćenje sefova	6,458	3,897
Naknade i provizije za ostale bankarske usluge	19,395	17,197
Prihodi od naknada po osnovu platnih kartica	87,895	93,826
Ostale naknade i provizije	64,274	66,534
Provizije po osnovu izdatih garancija, avala i akreditiva	87,110	41,032
Ukupno	874,367	630,540
Rashodi naknada i provizija		
Naknade za usluge platnog prometa	(74,225)	(52,452)
Naknade po poslovima sa platnim karticama	(145,218)	(171,011)
Ostale naknade i provizije	(35,792)	(20,217)
Ukupno	(255,235)	(243,680)
Neto prihod po osnovu naknada i provizija	619,132	386,860

7. NETO GUBITAK PO OSNOVU PROMENE FER VREDNOSTI FINANSIJSKIH INSTRUMENTATA

	U hiljadama dinara	
	2019.	2018.
Prihodi od promene fer vrednosti - Swap	41,173	31,272
Rashodi od promene fer vrednosti - Swap	(100,438)	(33,143)
Prihodi od promene vrednosti finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	11	553
Rashodi od promene vrednosti finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	(3)	(497)
Neto gubitak	(59,257)	(1,815)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

8. NETO DOBITAK PO OSNOVU REKLASIFIKACIJE FINANSIJSKIH INSTRUMENATA

	U hiljadama dinara	
	2019.	2018.
Dobici po osnovu reklasifikacije finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat na vrednovanje po fer vrednosti kroz bilans uspeha	-	2,422
Gubici po osnovu reklasifikacije finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat na vrednovanje po fer vrednosti kroz bilans uspeha	-	(732)
Neto dobitak	-	1,690

9. NETO DOBITAK PO OSNOVU PRESTANKA PRIZNAVANJA FINANSIJSKIH INSTRUMENATA KOJI SE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI

	U hiljadama dinara	
	2019.	2018.
Dobici po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po FVOCI - javni sektor	41,837	7,663
Dobici po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po FVOCI - investicione jedinice	69	-
Gubici po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po FVOCI	-	(235)
Gubici po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po FVOCI - javni sektor	(795)	-
Neto dobitak	41,111	7,428

10. NETO PRIHOD OD KURSNIH RAZLIKA I EFEKATA UGOVORENE VALUTNE KLAUZULE

	U hiljadama dinara	
	2019.	2018.
Pozitivne kursne razlike	6,661,634	26,064,029
Negativne kursne razlike	(6,320,963)	(25,955,231)
Prihodi od efekata ugovorene valutne klauzule	319,495	253,684
Rashodi od efekata ugovorene valutne klauzule	(371,744)	(258,166)
Neto prihod	288,422	104,316

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

11. NETO GUBITAK PO OSNOVU PRESTANKA PRIZNAVANJA FINANSIJSKIH INSTRUMENATA KOJI SE VREDNUJU PO AMORTIZOVANOJ VREDNOSTI

	U hiljadama dinara	
	2019.	2018.
Dobici po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	265,896	-
Gubici po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	(1,086,980)	-
Neto gubitak	(821,084)	-

Dobici i gubici po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti realizovani su po osnovu umanjenja duga komitentima u skladu sa Zakonom kojim je uređena konverzija stambenih kredita indeksiranih u švajcarskim francima.

12. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

	U hiljadama dinara	
	2019.	2018.
Prihodi od zakupnina	28,176	21,399
Naknada za servisiranje <i>Carve-out</i> i Londonskog portfolija	241,764	30,739
Ostali poslovni prihodi	25,286	914
Ukupno	295,226	53,052

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

13. NETO PRIHOD/(RASHOD) PO OSNOVU OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA KOJA SE NE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA

(a) Knjiženja (na teret)/u korist bilansa uspeha

	U hiljadama dinara	
	2019.	2018.
Rashodi po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha:		
- hartije od vrednosti	(13)	(119)
- potraživanja za kamate i naknade	(101,964)	(72,221)
- dati krediti i depoziti	(4,601,382)	(3,826,983)
- ostali plasmani	(20,656)	(91,776)
- ostala sredstva	(358,636)	(468,450)
	<u>(5,082,651)</u>	<u>(4,459,549)</u>
Rashodi rezervisanja za vanbilansne stavke	(525,965)	(252,907)
Rashodi po osnovu umanjenja vrednosti finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	(29,068)	(10,513)
<i>Ukupno (Napomena 13(b))</i>	<u>(5,637,684)</u>	<u>(4,722,969)</u>
Otpisi nenaplativih potraživanja		
Konačan otpis ostalih potraživanja	(8,247)	(26,730)
	<u>(8,247)</u>	<u>(26,730)</u>
Ukupno rashodi	<u>(5,645,931)</u>	<u>(4,749,699)</u>
Prihodi po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha:		
- hartije od vrednosti	14	33
- potraživanja za kamate i naknade	59,151	72,106
- dati krediti i depoziti	4,526,347	3,209,535
- ostali plasmani	17,956	95,672
- ostala sredstva	342,146	295,987
	<u>4,945,614</u>	<u>3,673,333</u>
Prihodi od ukidanja rezervisanja za vanbilansne stavke	589,373	159,162
Prihodi po osnovu ukidanja umanjenja vrednosti finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	17,316	63,775
<i>Ukupno (Napomena 13(b))</i>	<u>5,552,303</u>	<u>3,896,270</u>
Prihodi po osnovu naplaćenih otpisanih potraživanja	215,665	85,129
Ukupno prihodi	<u>5,767,968</u>	<u>3,981,399</u>
Neto prihod/(rashod) po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava	<u>122,037</u>	<u>(768,300)</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

13. NETO PRIHOD/(RASHOD) PO OSNOVU OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA KOJA SE NE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA (Nastavak)

(b) Promene na računima ispravke vrednosti plasmana i potraživanja i rezervisanjima za vanbilansne stavke

	U hiljadama dinara							
	Hartije od vrednosti (Napomena 20)	Kamate i naknade (Napomena 22)	Dati krediti i potraživanja (Napomene 21 i 22)	Ostali plasmani (Napomena 22(b))	Gotovina i ostala sredstva (Napomene 19 i 25)	Rezervisanja za vanbilansne stavke (Napomena 29)	Hartije od vrednosti koje se vrednuju kroz ostali rezultat	Ukupno
Stanje na dan								
31. decembra 2017. godine	107	15,697	910,797	34,974	37,043	23,825	-	1,022,443
Korekcija početnog stanja po MSFI 9	(177)	(676)	40,452	572	(5,987)	(2,234)	68,171	100,121
Korigovano početno stanje na dan								
1. januara 2018. godine	(70)	15,021	951,249	35,546	31,056	21,591	68,171	1,122,564
Nove ispravke i rezervisanja u toku godine (Napomena 13(a))	119	72,221	3,826,983	91,776	468,450	252,907	10,513	4,722,969
Ukidanje ispravki vrednosti i rezervisanja (Napomena 13(a))	(33)	(72,106)	(3,209,535)	(95,672)	(295,987)	(159,162)	(63,775)	(3,896,270)
Kursne razlike	-	(502)	2,293	(23)	(41)	-	-	1,727
Isknjižavanje ispravke vrednosti	-	(6,352)	(315,371)	(24,247)	-	-	-	(345,970)
Ostalo	-	-	-	-	(153,516)	(26)	-	(153,542)
Efekat pripajanja Piraeus Bank a.d. Beograd - dodatna ispravka vrednosti i rezervisanja, neto	-	20,581	853,215	3,632	339,408	39,656	-	1,256,492
Stanje na dan								
31. decembra 2018. godine	16	28,863	2,108,834	11,012	389,370	154,966	14,909	2,707,970
Nove ispravke i rezervisanja u toku godine (Napomena 13(a))	13	101,964	4,601,382	20,656	358,636	525,965	29,068	5,637,684
Ukidanje ispravki vrednosti i rezervisanja (Napomena 13(a))	(14)	(59,151)	(4,526,347)	(17,956)	(342,146)	(589,373)	(17,316)	(5,552,303)
Kursne razlike	-	26	(3,527)	(23)	(1,300)	-	-	(4,824)
Isknjižavanje ispravke vrednosti	-	(5,620)	(196,557)	(6,773)	(180,620)	-	-	(389,570)
Ostalo	-	-	(256,290)	-	-	-	-	(256,290)
Stanje na dan								
31. decembra 2019. godine	15	66,082	1,727,495	6,916	223,940	91,558	26,661	2,142,667

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

14. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

	U hiljadama dinara	
	2019.	2018.
Troškovi neto zarada i naknada zarada	711,667	441,826
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade	253,446	160,191
Otpremnine po osnovu tehnološkog viška	-	3,481
Ostali lični rashodi	78,303	51,024
Rashodi rezervisanja za otpremnine zaposlenih (Napomena 29)	1,003	2,872
Prihodi od ukidanja rezervisanja za ostala primanja zaposlenih (Napomena 29)	(245)	(23,441)
Ukupno	1,044,174	635,953

15. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

	U hiljadama dinara	
	2019.	2018.
Troškovi amortizacije:		
- nekretnina, postrojenja i opreme (Napomena 23)	92,584	59,336
- imovina sa pravom korišćenja - nekretnine i ostala oprema uzeta u lizing (Napomena 23)	210,310	-
- nematerijalne imovine (Napomena 23)	65,662	48,157
Ukupno	368,556	107,493

16. OSTALI PRIHODI

	U hiljadama dinara	
	2019.	2018.
Dobici od prodaje osnovnih sredstava i nematerijalne imovine	6,138	59
Prihod - efekat sticanja i pripajanja Piraeus Bank a.d. Beograd	-	6,861,888
Prihodi po osnovu ukidanja rezervisanja-sudski sporovi (Napomena 29)	48,021	-
Prihodi po osnovu ukidanja ostalih rezervisanja (Napomena 29)	52	-
Prihodi od promene vrednosti nekretnina uzetih u lizing	6,856	-
Prihodi od promene vrednosti investicionih nekretnina (Napomena 24)	24,149	-
Ostali prihodi	52,627	30,440
Ukupno	137,843	6,892,387

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

17. OSTALI RASHODI

	U hiljadama dinara	
	2019.	2018.
Troškovi materijala	92,544	78,034
Troškovi PTT usluga	66,620	52,009
Troškovi održavanja osnovnih sredstava	49,149	30,742
Troškovi zakupnina	40,732	193,654
Troškovi reklame i propagande	123,027	45,475
Troškovi intelektualnih usluga	428,081	292,391
Troškovi premija osiguranja	264,713	131,712
Usluge čuvanja imovine	27,391	24,204
Troškovi naknada zaposlenima	4,817	4,376
Troškovi reprezentacije	4,857	7,579
Indirektni porezi i doprinosi	173,899	116,415
Troškovi rezervisanja za sudske sporove (Napomena 29)	68,820	21,236
Troškovi ostalih rezervisanja za rizik zemlje (Napomena 29)	187	-
Ostali troškovi	157,189	255,072
Ukupno	1,502,026	1,252,899

18. POREZ NA DOBITAK

(a) Komponente poreza na dobitak

Ukupan poreski prihod sastoji se od sledećih poreza:

	U hiljadama dinara	
	2019.	2018.
Tekući porez na dobitak	-	-
Dobitak po osnovu odloženih poreza	-	(6,052)
Dobitak po osnovu poreskog kredita po osnovu Zakona o konverziji stambenih kredita u CHF	(94,867)	-
Gubitak po osnovu odloženih poreza	145	-
Ukupno poreski prihod perioda	(94,722)	(6,052)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

18. POREZ NA DOBITAK (Nastavak)

- (b) Usaglašavanje ukupnog iznosa poreza na dobitak iskazanog u bilansu uspeha i proizvoda rezultata poslovanja pre oporezivanja i propisane poreske stope

	U hiljadama dinara	
	2019.	2018.
Dobitak pre oporezivanja	75,021	6,157,392
Porez na dobit obračunat po važećoj stopi - 15%	11,253	923,609
Poreski efekti rashoda/prihoda koji se ne priznaju u poreskom bilansu	(37,111)	(35,040)
Iskorišćeni preneti poreski gubici	-	(888,569)
Poreski gubici koji se prenose u naredni period	25,858	-
Efekti privremenih razlika	(94,722)	(6,052)
Ukupan poreski prihod perioda iskazan u bilansu uspeha	(94,722)	(6,052)

- (c) Komponente odloženih poreskih sredstava

	U hiljadama dinara	
	2019.	2018.
Odložena poreska sredstva po osnovu privremene razlike između knjigovodstvene vrednosti osnovnih sredstava i nematerijalne imovine i njihove poreske osnove i rezervisanja za otpremnine zaposlenih	36,285	33,709
Odložena poreska sredstva po osnovu prve primene MSFI 9	29,871	39,829
Odložena poreska sredstva po osnovu Zakona o konverziji stambenih kredita u CHF	94,867	-
Stanje na dan	161,023	73,538

- (d) Promene na odloženim poreskim sredstvima u toku godine

	U hiljadama dinara	
	2019.	2018.
Stanje na dan 1. januara	73,538	5,240
Smanjenje odloženih poreskih sredstava po osnovu prve primene MSFI 9 (Napomena 31(a)/iv/)	(9,958)	39,829
Efekat privremenih razlika	(145)	29,939
Efekat odloženih poreza po osnovu procene građevinskih objekata evidentiran u korist/ (na teret) kapitala (Napomena 31(a)/ii/)	2,721	(1,470)
Efekat odloženih poreza po osnovu Zakona o konverziji stambenih kredita u CHF	94,867	-
Stanje na dan 31. decembra	161,023	73,538

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

18. POREZ NA DOBITAK (Nastavak)

(e) Nepriznata odložena poreska sredstva

Na dan 31. decembra 2019. godine, Banka nije priznala odložena poreska sredstva po osnovu neiskorišćenih prenosivih poreskih gubitaka u ukupnom iznosu od 57,202 hiljade dinara (31. decembar 2018. godine: 31,344 hiljade dinara).

Banka nije priznala navedena odložena poreska sredstva zbog neizvesnosti postojanja dovoljnih iznosa budućih oporezivih dobitaka u odnosu na koje bi se odložena poreska sredstva mogla iskoristiti.

(f) Neiskorišćeni prenosivi poreski gubici

Gubitak po poreskom bilansu za period od 1. januara do 31. decembra 2019. godine iznosi 172,389 hiljada dinara.

Neiskorišćeni prenosivi poreski gubici, za koje Banka nije priznala prethodno navedena odložena poreska sredstva, na dan 31. decembra 2019. godine iznose 381,349 hiljada dinara i mogu se koristiti po sledećim periodima:

	U hiljadama dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
2021. godina	208,960	208,960
2024. godina	172,389	-
Ukupno	381,349	208,960

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

19. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE

	U hiljadama dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
U dinarima		
Žiro račun	3,948,680	3,553,153
Gotovina u blagajni	820,829	688,713
Potraživanja za naknadu od Narodne banke Srbije	14	-
Obračunata kamata kod Narodne banke Srbije	786	1,719
	4,770,309	4,243,585
U stranoj valuti		
Gotovina u blagajni	705,125	1,451,996
Ostala novčana sredstva - Centralni registar	1,277	3,884
Obavezna rezerva	3,101,343	4,227,182
	3,807,745	5,683,062
 Zlato i ostali plemeniti metali	 2	 2
 Ukupno	 8,578,056	 9,926,649
 <i>Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 13(b))</i>	 <i>(1,380)</i>	 <i>(1,534)</i>
 Stanje na dan	 8,576,676	 9,925,115

Obavezna dinarska rezerva predstavlja minimalnu rezervu u dinarima izdvojen u skladu sa Odlukom o obaveznoj rezervi banaka kod Narodne banke Srbije ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 3/2011, 31/2012, 57/2012, 78/2012, 87/2012, 107/2012, 62/2013, 125/2014, 135/2014, 4/2015, 78/2015, 102/2015 i 76/2018).

Obavezu dinarsku rezervu Banka obračunava na obaveze po dinarskim depozitima, kreditima i hartijama od vrednosti, kao i na druge dinarske obaveze, osim dinarskih depozita primljenih po poslovima koje Banka obavlja u ime i za račun trećih lica a koji ne prelaze iznose plasmana koje je Banka dala iz tih depozita.

Banka je dužna da obračunava i izdvaja obavezu dinarsku rezervu po stopi od 5% (2018. godina: 5%) na iznos prosečnog dnevnog knjigovodstvenog stanja dinarskih sredstava sa ugovorenim ročnošću do dve godine, odnosno do 730 dana (0% na deo dinarske osnovice sa ugovorenim ročnošću preko dve godine, odnosno preko 730 dana) u toku prethodnog kalendarskog meseca na svoj žiro račun kod Narodne banke Srbije (depoziti u dinarima indeksirani deviznom klauzulom čine deo osnovice devizne obavezne rezerve).

Obračunata dinarska obavezna rezerva predstavlja zbir obračunate obavezne rezerve u dinarima od 5% i 38% dinarske protivvrednosti obračunate devizne obavezne rezerve i zbir 0% dinarske obavezne rezerve i 30% dinarske protivvrednosti obračunate devizne obavezne rezerve.

U decembru 2019. godine, obavezna rezerva u dinarima iznosila je 2,694,975 hiljada dinara (decembar 2018. godine: 3,535,364 hiljade dinara) i bila je usklađena sa navedenom Odlukom Narodne banke Srbije.

Obračunatu dinarsku obavezu rezervu Banka izdvaja u dinarima na svoj žiro račun. Na prosečno stanje obračunate dinarske obavezne rezerve u 2019. godini Narodna banka Srbije je plaćala kamatu po stopi od 1.25% od januara do jula 2019, od avgusta do oktobra 1.00%, i od novembra do kraja godine 0.75% godišnje (2018. godina: 1.75% do aprila 2018. godine, a od aprila 1.25% godišnje).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

19. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE (Nastavak)

U skladu sa Odlukom o obaveznoj rezervi banaka kod Narodne banke Srbije, Banka obračunava i izdvaja obaveznu deviznu rezervu po propisanim stopama na deviznu osnovicu koju čini prosečno dnevno knjigovodstveno stanje deviznih obaveza i prosečno dnevno knjigovodstveno stanje dinarskih obaveza indeksiranih deviznom klauzulom u prethodnom kalendarском mesecu. Obaveznu deviznu rezervu Banka obračunava na obaveze po deviznim depozitima, kreditima i hartijama od vrednosti, druge devizne obaveze, kao i na depozite, kredite i druga devizna sredstva primljena iz inostranstva po poslovima koje Banka obavlja u ime i za račun trećih lica.

U skladu sa navedenom Odlukom, Banka obračunava i izdvaja obaveznu deviznu rezervu na devizne račune Narodne banke Srbije po stopi od 20% (2018. godina: 20%) na iznos prosečnog dnevnog knjigovodstvenog stanja deviznih sredstava u prethodnom kalendarском mesecu za sredstva sa ugovorenom ročnošću do dve godine, odnosno do 730 dana, i 13% (2018. godina: 13%) na deo devizne osnovice sa ugovorenom ročnošću preko dve godine, odnosno preko 730 dana.

Na indeksirane obaveze po dinarskim depozitima, kreditima, HOV i na druge dinarske obaveze, procenat izdvajanja obavezne rezerve iznosi 100% (2018. godina: 100%). Od ukupno obračunate devizne obavezne rezerve 62% se izdvaja u evrima, a preostalih 38% u dinarima, za sredstva sa ugovorenom ročnošću do dve godine, odnosno do 730 dana i 70% se izdvaja u evrima za devizna sredstva sa ugovorenom ročnošću preko dve godine, odnosno preko 730 dana, dok se preostalih 30% izdvaja u dinarima na žiro računu.

Na dan 31. decembra 2019. godine, obavezna rezerva Banke u stranoj valuti bila je usklađena sa navedenom Odlukom Narodne banke Srbije. Obračunatu deviznu obaveznu rezervu, Banka izdvaja u evrima na devizne račune Narodne banke Srbije.

Na iznos ostvarenog prosečnog stanja izdvojene devizne rezerve, Narodna banka Srbije ne plaća kamatu.

Struktura gotovine i gotovinskih ekvivalenata za potrebe Izveštaja o tokovima gotovine za 2019. i 2018. godinu prikazana je u Napomeni 33.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

20. HARTIJE OD VREDNOSTI

	31.12.2019.	U hiljadama RSD 31.12.2018.
HOV koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha:		
Akcije u dinarima	582	572
	582	572
HOV koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat:		
Obveznice banaka	453,249	-
Hartije od vrednosti drugih finansijskih organizacija	144	144
Hartije od vrednosti privrednih društava	2	4
Kuponske obveznice Republike Srbije	8,335,977	9,502,450
	8,789,372	9,502,598
HOV koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti:		
Eskontovane menice	15	16
	15	16
Ukupno bruto	8,789,969	9,503,186
<i>Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 13(b))</i>	<i>(15)</i>	<i>(16)</i>
Stanje na dan	8,789,954	9,503,170

Na dan 31. decembra 2019. godine, državne hartije od vrednosti (kuponske obveznice) denominovane u stranoj valuti iznose 5,074,444 hiljade dinara uz kamatnu stopu od 1.10% do 4.20% godišnje i preostali rok dospeća od 3 meseci do 10 godina, dok državne hartije od vrednosti u dinarima u iznosu od 3,261,533 hiljade dinara nose kamatnu stopu od 3.50% do 5.64% godišnje i imaju preostali rok dospeća od 3 meseca do 7 godina.

Državne hartije od vrednosti (kuponske obveznice) denominovane u stranoj valuti u iznosu od 2,102,904 hiljade dinara su založena finansijska sredstva za obaveze Banke čije je ispunjenje obezbeđeno založnim pravom, a odnosi se na kredit po repo poslovima na osnovu repo ugovora o prodaji hartija od vrednosti, sa ugovorenim obavezom njihove ponovne kupovine, u stranoj valuti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

**21. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH
FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA**

	U hiljadama dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Devizni računi kod inostranih banaka	1,833,131	4,031,408
Čekovi u stranoj valuti	435	694
Kredit po repo transakcijama	730,274	409,015
	2,563,840	4,441,117
Kredit bankama i drugim finansijskim organizacijama:		
- u dinarima	11,448	21
- u stranoj valuti	596,631	1,117,438
	608,079	1,117,459
Ostali plasmani:		
- u stranoj valuti	2	2
	2	2
Potraživanja po osnovu kamata i naknada	8	-
Razgraničena potraživanja za obračunatu kamatu	1,225	780
Potraživanja po osnovu primljenih čekova	7	119
Odbitne stavke-razgraničeni prihodi za potraživanja iskazana po amortizovanoj vrednosti	(37)	-
Bruto krediti i potraživanja	3,173,124	5,559,477
<i>Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 13(b))</i>		
- deviznih računa kod inostranih banaka	(1,985)	(1,338)
- kredita po repo transakcijama	(1,839)	(1,850)
- kredita bankama	(456)	(337)
- razgraničena potraživanja za obračunatu kamatu	(5)	(3)
	(4,285)	(3,528)
Stanje na dan	3,168,839	5,555,949

Potraživanja po repo transakcijama u iznosu od 730,274 hiljade dinara na dan 31. decembra 2019. godine odnose se na sredstva plasirana u državne obveznice Republike Srbije sa rokom dospeća od 32 do 93 dana i kamatnom stopom od 1.60% na godišnjem nivou.

Depoziti uzeti od banaka se u celini odnose na kratkoročne depozite.

Kratkoročni depoziti uzeti od banaka u dinarima su odobravani na period od jednog do sedam dana uz kamatnu stopu od 1.05% na godišnjem nivou.

Kratkoročni depoziti uzeti od banaka u stranoj valuti odobravani su domaćim bankama na period od 1 do 7 dana uz godišnju kamatnu stopu od 0.05% na godišnjem nivou.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

**21. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH
FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA (Nastavak)**

Koncentracija kredita i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija u neto iznosu, na dan 31. decembra 2019. i 2018. godine, prikazana je kako sledi:

	U hiljadama dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Narodna banka Srbije	433,540	385,686
Ostale banke	1,989,611	4,757,592
Druge finansijske organizacije	745,688	412,671
Stanje na dan	3,168,839	5,555,949

22. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA

	U hiljadama dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Kreditni komitentima (a):		
- u dinarima	38,147,759	33,829,620
- u stranoj valuti	125,565	263,864
	38,273,324	34,093,484
Ostali plasmani (b):		
- u dinarima	354,800	51,458
- u stranoj valuti	10,790	12,492
	365,590	63,950
Potraživanja po osnovu kamata i naknada (c)	129,624	140,505
Razgraničena potraživanja za obračunatu kamatu	130,503	128,415
Potraživanja od banaka u stečaju po čekovima građana	22	21
Bruto krediti i potraživanja	38,899,063	34,426,375
Odbitne stavke - razgraničeni prihodi za potraživanja iskazana po amortizovanoj vrednosti	(167,020)	(196,376)
Ukupno krediti i potraživanja	38,732,043	34,229,999
<i>Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 13(b))</i>		
- kredita komitentima	(1,719,686)	(2,069,997)
- ostalih plasmana	(6,916)	(11,012)
- potraživanja za kamatu i naknadu	(66,082)	(28,863)
- razgraničena potraživanja za obračunatu kamatu	(3,503)	(35,292)
- potraživanja od banaka u stečaju po čekovima građana	(21)	(17)
	(1,796,208)	(2,145,181)
Stanje na dan	36,935,835	32,084,818

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

22. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (Nastavak)

(a) Pregled po vrstama kredita komitentima

Pregled po vrstama kredita komitentima prema ugovorenom roku dospeća prikazan je kako sledi:

	31.12.2019.			U hiljadama dinara 31.12.2018		
	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno
U dinarima						
<i>Dati krediti:</i>						
- javna preduzeća	1,185,083	561,745	1,746,828	43,026	388,941	431,967
- druga preduzeća	1,914,515	9,657,123	11,571,638	1,966,166	7,464,559	9,430,725
- preduzetnici	38,688	85,963	124,651	65,147	78,265	143,412
- javni sektor	-	-	-	-	-	-
- stanovništvo	824,348	23,837,895	24,662,243	1,671,894	22,004,922	23,676,816
- drugi komitenti	10,663	31,736	42,399	76,985	69,715	146,700
	3,973,297	34,174,462	38,147,759	3,823,218	30,006,402	33,829,620
U stranoj valuti						
<i>Dati krediti:</i>						
- druga preduzeća	-	93,423	93,423	151,065	44,939	196,004
- drugi komitenti	32,142	-	32,142	67,860	-	67,860
	32,142	93,423	125,565	218,925	44,939	263,864
Bruto krediti	4,005,439	34,267,885	38,273,324	4,042,143	30,051,341	34,093,484
<i>Minus:</i>						
Ispravka vrednosti	(208,879)	(1,510,807)	(1,719,686)	(274,064)	(1,795,933)	(2,069,997)
Stanje na dan	3,796,560	32,757,078	36,553,638	3,768,079	28,255,408	32,023,487

Kratkoročni krediti u dinarima i dinarskoj protivvrednosti su odobreni pravnim licima i preduzetnicima na period od 5 do 12 meseci za finansiranje poslovnih aktivnosti u oblasti trgovine, prerađivačke industrije, građevinarstva, usluga i turizma, poljoprivrede i prehrambene proizvodnje, kao i za ostale namene, uz kamatne stope koje su se kretale u rasponu od:

- kamate u visini od 6M Belibor + 2.08% do 6M Belibor + 7.00% na godišnjem nivou za dinarske kredite;
- kamate u visini od 5.25% do 14.50% za overdraft kredite;
- kamate u visini od 3M Euribor + 3.70% do 6M Euribor + 7.50% na godišnjem nivou za dinarske kredite sa valutnom klauzulom; i
- kamate u visini od 6M Euribor + 4% do 6M Euribor + 4.75% na godišnjem nivou za devizne kredite.

Kratkoročni krediti odobravani su stanovništvu na period od 6 meseci do 1 godine, uz kamatne stope na godišnjem nivou u rasponu od 0.00% do 26.40% za dinarske kredite i od 0.00% do 7.92% za kredite sa valutnom klauzulom.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

22. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (Nastavak)

(a) Pregled po vrstama kredita komitentima (Nastavak)

Kamatna stopa na dozvoljena prekoračenja na računima građana iznosi do 27.50% na godišnjem nivou, odnosno 39.50% na godišnjem nivou na nedozvoljeni minusni saldo na tekućim računima građana.

Po aktivnim Dina/Visa kreditnim karticama nominalna kamatna stopa na potraživanja po osnovu korišćenja kreditnih kartica bila je u rasponu od 0.00% do 25.50% na godišnjem nivou.

Dugoročni krediti u dinarima i dinarskoj protivvrednosti su odobreni pravnim licima i preduzetnicima na period od **13 do 96 meseci** uz kamatne stope u rasponu od:

- kamate u visini od 6M Belibor + 2.75% do 6M Belibor + 7.00% na godišnjem nivou za dinarske kredite;
- kamate u visini od 6M Euribor + 3.20% do 6M Euribor + 7.00% na godišnjem nivou za dinarske kredite sa valutnom klauzulom; i
- kamata u visini 6M Euribor + 4.30% do 6M Euribor + 5.00% na godišnjem nivou za devizne kredite.

Dugoročni krediti odobravani su stanovništvu u dinarima na period od 13 do 95 meseci uz kamatnu stopu na godišnjem nivou od 0.00% do 26.40% za dinarske kredite i od 0.00% do 7.92% za kredite sa valutnom klauzulom.

Ročnost dospeća kredita komitentima prikazanih u bruto iznosu, prema **preostalom roku dospeća**, sa stanjem na dan 31. decembra 2019. i 2018. godine, je sledeća:

	U hiljadama dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Dospela potraživanja	1,014,165	1,222,300
Do 30 dana	723,148	1,132,838
Od 1 do 3 meseca	467,420	333,008
Od 3 do 12 meseci	5,415,216	3,370,271
Od 1 do 5 godina	13,223,674	12,106,397
Preko 5 godina	17,429,701	15,928,670
Stanje na dan	38,273,324	34,093,484

Struktura *dospelih potraživanja* prikazana je kako sledi:

	U hiljadama dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Do 1 meseca	358,429	225,710
Od 1 do 3 meseca	78,142	161,275
Od 3 do 12 meseci	246,987	263,989
Preko 1 godine	330,607	571,326
Stanje na dan	1,014,165	1,222,300

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

22. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (Nastavak)

(b) Ostali plasmani

	U hiljadama dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
U dinarima		
Plasmani stanovništvu	3,944	3,945
Potraživanja za izvršena plaćanja po avalima i garancijama	-	9,113
Potraživanja po osnovu faktoringa	350,856	38,400
	354,800	51,458
U stranoj valuti		
Ostali plasmani	10,790	12,492
Ukupno bruto	365,590	63,950
<i>Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 13(b))</i>	(6,916)	(11,012)
Stanje na dan	358,674	52,938

(c) Potraživanja po osnovu kamata i naknada

	U hiljadama dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
U dinarima		
- preduzeća	36,374	37,222
- javni sektor	26,613	26,735
- stanovništvo	66,332	75,729
- drugi komitenti	134	140
	129,453	139,826
U stranoj valuti		
- preduzeća	171	679
Ukupno bruto	129,624	140,505
<i>Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 13(b))</i>	(66,082)	(28,863)
Stanje na dan	63,542	111,642

(d) Koncentracija kredita i potraživanja od komitenata

Koncentracija kredita i potraživanja od komitenata, prikazanih u **neto iznosu** na dan 31. decembra 2019. i 2018. godine, značajna je kod sledećih delatnosti:

	U hiljadama dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Rudarstvo, energetika i prerađivačka industrija	1,980,395	2,449,222
Trgovina	2,951,264	2,049,370
Poljoprivreda, lov, ribolov i šumarstvo	815,448	667,099
Građevinarstvo	2,949,067	1,141,272
Usluge, turizam i ugostiteljstvo	1,381,865	578,282
Stanovništvo	23,465,852	22,420,678
Državna administracija i druge javne usluge	-	26,666
Ostalo	3,391,944	2,752,229
Stanje na dan	36,935,835	32,084,818

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

23. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA I NEMATERIJALNA IMOVINA

U hiljadama dinara

	Zemljište i građevinski objekti	Oprema i ostala sredstva	Osnovna sredstva u pripremi i avansi	Ulaganja u tuđa sredstva	Imovina sa pravom korišćenja - nekretnine i ostala oprema uzeta u lizing	Ukupno nekretnine, postrojenja i oprema	Nemate- rijalna imovina
Nabavna/revalorizovana vrednost							
1. januar 2018. godine	614,298	500,758	49,534	38,241	-	1,202,831	513,996
Povećanja	176,862	34,905	4,639	13,121	-	229,527	71,148
Prenos sa investicija u toku	-	4,437	(41,575)	37,138	-	-	-
Ulaganje u tuđa osnovna sredstva	-	-	1,680	491	-	2,171	-
Efekat procene vrednosti	(19,861)	-	-	-	-	(19,861)	-
Rashodovanje	-	(46,962)	-	(37,881)	-	(84,843)	(540,436)
Manjak	-	-	(1,050)	-	-	(1,050)	-
Efekat pripajanja Piraeus Bank a.d. Beograd	372,255	706,753	4,139	241,553	-	1,324,700	504,795
Stanje na dan 31. decembra 2018. godine	1,143,554	1,199,891	17,367	292,663	-	2,653,475	549,503
Efekat prve primene MSFI 16	-	-	-	(91,136)	1,275,178	1,184,042	-
Povećanja	-	-	118,458	-	92,067	210,525	101,013
Efekat procene vrednosti	(18,137)	-	-	-	-	(18,137)	-
Prenos na investicione nekretnine (Napomena 24)	(494,371)	-	(28,113)	-	-	(522,484)	-
Prenos	8,994	41,174	(50,168)	-	-	-	-
Prodaja	-	(39,014)	-	-	-	(39,014)	-
Rashodovanje	-	(107,065)	-	-	-	(107,065)	-
Izmene zakupa	-	-	-	-	103,478	103,478	-
Stanje na dan 31. decembra 2019. godine	640,040	1,094,986	57,544	201,527	1,470,723	3,464,820	650,516
Akumulirana ispravka vrednosti							
1. januar 2018. godine	293,296	408,989	-	27,712	-	729,997	333,313
Amortizacija (Napomena 15)	18,260	34,861	-	6,215	-	59,336	48,157
Efekat procene vrednosti	(2,201)	-	-	-	-	(2,201)	-
Rashodovanje	-	(44,275)	-	(33,585)	-	(77,860)	(446,159)
Efekat pripajanja Piraeus Bank a.d. Beograd	67,897	608,308	-	181,579	-	857,784	402,175
Stanje na dan 31. decembra 2018. godine	377,252	1,007,883	-	181,921	-	1,567,056	337,486
Amortizacija (Napomena 15)	16,351	56,627	-	19,606	210,310	302,894	65,662
Prenos na investicione nekretnine (Napomena 24)	(272,601)	-	-	-	-	(272,601)	-
Rashodovanje	-	(103,947)	-	-	-	(103,947)	-
Prodaja	-	(33,323)	-	-	-	(33,323)	-
Umanjenje zakupa	-	-	-	-	(25,974)	(25,974)	-
Stanje na dan 31. decembra 2019. godine	121,002	927,240	-	201,527	184,336	1,434,105	403,148
Neotpisana vrednost na dan:							
- 31. decembra 2019. godine	519,038	167,746	57,544	-	1,286,387	2,030,715	247,368
- 31. decembra 2018. godine	766,302	192,008	17,367	110,742	-	1,086,419	212,017

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

23. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA I NEMATERIJALNA IMOVINA (Nastavak)

Na dan 31. decembra 2019. godine Banka nema hipoteke ili druge zaloge na imovini.

Na dan 31. decembra 2019. godine, građevinski objekti Banke iskazani su po procenjenoj tržišnoj vrednosti, utvrđenoj od strane nezavisnog ovlašćenog procenjivača.

Fer vrednost navedenog poslovnog objekta u Beogradu odmerena je primenom : (1) pristupa direktnog poređenja tržišnih transakcija, (2) prinosnog pristupa i (3) troškovnog pristupa.

Osnovne parametre u proceni vrednosti imovine troškovnim pristupom predstavljaju troškovi zamene (tj. izgradnje novog objekta i/ili nabavke nove opreme), kvalitet sredstva (tj. efektivna starost) i realna amortizacija, tj. smanjenje vrednosti, koje može biti fizičko, funkcionalno i eksterno.

Prilikom korišćenja komparativne metode analizirane su uporedive ostvarene i ponuđene prodajne cene uporedivih poslovnih prostora koji se nalaze u okolini predmetne nepokretnosti. Nakon toga sprovedeno je odgovarajuće prilagođavanje u pogledu kriterijuma, kao što su odnos traženih/postignutih cena, veličine nepokretnosti, lokacije, kvaliteta i strukture i dodatnih pogodnosti nepokretnosti. Usled visokog stepena netransparentnosti na tržištu i otežavajućih okolnosti usled nedostupnosti informacija po pitanju prodajnih transakcija, procenitelj se pretežno oslonio na istraživanje tržišta dostupnih transakcija, ponuđenih prodajnih cena, na diskusiju sa lokalnim agentima i sopstveno znanje i iskustvo kako bi se doneo adekvatan zaključak o predmetnoj nepokretnosti.

U prinosnom pristupu osnov za ocenu renti su iskustveno tražene rente za datu lokaciju u zavisnosti od pozicije, kvaliteta gradnje, funkcionalnih karakteristika, infrastrukturnih priključaka, opremljenosti, visine, mogućnosti prenamene, kvaliteta i ekonomičnosti sistema za grejanje i hlađenje, kao i redovni izveštaji o kretanju cena zakupa. Stopa kapitalizacije se mogla adekvatno primeniti u ovoj proceni s obzirom da postoji jedan stabilizovan godišnji neto operativni prihod da bi se sračunala vrednost i ustanovljena je iz kupoprodajnih podataka sa tržišta, za nekretnine koje se tipično rentiraju. Stopa kapitalizacije prema preovlađujućim tržišnim prosecima od 9% i 9,50% za prvi i drugi petogodišnji period, se u slučaju navedene nekretnine smatra prihvatljivom.

Primenom tri opšte prihvaćena pristupa za procenu vrednosti nepokretnosti, dobijene su indikovane fer vrednosti za predmetnu nepokretnost. U ovom slučaju troškovna metoda je korišćena kao kontrolna metoda.

Po oceni procenjivača u ovom trenutku i pod pretpostavkama iznetim u proceni najbolji osnov za konačno ocenjenu fer vrednost predstavljala je srednja vrednost iz komparativnog i prinosnog pristupa.

Negativni efekti revalorizacije po osnovu procene građevinskog objekta u 2019. godini koji iznose 18,137 hiljada dinara, evidentirani su u okviru revalorizacionih rezervi (Napomena 31(a)/ii/) i umanjani su za pripadajuće odložene poreze u iznosu od 2,721 hiljade dinara.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

23. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA I NEMATERIJALNA IMOVINA (Nastavak)

Banka za četiri nepokretnosti u vlasništvu u Beogradu - poslovna zgrada u Makedonskoj br. 4, poslovna zgrada u Emilijana Josimovića br. 4, poslovna zgrada u Kneza Miloša br. 9 i poslovna zgrada u Pilota Mihaila Petrovića BB poseduje vlasničke listove, ali nije upisana kao vlasnik, iako pravno sledbeništvo nije upitno, s obzirom da su nepokretnosti stečene u postupku pripajanja Piraeus Bank a.d. Beograd. Neotpisana vrednost navedenih objekata na dan 31. decembra 2019. godine. iznosi 283,920 hiljada dinara. Rukovodstvo Banke je preduzelo sve neophodne mere radi upisa vlasništva nad ovim objektima.

Da se građevinski objekti Banke vrednuju po nabavnoj vrednosti (umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti) njihova neotpisana vrednost na dan 31. decembra 2019. godine iznosila bi 515,061 hiljadu dinara (31. decembar 2018. godine: 500,336 hiljada dinara).

Na osnovu procene rukovodstva Banke, nekretnine, postrojenja, oprema i nematerijalna imovina na dan 31. decembra 2019. godine nisu obezvređeni.

24. INVESTICIONE NEKRETNINE

Na dan 31. decembra 2019. godine investicione nekretnine Banke iskazane po fer vrednosti utvrđene od strane nezavisnog procenitelja iznose 396,277 hiljada dinara.

Vrednost investicione nekretnine reklasifikovane sa pozicije nekretnina iznosi 221,770 hiljada dinara. Ova vrednost je naknadno uvećana aktiviranjem ulaganja sa osnovnih sredstava u pripremi u iznosu od 28,113 hiljada dinara i procenom na dan bilansa stanja, čiji su efekti u iznosu od 22,393 hiljade dinara evidentirani u korist ostalih prihoda (Napomena 16).

Vrednost nekretnine koja je reklasifikovana sa sredstava stečenih naplatom potraživanja iznosi 122,245 hiljada dinara i uvećana je procenom čiji su efekti u iznosu od 1,756 hiljada dinara evidentirani u korist ostalih prihoda (Napomena 16).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

25. OSTALA SREDSTVA

	U hiljadama dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Potraživanja za kamatu i naknadu	59,853	220,694
Potraživanje od materijalnih vrednosti primljenih po osnovu naplate potraživanja	196	342
Potraživanja od zaposlenih	20,918	21,161
Potraživanja za pretplaćene ostale poreze i doprinose	2,567	566
Potraživanja po osnovu plaćenih obaveza	13,468	15,485
Potraživanje u stranoj valuti po osnovu polise osiguranja	-	44,909
Ostala potraživanja	246,548	488,572
Učešća u kapitalu drugih pravnih lica u dinarima	1,396	1,396
Unapred plaćeni troškovi	60,520	50,135
Razgraničena ostala potraživanja	4,680	3,004
Zalihe	84,872	101,566
Sredstva stečena naplatom potraživanja	275,531	423,362
Ostala sredstva bruto	770,549	1,371,192
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>		
- ostalih sredstava (Napomena 13(b))	(222,560)	(387,836)
- sredstava primljenih po osnovu naplate potraživanja	(9,748)	(11,546)
- zaliha	(9,070)	(9,070)
	(241,378)	(408,452)
Stanje na dan	529,171	962,740

Ostala potraživanja na dan 31. decembra 2019. godine se najvećim delom odnose na potraživanja po osnovu plaćenih sudskih taksi u iznosu od 118,014 hiljada dinara.

Sredstva stečena naplatom potraživanja se najvećim delom odnose na nekretnine preuzete prilikom pripajanja Piraues Bank a.d. Beograd u iznosu od 265,783 hiljade dinara. Navedena sredstva su bila predmet procene u cilju utvrđivanja eventualnog obezvređenja na dan bilansa stanja i za sva sredstva za koja je utvrđeno da je knjigovodstvena vrednost veća od nadoknadive vrednosti, izvršena je odgovarajuća ispravka vrednosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

26. DEPOZITI I OSTALE FINANSIJSKE OBAVEZE PREMA BANKAMA, DRUGIM FINANSIJSKIM ORGANIZACIJAMA I CENTRALNOJ BANCII

	U hiljadama dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Transakcioni depoziti	654,398	477,716
Ostali kratkoročni depoziti	1,854,206	814,007
Primljeni krediti	2,452,904	-
Ostale finansijske obaveze	-	12
Obaveze po osnovu kamata i naknada	620	1,743
Razgraničena obaveza za obračunatu kamatu	1,440	2,457
Stanje na dan	4,963,568	1,295,935

Na dan 31. decembra 2019. godine primljeni krediti i ostale finansijske obaveze u iznosu od 2,452,904 hiljade dinara se odnose na:

- obaveze po osnovu kredita po repo poslovima u iznosu od 2,102,904 hiljade dinara po osnovu repo Ugovora o prodaji hartija od vrednosti (državne obveznice Republike Srbije) sa rokom dospeća od 14 do 15 dana i kamatnom stopom od 0.20% na godišnjem nivou čije je ispunjenje obezbeđeno založnim pravom na hartijama od vrednosti (Napomena 20); i
- na primljene kredite u iznosu od 350,000 hiljada dinara na rok od 6 dana (Mirabank a.d. Beograd u iznosu od 200,000 hiljada dinara po kamatnoj stopi od 1.05% i Opportunity banka a.d. Novi Sad u iznosu od 150,000 hiljada dinara po kamatnoj stopi od 1.05%).

27. DEPOZITI I OSTALE FINANSIJSKE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA

	U hiljadama dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Transakcioni depoziti (a)	22,931,114	22,466,958
Ostali depoziti (b)	19,291,836	23,205,576
Primljeni krediti od Republike Srbije u stranoj valuti	405,160	333,094
Ostale finansijske obaveze u stranoj valuti	112,550	15,423
Obaveze po osnovu kamata i naknada (c)	9,861	9,927
Razgraničene obaveze za obračunatu kamatu (d)	92,748	130,420
Stanje na dan	42,843,269	46,161,398

(a) Transakcioni depoziti

	31.12.2019.			U hiljadama dinara 31.12.2018.		
	U dinarima	U stranoj valuti	Ukupno	U dinarima	U stranoj valuti	Ukupno
Holding kompanije	15	-	15	-	-	-
Preduzeća	9,533,172	3,037,584	12,570,756	9,038,975	3,679,323	12,718,298
Javni sektor	217,257	734	217,991	79,045	46,577	125,622
Stanovništvo	2,160,999	7,014,302	9,175,301	1,614,655	6,661,864	8,276,519
Drugi komitenti	609,611	357,440	967,051	1,007,490	339,029	1,346,519
Stanje na dan	12,521,054	10,410,060	22,931,114	11,740,165	10,726,793	22,466,958

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

27. DEPOZITI I OSTALE FINANSIJSKE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA (Nastavak)

(a) Transakcioni depoziti (Nastavak)

Transakcioni depoziti u dinarima su uglavnom nekamatonosni, osim po aranžmanima sa pravnim licima gde se kamata kretala u rasponu od 0.30% do 3.00% na godišnjem nivou.

Transakcioni devizni depoziti su uglavnom nekamatonosni, osim po aranžmanima sa pravnim licima gde se kamata kretala od 0.1% do 0.5% na godišnjem nivou.

(b) Ostali depoziti

Analiza ostalih depozita prema **ugovorenom roku dospeća**:

	31.12.2019.			U hiljadama dinara 31.12.2018.		
	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno
U dinarima:						
Štedni depoziti	2,587,622	152,583	2,740,205	1,283,162	207,354	1,490,516
Namenski depoziti	37,304	225,691	262,995	31,692	181,899	213,591
Ostali depoziti	2,371,175	105,195	2,476,370	2,592,070	1,173,840	3,765,910
Ukupno	4,996,101	483,469	5,479,570	3,906,924	1,563,093	5,470,017
U stranoj valuti:						
Štedni depoziti	6,567,008	3,726,976	10,293,984	4,668,458	8,925,575	13,594,033
Namenski depoziti	97,134	789,358	886,492	169,964	936,706	1,106,670
Ostali depoziti	2,267,917	363,873	2,631,790	3,028,946	5,910	3,034,856
Ukupno	8,932,059	4,880,207	13,812,266	7,867,368	9,868,191	17,735,559
Stanje na dan	13,928,160	5,363,676	19,291,836	11,774,292	11,431,284	23,205,576

Na tekuće račune stanovništva u dinarima Banka nije plaćala kamatu kao ni na žiro račune fizičkih lica. Na dinarske račune po viđenju stanovništva obračunava se kamata po stopi od 0.1% do 2.5% na godišnjem nivou.

Na devizne račune po viđenju stanovništva obračunava se kamata po stopi od 0.0% do 0.30% na godišnjem nivou.

Na dan 31. decembra 2019. godine, depoziti po viđenju iznose 5,196,319 hiljada dinara (31. decembar 2018. godine: 5,531,864 hiljade dinara) i isti su prikazani u okviru kratkoročnih depozita.

Depoziti po viđenju u dinarima, najvećim delom, predstavljaju stanja namenskih računa preduzeća, državnih i drugih organizacija koji su nekamatonosni.

Dinarski štedni nenamenski oročeni računi su deponovani uz godišnju kamatnu stopu od 2% do 4.50%. Devizni štedni nenamenski oročeni računi su deponovani uz godišnju kamatnu stopu od 0.1% do 1.30%.

Nekamatonosne depozite stanovništva čine dinarski transakcioni depoziti stanovništva, depoziti za kupovinu i prodaju obveznica i akcija, depoziti za odobravanje kredita i kreditnih kartica, kao i računi za prihvatanje isplata ino penzija. Nekamatonosne depozite privrede čine depoziti za kupovinu i prodaju obveznica, akcija i depoziti za odobravanje kredita.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

27. DEPOZITI I OSTALE FINANSIJSKE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA (Nastavak)

(b) Ostali depoziti (Nastavak)

Kratkoročni oročeni depoziti u dinarima su deponovani uz kamatne stope u rasponu od 1.75% do 3.50% na godišnjem nivou, u zavisnosti od datuma dospeća.

Kratkoročno oročeni devizni depoziti oročavani su na period od 1 meseca do 1 godine po kamatnoj stopi koja se kretala od 0.6% do 1.40% na godišnjem nivou.

Ostale depozite na dan 31. decembra 2019. godine najvećim delom čine kratkoročni depoziti javnih preduzeća, drugih preduzeća i drugih komitenata do godinu dana u dinarima i u stranoj valuti.

Struktura ostalih depozita prema komitentima prikazana je u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Preduzeća	5,011,430	5,869,597
Javni sektor	635,396	119,519
Stanovništvo	13,429,032	15,654,129
Drugi komitenti	215,978	1,562,331
Stanje na dan	19,291,836	23,205,576

(c) Obaveze po osnovu kamata i naknada

	U hiljadama dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
U dinarima:		
- preduzeća	9,177	7,004
- drugi komitenti	591	1,391
	9,768	8,395
U stranoj valuti:		
- preduzeća	92	1,531
- drugi komitenti	1	1
	93	1,532
Stanje na dan	9,861	9,927

(d) Razgraničene obaveze za obračunatu kamatu

	U hiljadama dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
U dinarima	34,760	29,173
U stranoj valuti	57,988	101,247
Stanje na dan	92,748	130,420

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

28. SUBORDINIRANE OBAVEZE

	U hiljadama dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Subordinirane obaveze u stranoj valuti	764,353	768,265
Stanje na dan	764,353	768,265

Banka je dana 31. avgusta 2010. godine potpisala Ugovor o subordiniranom kreditu sa Novom Kreditnom Bankom Maribor d.d. u iznosu od EUR 5 miliona uz kamatnu stopu 6M Euribor + 4%. Rok otplate kredita je 5 godina, kamata se obračunava i plaća polugodišnje s tim da je prvi datum plaćanja kamate bio 31. decembar 2010. godine. Aneksom Ugovora od 30. maja 2013. godine izvršeno je produženje roka za četiri godine sa dospećem 3. septembra 2019. godine, uz kamatnu stopu 6M Euribor + 500 b.p na godišnjem nivou.

Zaključenjem Ugovora o ustupanju ugovora o subordiniranom zajmu zaključenog dana 13. aprila 2016. godine, došlo je do promene poverioca, obzirom da je Nova Kreditna Banka Maribor d.d. u svojstvu poverioca - zajmodavca ustupila navedeno potraživanje privrednom društvu "Benlee International" Ltd. Zaključenjem Aneksa III Ugovora o subordiniranom kreditu 17. maja 2016. godine izvršeno je produženje roka subordiniranog kredita do 2023. godine, smanjenje visine kamatne stope koja je iznosila 6M Euribor + 500 b.p. na 6M Euribor + 100 b.p. i otpust duga po osnovu obračunate neplaćene kamate do zaključenja Aneksa III u iznosu od 43,430 hiljada dinara. Aneksom IV izvršeno je produženje roka subordiniranog kredita do 3. septembra 2025. godine.

Novi Ugovor o subordiniranom kreditu zaključen je dana 16. decembra 2016. godine sa privrednim društvom "Benlee International" Ltd. u iznosu od EUR 1.5 miliona sa rokom dospeća od 7 godina i kamatnom stopom 6M Euribor + 50 b.p. Aneksom I izvršeno je produženje roka subordiniranog kredita do 27. decembra 2025. godine.

Subordinirane obaveze na dan 31. decembra 2019. godine su u celosti uključene u dopunski kapital Banke shodno Odluci o adekvatnosti kapitala banke nakon odobrenja Narodne banke Srbije, a na osnovu dostavljene dokumentacije i Ugovora u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

29. REZERVISANJA

	U hiljadama dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivi (a)	91,558	154,966
Rezervisanja za otpremnine za odlazak u penziju (b)	22,398	22,776
Rezervisanja za sudske sporove (c)	102,078	88,386
Ostala rezervisanja u dinarima (d)	20,119	33,041
Stanje na dan	236,153	299,169

- (a) Prema Metodologiji za procenu obezvređenja bilansne aktive i verovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama, rezervisanja za rizičnu vanbilansnu aktivu (garancije, avale, akreditive, obaveze za nepovučene kredite i dr.) Banka vrši po istom principu kao i za bilansnu aktivu na nivou klijenta.

- (b) Rezervisanja za otpremnine prilikom odlaska u penziju zaposlenih i ostala primanja iskazana su u iznosu sadašnje vrednosti očekivanih budućih isplata utvrđene na bazi izveštaja nezavisnog aktuara sa stanjem na dan 31. decembra 2019. godine.

Prilikom utvrđivanja sadašnje vrednosti očekivanih odliva korišćena je diskontna stopa od 2,25% i ostale pretpostavke obelodanjene u Napomeni 3.16(b). Rezervisanje je utvrđeno na osnovu odredaba Zakona o radu i Pravilnika o radu Banke.

- (c) Banka je formirala rezervisanja za sudske sporove u kojima se javlja kao tužena strana, a za koje se prema proceni Sektora za pravne poslove očekuje negativan ishod.
- (d) Ostala rezervisanja koja na dan 31. decembra 2019. godine iznose 20,119 hiljada dinara odnose se na rezervisanja po osnovu operativnih rizika u iznosu od 17,783 hiljade dinara, rezervisanja za rizik zemlje u iznosu od 136 hiljada dinara i rezervisanja za privredne prestupe i prekršajne postupke u iznosu od 2,200 hiljada dinara.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

29. REZERVISANJA (Nastavak)

Promene na rezervisanjima u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivi		
Stanje na početku godine	154,966	23,825
<i>Efekat prve primene MSFI 9</i>	-	(2,234)
Korigovano početno stanje 1. januara	154,966	21,591
Rezervisanja u toku godine (Napomena 13(b))	525,965	252,907
Ukidanje rezervisanja (Napomena 13(b))	(589,373)	(159,162)
Ostalo	-	(26)
Efekat pripajanja Piraeus Bank a.d. Beograd	-	39,656
	91,558	154,966
Rezervisanja za otpremnine za odlazak u penziju		
Stanje na početku godine	22,776	42,270
Isplate po osnovu isplaćenih otpremnina za odlazak u penziju	-	(131)
Aktuarski dobici	(1,136)	(1,581)
Rezervisanja u toku godine (Napomena 14)	1,003	2,872
Ukidanje rezervisanja (Napomena 14)	(245)	(23,441)
Efekat pripajanja Piraeus Bank a.d. Beograd	-	2,787
	22,398	22,776
Rezervisanja za sudske sporove		
Stanje na početku godine	88,386	13,410
Isplate po rešenim sudskim sporovima	(7,107)	(1,407)
Rezervisanja u toku godine (Napomena 17)	68,820	21,236
Ukidanje rezervisanja ((Napomena 16)	(48,021)	-
Efekat pripajanja Piraeus Bank a.d. Beograd	-	55,147
	102,078	88,386
Ostala rezervisanja		
Stanje na početku godine	33,041	-
Rezervisanja u toku godine (Napomena 17)	187	-
Ukidanje rezervisanja (Napomena 16)	(52)	-
Ostalo	(13,057)	-
Efekat pripajanja Piraeus Bank a.d. Beograd	-	33,041
	20,119	33,041
Stanje na dan	236,153	299,169

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

30. OSTALE OBAVEZE

	U hiljadama dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Obaveze po osnovu lizinga	1,018,719	2,347
Obaveze prema dobavljačima	80,946	123,989
Primljeni avansi	39,778	21,988
Obaveze po ostalim osnovama u obračunu	358,005	432,127
Ostale obaveze	63,091	24,652
Obaveze za porez na dodatu vrednost	13,954	15,449
Obaveze za druge poreze i doprinose	3,211	4,599
Razgraničene obaveze za ostale obračunate rashode	7,590	4,600
Razgraničeni prihodi od kamata	1,563	1,607
Razgraničeni ostali prihodi	71,857	59,556
Stanje na dan	1,658,714	690,914

Obaveze po osnovu lizinga evidentirane su po osnovu priznavanja imovine sa pravom korišćenja, odnosno nekretnina i drugih sredstava koje Banka prima u zakup i koje je priznala u skladu sa MSFI 16 "Lizing", koji je Banka usvojila od 1. januara 2019. godine.

Obaveze po osnovu lizinga se odnose na zakup poslovnog prostora, bankomata i kopir aparata po osnovu zaključenih ugovora.

Prilikom vrednovanja obaveza po osnovu lizinga Banka je razmatrala i potencijalne izloženosti koje proizilaze iz promenjivih plaćanja po osnovu zakupa, opcija produženja i raskida ugovora, kao i po osnovu garancija ostatka vrednosti i zakupa koji nisu počeli, ali se Banka obavezala na njih. Banka nema značajnih ugovora o zakupu sa posebnim ograničenjima ili ugovornim obavezama, niti je imala transakcije prodaje i povratnog lizinga.

Dospeće obaveza po osnovu lizinga prikazano je kako sledi:

	Od 3 do 12 meseci	Od 1 do 2 godine	Od 2 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Obaveze po osnovu lizinga	188,506	193,132	388,817	248,264	1,018,719

Na dan 31. decembra 2018. godine obaveze po osnovu operativnog lizinga i njihovo dospeće su prikazane u okviru preuzetih obaveza (Napomena 36(c)), a u skladu sa prethodno važećim politikama.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

31. KAPITAL

(a) Struktura kapitala Banke

Struktura ukupnog kapitala Banke prikazana je kako sledi:

	U hiljadama dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Aksijski kapital - obične akcije /i/	1,916,485	1,916,485
Emisiona premija	267	267
Revalorizacione rezerve /ii/	94,924	110,340
Nerealizovani dobitci po osnovu hartija od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat /iii/	251,590	292,227
Aktuarski dobitci /iv/	7,955	6,819
Neraspoređeni dobitak ranijih godina /v/	7,995,268	1,841,782
Dobitak tekućeg perioda /vi/	169,743	6,163,444
Gubitak ranijih godina	(52,488)	(52,488)
Stanje na dan	10,383,744	10,278,876

Banka je zatvoreno akcionarsko društvo, odnosno akcionarsko društvo čijim se akcijama javno ne trguje.

/ii/ Aksijski kapital

Na dan 31. decembra 2019. godine upisani i uplaćeni kapital Banke iznosi 1,916,485 hiljada dinara i sastoji se od 1,071,860 običnih akcija, pojedinačne nominalne vrednosti od 1,788 dinara.

Većinski akcionari Banke su Jovanović Andrej sa učešćem od 50.0000% i Milovanović Bojan sa učešćem od 50.0000% u akcijskom kapitalu na dan 31. decembra 2019. godine.

Struktura akcionara Banke na dan 31. decembra 2019. godine je sledeća:

Naziv akcionara	Broj akcija	Učešće u %
JOVANOVIĆ ANDREJ	535,930	50.0000
MILOVANOVIĆ BOJAN	535,930	50.0000
Ukupno	1,071,860	100.0000

Imaoci običnih akcija odgovaraju za obaveze i snose rizik poslovanja Banke srazmerno broju akcija kojima raspolažu. Akcije se mogu prenositi na druga lica u skladu sa odredbama Ugovora o osnivanju. Vlasnici običnih akcija imaju pravo na dividendu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

31. KAPITAL (Nastavak)

(a) Struktura kapitala Banke (Nastavak)

/ii/ Revalorizzazione rezerve

Revalorizzazione rezerve koje na dan 31. decembra 2019. godine iznose 94,924 hiljade dinara (31. decembar 2018. godine: 110,340 hiljada dinara) formirane su kao rezultat pozitivnih efekata procene građevinskih objekata, umanjenih za pripadajuće odložene poreze.

	U hiljadama dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Efekat procene vrednosti građevinskih objekata (Napomena 23)	111,675	129,812
Odloženi porezi po osnovu procene vrednosti građevinskih objekata (Napomena 18(d))	(16,751)	(19,472)
Stanje na dan	94,924	110,340

/iii/ Nerealizovani dobiti po osnovu promene fer vrednosti HOV koje se vrednuju po FVOCI

Na dan 31. decembra 2019. godine nerealizovani dobiti po osnovu promene fer vrednosti dužničkih hartija od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat (FVOCI) iznose 251,590 hiljada dinara i odnose se na neto dobitke od promene vrednosti dužničkih instrumenata u iznosu od 224,929 hiljada dinara i na ispravku vrednosti hartija od vrednosti koje se vrednuju kroz ostali rezultat u iznosu od 26,661 hiljadu dinara.

	U hiljadama dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Nerealizovani dobiti po osnovu promene fer vrednosti hartija od vrednosti koje se vrednuju po FVOCI, neto	224,929	277,318
Ispravka vrednosti hartija od vrednosti koje se vrednuju po FVOCI	26,661	14,909
Stanje na dan	251,590	292,227

/iv/ Aktuarski dobiti

Nakon izvršene procene rezervisanja za otpremnine i ostala primanja zaposlenih u skladu sa MRS 19 "Primanja zaposlenih" od strane ovlašćenog aktuara, u 2019. godini izvršeno je povećanje aktuarskih dobitaka za 1,136 hiljada dinara, tako da stanje na dan 31. decembra 2019. godine iznosi 7,955 hiljada dinara (31. decembar 2018. godine: 6,819 hiljada dinara).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

31. KAPITAL (Nastavak)

(a) Struktura kapitala Banke (Nastavak)

/vi/ Neraspoređeni dobitak ranijih godina

Neraspoređeni dobitak na dan 31. decembra 2019. godine iznosi 7,995,268 hiljada dinara i obuhvata:

- neraspoređeni dobitak iz ranijih godina u iznosu od 7,965,397 hiljada dinara, koji je rezultat dobitka ostvarenog u 2017. godini u iznosu od 1,801,953 hiljade dinara i 6,163,444 hiljade dinara dobitka ostvarenog u 2018. godini; i
- dobitak iz ranijih godina u iznosu od 29,871 hiljadu dinara koji je rezultat evidentiranja odloženih poreskih sredstava po osnovu rashoda koji će se priznati u poreskim periodima za naredne 3 godine za koje se podnosi poreski bilans, a odnosi se na efekte prve primene MSFI 9.

/vii/ Dobitak tekućeg perioda

Dobitak ostvaren u 2019. godini iznosi 169,743 hiljade dinara i rezultat je dobitka iz redovnog poslovanja u iznosu od 75,021 hiljadu dinara i dobitka po osnovu odloženih poreza u iznosu od 94,722 hiljade dinara.

(b) Pokazatelji poslovanja Banke - usaglašenost sa zakonskim pokazateljima

Banka je dužna da obim i strukturu svog poslovanja i rizičnih plasmana uskladi sa pokazateljima poslovanja propisanim Zakonom o bankama i relevantnim odlukama Narodne banke Srbije donetim na osnovu navedenog Zakona. Ostvareni pokazatelji poslovanja Banke na dan 31. decembra 2019. godine bili su sledeći:

Pokazatelji poslovanja	Propisani	Ostvareni
1. Regulatorni kapital	Minimum EUR 10 miliona	EUR 86,781,291
2. Pokazatelj adekvatnosti ukupnog kapitala	Minimum 8%	25.65%
3. Pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala	Minimum 6%	23.72%
4. Pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala	Minimum 4.5%	23.72%
5. Ulaganja Banke	Maksimum 60% kapitala	23.79%
6. Izloženost prema jednom licu ili grupi povezanih lica	Maksimum 25% kapitala	15.57%
7. Zbir svih velikih izloženosti u odnosu na kapital	Maksimum 400% kapitala	54.61%
8. Prosečni mesečni pokazatelji likvidnosti:		
- u prvom mesecu izveštajnog perioda (oktobar)	Minimum 1	2.03
- u drugom mesecu izveštajnog perioda (novembar)	Minimum 1	1.77
- u trećem mesecu izveštajnog perioda (decembar)	Minimum 1	1.49
9. Pokazatelj deviznog rizika	Maksimum 20% kapitala	1.10%
10. Pokazatelj koncentracije kredita stanovništva - ugovorena ročnost >2,920 dana	Maksimum 50% kapitala	15.69%

Na dan 31. decembra 2019 godine, Banka je usaglasila sve pokazatelje poslovanja sa propisanim vrednostima.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

32. VANBILANSNE POZICIJE

	U hiljadama dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Poslovi u ime i za račun trećih lica (a)	21,372,781	23,827,262
Garancije i ostale preuzete neopozive obaveze (b)	10,507,483	9,196,656
Preuzete opozive obaveze (c)	2,337,156	2,758,603
Potraživanja u stranoj valuti po osnovu sporazuma o reotkupu HOV	2,102,904	-
Potraživanja po derivatima	4,071,379	13,008,721
Druge vanbilansne pozicije (d)	78,734,967	78,938,119
Stanje na dan	119,126,670	127,729,361

(a) Poslovi u ime i za račun trećih lica

Poslovi u ime i za račun trećih lica koji na dan 31. decembra 2019. godine iznose 21,372,781 hiljadu dinara i najvećim delom se odnose na prenetu sredstva po osnovu zaključenih Ugovora o finansiranim učešćima nastalih u postupcima prodaja Banke i Piraeus Bank a.d. Beograd u iznosu od 8,648,704 hiljade dinara, kao i na *cross border* kredite po osnovu pripajanja Piraeus Bank a.d. Beograd u iznosu od 12,675,021 hiljadu dinara.

(b) Garancije i ostale preuzete neopozive obaveze

Akreditivi i garancije obavezuju Banku da izvrši plaćanje u korist korisnika istih ukoliko se za to ispune potrebni uslovi, uobičajeno u vezi sa uvozom i izvozom robe. Garancije i kreditivi nose isti tip rizika za Banku kao i krediti.

Preuzete neopozive obaveze se odnose na neiskorišćene odobrene kredite i revolving kredite. Preuzete neopozive obaveze obično imaju fiksne datume kada ističu ili druge odredbe u vezi sa istekom. Pošto preuzete neopozive obaveze mogu isteći pre povlačenja kredita od strane komitenata, ukupno ugovoren iznos ne predstavlja neophodno buduće gotovinske odlive.

Potencijalni kreditni gubitak je manji od ukupnih neiskorišćenih obaveza iz razloga što je većina obaveza potencijalna i zavisi od ispunjenja određenih uslova od strane klijenta.

Banka prati ročnost preuzetih neopozivih obaveza po osnovu neiskorišćenih odobrenih kredita jer dugoročne preuzete obaveze nose viši stepen kreditnog rizika od kratkoročnih preuzetih obaveza.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

32. VANBILANSNE POZICIJE (Nastavak)

(b) Garancije i ostale preuzete neopozive obaveze (Nastavak)

	U hiljadama dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Plative garancije:		
- u dinarima	1,050,429	1,118,451
- u stranoj valuti	61,000	92,262
	1,111,429	1,210,713
Činidbene garancije:		
- u dinarima	4,155,136	3,904,286
- u stranoj valuti	259,344	235,649
	4,414,480	4,139,935
Preuzete neopozive obaveze:		
- neiskorišćeni okvirni krediti	2,337,726	1,307,407
- neiskorišćeni minusi po tekućim računima	305,680	293,761
- neiskorišćeni limiti po kreditnim karticama	1,842,553	1,221,768
- neiskorišćeni okviri po garancijama i akreditivima	495,615	537,227
- preuzete obaveze i potraživanja - domaće banke	-	354,584
- preuzete obaveze i potraživanja - NBS	-	118,194
	4,981,574	3,832,941
Nepokriveni akreditivi	-	13,067
Stanje na dan	10,507,483	9,196,656

Banka vrši rezervisanja za potencijalne gubitke po garancijama i ostaloj rizičnoj vanbilansnoj aktivni shodno usvojenoj računovodstvenoj politici.

Kao što je obelodanjeno u Napomeni 29, na dan 31. decembra 2019. godine formirana rezerva za gubitke po osnovu garancija i ostalih preuzetih neopozivih obaveza iznosi 91,558 hiljada dinara (31. decembar 2018. godine: 154,966 hiljada dinara).

(c) Preuzete opozive obaveze

Preuzete opozive obaveze u iznosu od 2,337,156 hiljada dinara na dan 31. decembra 2019. godine (31. decembar 2018. godine: 2,758,603 hiljade dinara) se najvećim delom odnose na preuzete opozive obaveze za nepovučene kredite i plasmane sa deviznom klauzulom - revolving kredite u iznosu od 1,154,298 hiljada dinara i na preuzete opozive obaveze za nepovučene limite po okvirnim kreditima pravnih lica preko godinu dana u iznosu od 520,361 hiljadu dinara.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

32. VANBILANSNE POZICIJE (Nastavak)

(d) Druge vanbilansne pozicije

	U hiljadama dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Obveznice stare devizne štednje	676,521	701,327
Loro nepokrivene garancije bez sopstvene obaveze	706,369	514,146
Potraživanja po osnovu sporazuma o rekupovini - državne hartije od vrednosti	764,591	439,801
Otpisana finansijska sredstva	9,475,456	9,323,873
Primljena sredstva obezbeđenja za izmirenje obaveza dužnika banke	61,811,061	61,957,414
Ostale vanbilansne pozicije	5,300,969	6,001,558
Stanje na dan	78,734,967	78,938,119

Na dan 31. decembra 2019. godine ostale vanbilansne pozicije u iznosu od 5,300,969 hiljada dinara se najvećim delom odnose na evidencionu kamatu u iznosu od 5,179,837 hiljada dinara.

(e) Kreditno rizične vanbilansne stavke

Pregled kreditno rizičnih vanbilansnih stavki Banke koje se klasifikuju (Napomena 35.1(a)) na dan 31. decembra 2019. i 2018. godine dat je u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Garancije	5,525,909	5,350,648
Preuzete neopozive obaveze i nepokriveni akreditivi	4,981,574	3,727,814
Preuzete opozive obaveze	2,337,156	2,758,603
Stanje na dan	12,844,639	11,837,065

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

33. GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI U IZVEŠTAJU O TOKOVIMA GOTOVINE

	U hiljadama dinara	
	2019.	2018.
U dinarima		
Žiro račun	3,948,680	3,553,153
Gotovina u blagajni	820,829	688,713
Potraživanja po osnovu primljenih čekova	29	140
	4,769,538	4,242,006
U stranoj valuti		
Devizni računi	1,833,131	4,031,408
Gotovina u blagajni	705,125	1,451,996
Čekovi u stranoj valuti	435	694
Ostala novčana sredstva - Centralni registar	1,277	3,884
Ostali plemeniti metali	2	2
	2,539,970	5,487,984
Stanje na dan	7,309,508	9,729,990

Promene u obavezama po osnovu aktivnosti finansiranja, odnosno u primljenim kreditima u Izveštaju o tokovima gotovine, prikazane su u narednoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	2019.	2018.
Stanje na dan 1. januar	1,101,359	940,257
Efekat pripajanja Piraeus Bank a.d. Beograd	-	368,596
Prilivi po osnovu uzetih kredita	2,527,543	-
Izmirenje obaveza po osnovu kredita	-	(205,336)
Neto efekat kursnih razlika	(6,485)	(2,158)
Stanje na dan 31. decembar	3,622,417	1,101,359

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

34. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA

U svom redovnom poslovanju Banka ostvaruje poslovne transakcije sa svojim akcionarima, privrednim društvima sa kojima su akcionari Banke povezani u pogledu vlasništva, zaposlenima i drugim povezanim licima.

- (a) Stanja potraživanja i obaveza na dan 31. decembra 2019. i 2018. godine proistekla iz transakcija sa akcionarima i drugim povezanim licima sa Bankom prikazana su u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Dati krediti:		
Bruto krediti odobreni povezanim pravnim licima:		
- Deka inženjering d.o.o. Beograd	887,865	-
- Deloitte d.o.o. Beograd	347,118	451
- David Pajić Daka d.o.o. Beograd	37,209	46,166
- Piraeus Leasing d.o.o. Beograd	-	18,108
- Dunav osiguranje a.d. Beograd	9,128	9,128
- ostali	8,437	3,134
	1,289,757	76,987
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>		
- Deka inženjering d.o.o. Beograd	(1,905)	-
- Deloitte d.o.o. Beograd	(4,760)	-
- David Pajić Daka d.o.o. Beograd	(74)	(127)
- Piraeus Leasing d.o.o. Beograd	-	(18,087)
- Dunav osiguranje a.d. Beograd	-	-
	(6,739)	(18,214)
	1,283,018	58,773
Kreditni odobreni članovima Upravnog, Izvršnog i ostalih odbora Banke, bruto	70,422	30,228
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(476)	(315)
	69,946	29,913
Ukupno	1,352,964	88,686

	U hiljadama dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Depoziti i primljeni krediti:		
Depoziti i krediti povezanih pravnih lica:	2,626,916	1,698,695
- Deka inženjering d.o.o. Beograd	547,403	525,951
- AD Imlek Padinska Skela	1,411,748	650,354
- Bambi a.d. Požarevac	-	335,116
- Dunav osiguranje	450,000	-
- ostali	217,765	187,274
Depoziti članova Upravnog, Izvršnog i ostalih odbora Banke	151,739	148,945
Ukupno	2,778,655	1,847,640

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

34. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA (Nastavak)

(a) Stanja potraživanja i obaveza na dan 31. decembra 2019. i 2018. godine (Nastavak)

	U hiljadama dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Garancije i ostale preuzete neopozive obaveze:		
Garancije povezanih pravnih lica:	1,119,232	1,121,405
- AD Imlek Padinska Skela	585,254	590,973
- Deko inženjering d.o.o. Beograd	346,644	528
- Deloitte d.o.o. Beograd	140,292	-
- Bambi a.d. Požarevac	-	472,778
- ostali	47,042	57,126
Neiskorišćeni odobreni minusi po tekućim računima i odobreni limiti po platnim karticama	16,886	11,930
Ukupno	1,136,118	1,133,335

U 2019. i u 2018. godini dati krediti i depoziti povezanim pravnim licima, članovima Izvršnog, Upravnog odbora i ostalih odbora Banke obuhvataju potraživanja po osnovu kreditnih kartica, minusa po tekućim računima i odobrenih kredita. Transakcije sa povezanim licima se obavljaju po uobičajenim komercijalnim uslovima.

(b) Prihodi od kamata, naknada i provizija ostvareni iz transakcija sa povezanim licima u 2019. godini su iznosili 71,760 hiljada dinara (2018. godina: 29,417 hiljada dinara), dok su rashodi od kamata, naknada i provizija iznosili 14,975 hiljada dinara (2018. godina: 29,314 hiljada dinara).

(c) Zarade i naknade zarada članova Izvršnog odbora i Upravnog odbora Banke u 2019. i 2018. godini, prikazane su u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	2019.	2018.
Bruto zarade i naknade zarada članova Izvršnog odbora	88,569	41,706
Naknade članovima Upravnog odbora	18,352	13,708
Ukupno	106,921	55,414

Neto zarade i naknade zarada članova Izvršnog i Upravnog odbora Banke u 2019. godini su iznosile 88,124 hiljade dinara (2018. godina: 43,990 hiljada dinara).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

35. UPRAVLJANJE RIZICIMA

U skladu sa obimom i strukturom poslovanja Banka je uspostavila adekvatan sistem upravljanja rizicima, koji se odnosi na upravljanje svim rizicima, posebno u delu značajnih rizika kojima je izložena ili koji se mogu javiti u poslovanju.

Upravljanje rizicima u toku 2019. godine, pored redovnih okolnosti koje su pratile poslovanje banke, karakterišu i aktivnosti stabilizacije procesa u vezi sa značajnim promenama u organizacionoj strukturi Banke nakon pripajanja Piraeus banke a.d. Beograd u prethodnoj godini.

Na proces upravljanja rizicima uticale su i određene izmene propisa, kako u vezi rizika koncentracije koji se primenjuju u 2019. godini, tako i u vezi procesa upravljanja rizicima, a koji podrazumevaju dodatne zahteve u smislu obezbeđenja uslova za adekvatno upravljanje rizicima u skladu sa zahtevima propisa i dobre poslovne prakse.

Najznačajnije izmene propisa se odnose na:

- upravljanje rizikom koncentracije kojim se utvrđuje način izračunavanja pojedinačnih pokazatelja po osnovu izloženosti banke određenim vrstama proizvoda, ograničenja koja se odnose na taj rizik, kao i način, forma i rokovi izveštavanja, sa refleksijama na pokazatelj adekvatnosti kapitala; i
- izveštavanje o događajima operativnog rizika koji su posledica radnji koje se mogu okvalifikovati kao krivično delo, prirodne katastrofe i slične pojave.

Takođe, krajem 2019. godine donete su i izmene propisa koji se odnose na upravljanje rizikom izloženosti banke u dinarima sa valutnom klauzulom i u devizama, kao posledica izmene Odluke o adekvatnost kapitala banke, sa primenom u 2020. godini.

Neophodno je napomenuti i izmene propisa koji se odnose na konverziju stambenih kredita indeksiranih u švajcarskim francima koji su imali značajan uticaj na finansijsku poziciju Banke, imajući u vidu portfolio kredita indeksiranih u švajcarskim francima, koji je stečen pripajanjem Piraeus banke a.d. Beograd u prethodnoj godini.

Ciljevi i principi upravljanja rizicima

Sistem upravljanja rizicima Banka je uspostavila kroz:

- utvrđen okvir i strategiju upravljanja rizicima, koji su u skladu sa usvojenom strategijom i poslovnim politikom Banke;
- definisane politike i procedure upravljanja rizicima koje obuhvataju identifikaciju, merenje/procenu, nadzor, izveštavanje i kontrolu rizika;
- utvrđenu organizacionu strukturu koja jasno definiše uloge i odgovornosti pojedinaca koji su uključeni u preuzimanje rizika, upravljanje rizicima kao i nadzor nad adekvatnošću upravljanja rizicima;
- nezavisnost funkcije upravljanja rizicima od ostalih poslovnih aktivnosti;
- adekvatan informacioni sistem koji obezbeđuje protok informacija od operativnog nivoa do najvišeg rukovodstva kao i sistem za obaveštavanje o svim uočenim odstupanjima;
- adekvatan sistem unutrašnjih kontrola;
- definisan proces interne procene adekvatnosti kapitala Banke; i
- sistem izveštavanja o izloženosti Banke rizicima koji obuhvata interno izveštavanje i izveštavanje spoljnih korisnika, a posebno Narodne banke Srbije.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

35. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

Nadležnosti

Upravni odbor Banke, Odbor za praćenje poslovanja Banke, Izvršni odbor Banke, Kreditni odbor i Odbor za upravljanje aktivom i pasivom nadležni su za uspostavljanje sistema i nadzor nad sistemom upravljanja rizicima u skladu sa propisima Narodne banke Srbije, politikom i principima Banke i najboljom praksom upravljanja rizicima.

Sistem upravljanja rizicima ima za cilj da se formira ambijent u kom se stvara i štiti stvorena vrednost uz poštovanje osnovnog principa da korist mora biti veća od troška.

Proces uključuje i sistem podizanja nivoa kulture rizika, odnosno nivoa svesti o značaju upravljanja rizicima, čime se postiže odgovarajuća komunikacija i stvara ambijent za adekvatnu alokaciju resursa.

Upravljanje rizicima je sastavni deo svih procesa, odnosno ugrađeno je u sistem korporativnog upravljanja, organizaciju Banke i obavezan je deo upravljačkih, ključnih poslovnih procesa i procesa podrške u organizacionoj strukturi, uz posebno naglašavanje povezanosti sa procesom interne procene adekvatnosti kapitala koji predstavlja integralni deo sistema upravljanja rizicima.

U cilju uspostavljanja jedinstvenog sistema upravljanja rizicima i obezbeđenja funkcionalne i organizacione odvojenosti aktivnosti upravljanja rizicima od redovnih poslovnih aktivnosti, pored organa upravljanja, formirani su i posebni odbori Banke nadležni za upravljanje rizikom saglasno internim aktima koji se odnose na njihov rad.

Nadležni organizacioni delovi Banke kontinuirano prate i propise i promene u regulativi, analiziraju njihov uticaj na poziciju Banke po pitanju izloženosti rizicima i preduzimaju mere na usaglašavanju poslovanja i procedura sa propisanim i usvojenim okvirima.

Organizacioni delovi nadležni za monitoring pojedinačnih rizika u okviru svojih nadležnosti kontinuirano prate indikatore i pokazatelje pojedinih kategorija rizika, vrše merenje, kontrolu i izveštavanje nadležnih odbora Banke, u skladu sa uspostavljenim sistemom utvrđenim internim aktima kojima se reguliše upravljanje rizicima.

35.1. Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled neizvršenja obaveza dužnika prema Banci.

Banka upravlja kreditnim rizikom na nivou pojedinačnih plasmana, na nivou dužnika i na nivou celokupnog kreditnog portfolija, a u vezi preuzimanja kreditnog rizika i upravljanja tim rizikom uspostavljen je odgovarajući kreditni proces.

Upravljanje kreditnim rizikom je usko povezano, odnosno uključuje i analize koje se odnose na identifikaciju i upravljanje rizicima koji su povezani sa istim, kao što su:

- kreditno-devizni rizik koji nastaje usled uticaja značajnog rasta deviznog kursa na kreditnu sposobnost dužnika, uključujući veću izloženost riziku klijenata sa neusklađenom valutnom strukturom potraživanja/prihoda i obaveza;
- rizik koncentracije koji proizilazi iz izloženosti prema licima i grupi povezanih lica i velikih izloženosti, kao i rizik koncentracije koji proizilazi iz koncentracije izloženosti pojedinim faktorima rizika: privredne grane, geografska područja, vrsta proizvoda i aktivnosti, instrumenti kreditne zaštite i slično;
- rizik zemlje, indirektno, imajući u vidu strukturu izloženosti Banke prema klijentima rezidentima; i
- kreditni rizik koji je indukovao kamatnim rizikom.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

35. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

35.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Upravljanje kreditnim rizikom

U cilju postizanja delotvornog okvira za upravljanje kreditnim rizikom Banka je definisala sledeće osnovne komponente:

- uspostavljanje sistema i nadzor nad sistemom koji sprovodi Upravni odbor i više rukovodstvo;
- jasna podela nadležnosti i odgovornosti u procesu upravljanja; i
- adekvatna primena sistema upravljanja i odgovarajućih politika i procedura.

Proces upravljanja kreditnim rizikom obuhvata:

- identifikaciju u skladu sa usvojenim procedurama;
- merenje i procenu korišćenjem propisanih i internih metodologija;
- praćenje i kontrolu prema utvrđenim procedurama, kao i primenu tehnika ublažavanja tog rizika, korišćenjem instrumenata kreditne zaštite; i
- izveštavanje o izloženosti kreditnom riziku.

Cilj Banke nije da eliminiše kreditni rizik, već da preuzme isti u meri koja daje osnov za ostvarenje optimalnog odnosa rizika i prinosa.

Mere koje Banka primenjuje u cilju upravljanja kreditnim rizikom, uključuju sledeće osnovne principe:

- strogi kriterijumi selekcije klijenata/plasmana;
- pouzdan proces odobravanja kredita uz primenu definisanih kriterijuma za odobravanje kredita sa propisanom ocenom kreditne sposobnosti;
- efikasnu kreditnu administraciju i praćenje kroz adekvatno vođenje kreditnih dosijea u skladu sa propisima i procedurama Banke, i monitoring klijenata sa stanovišta docnje u naplati kao jednog od elemenata za uočavanje prvih znakova upozorenja da klijent ima problema u poslovanju;
- adekvatne kontrole u vezi sa kreditnim rizikom u odnosima sa ugovornim stranama;
- diversifikaciju rizika kroz disperziju plasmana po iznosu, granama delatnosti i klijentima vodeći računa o izloženosti Banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica, kao i licima povezanim sa Bankom;
- spečavanje sukoba interesa razdvajanjem funkcija;
- efikasno korišćenje i dostavljanje informacija;
- praćenje izloženosti tokom životnog veka plasmana, što se odnosi na kontrolu kreditnog procesa u toku i nakon odobravanja plasmana;
- odlučivanje na relevantnom nivou u skladu sa definisanim limitima i nadležnostima, a posebno u slučajevima angažovanja Banke po nestandardnim uslovima; i
- sprovođenje analize uticaja poveravanja aktivnosti trećim licima i uvođenja novih proizvoda, aktivnosti i usluga na izloženost kreditnom riziku.

Utvrđivanje limita

Banka upravlja kreditnim rizikom kojem je izložena, definisanjem i redovnim nadzorom uspostavljenih limita izloženosti za pojedinačnog dužnika i/ili grupu povezanih lica, što podrazumeva mehanizam centralizacije podataka / evidencija i kontrole.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

35. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

35.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Nadzor i kontrola kreditnog rizika

Nadzor nad kreditnim rizikom se odnosi na stalan nadzor pojedinačnih kredita, dužnika/ grupe povezanih lica, uključujući vanbilansne izloženosti prema dužnicima kao i nadzor nad ukupnim portfoliom Banke.

Sistem nadzora podrazumeva:

- vremensku dimenziju nadzora saglasno prirodi kreditnog rizika;
- različite procedure nadzora na predefinisanim nivoima odlučivanja;
- nezavisnu internu kontrolu procesa kreditiranja;
- nadzor i upravljanje kolateralima;
- praćenje izloženosti po klasama izloženosti; i
- upravljanje rizičnim plasmanima odnosno problematičnim kreditima i problematičnim potraživanjima.

Banka sprovodi ovu aktivnost i korektivne mere ukoliko i kada dođe do pogoršanja kreditne sposobnosti klijenta. Sistem kreditnog nadzora je kreiran da pruži podršku višem rukovodstvu u nadzoru kvaliteta ukupnog kreditnog portfolija i njegovim trendovima.

Procena kreditnog rizika

Banka je definisala mehanizam nezavisne i kontinuirane procene procesa upravljanja kreditnim rizikom i postupke u procesu procene obezvređenja bilansne aktive i verovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama.

Takođe, utvrđene su metode i tehnike procene obezvređenja bilansne aktive i verovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama, odnosno merenja očekivanih kreditnih gubitaka u skladu sa MSFI 9 "Finansijski instrumenti", a što je predmet stalnog nadzora, analize i ažuriranja u slučaju potrebe.

Rezultat takve procene je adekvatno dokumentovan i predstavlja deo sistema izveštavanja Izvršnog i Upravnog odbora Banke.

U cilju uvida u način upravljanja rizicima, a posebno kreditnim rizikom, Banka pored objavljenih podataka i informacija u ovom dokumentu, a koje se odnose na stepen izloženosti Banke kreditnom riziku, kvalitet imovine Banke, kvalitet i vrstu sredstava obezbeđenja i drugih vrsta kreditne zaštite, kao i kvalitet obračunatih prihoda od kamata objavljuje u okviru javno dostupnih godišnjih finansijskih izveštaja o poslovanju i u okviru izveštaja sastavljenih u skladu sa zahtevima za objavljivanje podataka i informacija Banke.

Upravljanje problematičnim kreditima i problematičnim potraživanjima

Banka je uredila sistem koji omogućava da se blagovremeno identifikuju problematični krediti kada postoji više mogućih opcija za korektivne mere. U momentu dodele statusa "problematičan" kreditu, menja se dalji tok upravljanja istim i on postaje deo posebnih korektivnih procedura.

U kontekstu adekvatnog nadzora nad ovim delom portfolija i zahteva dobre poslovne prakse, Banka je utvrdila operativni plan za upravljanje lošom aktivom, uz redovno praćenje i izveštavanje organa / odbora Banke o relizaciji istog.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

35. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

35.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Upravljanje problematičnim kreditima i problematičnim potraživanjima (Nastavak)

Banka je formirala poseban organizacioni deo nadležan za monitoring, kontrolu i upravljanje problematičnim kreditima, odnosno problematičnim potraživanjima (loša aktiva), uz kontinuirano unapređenje organizacije i procesa.

Osnovna načela upravljanja lošom aktivom su:

- uspostavljanje posebnog organizacionog dela za upravljanje lošom aktivom, koji je funkcionalno i organizaciono odvojen od organizacionih delova u čijem je delokrugu preuzimanje rizika;
- praćenje kvaliteta kreditnog portfolija radi blagovremenog identifikovanja loše aktive, ili ranih signala upozorenja na izvesnost pada kvaliteta (povećanje loše aktive);
- utvrđivanje planiranih aktivnosti za naplatu uz analizu i predlaganje adekvatnih modela (restrukturiranje, realizacija kolaterala, sporazum sa dužnikom/ jemcem, prodaja potraživanja i sl.), na način koji će povećati prinos na rizičnu aktivu i samim tim pozitivno uticati na rezultat i kapital Banke;
- redovno praćenje pozicija i sprovođenje računovodstvenog otpisa problematičnih potraživanja u slučajevima kada su ispunjeni usvojeni kriterijumi;
- obezbeđenje adekvatnog informacionog sistema/podrške i baze podataka za praćenje pozicija loše aktive (izloženost, kolaterali, pravni status, ostvareni rezultati, rokovi i dr.); i
- redovno izveštavanje nadležnih organa/odbora Banke u cilju preduzimanja i efikasne realizacije predloženih mera.

U cilju smanjenja rizika neizvršenja obaveza od strane klijenata, Banka preduzima sledeće mere za naplatu potraživanja:

- reprogramiranje i restrukturiranje;
- aktiviranje kolaterala;
- prodaju i ustupanje potraživanja;
- pokretanje sudskih sporova; i
- vansudska poravnanja i ostale mere.

Restrukturirana potraživanja

Restrukturiranje potraživanja u načelu predstavlja odobravanje ustupaka u vezi sa otplatom pojedinačnog potraživanja koji ne bi bili odobreni da dužnik nije u finansijskim poteškoćama. Restrukturiranje se vrši:

- promenom uslova pod kojima je potraživanje nastalo, naročito ako su naknadno ugovoreni uslovi otplate potraživanja povoljniji u odnosu na prvobitno ugovorene; i
- refinansiranjem potraživanja.

Nadležni organizacioni delovi i rukovodstvo Banke kontinuirano vrše monitoring restrukturiranih kredita kako bi se osiguralo ispunjenje svih kriterijuma i ugovoreni budućih plaćanja.

Ukoliko preduzete mere ne daju adekvatne rezultate u postupku naplate potraživanja daje se predlog za otpis preostalog potraživanja na utvrđenim nivoima odlučivanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

35. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

35.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Kolaterali

U skladu sa propisima, zahtevima dobre poslovne prakse i internim aktima, Banka uređuje proces upravljanja kolateralima.

Kolaterali se prate u okviru posebnog organizacionog dela, a praćenje se odnosi na tip kolaterala, učestalost kontrole, organizacioni deo nadležan za konkretan postupak u okviru procesa i mere koje se preduzimaju po pitanju upravljanja kolateralom sa ciljem ublažavanja kreditnog rizika.

Kolaterali se prikazuju po fer (poslednjoj procenjenoj) vrednosti, a koja je i predmet kontinuiranog monitoringa i periodične procene u zavisnosti od vrste kolaterala.

Procenjena vrednost kolaterala predstavlja tržišnu vrednost kolaterala utvrđenu od strane ovlašćenog procenjivača.

Klasifikacija kolaterala se vrši u skladu sa kriterijumima definisanim Odlukom o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke.

Procena obezvređenja

U skladu sa MSFI 9, obezvređenje se računa kao očekivani kreditni gubitak za instrumente koji su klasifikovani u kategoriju finansijskih instrumenata koji se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti, uz određenu segmentaciju portfolija.

U skladu sa internim metodologijama, Banka procenjuje sposobnost dužnika da izmiri obaveze prema Banci analizom poslovanja dužnika i ocenom kvaliteta sredstava obezbeđenja pre odobrenja angažovanja i na dalje za vreme trajanja ugovornog odnosa.

Banka najmanje jednom tromesečno procenjuje kvalitet potraživanja, utvrđuje da li postoji objektivni dokaz o obezvređenju i obračunava iznos tog obezvređenja i na bazi ocene nivoa kreditnog rizika potraživanja klasifikuje u jednu od kategorija rizika.

Takođe, najmanje jednom tromesečno procenjuje se da li je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika u odnosu na dan početnog priznavanja i obračunava iznos obezvređenja po osnovu očekivanih kreditnih gubitaka.

Potraživanje se smatra obezvređenim ako postoji objektivni dokaz o obezvređenju, pri čemu se pod objektivnim dokazom o obezvređenju porazumevaju podaci o jednom ili više nastalih događaja koji negativno utiču na procenjene buduće novčane tokove.

Ako postoje objektivni dokazi o obezvređenju, pokreće se jedan od mehanizama obezbeđenja naplate: restrukturiranje duga ili aktiviranje postupka unovčavanja instrumenata obezbeđenja i potraživanje od dužnika se posebno prati i pojedinačno procenjuje, pri čemu se uzimaju u obzir novčani tokovi po osnovu sredstava obezbeđenja potraživanja.

U slučajevima kada se uzimaju u obzir novčani tokovi po osnovu sredstava obezbeđenja primenjuju se dva scenarija koja podrazumevaju naplatu iz kolaterala i naplatu bez realizacije kolaterala u procentu 1-LGD sa većom verovatnoćom ostvarenja i/ili nemogućnost naplate realizacijom instrumenta obezbeđenja sa nižom verovatnoćom ostvarenja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

35. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

35.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Procena obezvređenja (Nastavak)

Ukoliko objektivan dokaz nije ustanovljen Banka procenu obezvređenja vrši na grupnoj osnovi.

Procena obezvređenja na grupnoj osnovi se vrši po segmentima finansijskih sredstava sa sličnim karakteristikama kreditnog rizika (*asset class*).

Potraživanjima se dodeljuje nivo obezvređenja (*stage*), od 1 do 3, u skladu sa usvojenim pravilima, a posmatraju se karakteristike potraživanja i dužnika, od kojih je najznačajniji kriterijum značajnog pogoršanja kreditnog kvaliteta, kao i promene u tržišnim pokazateljima, poslovanju i drugi kvalitativni pokazatelji.

Kriterijumi koji se koriste za određivanje nivoa obezvređenja zasnivaju su na kreditnom kvalitetu instrumenta u trenutku inicijalnog priznavanja i na dan izveštavanja, na činjenici da li se instrument ili dužnik zbog informacija koje Banka može posedovati nalaze pod posebnim nadzorom Banke, statusu instrumenta ili dužnika (aktivan, dužnik u stečaju/likvidaciji, u restrukturiranju, itd.) i broju dana za koje postoji kašnjenje u naplati u materijalno značajnom iznosu.

Instrumenti koji su na izveštajni datum raspoređeni u nivo 1 imaju nizak kreditni rizik.

Smatra se da je na izveštajni datum došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika u odnosu na dan početnog priznavanja, ako je instrument u momentu početnog priznavanja bio raspoređen u nivo 1, a na izveštajni datum raspoređen u nivo 2, a da pritom nema objektivnih dokaza o obezvređenju.

Status neizmirenja obaveza (koji se koristi za potrebe određivanja promena u riziku nastupanja ovog statusa u odnosu na dan početnog priznanja) imaju svi instrumenti raspoređeni u nivo 3.

Procena očekivanog kreditnog gubitka (ECL) se zasniva na utvrđenim parametrima:

- rezultati tranzicionih matrica internih rejtinga,
- procene kumulativnih i marginalnih PD,
- procena višegodišnjih PD,
- transformacija TTC (Through the cycle) u PiT (Point in time) PD, po metodi Bayesovog skaliranja,
- transformacija LGD nakon ocene uslovnih, kumulativnih i lifetime PD (LGD-gubitak u slučaju neizmirenja (netransformisani) se obračunava na osnovu podataka o naplati default potraživanja, bez korišćenja sredstava obezbeđenja,
- 12 mesečni i životni - "*lifetime*" PD (u slučaju da su ispunjeni kriterijumi, odnosno da je identifikovano značajno povećanje rizika, očekivani gubici za period od 12 meseci zamenjuju se očekivanim gubicima do dospeća sredstva, odnosno za ceo period trajanja instrumenta).

Za procenu višegodišnjih verovatnoća neizmirenja (*cumulative, lifetime i forward PD*), koristi se metod homogenih Markovljevih lanaca.

Uračunavanje makroekonomskih efekata (*forward-looking*) u procenu očekivanih kreditnih gubitaka se vrši u slučajevima kada se potvrdi da postoji korelacija sa očekivanim gubitkom.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

35. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

35.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Procena obezvređenja (Nastavak)

U analizi makroekonomskih serija korišćeni su parametri: stopa rasta bruto domaćeg proizvoda (BDP), u procentima na godišnjem nivou, stopa nezaposlenosti na godišnjem nivou, inflacija, aproksimirana stopa rasta indeksa potrošačkih cena (CPI), monetarni agregat M3 (najšira definicija novčane mase u sistemu), kurs evra.

Zaključak se donosi na osnovu deskriptivne statistike vremenskih serija (srednja vrednost, standardna devijacija, najmanja i najveća vrednost, kao i iznos proširene ADF (Augmented Dickey-Fuller) test statistike.

Uračunavanje makroekonomskih efekata, odnosno "gledanje unapred" se vrši korišćenjem metoda direktnog podešavanja (*Direct Adjustment Method*) profila uslovnih verovatnoća neizmirenja, koji se zasniva na proceni TTC PD profila za svaki segment portfolija i rejting kategoriji, primeni transformacija iz TTC u PiT PD za prvi period posmatranja. Navedena transformacija se vrši za sve makroekonomske scenarije za koje je moguće dobiti predviđanja budućih stopa neizmirenja, a nakon poslednjeg perioda za koji je moguće dobiti predviđanja budućih stopa neizmirenja primenjuje se autoregresivni proces prvog reda.

Kapitalni zahtev za kreditni rizik

Za izračunavanje aktive ponderisane kreditnim rizikom Banka koristi standardizovan pristup, definisan Odlukom o adekvatnosti kapitala banke.

Aktiva ponderisana kreditnim rizikom predstavlja zbir vrednosti pozicija bilansne aktive i vanbilansnih stavki pomnožen odgovarajućim ponderima kreditnog rizika.

Izloženost za pozicije bilansne aktive jednaka je iznosu bruto knjigovodstvene vrednosti tih pozicija umanjenom za specifična prilagođavanja za kreditni rizik, dodatna prilagođavanja u skladu s Odlukom o adekvatnosti kapitala banke i druga umanjena kapitala u vezi sa tom pozicijom.

Iznos izloženosti za vanbilansne stavke jednak je iznosu bruto knjigovodstvene vrednosti tih stavki umanjenom za specifična prilagođavanja za kreditni rizik i pomnoženim propisanim faktorima konverzije u zavisnosti od nivoa rizičnosti vanbilansne pozicije.

U skladu sa strukturom portfolija na kraju 2019. godine Banka je u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke, obračunala izloženost i kapitalni zahtev za rizik prilagođavanja kreditne izloženosti (CVA rizik, credit valuation adjustment).

Prilagođavanje kreditne izloženosti je iznos prilagođavanja po osnovu grupe transakcija s drugom ugovornom stranom do iznosa njihove srednje tržišne vrednosti (mid-market valuation), a to prilagođavanje odražava tržišnu vrednost kreditnog rizika druge ugovorne strane za Banku.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

35. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

35.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Kapitalni zahtev za kreditni rizik (Nastavak)

Izloženost riziku prilagođavanja kreditne izloženosti dat je u tabeli u nastavku:

31.12.2019.	U hiljadama dinara
Nominalna vrednost (FX Swap)	2,037,605
Izloženost riziku prilagođavanja kreditne izloženosti	779

(a) Maksimalna izloženost kreditnom riziku po bilansnim i vanbilansnim stavkama

Tabela u nastavku predstavlja najgori scenario izloženosti kreditnom riziku na dan 31. decembra 2019. i 2018. godine bez uzimanja u obzir sredstava obezbeđenja i zaštite od kreditnog rizika. Izloženosti kreditnom riziku iskazane su po neto knjigovodstvenoj vrednosti na dan izveštavanja.

	U hiljadama dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Izloženost kreditnom riziku po bilansnim stavkama:		
Gotovina i sredstva kod centralne banke	8,576,676	9,925,115
Hartije od vrednosti	8,789,954	9,503,170
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	3,168,839	5,555,949
Kredit i potraživanja od komitenata	36,935,835	32,084,818
Ostala sredstva	125,671	406,897
Ukupno	57,596,975	57,475,949
Izloženost kreditnom riziku po vanbilansnim stavkama:		
Garancije	5,525,909	5,350,648
Ostale preuzete neopozive obaveze	4,981,574	3,727,814
Preuzete opozive obaveze	2,337,156	2,758,603
Ukupno	12,844,639	11,837,065
Ukupna izloženost kreditnom riziku	70,441,614	69,313,014

U slučaju finansijskih instrumenata vrednovanih po fer vrednosti, prikazani iznosi predstavljaju trenutnu izloženost kreditnom riziku, ali ne i maksimalnu izloženost riziku koja može nastati u budućnosti kao rezultat promena fer vrednosti.

Na dan 31. decembra 2019. godine ukupna aktiva po bilansnim potraživanjima i vanbilansnim stavkama koja se klasifikuje iznosi 55,448,529 hiljada dinara po bruto knjigovodstvenoj vrednosti (31. decembar 2018. godine: 52,505,648 hiljada dinara), odnosno 53,323,078 hiljada dinara po neto knjigovodstvenoj vrednosti (31. decembar 2018. godine: 49,814,186 hiljada dinara).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

35. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

35.1. Kreditni rizik (Nastavak)

(a) Maksimalna izloženost kreditnom riziku po bilansnim i vanbilansnim stavkama (Nastavak)

U narednoj tabeli su prikazane rizične bilansne i vanbilansne izloženosti koje se klasifikuju, raspoređene u nivoe kreditnog rizika - 1, 2 i 3 na dan **31. decembra 2019. godine**, sa uporednim pregledom:

	31.12.2019.			U hiljadama dinara 31.12.2018.		
	Bruto izloženost	Ispravka vrednosti	Neto izloženost	Bruto izloženost	Ispravka vrednosti	Neto izloženost
Bilansne izloženosti						
Redovni plasmani	39,644,804	(646,757)	38,998,047	37,013,408	(1,063,081)	35,950,327
Nivo 1	37,301,702	(382,439)	36,919,263	33,691,774	(649,267)	33,042,507
Nivo 2	2,343,102	(264,318)	2,078,784	3,321,634	(413,814)	2,907,820
Plasmani u statusu neizmirenja obaveza - Nivo 3	2,241,428	(1,376,208)	865,220	3,277,400	(1,473,399)	1,804,001
Grupno procenjeni						
Pojedinačno procenjeni	2,241,428	(1,376,208)	865,220	3,277,400	(1,473,399)	1,804,001
Hartije od vrednosti - Nivo 1	453,977	(10,913)	443,064	2,132	(16)	2,116
Hartije od vrednosti - Nivo 3	16	(15)	1	-	-	-
Sredstva stečena naplatom potraživanja	263,665	-	263,665	375,644	-	375,644
Ukupno bilansne izloženosti	42,603,890	(2,033,893)	40,569,997	40,668,584	(2,536,496)	38,132,088
Vanbilansne izloženosti						
Redovni plasmani	12,802,561	(78,609)	12,723,952	11,779,915	(141,632)	11,638,283
Nivo 1	12,481,137	(74,483)	12,406,654	11,058,201	(133,587)	10,924,614
Nivo 2	321,424	(4,126)	317,298	721,714	(8,045)	713,669
Plasmani u statusu neizmirenja obaveza - Nivo 3	42,078	(12,949)	29,129	57,149	(13,334)	43,815
Grupno procenjeni						
Pojedinačno procenjeni	42,078	(12,949)	29,129	57,149	(13,334)	43,815
Ukupno vanbilansne izloženosti	12,844,639	(91,558)	12,753,081	11,837,064	(154,966)	11,682,098

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

35. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

35.1. Kreditni rizik (Nastavak)

(a) Maksimalna izloženost kreditnom riziku po bilansnim i vanbilansnim stavkama (Nastavak)

Pregled kretanja i stanja ispravke vrednosti za očekivane kreditne gubitke prema tipu finansijskog instrumenta u 2019. godini:

Kretanja MSFI rezervisanja u 2019.	U hiljadama dinara Kredit i potraživanja			
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Početno stanje - 01.01.2019.	782,870	421,858	1,486,733	2,691,461
Transfer u Nivo 1	(179,443)	22,308	157,135	-
Transfer u Nivo 2	166,318	(222,431)	56,113	-
Transfer u Nivo 3	156,770	49,230	(206,000)	-
Promene stanja u toku godine	(537,343)	(1,107)	308,969	(229,481)
Nova produkcija	319,847	115,568	38,002	473,417
Naplata	(239,220)	(116,662)	(57,231)	(413,113)
Prenos na vanbilansnu evidenciju	-	-	(389,570)	(389,570)
Prodaja (ustupanje) potraživanja	-	-	(3,189)	(3,189)
Obračunate kursne razlike	(1,964)	(320)	(1,790)	(4,074)
Stanje na dan 31.12.2019.	467,835	268,444	1,389,172	2,125,451

Kretanja MSFI rezervisanja u 2019.	U hiljadama dinara Kredit i potraživanja - banke			
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Početno stanje - 01.01.2019.	1,615	-	-	1,615
Transfer u Nivo 1	(17)	-	17	-
Transfer u Nivo 2	-	-	-	-
Transfer u Nivo 3	-	-	-	-
Promene stanja u toku godine	968	-	166	1,134
Nova produkcija	10,913	-	-	10,913
Naplata	(220)	-	-	(220)
Obračunate kursne razlike	-	-	-	-
Stanje na dan 31.12.2019.	13,259	-	183	13,442

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

35. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

35.1. Kreditni rizik (Nastavak)

(a) Maksimalna izloženost kreditnom riziku po bilansnim i vanbilansnim stavkama (Nastavak)

Pregled kretanja i stanja ispravke vrednosti za očekivane kreditne gubitke prema tipu finansijskog instrumenta u 2019. godini (Nastavak):

Kretanja MSFI rezervisanja u 2019.	U hiljadama dinara Kredit i potraživanja - privreda bez banaka			
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Početno stanje - 01.01.2019.	321,520	204,239	754,680	1,280,439
Transfer u Nivo 1	(12,068)	3,194	8,874	-
Transfer u Nivo 2	92,235	(114,947)	22,712	-
Transfer u Nivo 3	94,058	1,198	(95,256)	-
Promene stanja u toku godine	(316,407)	(21,483)	44,584	(293,306)
Nova produkcija	178,487	9,337	3,313	191,137
Naplata	(125,700)	(61,296)	6,887	(180,109)
Prenos na vanbilansnu evidenciju	-	-	(289,708)	(289,708)
Prodaja (ustupanje) potraživanja	-	-	(3,189)	(3,189)
Obračunate kursne razlike	(1,490)	(153)	(1,782)	(3,425)
Stanje na dan 31.12.2019.	230,635	20,089	451,115	701,839

Kretanja MSFI rezervisanja u 2019.	U hiljadama dinara Kredit i potraživanja - stanovništvo			
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Početno stanje - 01.01.2019.	459,735	217,619	732,053	1,409,407
Transfer u Nivo 1	(167,358)	19,114	148,244	-
Transfer u Nivo 2	74,083	(107,484)	33,401	-
Transfer u Nivo 3	62,712	48,032	(110,744)	-
Promene stanja u toku godine	(221,904)	20,376	264,219	62,691
Nova produkcija	130,447	106,231	34,689	271,367
Naplata	(113,300)	(55,366)	(64,118)	(232,784)
Prenos na vanbilansnu evidenciju	-	-	(99,862)	(99,862)
Obračunate kursne razlike	(474)	(167)	(8)	(649)
Stanje na dan 31.12.2019.	223,941	248,355	937,874	1,410,170

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

35. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

35.1. Kreditni rizik (Nastavak)

(a) Maksimalna izloženost kreditnom riziku po bilansnim i vanbilansnim stavkama (Nastavak)

U sledećim tabelama je prikazan pregled maksimalne kreditne izloženosti (bilansne i vanbilansne stavke) po geografskoj koncentraciji sa stanjem na dan 31. decembra 2019. i 2018. godine:

Pregled finansijskih sredstava po geografskoj koncentraciji

31.12.2019.	Srbija	EU	U hiljadama dinara	
			Rusija	Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke	8,576,676	-	-	8,576,676
Hartije od vrednosti	8,789,954	-	-	8,789,954
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1,335,708	1,770,649	62,482	3,168,839
Kredit i potraživanja od komitenata	36,935,835	-	-	36,935,835
Ostala sredstva	125,671	-	-	125,671
Garancije i ostale preuzete neopozive i opozive obaveze	12,844,639	-	-	12,844,639
Ukupno	68,608,483	1,770,649	62,482	70,441,614

31.12.2018.	Srbija	EU	U hiljadama dinara	
			Rusija	Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke	9,925,115	-	-	9,925,115
Hartije od vrednosti	9,503,170	-	-	9,503,170
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1,524,541	3,753,285	278,123	5,555,949
Kredit i potraživanja od komitenata	32,084,818	-	-	32,084,818
Ostala sredstva	406,897	-	-	406,897
Garancije i ostale preuzete neopozive i opozive obaveze	11,837,065	-	-	11,837,065
Ukupno	65,281,606	3,753,285	278,123	69,313,014

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

35. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

35.1. Kreditni rizik (Nastavak)

(a) Maksimalna izloženost kreditnom riziku po bilansnim i vanbilansnim stavkama (Nastavak)

Analiza izloženosti Banke kreditnom riziku (bilansne i vanbilansne stavke), po industrijskim sektorima, na dan **31. decembra 2019. godine** prikazana je u sledećoj tabeli:

U hiljadama dinara										
	Rudarstvo, energetika i prerađivačka industrija	Trgovina	Poljoprivre- da, lov, ribolov i šumarstvo	Građevi- narstvo	Usluge, turizam i ugosti- teljstvo	Stanovni- štvo	Državna administra- cija i druge javne usluge	Banke	Ostali komitenti	Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke	-	-	-	-	-	-	-	8,576,676	-	8,576,676
Hartije od vrednosti	24	2	-	-	-	-	8,335,977	453,249	702	8,789,954
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	-	-	-	-	-	-	-	3,168,839	-	3,168,839
Kredit i potraživanja od komitenata	1,980,395	2,951,264	815,448	2,949,067	1,381,865	23,465,852	-	-	3,391,944	36,935,835
Ostala sredstva	5,584	2,854	1,075	529	8,202	26,337	5,076	15,036	60,978	125,671
Garancije i ostale preuzete neopozive i opozive obaveze	1,818,741	2,100,286	81,087	3,069,197	730,772	2,141,978	10,297	96,281	2,796,000	12,844,639
Ukupno	3,804,744	5,054,406	897,610	6,018,793	2,120,839	25,634,167	8,351,350	12,310,081	6,249,624	70,441,614

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

35. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

35.1. Kreditni rizik (Nastavak)

(a) Maksimalna izloženost kreditnom riziku po bilansnim i vanbilansnim stavkama (Nastavak)

Analiza izloženosti Banke kreditnom riziku (bilansne i vanbilansne stavke), po industrijskim sektorima, na dan **31. decembra 2018. godine** prikazana je u sledećoj tabeli:

U hiljadama dinara										
	Rudarstvo, energetika i prerađivačka industrija	Trgovina	Poljoprivre- da, lov, ribolov i šumarstvo	Građevi- narstvo	Usluge, turizam i ugosti- teljstvo	Stanovni- štvo	Državna administra- cija i druge javne usluge	Banke	Ostali komitenti	Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke	-	-	-	-	-	-	-	9,925,115	-	9,925,115
Hartije od vrednosti	16	-	-	-	-	-	9,502,450	-	704	9,503,170
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	-	-	-	-	-	-	-	5,555,949	-	5,555,949
Kredit i potraživanja od komitenata	2,449,222	2,049,370	667,099	1,141,272	578,282	22,420,678	26,666	-	2,752,229	32,084,818
Ostala sredstva	4,037	15,485	292	21,823	6,278	157,079	14,689	78,442	108,772	406,897
Garancije i ostale preuzete neopozive i opozive obaveze	1,215,832	1,453,969	-	3,070,772	1,441,605	1,511,318	2,120	359,231	2,782,218	11,837,065
Ukupno	3,669,107	3,518,824	667,391	4,233,867	2,026,165	24,089,075	9,545,925	15,918,737	5,643,923	69,313,014

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

35. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

35.1. Kreditni rizik (Nastavak)

(b) Kvalitet portfolija

Kvalitet portfolija Banke (rizičnih bruto plasmana i vanbilansne izloženosti) koji se klasifikuje po kategorijama klasifikacije **pre primene kolaterala**, kao i struktura ispravki vrednosti i rezervisanja, utvrđenih u skladu sa internom metodologijom Banke, sa stanjem na dan 31. decembra 2019. i 2018. godine, prikazani su u sledećim tabelama:

Kategorije	Plasmani komitentima			Plasmani bankama			U hiljadama dinara	
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno 2019.	Ukupno 2018.
							Plasmani komitentima i bankama	Plasmani komitentima i bankama
A	24,552,821	10,035	9,354	1,830,140	-	847	26,403,197	20,948,349
B	17,532,175	126,093	698	777,099	-	-	18,436,065	19,324,591
V	2,293,476	2,371,763	31,160	-	-	-	4,696,399	6,119,012
G	2,670,684	84,943	497,583	-	-	-	3,253,210	2,638,832
D	579,911	71,685	1,743,860	264,173	8	21	2,659,658	3,474,864
Ukupno	47,629,067	2,664,519	2,282,655	2,871,412	8	868	55,448,529	52,505,648

Kategorije	Ispravke vrednosti i rezervisanja -komitenti			Ispravke vrednosti i rezervisanja - banke			U hiljadama dinara	
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno 2019.	Ukupno 2018.
							Plasmani komitentima i bankama	Plasmani komitentima i bankama
A	238,440	486	4,424	13,180	-	162	256,692	217,134
B	168,095	3,902	169	79	-	-	172,245	221,667
V	39,146	257,023	11,402	-	-	-	307,571	512,699
G	5,201	3,502	282,784	-	-	-	291,487	366,727
D	3,694	3,531	1,090,210	-	-	21	1,097,456	1,373,235
Ukupno	454,576	268,444	1,388,989	13,259	-	183	2,125,451	2,691,462

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

35. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

35.1. Kreditni rizik (Nastavak)

(b) Kvalitet portfolija (Nastavak)

Tabela u nastavku prikazuje strukturu portfolija Banke (rizične bilansne i vanbilansne stavke) na dan 31. decembra 2019. godine prema kvalitetu plasmana.

Pozicija	Status	Pravna lica		Fizička lica		U hiljadama dinara Banke	
		Bruto izloženost	Ispravka vrednosti	Bruto izloženost	Ispravka vrednosti	Bruto izloženost	Ispravka vrednosti
Nivo 1	PL	24,066,475	230,635	23,551,446	223,936	2,871,412	13,259
	NPL	-	-	11,146	5	-	-
	UKUPNO	24,066,475	230,635	23,562,592	223,941	2,871,412	13,259
Nivo 2	PL	725,207	20,089	1,917,946	247,863	8	-
	NPL	-	-	21,366	492	-	-
	UKUPNO	725,207	20,089	1,939,312	248,355	8	-
Nivo 3	PL	99,270	90,692	317,905	219,033	868	183
	NPL	659,063	360,423	1,206,417	718,841	-	-
	UKUPNO	758,333	451,115	1,524,322	937,874	868	183
Ukupno 31.12.2019.	PL	24,890,952	341,416	25,787,297	690,832	2,872,288	13,442
	NPL	659,063	360,423	1,238,929	719,338	-	-
	UKUPNO	25,550,015	701,839	27,026,226	1,410,170	2,872,288	13,442
Ukupno 31.12.2018.	PL	20,160,903	786,947	24,136,401	794,542	5,654,218	1,615
	NPL	1,312,637	493,493	1,241,489	614,865	-	-
	UKUPNO	21,473,540	1,280,440	25,377,890	1,409,407	5,654,218	1,615

Starosna struktura kredita i plasmana

Starosna struktura kredita i plasmana na dan 31. decembra 2019. godine prikazana je u tabeli u nastavku:

Docnja	U hiljadama dinara			
	Do 30 dana	Od 31 do 60 dana	Od 61 do 90 dana	Preko 90 dana
Pravna lica	24,996,254	20,150	350	533,261
Nivo 1	24,066,082	11	-	382
Nivo 2	705,504	18,438	37	1,228
Nivo 3	224,668	1,701	313	531,651
Fizička lica	25,862,590	194,845	66,112	902,679
Nivo 1	23,519,677	5,858	2,508	34,549
Nivo 2	1,732,564	148,031	45,006	13,711
Nivo 3	610,349	40,956	18,598	854,419
Banke	2,872,267	-	-	21
Nivo 1	2,871,412	-	-	-
Nivo 2	8	-	-	-
Nivo 3	847	-	-	21
Ukupno 31.12.2019.	53,731,111	214,995	66,462	1,435,961
Ukupno 31.12.2018.	49,830,195	683,814	626,972	1,364,667

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

35. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

35.1. Kreditni rizik (Nastavak)

(b) Kvalitet portfolija (Nastavak)

Starosna struktura kredita i plasmana (Nastavak)

Starosna analiza portfolija (rizičnih bruto plasmana i vanbilansne izloženosti) koji se klasifikuje na dan 31. decembra 2019. i 31. decembra 2018. godine prikazana je u sledećim tabelama.

	Plasmani komitentima i bankama			U hiljadama dinara
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno 2019.
Potraživanja bez docnje:	48,964,309	2,231,020	664,490	51,859,819
Potraživanja sa docnjom:	1,536,170	433,507	1,619,033	3,588,710
Od 1 do 30 dana	1,492,862	207,056	171,374	1,871,292
Od 31 do 60 dana	5,869	166,469	42,657	214,995
Od 61 do 90 dana	2,508	45,043	18,911	66,462
Preko 90 dana	34,931	14,939	1,386,091	1,435,961
Ukupno	50,500,479	2,664,527	2,283,523	55,448,529

	Plasmani komitentima i bankama			U hiljadama dinara
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno 2018.
Potraživanja bez docnje:	43,902,528	2,954,153	1,538,933	48,395,614
Potraživanja sa docnjom:	1,225,222	1,089,195	1,795,617	4,110,034
Od 1 do 30 dana	1,039,578	387,031	7,972	1,434,581
Od 31 do 60 dana	949	520,804	162,061	683,814
Od 61 do 90 dana	184,672	181,360	260,940	626,972
Preko 90 dana	23	-	1,364,644	1,364,667
Ukupno	45,127,750	4,043,348	3,334,550	52,505,648

Sredstva obezbeđenja i ostala sredstva zaštite od kreditnog rizika

Iznos i tip zahtevanog sredstva obezbeđenja naplate potraživanja zavisi od procenjenog kreditnog rizika svakog komitenta. Uslovi obezbeđenja koji prate svaki plasman su opredeljeni analizom boniteta klijenta, vrstom izloženosti kreditnom riziku, ročnošću plasmana, kao i samim iznosom. Banka svojom internom metodologijom utvrđuje vrste kolaterala i parametre njihovog vrednovanja.

Glavne vrste kolaterala koje se uzimaju su podobni instrumenti obezbeđenja u obliku nematerijalne i materijalne kreditne zaštite, a preovlađujući oblici su:

- za kredite pravnim licima: hipoteke na stambenim i poslovnim objektima, garancije treće strane, gotovinski depozit, zaloge na pokretnim stvarima; i
- za kredite fizičkim licima: gotovinski depozit, hipoteke na stambenim objektima i drugo.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

35. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

35.1. Kreditni rizik (Nastavak)

(b) Kvalitet portfolija (Nastavak)

Sredstva obezbeđenja i ostala sredstva zaštite od kreditnog rizika (Nastavak)

Procena vrednosti ponuđenog instrumenta obezbeđenja (zaloga na nepokretnim i pokretnim stvarima) vrši se od strane procenitelja sa liste koju je Banka odredila. Praćenje tržišne vrednosti kolaterala vrše stručne službe Banke.

Pregled kolaterala koje Banka poseduje sa stanjem na dan 31. decembra 2019. godine se odnosi na:

- hipoteke u iznosu od 59,694,872 hiljade dinara;
- ručne zaloge u iznosu od 1,467,356 hiljada dinara;
- garancije u iznosu od 648,833 hiljade dinara; i
- depozite u iznosu od 1,314,893 hiljade dinara.

Na dan 31. decembra 2019. godine, u korist Banke su upisane hipoteke kao sredstva obezbeđenja potraživanja u ukupnom iznosu od 59,694,872 hiljade dinara.

Banka za sve hipoteke poseduje procene dobijene od strane eksternih, nezavisnih licenciranih procenitelja koje bi se mogle koristiti kao adekvatni instrumenti obezbeđenja. Navedeni iznos predstavlja procenjen iznos hipoteka od strane nezavisnih eksternih procenitelja.

Na dan 31. decembra 2019. godine, Banka po osnovu obezbeđenja svojih potraživanja ima upisane zaloge na pokretnim stvarima u Agenciji za privredne registre.

Fer vrednost kolaterala (adekvatna sredstva obezbeđenja u skladu sa Odlukom o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke) za kredite komitentima i bankama do nivoa neto potraživanja, a koji su pribavljeni za obezbeđenje kredita, na dan **31. decembra 2019. godine** prikazana je u sledećem pregledu.

<u>Pozicija</u>	U hiljadama dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018
Fer vrednost kolaterala po osnovu plasmana - Nivo 1	2,605,866	3,633,628
Fer vrednost kolaterala po osnovu plasmana - Nivo 2	46,162	106,176
Fer vrednost kolaterala po osnovu plasmana - Nivo 3	79,622	47,561

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

35. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

35.1. Kreditni rizik (Nastavak)

(b) Kvalitet portfolija (Nastavak)

Sredstva obezbeđenja i ostala sredstva zaštite od kreditnog rizika (Nastavak)

Fer vrednost kolaterala po periodima docnje je sledeća:

	31.12.2019.						U hiljadama dinara
	Do 30 dana	Od 30 do 60 dana	Od 60 do 90 dana	Od 90 do 180 dana	Od 180 do 365 dana	Preko 1 godine	Ukupno
Nivo 1	2,605,866	-	-	-	-	-	2,605,866
Nivo 2	36,752	4,332	5,078	-	-	-	46,162
Nivo 3	42,188	18,574	-	2,954	3,968	11,938	79,622

	31.12.2018.						U hiljadama dinara
	Do 30 dana	Od 30 do 60 dana	Od 60 do 90 dana	Od 90 do 180 dana	Od 180 do 365 dana	Preko 1 godine	Ukupno
Nivo 1	3,633,628	-	-	-	-	-	3,633,628
Nivo 2	92,544	11,721	1,911	-	-	-	106,176
Nivo 3	24,480	4,701	3,460	14,920	-	-	47,561

(c) Potraživanja sa statusom neizmirivanja obaveza

Poseban nadzor se sprovodi od strane Banke nad potraživanjima sa statusom neizmirenja obaveza. U tabeli u nastavku dat je pregled potraživanja sa statusom neizmirenja obaveza (*default*) na dan **31. decembra 2019. godine** po segmentima portfolija komitentima, bankama i drugim finansijskim institucijama:

Segment	Bruto izloženost	Bruto default	U hiljadama dinara	
			Ispravka vrednosti ukupno	Ispravka vrednosti za default
Banke	2,872,288	868	13,442	183
Fizička lica	27,026,226	1,524,277	1,410,169	937,846
Pravna lica	25,381,299	752,648	696,584	447,051
Preduzetnici	168,716	6,302	5,256	4,064
Ukupno	55,448,529	2,284,095	2,125,451	1,389,144

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

35. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

35.1. Kreditni rizik (Nastavak)

(d) *Restrukturirani krediti*

Banka može da vrši restrukturiranje plasmana u sledećim slučajevima:

- klijent se privremeno nalazi u nepritikama, zbog neočekivanih događaja koji nisu mogli biti pod kontrolom rukovodstva, ali se očekuje značajno poboljšanje finansijske i poslovne situacije u kraćem roku;
- klijent je ponudio dodatnu imovinu i/ili sadužnike koji bi značajno promenili kvalitet plasmana; i
- znatan deo obaveza po plasmanu je naplaćen.

Restrukturiranje loših plasmana vrši se na bazi ocene usvojenog Programa finansijske konsolidacije dužnika, a na bazi Odluke nadležnog organa Banke o restrukturiranju plasmana, pod uslovom da su tim potraživanjem zamenjena sva bilansna potraživanja od dužnika zbog pogoršanja njegovog finansijskog stanja, bitno promenjeni uslovi pod kojima je to potraživanje odobreno (pod čim se naročito podrazumeva produženje roka vraćanja glavnice ili kamate, smanjenje kamatne stope ili visine potraživanja, zamena ispunjenja kao i druge promene uslova kojima se olakšava položaj dužnika).

U 2019. godini izvršeno je restrukturiranje za 1 pravno lice, koje na dan 31. decembra 2019. godine ima obavezu prema Banci u iznosu od 10,302 hiljade dinara.

U 2019. godini Banka je za fizička lica odobrila 43 restrukturiranja.

Stanje restrukturiranih kredita pravnih lica na dan 31. decembra 2019. godine iznosi 731,177 hiljada dinara (31. decembar 2018. godine: 1,103,320 hiljada dinara). Bruto povećanje po osnovu novih restrukturiranih kredita u 2019 godini iznosi 10,302 hiljade dinara, dok smanjenje restrukturiranih kredita po osnovu naplate iznosi 382,444 hiljade dinara.

Stanje restrukturiranih kredita fizičkih lica na dan 31. decembra 2019. godine iznosi 482,119 hiljada dinara (31. decembar 2018. godine: 666,648 hiljada dinara). U 2019. godini povećanje po osnovu novih restrukturiranja fizičkim licima je iznosilo 14,682 hiljade dinara, dok je smanjenje restrukturiranih kredita 199,211 hiljada dinara.

Restrukturiranja su izvršena na bazi ugovora o regulisanju dužničko-poverilačkih odnosa.

(e) *Sredstva stečena naplatom potraživanja*

Na dan 31. decembra 2019. godine sredstva (materijalne vrednosti) stečena naplatom potraživanja iznose 275,531 hiljadu dinara. (31. decembra 2018. godine iznose 423,362 hiljade dinara).

U 2019. godini izvršena je reklasifikacija na investicionu nekretninu u iznosu od 122,245 hiljada dinara i izvršena prodaja u iznosu od 35,071 hiljadu dinara.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

35. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

35.2. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled nesposobnosti Banke da ispunjava svoje dospele obaveze zbog povlačenja postojećih izvora finansiranja, odnosno nemogućnosti pribavljanja novih izvora finansiranja (rizik likvidnosti izvora finansiranja) i/ili otežanog pretvaranja imovine u likvidna sredstva zbog poremećaja na tržištu (tržišni rizik likvidnosti).

Nivo likvidnosti Banka prati i iskazuje pokazateljem likvidnosti, užim pokazateljem likvidnosti i pokazateljem pokrića likvidnom aktivom, kao i praćenjem utvrđenih internih pokazatelja koji predstavljaju odnos određenih pozicija imovine i obaveza Banke.

Pokazatelj likvidnosti banke predstavlja odnos zbira likvidnih potraživanja banke prvog i drugog reda, s jedne strane, i zbira obaveza banke po viđenju ili bez ugovorenog roka dospeća i obaveza banke sa ugovorenim rokom dospeća u narednih mesec dana od dana vršenja obračuna pokazatelja likvidnosti, s druge strane.

Uži pokazatelj likvidnosti banke predstavlja odnos likvidnih potraživanja banke prvog reda, s jedne strane, i zbira obaveza banke po viđenju ili bez ugovorenog roka dospeća i obaveza banke sa ugovorenim rokom dospeća u narednih mesec dana od dana vršenja obračuna pokazatelja likvidnosti, s druge strane.

Pokazatelj pokrića likvidnom aktivom (PPLA) predstavlja odnos zaštitnog sloja likvidnosti banke i neto odliva likvidnih sredstava do kojih bi došlo tokom narednih 30 dana od dana računanja ovog pokazatelja u pretpostavljenim uslovima stresa.

Za navedena tri pokazatelja postoje propisani limiti, a Banka je definisala i interne limite za određene pokazatelje, koji se prate u cilju utvrđivanja ranih signala upozorenja na moguće probleme likvidnosti, a postupak je posebno definisan Planom oporavka Banke, kao i Planom postupanja u slučaju nastanka nepredviđenih događaja.

U tabelama u nastavku dat je uporedni prikaz kretanja visine pokazatelja likvidnosti i užeg pokazatelja likvidnosti u toku 2019. godine sa uporednim pregledom za 2018. godinu.

Pokazatelj likvidnosti	2019.	2018.
Prosek	2.16	2.21
Maksimalni mesečni	3.28	2.69
Minimalni mesečni	1.56	1.57
Na dan 31. decembra	1.61	2.31
Uži pokazatelj likvidnosti	2019.	2018.
Prosek	1.90	1.86
Maksimalni mesečni	2.87	2.30
Minimalni mesečni	1.45	1.34
Na dan 31. decembra	1.45	1.82

U skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o upravljanju rizikom likvidnosti banke, Banka obračunava i prati i pokazatelj pokrića likvidnom aktivom (PPLA), zbirno po svim valutama i po značajnim valutama.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

35. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

35.2. Rizik likvidnosti (Nastavak)

Pokazatelj pokrića likvidnom aktivom, kao i pokazatelji likvidnosti, predstavljaju neke od usvojenih indikatora ugroženosti poslovanja, navedenih u Planu oporavka Banke.

U nastavku je dat uporedni pregled pokazatelja, ukupan iznos i valutna struktura neto odliva, ukupne likvidne aktive i zaštitnog sloja likvidnosti:

Pokazatelj pokrića likvidnom aktivom (%)	31.12.2019.	31.12.2018.	Limit
ZBIRNI	127.28	276.66	Min. 100%
RSD	128.64	71.39	Bez limita
EUR	103.23	1,077.86	Bez limita
USD	431.50	2,528.18	Bez limita
CHF	201.87	13,318.04	Bez limita

U hiljadama dinara					
Pozicija na dan 31.12.2019.	Zbirno	EUR	RSD	USD	CHF
Neto odlivi likvidnih sredstava	7,957,090	4,013,015	4,143,458	113,277	63,905
Ukupna likvidna aktiva	10,127,972	4,142,798	5,330,080	488,792	129,005

U hiljadama dinara					
Pozicija na dan 31.12.2018.	Zbirno	EUR	RSD	USD	CHF
Neto odlivi likvidnih sredstava	4,513,679	693,661	4,973,404	17,957	7,338
Ukupna likvidna aktiva	12,487,525	7,476,714	3,550,469	453,985	977,278

Indikatori upozorenja definisani Planom oporavka sa stanjem na dan 31. decembra 2019. godine su u okviru zadovoljavajućih vrednosti.

Indikatori likvidnosti	31.12.2019.	30.09.2019.	30.06.2019.	31.03.2019.	31.12.2018.
Pokazatelj likvidnosti	1.61	1.94	2.01	2.52	2.31
Uži pokazatelj likvidnosti	1.45	1.73	1.66	2.19	1.82
PPLA	127.28%	194.99%	411.79%	287.33%	276.66%

U toku 2019. godine pokazatelji likvidnosti Banke su se kretali u propisanim okvirima.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

35. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

35.2. Rizik likvidnosti (Nastavak)

Nadzor pokazatelja likvidnosti predstavlja deo aktivnosti definisanih Planom oporavka Banke kojim su utvrđeni interni limiti, odnosno zone sa graničnim vrednostima pokazatelja (zadovoljavajući, upozoravajući, granični). Praćenje ovih indikatora se vrši redovno u skladu sa definisanom dinamikom, a postupanja u slučajevima prekoračenja indikatora su definisana navedenim planom i planom postupanja u slučaju nastanka nepredviđenih događaja, koji je predmet redovnog testiranja.

U cilju održavanja rizika likvidnosti u okviru utvrđenih limita i pokazatelja likvidnosti utvrđenog propisima i internim aktima, Sektor upravljanja rizicima i interne kontrole u saradnji sa Sektorom sredstava i likvidnosti i ostalim organizacionim delovima Banke uključenim u proces permanentno prati kretanje izloženosti ovom riziku sa aspekta osnovnog trenda i sezonskih/ cikličnih promena.

Rizik likvidnosti identifikuje se na operativnom i strukturnom nivou. Operativni nivo podrazumeva fokusiranje na kratkoročne periode i praćenje transakcija, dok je strukturna likvidnost usmerena na duže vremenske periode.

Upravljanje rizikom likvidnosti podrazumeva praćenje pozicija koje se odnose na očekivano kretanje plasmana i izvora sredstava/depozita, koncentracije plasmana/izvora sredstava, utvrđivanje mogućnosti za pribavljanje sredstava korišćenjem tržišnih izvora finansiranja, naplativost kredita, mogućnosti unovčavanja aktive za koju nisu utvrđeni rokovi dospeća, uz uzimanje u obzir i istorijsko ponašanje klijenata u odnosu na relevantne pozicije, kao i analize mogućih odliva sredstava po osnovu preuzetih i potencijalnih obaveza.

Analiza finansijskih obaveza prema dospeću

Sledeće tabele prikazuju finansijske obaveze Banke sa stanjem na dan 31. decembra 2019. i 2018. godine i zasnovane su na ugovorenim nediskontovanim iznosima otplate (glavnice i kamate), na osnovu *preostalog perioda na dan bilansa stanja* u odnosu na ugovoreni rok dospeća.

Pozicije depozita bez ugovorenog datuma dospeća su prikazane, po konzervativnoj pretpostavci, u grupi sa dospećem do jedan mesec, mada iskustvo i statistički podaci o kretanju ovih pozicija ukazuju da se radi o veoma stabilnom delu izvora sredstava.

	U hiljadama dinara					
31.12.2019.	Do 1 meseca	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	3,694,463	418,588	850,517	-	-	4,963,568
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	28,415,412	3,536,267	7,594,305	3,041,848	255,437	42,843,269
Subordinirane obaveze	-	-	-	-	764,353	764,353
Ostale obaveze	318,572	33,584	151,129	817,214	264,075	1,584,574
Ukupno	32,428,447	3,988,439	8,595,951	3,859,062	1,283,865	50,155,764

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

35. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

35.2. Rizik likvidnosti (Nastavak)

Analiza finansijskih obaveza prema dospeću (Nastavak)

Ročnost nepovučenih kredita i limita, garancija i akreditiva prema preostalim ugovorenim rokovima dospeća na dan 31. decembra 2019. i 2018. godine prikazana je kako sledi:

31.12.2019.	U hiljadama dinara				
	Do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Garancije	1,250,127	2,376,800	1,878,971	20,011	5,525,909
Preuzete neopozive i opozive obaveze	3,173,750	3,489,254	652,187	3,539	7,318,730
Akreditivi	-	-	-	-	-
Ukupno	4,423,877	5,866,054	2,531,158	23,550	12,844,639

31.12.2018.	U hiljadama dinara				
	Do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Garancije	1,711,335	1,568,535	2,033,859	36,919	5,350,648
Preuzete neopozive i opozive obaveze	2,548,073	2,624,719	1,300,558	-	6,473,350
Akreditivi	13,067	-	-	-	13,067
Ukupno	4,272,475	4,193,254	3,334,417	36,919	11,837,065

Banka očekuje da neće sve preuzete neopozive obaveze biti povučene pre njihovog isteka roka dospeća.

Izvori finansiranja se kontinuirano prate kako bi se održala diversifikacija izvora finansiranja po valuti, geografskom poreklu, davaocu izvora, proizvodima i dospećima.

Rukovodstvo Banke veruje da raznovrsnost depozita po broju i vrsti deponenata, kao i kvantitativni rezultati proračuna stabilnosti depozita, pružaju dobar razlog da se veruje da depoziti predstavljaju dugoročan i stabilan izvor finansiranja Banke.

Takođe, rukovodstvo Banke smatra da će u narednom periodu kontinuiranim usklađivanjem tokova priliva i odliva sredstava i konstantnim pribavljanjem potrebnih izvora uz određivanje striktnih limita za trošenje sredstava obezbeđivati dnevnu likvidnost Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

35. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

35.2. Rizik likvidnosti (Nastavak)

Analiza ročne strukture sredstava i obaveza

Likvidnost Banke, kao njena sposobnost da o roku izvršava dospele obaveze, zavisi sa jedne strane strukture imovine i obaveza Banke, a sa druge strane od usklađenosti tokova priliva i odliva sredstava.

Tabela u nastavku predstavlja analizu rokova dospeća sredstava i obaveza Banke na dan 31. decembra 2019. godine na osnovu *preostalog perioda na dan bilansa stanja* u odnosu na ugovoreni rok dospeća.

	U hiljadama dinara					
	Do 1 meseca	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
AKTIVA						
Gotovina i sredstva kod centralne banke	2,664,947	948,890	2,617,092	2,315,965	29,782	8,576,676
Hartije od vrednosti	782,362	5,856	811,734	3,506,598	1,580,500	6,687,050
Založene hartije od vrednosti	-	-	595,031	1,507,873	-	2,102,904
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	2,912,547	82,139	-	-	174,153	3,168,839
Kredit i potraživanja od komitenata	680,482	1,808,033	9,318,550	17,092,678	8,036,092	36,935,835
Ostala sredstva	-	-	-	-	125,670	125,670
Ukupno aktiva	7,040,338	2,844,918	13,342,407	24,423,114	9,946,197	57,596,974
PASIVA						
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	3,694,463	418,588	850,517	-	-	4,963,568
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	28,415,412	3,536,267	7,594,305	3,041,848	255,437	42,843,269
Subordinirane obaveze	-	-	-	-	764,353	764,353
Ostale obaveze	318,572	33,584	151,129	817,214	264,075	1,584,574
Ukupno obaveze	32,428,447	3,988,439	8,595,951	3,859,062	1,283,865	50,155,764
Ročna neusklađenost na dan:						
- 31. decembra 2019. godine	(25,388,109)	(1,143,521)	4,746,456	20,564,052	8,662,332	
- 31. decembra 2018. godine	(22,388,218)	974,309	555,874	19,798,769	9,676,302	

Državne hartije od vrednosti (kuponske obveznice) denominovane u stranoj valuti u iznosu od 2,102,904 hiljade dinara su založena finansijska sredstva za obaveze Banke čije je ispunjenje obezbeđeno založnim pravom, a odnosi se na kredit po repo poslovima na osnovu repo ugovora o prodaji hartija od vrednosti, sa ugovorenim obavezom njihove ponovne kupovine, u stranoj valuti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

35. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

35.2. Rizik likvidnosti (Nastavak)

Upravljanje rizikom likvidnosti kao deo upravljanja Bankom uključuje sisteme za identifikaciju, merenje, nadzor i kontrolu izloženosti Banke riziku likvidnosti.

Banka blagovremeno identifikuje i kvantifikuje primarne izvore rizika likvidnosti Banke na nivou transakcije i na nivou kreditnog i depozitnog portfolija, u redovnim uslovima poslovanja, kao i u uslovima povišenog rizika i tržišnih poremećaja i prilikom odobravanja novih poslovnih procesa, proizvoda i aktivnosti.

Banka upravlja rizikom likvidnosti u realnim uslovima poslovanja, vanrednim uslovima i prilikom uvođenja novih poslovnih procesa, proizvoda i aktivnosti.

Upravni odbor Banke uspostavlja sistem upravljanja rizikom likvidnosti i vrši nadzor nad tim sistemom u skladu sa rizičnim profilom banke koji je usklađen sa utvrđenom sklonošću ka rizicima.

Više rukovodstvo je odgovorno za primenu odgovarajućih politika i procedura u skladu sa strateškim smerom i sklonošću za rizik definisanim od strane Upravnog odbora.

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom prati izloženost Banke rizicima koji proizlaze iz strukture njenih bilansnih obaveza i potraživanja i vanbilansnih stavki, predlaže mere za upravljanje aktivom i pasivom Banke i mere za upravljanje i ublažavanje kreditnog, tržišnog, operativnog i rizika likvidnosti, razmatra limite izloženosti i daje predlog za njihovo usvajanje od strane Izvršnog odbora Banke, obavlja i druge poslove utvrđene aktima Banke i propisima Narodne banke Srbije.

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom Banke u okviru redovnog praćenja na osnovu informacija koje dobija od nadležnih organizacionih delova Banke:

- prati usklađenost bilansnih pozicija Banke sa aspekta ročnosti, likvidnosti i profitabilnosti na osnovu izveštaja nadležnih organizacionih delova;
- prati odnos prihoda i rashoda kamata i pozicija bilansa stanja, kao i odnos aktivnih i pasivnih kamatnih stopa;
- prati strukturu i obim bilansnih pozicija i vanbilansnih stavki;
- analizira strukturu aktive i pasive sa aspekta obima i učešća kamatonosne aktive/pasive;
- razmatra adekvatnost informacione podrške sprovođenju aktivnosti upravljanja aktivom i pasivom; i
- predlaže mere za unapređenje određenih aktivnosti po pitanju strukture i kvaliteta bilansnih pozicija i za proaktivno delovanje na polju upravljanja rizicima.

Odsek upravljanja tržišnim, operativnim i drugim rizicima utvrđuje postupke koji se sprovode u analizi izloženosti riziku likvidnosti, definisanju indikatora izloženosti riziku likvidnosti i predlaganju limita izloženosti.

Takođe, ovaj organizacioni deo Banke vrši kontrolu usklađenosti realizovanih pozicija sa definisanim limitima, učešće u definisanju pozicija potrebnih za obračun pokazatelja likvidnosti, obračun pokazatelja pokrića likvidnom aktivom, sprovođenje stres testova i izveštavanje nadležnih odbora i organa Banke i uzima učešće u postupcima koji se sprovode u slučajevima ugrožene likvidnosti koji su definisani Planom oporavka Banke i Planom poslovanja u slučaju nastanka nepredviđenih događaja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

35. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

35.2. Rizik likvidnosti (Nastavak)

Sektor sredstava i likvidnosti upravlja likvidnošću/sredstvima Banke i održava zadovoljavajuću likvidnost koja obezbeđuje ispunjenje svih obaveza Banke u rokovima dospeća i usklađenost sa usvojenim i propisanim limitima izloženosti riziku likvidnosti, predlaže mere ALCO odboru za smanjenje gepova likvidnosti po dospećima i učestvuje u postupcima koji se sprovode u slučajevima ugrožene likvidnosti koji su definisani Planom oporavka Banke i Planom poslovanja u slučaju nastanka nepredviđenih događaja.

Cilj upravljanja rizikom likvidnosti je:

- obezbeđenje likvidnosti Banke u svakom trenutku uz mogućnost ispunjavanja svih dospelih obaveza Banke;
- ispunjavanje zakonskih zahteva u pogledu visine obavezne rezerve i pokazatelja likvidnosti, upravljanje sa dovoljnim obimom finansijske imovine za osiguravanje planiranih plasmana i realizaciju poslovnih aktivnosti;
- ekonomično upravljanje dnevnim viškovima likvidnih sredstava i formiranje odgovarajuće rezerve likvidnosti; i
- obezbeđenje blagovremenog i adekvatnog postupanja u slučajevima povećanog rizika likvidnosti, posebno u slučaju nastanka nepredviđenih događaja (kriza likvidnosti).

U cilju održavanja propisanog nivoa likvidnosti i eliminisanja rizika kritičnog nivoa likvidnosti, Banka ima usvojena interna dokumenta za postupanje u slučaju nastanka neplaniranog događaja, u kojima su definisani indikatori nastupanja nepredviđenog događaja, mere i postupci u slučaju nastupanja istog i odgovorna lica zadužena za sprovođenje mera i postupaka.

Banka operativnu likvidnost obezbeđuje prikupljanjem depozita klijenata pravnih i fizičkih lica i na međubankarskom tržištu prekonoćnim pozajmicama kojima se eliminišu privremene neusaglašenosti likvidnih priliva i odliva.

Strukturna likvidnost se obezbeđuje stvaranjem likvidnih rezervi u vidu izvora primarne, sekundarne likvidnosti i rezervi likvidnosti i optimizovanjem bilansnih i vanbilansnih pozicija.

Okvir stresnog testiranja i postupanje u slučaju nepovoljnih rezultata stres testa rizika likvidnosti utvrđeni su Politikom stresnog testiranja koju usvaja Upravni odbor.

Pored stres testova koji su definisani u dokumentima Procedure i Metodologije u procesu interne procene adekvatnosti kapitala, kao i scenarija definisanih Planom oporavka Banke, Banka redovno, na mesečnom nivou sprovodi i stres testove po scenarijima za upravljanje rizikom likvidnosti koji se odnose na poslovanje u redovnim okolnostima i poslovanje u slučaju nastanka vanrednih događaja.

Na osnovu tih pretpostavki utvrđuje se da li postoji dovoljan iznos neto likvidne aktive za pokriće pretpostavljenih odliva stabilnih depozita i uticaj na nivo pokazatelja pod promenjenim uslovima za scenario u uslovima redovnog poslovanja - osnovni scenario, pretpostavlja situaciju odliva nestabilnih depozita i u uslovima nastanka vanrednih događaja koji utiču na rizik likvidnosti.

O rezultatima stres testova izveštava se ALCO odbor, Izvršni odbor, Odbor za reviziju i Upravni odbor u redovnoj dinamici.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

35. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

35.2. Rizik likvidnosti (Nastavak)

U slučaju nepovoljnih rezultata stres testova koji su definisani internim aktima Odsek za upravljanje tržišnim, operativnim i drugim rizicima izveštava ALCO odbor koji razmatra i analizira materijal i predlaže mere i aktivnosti u cilju ublažavanja negativnih efekata pretpostavljenog stres scenarija ili mogućnosti izbegavanja nastanka slične situacije.

U toku 2019. godine pokazatelji likvidnosti kretali su se u okviru propisanih limita.

35.3. Tržišni rizik

35.3.1. Rizik od promene kamatnih stopa

Kamatni rizik je rizik od nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promena kamatnih stopa, a Banka je izložena ovom riziku po osnovu stavki koje se vode u bankarskoj knjizi.

Banka je izložena kamatnom riziku u slučaju postojanja ročne neusklađenosti između kamatno osetljive aktive i pasive Banke.

Rizik od promene kamatnih stopa se meri i nadzire analizom izloženosti riziku od promene kamatnih stopa, koja pokazuje strukturu i nivo kamatno osetljive aktive i kamatno osetljive pasive u različitim intervalima ročnosti, s tim da se pozicije sa fiksnom kamatnom stopom raspoređuju u vremenske zone prema preostalom roku dospeća.

Upravljanje kamatnim rizikom podrazumeva identifikaciju, merenje/procenu, ublažavanje, praćenje i kontrolu kamatnog rizika i izveštavanje o izloženosti kamatnom riziku.

Procedurom za identifikovanje kamatnog rizika definisani su postupci koji omogućavaju identifikovanje kamatnog rizika kome je Banka izložena, kao i analiza uzroka koji dovode do njegovog nastanka.

Banka prati izloženost kamatnom riziku po osnovu rizika neusklađenosti dospeća za kamatno osetljivu aktivu/pasivu.

Za merenje kamatnog rizika koriste se kvantitativne metode i pokazatelji za izražavanje nivoa kamatnog rizika. Merenje kamatnog rizika vrši se utvrđivanjem koeficijenta kamatne osetljivosti (koeficijent gepa) koji predstavlja odnos kamatno osetljive aktive i kamatno osetljive pasive.

Politikom stresnog testiranja definisani su osnovni postupci i testovi koji se koriste u cilju utvrđivanja otpornosti Banke na određene nepovoljne okolnosti.

Banka mesečno sprovodi stres test promene kamatnih stopa i uticaj na neto kamatu, odnosno kamatnu maržu, kao i uticaj na ekonomsku vrednost Banke.

Banka pri određivanju internog kapitala za kamatni rizik u bankarskoj knjizi koristiti pojednostavljeni obračun ekonomskog kapitala za kamatni rizik. Ukupan interni kapitalni zahtev za kamatni rizik jednak je zbiru internog kapitalnog zahteva i rezultata stres testa.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

35. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

35.3. Tržišni rizik (Nastavak)

35.3.1. Rizik od promene kamatnih stopa (Nastavak)

Stres test kamatnog rizika za obračun kapitalnog zahteva podrazumeva upotrebu analize osetljivosti na promenu kamatnih stopa i merenje uticaja ovih scenarija na ekonomsku vrednost banke i neto kamatni prihod.

U tabeli u nastavku prikazana je izloženost Banke riziku od promene kamatnih stopa na dan 31. decembra 2019. godine.

	U hiljadama dinara						
	Do 1 meseca	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Nekamatonosno	Ukupno
AKTIVA							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	533,318	433,603	865,654	862,345	55	5,881,701	8,576,676
Hartije od vrednosti	705,557	-	642,933	3,410,730	1,465,319	462,511	6,687,050
Založene hartije od vrednosti	-	-	595,031	1,507,873	-	-	2,102,904
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	2,912,104	82,138	-	-	-	174,597	3,168,839
Kredit i potraživanja od komitenata	17,167,995	11,850,091	5,687,334	1,207,900	210,785	811,730	36,935,835
Ostala sredstva	-	-	-	-	-	125,670	125,670
Ukupno aktiva	21,318,974	12,365,832	7,790,952	6,988,848	1,676,159	7,456,209	57,596,974
PASIVA							
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	3,773,524	418,589	750,012	-	-	21,443	4,963,568
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	29,535,097	2,536,470	7,807,625	2,719,526	53,795	190,756	42,843,269
Subordinirane obaveze	-	176,389	587,964	-	-	-	764,353
Ostale obaveze	-	-	-	-	-	1,584,574	1,584,574
Ukupno obaveze	33,308,621	3,131,448	9,145,601	2,719,526	53,795	1,796,773	50,155,764
Ročna neusklađenost na dan:							
- 31. decembra 2019. godine	(11,989,647)	9,234,384	(1,354,649)	4,269,322	1,622,364	5,659,436	
- 31. decembra 2018. godine	(8,481,308)	20,951,442	(9,093,896)	4,785,304	5,813,425	(5,357,931)	

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

35. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

35.3. Tržišni rizik (Nastavak)

35.3.1. Rizik od promene kamatnih stopa (Nastavak)

Rizik promene kamatnih stopa se takođe prati i u uslovima određenih scenarija, odnosno posmatranjem uticaja promene kamatnih stopa na prihode i rashode Banke, sa stanjem na dan 31. decembra 2019. godine, kao što je prikazano u sledećoj tabeli.

Promena prihoda i rashoda u slučaju kamatnog šoka	+200 bp	-200 bp	+100 bp	-100 bp
% promene u odnosu na neto kamatni prihod Banke	+0.31	-0.31	+0.15	-0.15
U hiljadama dinara - na godišnjem nivou	+7,850	-7,850	+3,925	-3,925
Promena ekonomske vrednosti u slučaju kamatnog šoka	+200 bp	-200 bp	+100 bp	-100 bp
% promene u odnosu na kapital Banke	+3.87	-3.87	+1.94	-1.94
U hiljadama dinara -	+394,940	-394,940	+197,470	-197,470

35.3.2. Devizni rizik

Devizni rizik predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promene deviznog kursa.

Banka je izložena deviznom riziku po osnovu stavki koje se vode u bankarskoj knjizi i knjizi trgovanja.

Devizni rizik se izražava i meri ukupnom neto otvorenom deviznom pozicijom.

Neto otvorena devizna pozicija u svakoj valuti pojedinačno i neto otvorena pozicija u zlatu je zbir sledećih elemenata:

- neto spot pozicije, koja predstavlja razliku između devizne imovine i deviznih obaveza u određenoj valuti, odnosno razliku između imovine i obaveza u zlatu;
- neto forvard pozicije, koja predstavlja razliku između svih iznosa koji će biti primljeni i svih koji će biti plaćeni po osnovu valutnih forvard ugovora, uključujući i valutne fjučers ugovore (ili fjučers ugovore na zlato) i hipotetički iznos iz valutnih svopova koji nije uključen u spot poziciju;
- neopozivih garancija, nepokrivenih akreditiva i sličnih vanbilansnih stavki na osnovu kojih je izvesno da će Banka da izvrši plaćanje, a verovatno je da ta sredstva neće moći da nadoknadi;
- neto delta (ili na delta koeficijentu zasnovanog) ekvivalenta svih valutnih opcija i opcija na zlato; i
- tržišne vrednosti opcija koje nisu ni valutne opcije ni opcije na zlato, a čiji je predmet ugovora iskazan u stranoj valuti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

35. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

35.3. Tržišni rizik (Nastavak)

35.3.2. Devizni rizik (Nastavak)

Devizna imovina i devizne obaveze podrazumevaju, pored imovine i obaveza iskazanih u stranoj valuti, i imovinu i obaveze iskazane u dinarima koje su indeksirane valutnom klauzulom.

Upravljanje izloženosti deviznom riziku vrši se redovnim merenjem izloženosti Banke deviznom riziku kroz sledeće postupke:

- utvrđivanje pokazatelja deviznog rizika,
- utvrđivanje promena pokazatelja deviznog rizika između dva radna dana,
- utvrđivanje otvorenih pozicija po valutama,
- utvrđivanje internih limita za određene pozicije,
- praćenje usklađenosti ostvarenih pozicija sa limitima,
- obračun stres testova uz redovno sprovođenje, i
- izveštavanje organa/odbora Banke.

Praćenje izloženosti deviznom riziku vrši se redovno, na dnevnoj osnovi i toku radnog dana kontrolom visine pokazatelja deviznog rizika.

U cilju minimiziranja nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promena deviznog kursa, okvir za upravljanje deviznim rizikom podrazumeva uspostavljanje internih limita.

Mere za ublažavanje izloženosti deviznom riziku podrazumevaju smanjenje otvorene devizne pozicije kroz kroz transakcije kupoprodaje deviza.

Izveštavanje o izloženosti deviznom riziku predstavlja značajan deo procesa upravljanja i obuhvata eksterno izveštavanje (NBS) i izveštavanje odbora/organa Banke od strane nadležnih organizacionih delova na dnevnom, mesečnom i kvartalnom nivou, uključujući i izveštavanje o rezultatima sprovedenih stres testova.

Stress test kao metod za merenje/kontrolu izloženosti deviznom riziku se sprovodi na mesečnom nivou, pored toga što se određeni stres testovi sprovode i u procesu interne procene adekvatnosti kapitala.

Stres test deviznog rizika podrazumeva pretpostavke promene deviznog kursa za valute (EUR, USD i CHF) uz analizu efekta na prihode/rashode i kapital, promene devizne imovine/obaveza uz utvrđivanje maksimalno dozvoljene promene koja pokazatelj deviznog rizika zadržava u propisanim okvirima.

U slučaju nepovoljnog rezultata stres testa obaveštavaju se organi/odbori Banke u okviru redovnog izveštavanja, s tim da se ove činjenice posebno naglašavaju uz navođenje predloga mera za ublažavanje efekata ili revidiranje adekvatnosti kriterijuma koji su korišćeni u testiranju.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

35. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

35.3. Tržišni rizik (Nastavak)

35.3.2. Devizni rizik (Nastavak)

Prema podacima na dan 31. decembra 2019. godine rezultati testa su sledeći:

Valuta/ promena kursa	Efekat na prihode/rashode u hiljadama dinara za promenu kursa		
	+/- 2 %	+/- 5 %	+/- 10 %
EUR	+/- 2,243	+/- 5,609	+/- 11,217
USD	+/- 2	+/- 5	+/- 9
CHF	+/- 4,389	+/- 10,972	+/- 21,944

Efekat na visinu kapitala u hiljadama EUR u slučaju promene kursa EUR

+ 2 %	- 2 %	+ 5 %	- 5 %	+ 10 %	- 10 %
-1,702	1,771	-4,132	4,567	-7,889	9,642

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

35. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

35.3. Tržišni rizik (Nastavak)

35.3.2. Devizni rizik (Nastavak)

Sledeća tabela prikazuje izloženost Banke deviznom riziku, odnosno neto deviznu poziciju na dan 31. decembra 2019. godine. U tabelu su uključena sredstva i obaveze po knjigovodstvenim vrednostima.

	U hiljadama dinara					
	EUR	CHF	Ostale valute	Ukupno u stranoj valuti	Ukupno u dinarima	Ukupno
AKTIVA						
Gotovina i sredstva kod centralne banke	3,585,580	129,005	92,551	3,807,136	4,769,540	8,576,676
Hartije od vrednosti	2,971,540	-	-	2,971,540	3,715,510	6,687,050
Založene hartije od vrednosti	2,102,904	-	-	2,102,904	-	2,102,904
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	2,036,145	495,208	626,137	3,157,490	11,349	3,168,839
Kredit i potraživanja od komitenata	18,739,602	173,353	32,142	18,945,097	17,990,738	36,935,835
Ostala sredstva	36,198	-	295	36,493	89,177	125,670
Ukupna finansijska aktiva	29,471,969	797,566	751,125	31,020,660	26,576,314	57,596,974
FX transakcije	54,093	-	-	54,093	-	54,093
Ukupna finansijska aktiva + FX transakcije	29,526,062	797,566	751,125	31,074,753	26,576,314	57,651,067
PASIVA						
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	2,831,459	-	87	2,831,546	2,132,022	4,963,568
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	23,546,340	576,769	675,008	24,798,117	18,045,152	42,843,269
Subordinirane obaveze	764,353	-	-	764,353	-	764,353
Ostale obaveze	732,192	1,355	5,243	738,790	845,784	1,584,574
Ukupno obaveze	27,874,344	578,124	680,338	29,132,806	21,022,958	50,155,764
FX transakcije	1,763,892	215,669	54,213	2,033,774	-	2,033,774
Ukupno obaveze + FX transakcije	29,638,236	793,793	734,551	31,166,580	21,022,958	52,189,538
Neto devizna pozicija na dan 31. decembra 2019. godine	1,597,625	219,442	70,787	1,887,854	5,553,356	
Neto devizna pozicija na dan 31. decembra 2019. godine + FX transakcije	(112,174)	3,773	16,574	(91,827)	5,553,356	
Neto devizna pozicija na dan 31. decembra 2018. godine + FX transakcije	(1,387,664)	(603,283)	(681,652)	(2,672,599)	4,583,320	

U toku 2019. godine pokazatelj deviznog rizika kretao se u okviru internih i propisanih limita.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

35. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

35.3. Tržišni rizik (Nastavak)

35.3.2. Devizni rizik (Nastavak)

Na dan 31. decembra 2019. godine, krediti i ostali plasmani u dinarima za koje je ugovorena zaštita od rizika vezivanjem za kurs dinara u odnosu na strane valute iznosili su 18,815,957 hiljada dinara (31. decembar 2018. godine: 16,780,159 hiljada dinara) i prikazani su u okviru deviznog podbilansa.

Obaveze sa valutnom klauzulom na dan 31. decembra 2019. godine iznose 573,026 hiljada dinara (31. decembar 2018. godine: 1,175,656 hiljada dinara).

Analiza osetljivosti koju Banka primenjuje za merenje deviznog rizika sastoji se iz dva scenarija, sačinjenih na osnovu pretpostavljenih mogućih promena deviznog kursa pri čemu sve druge varijable ostaju konstantne i pokazuje mogući efekat na finansijski rezultat:

- Proporcionalno kretanje deviznog kursa od +10% (aprecijacija strane valute); i
- Proporcionalno kretanje deviznog kursa od -10 % (aprecijacija dinara).

	U hiljadama dinara		
	Ukupno strane valute	Promena u kursu 10%	Promena u kursu -10%
Gotovina i sredstva kod centralne banke	3,807,136	380,714	(380,714)
Hartije od vrednosti (uključujući i založene hartije od vrednosti)	5,074,444	507,444	(507,444)
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	3,157,490	315,749	(315,749)
Kredit i potraživanja od komitenata	18,945,097	1,894,510	(1,894,510)
Ostala sredstva	36,493	3,649	(3,649)
Ukupna finansijska sredstva	31,020,660	3,102,066	(3,102,066)
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	2,831,546	(283,155)	283,155
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	24,798,117	(2,479,812)	2,479,812
Subordinirane obaveze	764,353	(76,435)	76,435
Ostale obaveze	738,790	(73,879)	73,879
Ukupne finansijske obaveze	29,132,806	(2,913,281)	2,913,281
Neto devizna pozicija na dan:			
- 31. decembra 2019. godine	1,887,854	188,785	(188,785)
- 31. decembra 2018. godine	3,797,274	379,727	(379,727)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

35. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

35.4. Rizici izloženosti Banke

Rizik koncentracije direktno ili indirektno proizlazi iz izloženosti Banke prema istom ili sličnom izvoru rizika, a odnosi se na velike izloženosti, grupe izloženosti sa istim ili sličnim faktorima rizika (sektori, geografska područja i dr.).

Tabele koje slede prikazuju izloženost riziku po pozicijama, regionima i sektorima (bilansnu i vanbilansnu koja se klasifikuje shodno Odluci Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke), radi uvida u izloženost riziku koncentracije na dan 31. decembra 2019. godine, sa uporednim pregledom.

31.12.2019.			U hiljadama dinara	
Region	Izloženost	% učešća	Ispravka vrednosti	% učešća
Vojvodina	5,180,787	9.34	250,724	11.80
Centralna Srbija	42,772,408	77.14	1,492,517	70.22
Južna Srbija	3,376,950	6.09	154,498	7.27
Istočna Srbija	1,920,611	3.46	79,218	3.73
Zapadna Srbija	2,197,773	3.97	148,494	6.98
Ukupno	55,448,529	100.00	2,125,451	100.00

31.12.2018.			U hiljadama dinara	
Region	Izloženost	% učešća	Ispravka vrednosti	% učešća
Vojvodina	4,744,132	9.04	239,753	8.91
Centralna Srbija	41,130,363	78.34	2,079,076	77.24
Južna Srbija	2,874,714	5.47	160,334	5.96
Istočna Srbija	1,672,694	3.18	71,790	2.67
Zapadna Srbija	2,083,745	3.97	140,509	5.22
Ukupno	52,505,648	100.00	2,691,462	100.00

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

35. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

35.4. Rizici izloženosti Banke (Nastavak)

31.12.2019.			U hiljadama dinara	
Sektor	Izloženost	% učešća	Ispravka vrednosti	% učešća
Finansije i osiguranje	1,791,444	3.23	14,932	0.70
Javna preduzeća	1,966,171	3.55	45,964	2.16
Privredna društva	22,469,724	40.52	565,494	26.61
Preduzetnici	168,716	0.30	5,256	0.25
Javni sektor	37,453	0.07	27,016	1.27
Stanovništvo	26,893,292	48.50	1,390,407	65.42
Strana lica (uključujući i strane banke)	1,963,174	3.54	23,667	1.11
Poljoprivrednici	105,646	0.19	19,663	0.93
Drugi komitenti	52,909	0.10	33,052	1.55
Ukupno	55,448,529	100.00	2,125,451	100.00

31.12.2018.			U hiljadama dinara	
Sektor	Izloženost	% učešća	Ispravka vrednosti	% učešća
Finansije i osiguranje	2,034,758	3.87	9,371	0.35
Javna preduzeća	1,379,129	2.63	119,434	4.44
Privredna društva	19,062,576	36.31	919,634	34.17
Preduzetnici	220,120	0.42	8,408	0.31
Javni sektor	29,385	0.06	335	0.01
Stanovništvo	25,276,671	48.14	1,408,225	52.32
Strana lica (uključujući i strane banke)	4,182,254	7.96	22,810	0.85
Poljoprivrednici	67,995	0.13	2,728	0.10
Drugi komitenti	252,760	0.48	200,517	7.45
Ukupno	52,505,648	100.00	2,691,462	100.00

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

35. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

35.4. Rizici izloženosti Banke (Nastavak)

31.12.2019.		U hiljadama dinara		
Javna preduzeća i privredna društva	Izloženost	% učešća	Ispravka vrednosti	% učešća
Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo	903,255	3.70	7,855	1.28
Rudarstvo, prerađivačka industrija, snabdevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti	4,180,016	17.11	308,605	50.47
Snabdevanje električnom energijom, gasom i parom i klimatizacija	653,271	2.67	6,266	1.02
Građevinarstvo	6,939,169	28.40	41,927	6.86
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka motornih vozila i motocikala	5,520,032	22.58	136,724	22.36
Saobraćaj i skladištenje, usluge smeštaja i ishrane, informisanje i komunikacije	2,352,864	9.63	76,220	12.47
Poslovanje nekretninama, stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti, administrativne i pomoćne uslužne delatnosti, umetnost, zabava i rekreacija, ostale uslužne delatnosti	3,887,288	15.91	33,861	5.54
Ukupno	24,435,895	100.00	611,458	100.00

31.12.2018.		U hiljadama dinara		
Javna preduzeća i privredna društva	Izloženost	% učešća	Ispravka vrednosti	% učešća
Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo	755,931	3.70	4,574	0.44
Rudarstvo, prerađivačka industrija, snabdevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti	5,358,718	26.21	296,042	28.49
Snabdevanje električnom energijom, gasom i parom i klimatizacija	355,779	1.74	529	0.05
Građevinarstvo	4,625,602	22.63	64,837	6.24
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka motornih vozila i motocikala	4,288,972	20.98	298,459	28.73
Saobraćaj i skladištenje, usluge smeštaja i ishrane, informisanje i komunikacije	1,597,408	7.81	211,978	20.40
Poslovanje nekretninama, stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti, administrativne i pomoćne uslužne delatnosti, umetnost, zabava i rekreacija, ostale uslužne delatnosti	3,459,295	16.93	162,649	15.65
Ukupno	20,441,705	100.00	1,039,068	100.00

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

35. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

35.4. Rizici izloženosti Banke (Nastavak)

Rizik izloženosti Banke prati se na nivou pojedinačnog lica i na nivou grupe povezanih lica u skladu sa procedurama Banke i propisima Narodne banke Srbije.

Procedura upravljanja rizikom i procena izloženosti Banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica i prema licu povezanom sa Bankom predstavlja skup svih aktivnosti vezanih za identifikovanje, merenje i procenu ovog rizika, definisanje jasnih smernica u cilju pronalaženja i sagledavanja oblika povezanosti, utvrđivanje odgovornosti lica zaduženih za prikupljanje dokumentacije relevantne za uočavanje oblika povezanosti, u cilju usklađivanja sa definisanim limitima i zakonskim propisima.

Upravljanje rizikom izloženosti Banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica i prema licu povezanom sa Bankom kontroliše se u postupku odobravanja, kao i u toku korišćenja plasmana Banke u organizacionim delovima prodaje (*front office*), Sektoru kreditnih analiza u poslovima sa pravnim licima i Sektoru upravljanja rizicima i interne kontrole u skladu sa usvojenim/propisanim limitima izloženosti tako da:

- izloženost Banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica bude maksimalno 25% kapitala Banke; i
- zbir svih velikih izloženosti Banke i izloženosti prema licima povezanim sa Bankom ne bude veća od 400% kapitala Banke.

Na dan 31. decembra 2019. godine pokazatelji izloženosti Banke su u propisanim okvirima, kao što se može sagledati iz sledećeg pregleda:

Pokazatelji izloženosti	31.12.2019.	31.12.2018.	Limiti
Zbir svih velikih izloženosti	54.61%	0.70%	Max. 400%
Izloženost prema licima povezanim sa bankom	15.57%	0.70%	Max. 25%

Pokazatelj svih velikih izloženosti prema jednom licu/grupi povezanih lica preko 10% kapitala na dan 31. decembra 2019. godine iznosi 54.61%, a pokazatelj izloženosti prema licima povezanim sa Bankom iznosi 15.57 %.

Takođe, u vezi sa upravljanjem rizikom koncentracije po osnovu izloženosti određenim vrstama proizvoda, obračunava se i prati pokazatelj rizika koncentracije po osnovu kredita odobrenih stanovništvu čija je ugovorena ročnost duža od 2920 dana.

Izloženosti Banke po osnovu kredita odobrenih stanovništvu čija je ugovorena ročnost duža od 2,920 dana, na dan 31. decembra 2019. godine, ne mogu biti veće od 50% iznosa kapitala Banke utvrđenog u skladu sa odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke, uvećanog za iznos svih obaveza banke u dinarima čija je preostala ročnost duža od 1,825 dana, a pokazatelj je na kraju 2019. godine u propisanim okvirima (15.69% kapitala).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

35. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

35.5. Rizici ulaganja Banke

Banka je dužna da, u skladu sa zakonskim propisima i podzakonskim aktima, obezbedi pretpostavke za uspešno poslovanje Banke u uslovima prihvatljivih parametara rizika, kako bi se ostvarili zadati poslovni ciljevi, odnosno pozitivan finansijski rezultat i očuvanje kapitala Banke.

Rizik ulaganja Banke u druga pravna lica i u osnovna sredstva i investicione nekretnine obuhvata:

- (a) ulaganje Banke u jedno lice koje nije lice u finansijskom sektoru; i
- (b) ukupna ulaganja Banke u lica koja nisu lica u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva i investicione nekretnine Banke.

U skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije, ulaganje Banke u jedno lice koje nije lice u finansijskom sektoru ne sme preći 10% kapitala Banke, dok ukupna ulaganja Banke u lica koja nisu lica u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva i investicione nekretnine ne smeju preći 60% kapitala Banke.

Ulaganjima Banke u lica koja nisu lica u finansijskom sektoru nije obuhvaćeno sticanje akcija radi njihove dalje prodaje u roku od 6 meseci od dana sticanja tih akcija.

Procedurom za identifikovanje rizika ulaganja Banke omogućava se blagovremeno i sveobuhvatno identifikovanje rizika kome je Banka izložena, kao i analiza uzroka koji dovode do njegovog nastanka.

Banka je izložena riziku ulaganja i od potencijalnih fluktuacija vrednosti investicija u druga pravna lica koja nisu u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva i investicione nekretnine.

Merenje, odnosno procena pokazatelja ulaganja Banke vrši se mesečno, kvartalno i godišnje izradom izveštaja na bazi podataka koji se dobijaju iz knjigovodstva Banke i na bazi definisanih parametara za obračun u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o upravljanju rizicima, s tim da se kao kritično visok nivo ulaganja u druga pravna lica i u osnovna sredstva u Banci definiše:

- 8% za ulaganje Banke u jedno lice koje nije lice u finansijskom sektoru; i
- 58% za ukupna ulaganja Banke u lica koja nisu lica u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva Banke i investicione nekretnine.

Procena kretanja ovog pokazatelja obuhvata projekciju visine pokazatelja za određeni vremenski interval, a utvrđuje se na osnovu procene očekivanih promena visine ulaganja u osnovna sredstva, visine ulaganja u akcije i udele i visine kapitala Banke u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

35. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

35.5. Rizici ulaganja Banke (Nastavak)

U cilju ublažavanja rizika ulaganja vrši se kontinuirano analiziranje uzroka koji dovode do nastanka neprihvatljivog rizika ulaganja i predlaganje mera za otklanjanje uzroka koje mogu biti:

- angažovanje na povećanju profitabilnosti Banke sa konkretnim predlogom aktivnosti;
- povećanje kapitala Banke putem dokapitalizacije, raspodele ostvarene dobiti u kapital, konverzijom obaveza u kapital i dr.;
- obustavljanje ulaganja u osnovna sredstva, izuzev ulaganja neophodnih za održavanje tekuće poslovne aktivnosti Banke;
- prodaja akcija i udela;
- prodaja osnovnih sredstava i investicionih nekretnina; i
- praćenje rokova za otuđenje, odnosno prodaju akcija stečenih radi njihove prodaje.

Banka na dan 31. decembra 2019. godine nije imala ulaganja u lica koja nisu u finansijskom sektoru, dok je pokazatelj ulaganja Banke iznosio 23.79%, što je znatno ispod propisanog i interno određenog pokazatelja.

35.6. Rizik zemlje

Rizici koji se odnose na zemlju porekla lica prema kojima je Banka izložena (rizik zemlje) su rizici od negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke zbog nemogućnosti Banke da naplati potraživanja od ovog lica iz razloga koji su posledica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porekla ovog lica.

Imajući u vidu da je, u skladu sa utvrđenom poslovnom politikom, učešće nerezidenata u ukupnom kreditnom portfoliju Banke zanemarljivo izloženost Banke riziku zemlje je na niskom nivou.

Najveći deo izloženosti prema nerezidentima se odnosi na sredstva na nostro računima kod pouzdanih banaka u inostranstvu na osnovu kreditnog rejtinga kompetentnih institucija.

35.7. Operativni rizik

Upravljanje operativnim rizikom vrši se na način da se smanji/neutralizuje negativan uticaj neadekvatnih unutrašnjih procedura i procesa, propusta zaposlenih, neodgovarajućeg upravljanja informacionim i drugim sistemima i nepredviđenih spoljnih događaja na finansijski rezultat i kapital Banke, uključujući i upravljanje pravnim rizikom.

U tom procesu, u koji su uključeni svi organizacioni nivoi, identifikuju se i procenjuju događaji/izvori zbog kojih mogu nastati gubici u vezi sa operativnim rizikom, uzimajući u obzir učestalost nastanka tog rizika, kao i njegov potencijalni efekat, s posebnim osvrtnom na događaje sa malom verovatnoćom nastanka, ali uz velike materijalne gubitke.

Procena/merenje izloženosti operativnom riziku Banke naročito se vrši u postupku uvođenja novih proizvoda, aktivnosti, procesa i sistema, kao i kod aktivnosti čije je obavljanje povereno trećim licima, što podrazumeva i obaveznu analizu i procenu izloženosti operativnom riziku u okviru procesa uvođenja/poveravanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

35. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

35.7. Operativni rizik (Nastavak)

Izloženost operativnom riziku se prati po vrstama, uzrocima i značaju, uključujući i rizike u vezi sa novim proizvodima, aktivnostima, procesima i sistemima, kao i sa aktivnostima koje je Banka poverila trećim licima, o čemu se redovno izveštavaju organi/odbori Banke.

Banka radi smanjenja nivoa izloženosti operativnom riziku koristiti sledeće mere i postupke, s tim da lista nije konačna:

- jasnu, dokumentovanu politiku u vezi sa preuzimanjem rizika, procedure kojima se utvrđuju postupci i odgovornosti, kao i proveru usklađenosti prakse sa formalnim procedurama;
- obuka zaposlenih u cilju podizanja nivoa kulture rizika, odnosno svesti o riziku;
- integrisan sistem unutrašnjih kontrola uključujući funkciju unutrašnje revizije;
- aktivnosti u cilju podizanja nivoa svesti o značaju operativnog rizika uz primerenu i ohrabrujuću politiku nagrađivanja;
- testiranje novouvedenih sistema ili njihovih novih verzija;
- obezbeđenje uslova za stalno usavršavanje i osposobljavanje zaposlenih;
- pravila o zaštiti poverljivih materijala i internih informacija;
- ograničen pristup bazama podataka i sistemima;
- fizičko obezbeđenje objekata;
- pravilnik o ponašanju zaposlenih, ovlašćenja, prava potpisivanja uz pravilnu distribuciju i razdvajanje dužnosti (sprečavanje sukoba interesa);
- definisanje planova za oporavak aktivnosti u slučaju nastanka nepredvidivih događaja - katastrofa, što podrazumeva i obezbeđenje odgovarajuće opremljene rezervne lokacije;
- uređenje postupaka za poveravanje aktivnosti trećem licu i uvođenje novog proizvoda i dr.; i
- analize i utvrđivanje modela za rešavanje rizičnih delova portfolija u svetlu izloženosti operativnom riziku.

Banka u poslovanju ne može potpuno da eliminiše/izbegne izloženost operativnom riziku, ali kroz sistem upravljanja operativnim rizikom i proces praćenja i analize uspostavlja osnov za identifikaciju propusta u procesima, proizvodima i procedurama i njihovim unapređenjem smanji učestalost odnosno verovatnoću nastanka događaja izvora operativnog rizika, kao i negativan uticaj na profitabilnost poslovanja i kapital Banke.

Upravljanje operativnim rizikom u određenim situacijama podrazumeva i prenos rizika na drugu ugovornu stranu, kao što je slučaj osiguranja imovine i dr.

Merenje izloženosti operativnom riziku vrši se metodom samoprocenjivanja koje se sprovodi najmanje jednom godišnje.

Obračun kapitalnog zahteva za operativni rizik vrši se primenom pristupa osnovnog indikatora, šta podrazumeva obračun indikatora izloženosti u skladu sa propisanom metodologijom.

Na dan 31. decembra 2019. godine, kapitalni zahtev za operativni rizik iznosio je 315,975 hiljada dinara.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

35. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)**35.8. Upravljanje kapitalom**

Banka kontinuirano upravlja kapitalom, koji predstavlja širi koncept od pozicije kapitala u bilansu stanja, sa ciljem da:

- obezbedi usaglašenost sa zahtevima vezanim za kapital koji su definisani od strane Narodne banke Srbije;
- obezbedi mogućnost dugoročnog nastavka poslovanja po principu “stalnosti poslovanja”, uz obezbeđenje prinosa akcionarima i koristi drugim zainteresovanim stranama; i
- održi kapital na nivou koji će omogućiti budući razvoj poslovanja.

Rukovodstvo Banke redovno prati pokazatelje adekvatnosti kapitala Banke i druge pokazatelje poslovanja koje propisuje Narodna banka Srbije i dostavlja kvartalne izveštaje Narodnoj banci Srbije o ostvarenim vrednostima pokazatelja.

Narodna banka Srbije je definisala sledeće limite za kapital:

- minimalni iznos kapitala od EUR 10 miliona - Banka je dužna da pored ispunjenja ovog uslova u svakom trenutku održava kapital i na nivou koji je potreban za pokriće svih rizika kojima je izložena ili može biti izložena u svom poslovanju, a najmanje u visini zbira sledećih kapitalnih zahteva: kapitalnog zahteva za kreditni, cenovni, devizni i operativni rizik; i
- pokazatelj adekvatnosti ukupnog kapitala na nivou koji nije niži od 8% (kao i pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala koji nije niži od 4.5% i pokazatelj osnovnog kapitala na nivou koji nije niži od 6%).

U skladu sa Strategijom upravljanja kapitalom Banke, strateški cilj Banke je održavanje pokazatelja adekvatnosti kapitala na nivou definisanom Planom oporavka.

Sektor finansija izveštava tromesečno ALCO odbor o visini i strukturi kapitala, visini kapitalnih zahteva i visini pokazatelja adekvatnosti kapitala. Kapitalne zahteve za kreditni, operativni i devizni rizik dostavlja Sektor rizika - Odeljenje upravljanja rizicima.

Odlukom o adekvatnosti kapitala banke (“Službeni glasnik Republike Srbije”, br. 103/2016, 103/2018 i 88/2019) utvrđen je način izračunavanja kapitala Banke (osnovnog akcijskog, osnovnog i dopunskog kapitala i odbitnih stavki), kapitalnih zahteva i pokazatelja adekvatnosti kapitala.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

35. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

35.8. Upravljanje kapitalom (Nastavak)

U sledećoj tabeli je prikazana struktura ukupnog kapitala Banke na dan 31. decembra 2019. i 2018. godine, kao i pokazatelj adekvatnosti kapitala:

	U hiljadama dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Regulatorni kapital		
<i>Osnovni akcijski kapital</i>	9,440,502	9,982,174
Osnovni kapital	9,440,502	9,982,174
Dopunski kapital	764,353	768,265
Ukupan osnovni i dopunski kapital (1)	10,204,855	10,750,439
Rizična aktiva - rizikom ponderisane izloženosti		
Izloženost kreditnom riziku	35,832,712	29,826,005
Izloženost operativnom riziku	3,949,691	3,964,588
Izloženost deviznom riziku	-	205,720
Izloženost riziku prilagođavanja kreditne izloženosti	9,733	746,295
Ukupno (2)	39,792,136	34,742,608
<i>Pokazatelj adekvatnost osnovnog akcijskog kapitala</i>	23.72%	28.73%
<i>Pokazatelj adekvatnost osnovnog kapitala</i>	23.72%	28.73%
<i>Pokazatelj adekvatnosti kapitala (1/2 x 100)</i>	25.65%	30.94%

Na dan 31. decembra 2019. godine regulatorni kapital Banke iznosi 10,204,855 hiljada dinara, odnosno EUR 86,781,291 po zvaničnom srednjem kursu Narodne banke Srbije na dan izveštavanja i viši je od propisanog minimuma od EUR 10 miliona.

Pokazatelj adekvatnosti kapitala Banke na dan 31. decembra 2019. godine iznosi 25.65% i viši je od propisanog minimuma od 8%.

Pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala Banke na dan 31. decembra 2019. godine iznosi 23.72% i viši je od propisanog minimuma od 4.5%.

Pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala Banke na dan 31. decembra 2019. godine iznosi 23.72% i viši je od propisanog minimuma od 6%.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

35. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

35.9. Pravična (fer) vrednost finansijskih sredstava i obaveza

Sledeća tabela predstavlja poređenje knjigovodstvenih vrednosti i fer vrednosti svih pozicija finansijskih sredstava i obaveza Banke na dan 31. decembra 2019. i 2018. godine:

	Knjigovodstvena vrednost		U hiljadama dinara	
	2019.	2018.	Fer vrednost 2019.	2018.
Finansijska sredstva				
Gotovina i sredstva kod centralne banke	8,576,676	9,925,115	8,576,676	9,925,115
Hartije od vrednosti (uključujući i založene HOV)	8,789,954	9,503,170	8,789,954	9,503,170
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	3,168,839	5,555,949	3,168,839	5,555,949
Kredit i potraživanja od komitenata	36,935,835	32,084,818	36,935,835	32,011,685
Ostala sredstva	125,671	406,897	125,671	406,897
Ukupno	57,596,975	57,475,949	57,596,975	57,402,816
Finansijske obaveze				
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	4,963,568	1,295,935	4,963,568	1,295,935
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	42,843,269	46,161,398	42,843,269	46,157,783
Subordinirane obaveze	764,353	768,265	764,353	768,265
Ostale obaveze	1,584,574	633,315	1,584,574	633,315
Ukupno	50,155,764	48,858,913	50,155,764	48,855,298

Fer vrednosti finansijske imovine i finansijskih obaveza kojima se trguje na aktivnim tržištima temelji se na kotiranim tržišnim cenama ili cenama kotiranim od strane dilera.

Kada je dostupno, Banka meri fer vrednost nekog instrumenta koristeći navedene cene na aktivnom tržištu za taj instrument. Tržište se smatra aktivnim ukoliko se na njemu transakcije za neko sredstvo ili obavezu odigravaju sa dovoljnom učestalošću i u obimu da obezbedi informacije o cenama na stalnoj osnovi.

Ako tržište za neko finansijsko sredstvo nije aktivno, Banka utvrđuje fer vrednost pomoću tehnika procene vrednosti. Cilj tehnika procene je odrediti fer vrednost koja odražava cenu finansijskog instrumenta na dan izveštavanja, koja bi bila definisana od strane učesnika na tržištu u slobodnim i nezavisnim transakcijama.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

35. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

35.9. Pravična (fer) vrednost finansijskih sredstava i obaveza (Nastavak)

Tehnike procene uključuju neto sadašnju vrednost i modele diskontovanog gotovinskog toka, upoređivanje sa sličnim instrumentima za koje postoji uočljiva tržišna cena i druge modele procene. Pretpostavke i inputi korišćeni u tehnikama procene uključuju oslobođenje rizika i benčmark kamatne stope, kreditne marže i druge premije koje se koriste u proceni diskontne stope, cene obveznica i vlasničkih hartija, devizne kurseve, kapital i kapitalom indeksirane cene i očekivane oscilacije cena i korelacije.

Tri široko korišćene tehnike procene su tržišni pristup, troškovni pristup i prihodni pristup. U nekim slučajevima jedna tehnika procene je dovoljna, u drugim slučajevima, više metoda procene biće potrebna da se primeni.

Ako se koriste višestruke metode procene vrednosti za merenje fer vrednosti, rezultat će biti procenjen uzimajući u obzir logiku raspona vrednosti indikovano datim rezultatom. Fer vrednost je tačka u okviru raspona koja je najreprezentativnija za fer vrednost u datim uslovima.

Inputi za tehnike procene vrednosti logično predstavljaju tržišna očekivanja i merenja faktora rizika-povraćaja inherentnih finansijskom instrumentu. Banka formira tehnike procene vrednosti i testira njihovu validnost koristeći cene tekućih transakcija na tržištu koje se mogu uočiti za isti instrument ili druge raspoložive tržišne podatke koji se mogu primeniti.

Najbolji dokaz fer vrednosti prilikom početnog priznavanja je cena transakcije, ukoliko fer vrednost datog instrumenta nije utvrđena poređenjem sa drugim tekućim tržišnim transakcijama koje se uočavaju za dati instrument.

Banka meri fer vrednost pomoću sledeće hijerarhije fer vrednosti koja odražava značaj inputa koji se koriste u izradi merenja:

- **Nivo 1:** Kotirane tržišne cene (nekorigovane) na aktivnim tržištima za identičan instrument.
- **Nivo 2:** Tehnike procene koje se temelje na uočljivim inputima koji ne predstavljaju kotirane cene iz nivoa 1, bilo direktno (tj. kao cene) ili indirektno (tj. izvedeni iz cena). Ova kategorija uključuje instrumente koji su vrednovani korišćenjem: kotirane tržišne cene na aktivnim tržištima za slične instrumente; navedene cene za iste ili slične instrumente na tržištima koja se smatraju manje aktivnim; ili druge tehnike procene u kojima su svi značajni inputi direktno ili indirektno uočljivi iz tržišnih podataka.
- **Nivo 3:** Tehnike procene koje koriste značajne neuočljive inpute. Ova kategorija uključuje sve instrumente, gde tehnika vrednovanja uključuje inpute nebazirane na uočljivim podacima i neuočljivi inputi imaju značajan uticaj na vrednovanje instrumenta. Ova kategorija uključuje instrumente koji se vrednuju na bazi kotiranih cena sličnih instrumenata gde su značajna neuočljiva podešavanja ili pretpostavke potrebne da bi se odražavala razlika između instrumenata.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

35. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

35.9. Pravična (fer) vrednost finansijskih sredstava i obaveza (Nastavak)

<u>31.12.2019.</u>	U hiljadama dinara			
	<u>Nivo 1</u>	<u>Nivo 2</u>	<u>Nivo 3</u>	<u>Ukupno</u>
HOV koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha				
Akcije	26	556	-	582
HOV koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat				
Hartije od vrednosti banaka i privrednih društava	-	453,395	-	453,395
Državne HOV (obveznice RS)	8,335,977	-	-	8,335,977
Ukupno finansijski instrumenti vrednovani po fer vrednosti	8,336,003	453,951	-	8,789,954
Akcije i udeli koji nisu kotirani	-	-	1,396	1,396
Ukupno finansijski instrumenti vrednovani po amortizovanoj vrednosti	-	-	1,396	1,396
Ukupno finansijski instrumenti	8,336,003	453,951	1,396	8,791,350

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnom tržištu (hartije od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha i koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat i preostali manji deo čine akcije - banaka i preduzeća) je zasnovana na kotiranim tržišnim cenama na dan bilansa stanja.

Ovi instrumenti su uključeni u nivo 1 hijerarhije odmeravanja fer vrednosti. Kako se državne obveznice ne kotiraju na Berzi za potrebe utvrđivanja tržišne vrednosti koristi se kamatna stopa koja se određuje primenom metoda interpolacije kamatnih stopa na sekundarnom/primarnom tržištu za hartije približne ročnosti (od dana bilansiranja do roka dospeća). Primenom tako dobijene kamatne stope izračunava se tržišna vrednost državnih hartija od vrednosti.

Tržišno usklađivanje državnih hartija od vrednosti vrši se tokom godine na poslednji dan u mesecu i izvršeno je na dan bilansiranja 31. decembra 2019. godine jer su navedene hartije razvrstane u Bankarsku knjigu kao hartije koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat.

36. POTENCIJALNE I PREUZETE OBAVEZE

(a) Sudski sporovi

Na dan 31. decembra 2019. godine, Banka se javlja kao tužena strana u određenom broju sudskih sporova. Ukupno procenjeni iznos tužbenih zahteva iznosi 18,292,306 hiljada dinara (31. decembar 2018. godine: 13,246,732 hiljade dinara), od čega monetarni sporovi iznose 11,439,552 hiljade dinara, a nemonetarni sporovi 6,852,754 hiljade dinara.

Pored prethodno navedenog, pokrenut je spor protiv Banke po tužbi jednog fizičkog lica za naknadu štete, uz napomenu da je u predmetnom sporu pravosnažno rešeno u korist Banke (izjavljena revizija).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

36. POTENCIJALNE I PREUZETE OBAVEZE (Nastavak)

(a) Sudski sporovi (Nastavak)

Prema proceni Sektora za pravne poslove i advokata Banke očekuje se pozitivan ishod za većinu sporova. Kao što je obelodanjeno u Napomeni 29. uz finansijske izveštaje, na dan 31. decembra 2019. godine, Banka je formirala rezervisanja za potencijalne gubitke koji mogu prosteći iz navedenih sporova u ukupnom iznosu od 102,078 hiljada dinara (31. decembar 2018. godine: 88,386 hiljada dinara).

Navedeni iznos ne obuhvata zatezne kamate iz tužbenih zahteva obračunate do dana izveštavanja.

Rukovodstvo Banke procenjuje da neće nastati materijalno značajni gubici po osnovu ishoda preostalih sudskih sporova u toku iznad iznosa za koje je izvršeno rezervisanje.

Banka vodi sudske sporove protiv trećih lica radi naplate svojih potraživanja. Za sva utužena potraživanja protiv pravnih i fizičkih lica Banka je izvršila odgovarajuću ispravku vrednosti u skladu sa Metodologijom za procenu obezvređenja bilansne aktive i verovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama na teret rezultata tekuće i prethodnih godina.

(b) Poreski rizici

Poreski sistem Republike Srbije je u procesu kontinuirane revizije i izmena. U Republici Srbiji poreski period je otvoren tokom perioda od 5 godina. U različitim okolnostima, poreski organi mogu imati različite pristupe određenim pitanjima i mogu utvrditi dodatne poreske obaveze zajedno sa naknadnim zateznim kamatama i penalima. Rukovodstvo Banke smatra da su poreske obaveze evidentirane u priloženim finansijskim izveštajima pravilno iskazane.

(c) Preuzete obaveze po osnovu operativnog lizinga

Obaveze po osnovu operativnog lizinga se odnose na zakup poslovnog prostora po osnovu zaključenih ugovora. Buduća minimalna plaćanja neotkazivih obaveza po osnovu operativnog lizinga prikazana su kako sledi:

	U hiljadama dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Do 1 godine	-	198,296
Od 1 do 5 godina	-	1,054,711
Preko 5 godina	-	489,627
Stanje na dan	-	1,742,634

Kao što je obelodanjeno u Napomenama 2.1(a) i 30, preuzete obaveze po osnovu operativnog lizinga se počev od 1. januara 2019. godine u skladu sa MSFI 16 "Lizing" evidentiraju kao obaveze za plaćanje zakupa (obaveze po osnovu lizinga) uz istovremeno priznavanje imovine koja predstavlja pravo da se koristi predmetna imovina (imovina sa pravom korišćenja) tokom trajanja zakupa (Napomena 23).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

37. USAGLAŠAVANJE MEĐUSOBNIH OBAVEZA I POTRAŽIVANJA

Banka je u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu izvršila usaglašavanje obaveza i potraživanja sa svojim dužnicima i poveriocima i o tome postoji verodostojna dokumentacija.

Banka je klijentima dostavila izvode otvorenih stavki (IOS) sa stanjem na dan 31. oktobra 2019. godine.

Aktiva koja je bila predmet usaglašavanja iznosila je 26,360,016 hiljada dinara, dok je pasiva iznosila 21,088,931 hiljadu dinara.

Ukupan iznos usaglašanih IOS-a se odnosi na:

- potraživanja u iznosu od 25,647,238 hiljada dinara; i
- obaveze u iznosu od 20,670,817 hiljada dinara.

Neusaglašeni IOS-i se odnose na:

- potraživanja u iznosu od 712,616 hiljada dinara, odnosno 2.7%; i
- obaveze u iznosu od 418,114 hiljade dinara, odnosno 1.98%.

38. DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVEŠTAJNOG PERIODA

Globalni izazov u 2020. godini je izbijanje epidemije korona virusa (Kovid-19), za čiju ekspanziju širom sveta se očekuje da će imati negativan uticaj na svetsku ekonomiju. Efekti pandemije Kovid-19 na privredne aktivnosti u velikoj meri će zavisiti od obima njegovog mogućeg širenja po svetu i vremena njegovog suzbijanja. Zemlje širom sveta, među njima i Srbija, već su preduzele mere za prevenciju širenja virusa (kao što su ograničenja putovanja, mere karantina, sanitarne mere), kao i za ublažavanje negativnog uticaja na privredu u pogledu ponude i tražnje putem raznih fiskalnih mera i državne pomoći.

Osnovni scenario je da će ekspanzija korona virusa globalno, širom EU i u Srbiji biti obuzdana i da će se postepeno usporiti (kao što je već slučaj u Kini) do kraja prve polovine 2020. godine. U takvom slučaju, očekuje se da će pandemija imati značajan negativan ekonomski uticaj na prva dva kvartala 2020. godine, a verovatno i do kraja 2020. godine. Oporavak evropske i srpske privrede bi se očekivao od druge polovine 2020. godine, kako se poverenje bude vraćalo.

Dana 15. marta 2020. godine doneta je Odluka o proglašenju vanrednog stanja na teritoriji Republike Srbije zbog epidemije virusa Kovid-19. Narodna banka Srbije je 17. marta 2020. godine donela Odluku o privremenim merama za očuvanje stabilnosti finansijskog sistema prema kojoj su poslovne banke dužne da dužnicima ponude zastoj u otplati (moratorijum) njihovih obaveza prema bankama za period trajanja vanrednog stanja.

Dana 20. marta 2020. godine Vlada Republike Srbije usvojila je prvi set poreskih mera, odnosno Uredbu o poreskim merama za vreme vanrednog stanja radi ublažavanja ekonomskih posledica nastalih usled Kovid-19, dok je 10. aprila 2020. godine donet Program ekonomskih mera za smanjivanje negativnih efekata prouzrokovanih pandemijom virusa Kovid-19 i podršku privredi Srbije. Od predviđenih mera, za Banku je značajno da država nastoji da merama umani posledice koje je na privredu i građanstvo ostavilo vanredno stanje i planetarna pandemija, tako da će se u Program Vlade uključiti i banke odobravanjem kredita za likvidnost, po kvotama u skladu sa tržišnim udelom banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

38. DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVEŠTAJNOG PERIODA (Nastavak)

Rukovodstvo Banke je preduzelo sve neophodne mere na osnovu preporuka i uredbi Ministarstva zdravlja i Vlade Republike Srbije i kontinuirano prati sve aktivnosti i mere nadležnih državnih organa. Formiran je tim za održavanje kontinuiteta poslovanja tokom vanrednog stanja (BCP tim) sa zadatkom donošenja operativnih mera i planiranja, organizacije i koordinacije aktivnosti zaštite zdravlja zaposlenih i obezbeđenja neometanog poslovanja Banke u uslovima epidemije.

Jedna od ključnih mera za prevenciju širenja epidemije i zaštite zdravlja zaposlenih se odnosi na organizaciju obavljanja poslovnih aktivnosti zaposlenih van prostorija Banke (rad od kuće), gde god je to moguće. Definisan je minimum procesa rada u smislu potrebnog broja zaposlenih i radno angažovanih lica na lokacijama, s obzirom da je Banka u obavezi da obezbedi neprekidno i neometano pružanje usluga klijentima u svim segmentima poslovanja.

Rukovodstvo Banke ulaže napore da obezbedi kontinuitet poslovnih aktivnosti sa ciljem smanjenja mogućih negativnih efekata na poslovanje proisteklih po osnovu Odluke o moratorijumu, obzirom da se 95% klijenata, prema preliminarnim sagledavanjima, izjasnilo za prihvatanje zastoja u otplati. Učešće izloženosti dužnika, koji su se izjasnili za moratorijum, u ukupnoj izloženosti je nešto manje i iznosi 89%. U nastalim okolnostima rukovodstvo Banke posebnu pažnju posvećuje praćenju likvidnosti i obaveza Banke, na način da se zaštite interesi deponenata i akcionara Banke.

U cilju adekvatnog i blagovremenog postupanja, rukovodstvo Banke počev od 30. marta 2020. godine, organizuje nedeljno zasedanje Odbora za upravljanje aktivom i pasivom, na kome se prate sve bitne promene pozicija aktive i pasive sa uticajem prvenstveno na pokazatelje likvidnosti, pokazatelj pokrića likvidnom aktivom i GAP likvidnosti. Analizom pretpostavljenih mogućih odliva depozita i povlačenja odobrenih neiskorišćenih kreditnih linija, trenutno nema indicija da bi se u narednom periodu ugrozili regulatorno propisani pokazatelji poslovanja. U odnosu na navedeno, dodatno ukazujemo da su interni limiti Banke određeni na način da obezbeđuju identifikovanje ranih znaka upozorenja, s obzirom da su značajno iznad regulatornih.

U sklopu mera usled smanjenja priliva od naplate duga, preduzete su i mere za racionalizaciju troškova, poput pregovora sa zakupodavcima za umanjeње cene zakupa za iznajmljivanje poslovnog prostora koji se ne koristi ili se koristi u manjem obimu za vreme trajanja vanrednog stanja, vode se pregovori oko smanjenja cena usluga raznim dobavljačima i utvrđivanje prekida rada kod zaposlenih za čijim radom je u ovom periodu prestala potreba, što će za posledicu imati smanjenje troškova zarada na način kako je to i definisano Zakonom o radu i Pravilnikom o radu.

Sa stanovišta uticaja na finansijski rezultat i profitabilnost poslovanja, rukovodstvo ne očekuje značajnije smanjenje prihoda, obzirom da će se sprovesti obračun redovne kamate tokom perioda moratorijuma i nakon isteka ista će se pripisati glavnom dugu. Efekti neobračunavanja zatezne kamate po dospelim obavezama biće sagledani naknadno, ali se u tom pogledu ne očekuju materijalno značajni negativni efekti.

Sagledavanjem eventualnih uticaja vanredne situacije i donetih odluka Narodne banke Srbije i Ministarstva finansija, preko ekonomskih mera pomoći privredi i građanstvu sa ciljem očuvanja sveukupne likvidnosti, procena je da će poslovanje Banke ostati na stabilnim osnovama zasnovanim na očuvanju baze klijenata u aktivni i pasivi Banke, likvidnosti i kapitala Banke. Postupcima redovnog mesečnog sagledavanja uticaja pretpostavljenih prelazaka klijenata u nepovoljnije kategorije rizičnosti, na bazi stres testa koji pretpostavlja prelazak 10% aktive raspoređene u svakom od tri nivoa obezvređenja, kapital Banke se smanjuje za cca 5% i ima minimalni uticaj na pokazatelje poslovanja propisane regulatornim zahtevima.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

38. DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVEŠTAJNOG PERIODA (Nastavak)

Uporedo sa Odlukom o moratorijumu, Banka je 17. marta 2020. godine, zajedno sa drugim bankama, potpisala sa Narodnom bankom Srbije i Ministarstvom finansija Sporazum radi očuvanja stabilnosti finansijskog sistema i prevenciji rizika uzrokovanih pandemijom zarazne bolesti Kovid-19, u skladu sa kojim su preuzete obaveze svih ugovornih strana sa ciljem da se ublaže mogući negativni uticaji vanrednog stanja, a gde se, između ostalog, očekuje puna podrška većinskih akcionara u obezbeđenju likvidnosti na bazi nesmanjenog iznosa depozita akcionara i sa njima povezanih lica, uz dodatne obaveze koje se odnose na to da se neće smanjivati elementi kapitala, niti vršiti raspodela dobiti isplatom dividendi akcionarima ili isplata učešća u dobiti, odnosno druga davanja iz dobiti Banke članovima organa upravljanja i zaposlenima u Banci.

Banka je u postupku utvrđivanja očekivanih efekata uzrokovanih pandemijom korona virusa, ali do dana sastavljanja priloženih finansijskih izveštaja navedeni efekti nisu procenjeni.

Na bazi preliminarne ocene po osnovu trenutno raspoloživih informacija i procene ostvarenja planova, rukovodstvo smatra da novonastala situacija može imati određeni nepovoljan uticaj na poslovnu aktivnost, pre svega na tokove gotovine (prvenstveno iz operativnih aktivnosti) zbog moratorijuma u otplati kredita i neizvesnosti u pogledu vremena kada će se ukinuti vanredno stanje i otpočeti sa normalizacijom rada i poslovanja klijenata, a što će opredeliti poslovne rezultate posebno u naredna dva kvartala 2020. godine, ali nikako u meri da ugrozi nastavak poslovanja Banke u narednom periodu.

Izuzev prethodno navedenog, nije bilo drugih značajnih događaja nakon datuma izveštajnog perioda koji bi zahtevali obelodanjivanje u napomenama uz priložene finansijske izveštaje Banke.

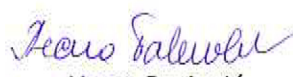
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

39. DEVIZNI KURSEVI

Zvanični srednji devizni kursevi Narodne banke Srbije utvrđeni na međubankarskom deviznom tržištu, korišćeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja na dan 31. decembra 2019. i 2018. godine u funkcionalnu valutu, za pojedine glavne strane valute su:

	<u>31.12.2019.</u>	<u>U dinarima 31.12.2018.</u>
EUR	117.5928	118.1946
USD	104,9186	103,3893
CHF	108.4004	104.9779

Kragujevac, 21. april 2020. godine

 Vesna Pavlović
 Predsednik
 Izvršnog odbora

 Jovo Sudić
 Član
 Izvršnog odbora

 Snežana Grbović
 Direktor
 Sektora finansija

**Godišnji izveštaj o poslovanju
Direktne Banke ad Kragujevac za 2019. godinu**

April 2020. godine

SADRŽAJ

I	OPIS RAZVOJA POSLOVNIH AKTIVNOSTI I ORGANIZACIONA STRUKTURA	3
1.	OSNIVANJE	3
2.	ORGANIZACIJA POSLOVANJA	5
II	FINANSIJSKI POLOŽAJ I REZULTATI POSLOVANJA	6
1.	MAKROEKONOMSKI USLOVI POSLOVANJA	6
2.	BANKARSKI SEKTOR REPUBLIKE SRBIJE	6
3.	USMERENJA DIREKTNE BANKE AD KRAGUJEVAC I REALIZACIJA PROJEKATA U 2019. GODINI	7
4.	BILANS STANJA	7
5.	BILANS USPEHA	18
6.	USKLADENOST POSLOVANJA BANKE SA ZAKONSKI PROPISANIM POKAZATELJIMA	25
7.	TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA	25
8.	LJUDSKI RESURSI - KADROVI	26
III	ULAGANJA U CILJU ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE	26
IV	ZNAČAJNI DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVEŠTAJNOG PERIODA	27
IV	ZNAČAJNI DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVEŠTAJNOG PERIODA (NASTAVAK)	28
V	PLANIRANI BUDUĆI RAZVOJ	29
	MISIJA BANKE	29
	VIZIJA BANKE	29
	OPIS PROMENA U POSLOVNIM POLITIKAMA	30
VI	AKTIVNOSTI ISTRAŽIVANJA I RAZVOJA	31
VII	INFORMACIJA O OTKUPU SOPSTVENIH AKCIJA	31
VIII	POSTOJANJE OGRANAKA	31
IX	ADEKVATNOST UPRAVLJANJA RIZICIMA	32

I OPIS RAZVOJA POSLOVNIH AKTIVNOSTI I ORGANIZACIONA STRUKTURA

1. Osnivanje

Direktna Banka ad Kragujevac (u daljem tekstu "Banka") osnovana je kao deoničarsko društvo pod nazivom Jugobanka Jubanka a.d. Kragujevac, prema Odluci o osnivanju Banke od 27. juna 1991. godine i Rešenju Narodne banke Jugoslavije od 3. jula 1991. godine i upisana je u sudski registar kod Privrednog suda u Kragujevcu pod br. Fi 1378-91 od 9. jula 1991. godine.

Po usaglašavanju sa Zakonom o bankama i drugim finansijskim organizacijama, Banka je upisana u sudski registar kod Privrednog suda u Kragujevcu, dana 20. juna 1995. godine Rešenjem Fi br. 1355/95.

Skupština Banke je na sednici od 30. marta 2000. godine donela Odluku o prihvatanju pripajanja Šumadija banke a.d. Kragujevac. Pripajanje je izvršeno 1. januara 2000. godine sa stanjem imovine, kapitala i obaveza na dan 31. decembra 1999. godine. Ugovor o spajanju preuzimanjem (pripajanju) između Banke i Šumadija banke a.d. Kragujevac zaključen je 30. marta 2000. godine. Narodna banka Jugoslavije je Rešenjem br. IV/143 634/1 od 20. aprila 2000. godine dala saglasnost na izmene i dopune Ugovora o osnivanju Jugobanke Jubanke a.d. Kragujevac, a koje se odnose na navedeno pripajanje. Rešenjem Privrednog suda u Kragujevcu, Fi 376/2000, upisano je pripajanje Šumadija banke a.d. Kragujevac i formiranje Glavne filijale - Šumadija banka a.d. Kragujevac.

Promena naziva Banke u Credy banka a.d. Kragujevac upisana je u sudski registar kod Privrednog suda u Kragujevcu dana 3. septembra 2001. godine, Rešenjem br. Fi 1116/2001, a na osnovu Rešenja Narodne banke Jugoslavije od 21. juna 2001. godine br. 1339 i Odluke Skupštine Banke od 14. juna 2001. godine.

Skupština Banke je na sednici održanoj 10. decembra 2004. godine donela Odluku o prihvatanju pripajanja Srpske regionalne banke a.d. Beograd Credy banci a.d. Kragujevac. Pripajanje je izvršeno 1. novembra 2004. godine sa stanjem imovine, kapitala i obaveza na dan 31. oktobra 2004. godine. Narodna banka Srbije je Rešenjem br. 5011 od 24. decembra 2004. godine dala saglasnost na Odluku br. 25744 o utvrđivanju Predloga Odluke o izmenama i dopunama Ugovora o osnivanju Banke koja se odnosi na pripajanje Credy banci a.d. Kragujevac Srpske regionalne banke a.d. Beograd. Rešenjem Trgovinskog suda u Kragujevcu br. Fi 1376/04 od 24. decembra 2004. godine upisano je pripajanje Srpske regionalne banke a.d. Beograd Credy banci a.d. Kragujevac.

Dana 5. marta 2010. godine Nova kreditna banka Maribor d.d. (NKBM) postala je većinski vlasnik akcija Credy banke a.d. Kragujevac putem dokapitalizacije. Promena naziva Banke u KBM banka a.d. Kragujevac upisana je u sudski registar kod Privrednog suda u Kragujevcu dana 2. septembra 2013. godine, Rešenjem br. BD 93701/2013, a na osnovu Rešenja Narodne banke Srbije od 7. maja 2013. godine br. 2582 i Odluke Skupštine Banke od 14. maja 2013. godine.

Na osnovu rešenja Narodne banke Srbije G.418 od 20. januara 2016. godine data je prethodna saglasnost fizičkim licima Andreju Jovanoviću i Bojanu Milovanoviću da pojedinačno steknu direktno vlasništvo koje će im omogućiti više od 33% do 50% glasačkih prava u KBM banci a.d. Kragujevac. Dana 14. aprila 2016. godine u Centralnom registru hartija od vrednosti izvršen je prenos akcija sa Nove kreditne banke Maribor d.d. sa sedištem u Mariboru, ulica Vita Kraigherja 4, na navedena lica, čime su ona postala većinski akcionari KBM banke a.d. Kragujevac.

Promena naziva Banke u Direktna Banka ad Kragujevac izvršena je na bazi Odluke Skupštine Banke od 6. juna 2016. godine i upisana u Registar privrednih subjekata dana 8. jula 2016. godine Rešenjem br. BD 557191/2016.

Na osnovu saglasnosti Narodne banke Srbije od 26. januara 2017. godine, Banka je stekla podređeno društvo Findomestic banku a.d. Beograd shodno Ugovoru o prenosu akcija zaključenom dana 31. januara 2017. godine.

Banka je stekla 100% vlasništva u podređenom društvu, odnosno 598,574 običnih akcija pojedinačne nominalne vrednosti od 6,930 dinara.

Dana 8. maja 2017. godine Skupština Banke donela je Odluku o prihvatanju pripajanja Findomestic banke a.d. Beograd Direktnoj Banci ad Kragujevac br. 6500, shodno kojoj se 31. mart 2017. godine definiše kao ugovoreni datum pripajanja, dok je datum završetka pripajanja datum kada se statusna promena registruje kod Agencije za privredne registre. Istog dana Skupština akcionara Findomestic banke a.d. Beograd donela je Odluku o pripajanju Direktnoj Banci ad Kragujevac br. 13/17.

Shodno Ugovoru o pripajanju zaključenom dana 24. maja 2017. godine između Direktne Banke ad Kragujevac, kao banke sticaoca i Findomestic banke a.d. Beograd, kao banke prenosioca koja prestaje pripajanjem, kao ugovoreni datum pripajanja definisan je 31. mart 2017. godine.

I OPIS RAZVOJA POSLOVNIH AKTIVNOSTI I ORGANIZACIONA STRUKTURA (Nastavak)

1. Osnivanje (Nastavak)

U procesu pripajanja Findomestic banke a.d. Beograd Banci nije došlo do promene u osnivačkom kapitalu Banke, kao sticaoca, odnosno nije došlo do srazmerne zamene akcija, s obzirom na to da je Findomestic banka a.d. Beograd pripojena kao podređeno društvo koje je 100% u vlasništvu Banke (tj. gde je matična banka ujedno i banka sticalac).

Banka je 18. maja 2017. godine podnela zahtev i dokumentaciju Narodnoj banci Srbije za dobijanje saglasnosti za pripajanje podređenog društva - Findomestic banke a.d. Beograd. Dana 23. juna 2017. godine Narodna banka Srbije je donela Rešenje br. 5249 kojim se Banci daje saglasnost za pripajanje Findomestic banke a.d. Beograd. Navedena statusna promena pripajanja registrovana je kod Agencije za privredne registre Rešenjem br. BD 56320/2017 dana 30. juna 2017. godine.

Danom registracije statusne promene (pripajanja) kod Agencije za privredne registre, Banka je postala pravni sledbenik svih prava i obaveza Findomestic banke a.d. Beograd, koja je prestala da postoji bez sprovođenja postupka likvidacije u skladu sa članom 505. Zakona o privrednim društvima ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 36/2011, 99/2011, 83/2014 i 5/2015). Rešenjem Agencije za privredne registre br. 56327/2017 od 30. juna 2017. godine usvojena je registraciona prijava brisanja Findomestic banke a.d. Beograd usled statusne promene pripajanja, pa je Findomestic banka a.d. Beograd izbrisana iz Registra privrednih subjekata koji se vodi kod Agencije za privredne registre.

Datum zaključno sa kojim su prestale poslovne aktivnosti Findomestic banke a.d. Beograd i datum nakon kojeg se transakcije Findomestic banke a.d. Beograd smatraju, u računovodstvene svrhe, transakcijama obavljenim u ime Banke je 30. jun 2017. godine.

Spajanje banaka i fizička migracija podataka Findomestic banke a.d. Beograd izvršeni su 1. jula 2017. godine sa stanjem na dan 30. juna 2017. godine, od kada se sve promene evidentiraju na nivou Banke. Finansijska pozicija i rezultati poslovanja pripojene Findomestic banke a.d. Beograd se prikazuju u finansijskim izveštajima Banke od dana kada je pripajanje izvršeno.

Dana 27. oktobra 2017. godine Banka je podnela Narodnoj banci Srbije zahtev za davanje prethodne saglasnosti za sticanje direktnog vlasništva koje će joj omogućiti 100% (više od 50%) glasačkih prava u Piraeus Bank a.d. Beograd, kao i zahtev za davanje saglasnosti sticaocu za sticanje ove banke kao zavisnog podređenog društva, u kome će imati 100% učešća i koje će Banci kao sticaocu dati pravo direktnog kontrolnog vlasništva nad podređenim društvom. Banka je dobila saglasnost Narodne banke Srbije dana 18. decembra 2017. godine i na osnovu dobijene saglasnosti u 2018. godini nastavila je sa aktivnostima u cilju sprovođenja transakcije sticanja podređenog društva Piraeus Bank a.d. Beograd.

Na osnovu ove saglasnosti, Banka je stekla podređeno društvo Piraeus Bank a.d. Beograd, shodno Ugovoru o kupovini akcija zaključenom dana 23. marta 2018. godine. Na osnovu ovog ugovora, Banka je stekla 100% vlasništva u podređenom društvu, odnosno 798,680 običnih akcija pojedinačne nominalne vrednosti od 9,000 dinara.

Na 103. vanrednoj sednici održanoj dana 30. juna 2018. godine, Skupština akcionara Piraeus Bank a.d. Beograd donela je Odluku o pripajanju Banci, kojom se 30. jun 2018. godine definiše kao ugovoreni datum pripajanja, dok je datum završetka pripajanja datum kada se statusna promena registruje kod Agencije za privredne registre. Istog dana, na 45. redovnoj sednici Skupština Banke donela je Odluku o prihvatanju pripajanja Piraeus Bank a.d. Beograd.

Shodno Ugovoru o pripajanju zaključenom dana 16. jula 2018. godine između Banke, kao banke sticaoca i Piraeus Bank a.d. Beograd, kao banke prenosioca koja prestaje pripajanjem, kao ugovoreni datum pripajanja definisan je 30. jun 2018. godine.

Banka je 20. avgusta 2018. godine podnela zahtev i dokumentaciju Narodnoj banci Srbije za dobijanje saglasnosti za pripajanje Piraeus Bank a.d. Beograd kao podređenog društva. Dana 19. oktobra 2018. godine, Narodna banka Srbije je donela Rešenje br. 8625 kojim se Banci daje saglasnost za pripajanje Piraeus Bank a.d. Beograd. Navedena statusna promena pripajanja registrovana je kod Agencije za privredne registre Rešenjem br. BD 96394/2018 dana 26. oktobra 2018. godine.

Danom registracije statusne promene (pripajanja) kod Agencije za privredne registre, Banka je postala pravni sledbenik svih prava i obaveza Piraeus Bank a.d. Beograd, koja je prestala da postoji bez sprovođenja postupka likvidacije u skladu sa članom 505. Zakona o privrednim društvima ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 36/2011, 99/2011, 83/2014, 5/2015, 44/2018 i 95/2018). Rešenjem Agencije za privredne registre br. BD 96407/2018 od 26. oktobra 2018. godine usvojena je registraciona prijava brisanja Piraeus Bank a.d. Beograd usled statusne promene pripajanja, pa je Piraeus Bank a.d. Beograd izbrisana iz Registra privrednih subjekata koji se vodi kod Agencije za privredne registre.

I OPIS RAZVOJA POSLOVNIH AKTIVNOSTI I ORGANIZACIONA STRUKTURA (Nastavak)

1. Osnivanje (Nastavak)

Datum zaključno sa kojim su prestale poslovne aktivnosti Piraeus Bank a.d. Beograd i datum nakon kojeg se transakcije smatraju, u računovodstvene svrhe, transakcijama obavljenim u ime Banke je 26. oktobar 2018. godine. Spajanje banaka i fizička migracija podataka Piraeus Bank a.d. Beograd izvršeni su 26. oktobra 2018. godine od kada se sve promene evidentiraju na nivou Banke. Finansijska pozicija i rezultati poslovanja pripojene Piraeus Bank a.d. Beograd se prikazuju u poslovnim knjigama Banke od dana kada je pripajanje izvršeno.

Matični broj Banke je 07654812. Poreski identifikacioni broj Banke je 101458655.

2. Organizacija poslovanja

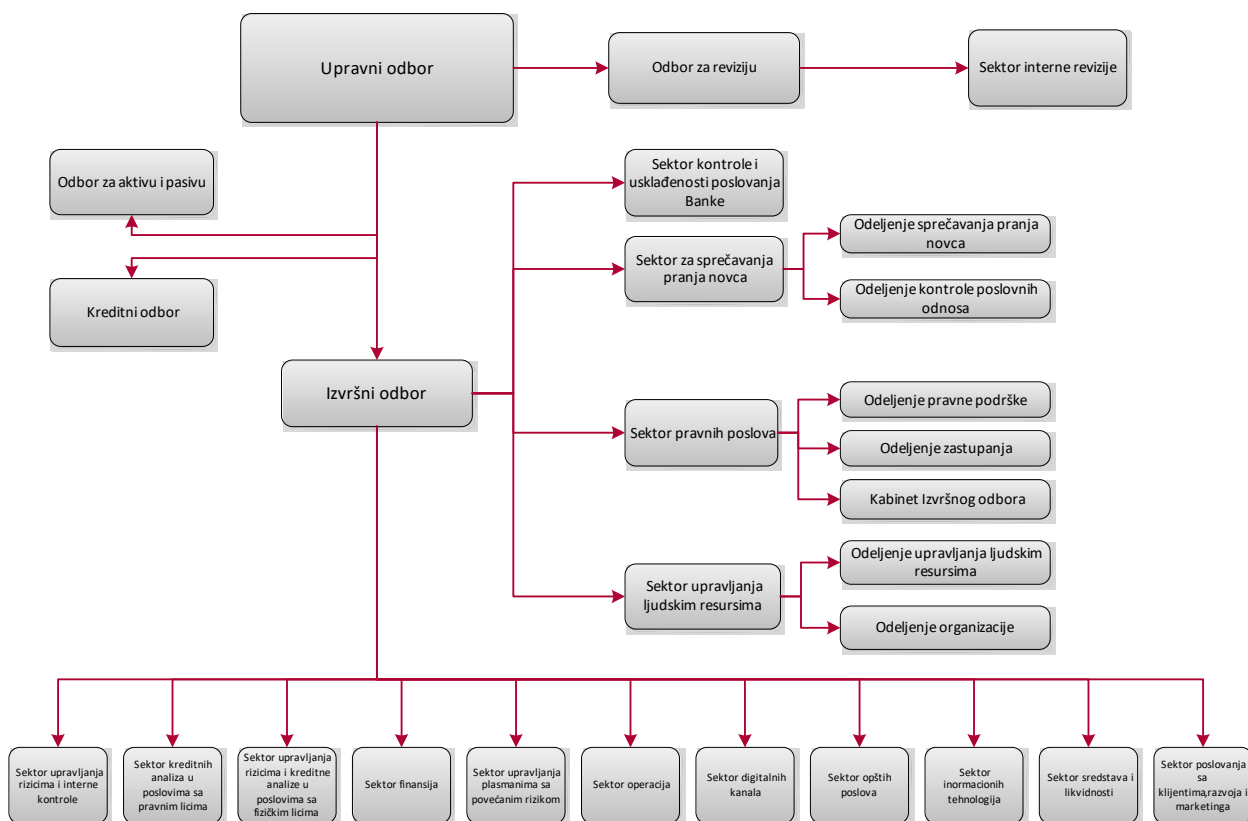
Banka je registrovana u Republici Srbiji za obavljanje platnog prometa u zemlji i inostranstvu, kreditnih i depozitnih poslova u zemlji, poslova sa platnim karticama, poslova sa hartijama od vrednosti u ime i za račun Banke.

U skladu sa Zakonom o bankama, Banka posluje na principima stabilnog i sigurnog poslovanja. Banka je zatvoreno akcionarsko društvo.

Na dan 31. decembra 2019. godine, Banka se sastojala od centrale u Kragujevcu, ulica Bulevar kraljice Marije 54B ulaz 54N, 4 regionalna centra i 47 ekspozitura.

Na dan 31. decembra 2019. godine, Banka je imala 656 zaposlenih radnika (31. decembar 2018. godine: 629 zaposlenih).

Organizaciona struktura Banke prikazana je kako sledi:

II FINANSIJSKI POLOŽAJ I REZULTATI POSLOVANJA

1. Makroekonomski uslovi poslovanja

Makroekonomska kretanja u Srbiji tokom 2019. godine karakterišu:

- Diversifikovan i izvozno orijentisan ekonomski rast koji je nastavljen i vođen prerađivačkom industrijom, privatnom potrošnjom, investicijama kao i izvozom;
- Niska i stabilna inflacija, i inflaciona očekivanja, koja se kretala na nivou od 1.9%;
- Rast izvoza koji doprinosi smanjenju tekućeg deficita državnog budžeta, uz rast kapaciteta u prerađivačkoj industriji;
- Kurs dinara koji je ojačao prema evru kao rezultat visokog priliva investicija i dinamičkog rasta izvoza; i
- Rast BDP-a koji je rezultat snažnog rasta investicione aktivnosti, pada javnog duga, unapređenja poslovnog okruženja i efekata prethodnog ublažavanja monetarne politike.

Smanjenje referentne kamatne stope Narodne banke Srbije na 2.25% na kraju 2019. godine opredeljeno je opadajućim inflacionim očekivanjima i ublaženom monetarnom politikom.

Ostvareni ekonomski pokazatelji:

- Narodna banka Srbije je nastavila sa održavanjem ciljanog raspona ukupne inflacije od $3.00 \pm 1.5\%$. Međugodišnja stopa inflacije na kraju 2019. godine iznosila je 1.9% što je u okviru granice dozvoljenog odstupanja od ciljane stope inflacije.
- Kurs dinara prema evru je na dan 31. decembra 2019. godine iznosio 117.5928 dinara za jedan evro i u odnosu na 31. decembar 2018. godine kada je iznosio 118.1946 dinara za jedan evro vrednost dinara je nominalno ojačala u odnosu na evro za 0.51%.
- U 2019. godini rast BDP-a iznosi 4.2%.
- Devizne rezerve Narodne banke Srbije na dan 31. decembra 2019. godine iznose 13.38 milijardi evra i u odnosu na kraj prethodne godine povećane su za 2.12 milijardi evra. Kada se uključe i devizne rezerve banaka koje iznose 1.51 milijardu evra, ukupne devizne rezerve zemlje iznose 14.9 milijardi evra.
- Neto devizne rezerve (devizne rezerve umanjene za devizna sredstva banaka po osnovu obavezne rezerve i drugim osnovima) na kraju decembra 2019. godine iznosile su 11.44 milijardi evra i bile su veće za 2,6 milijardi evra nego na kraju 2018. godine.
- Obim realizovane trgovine devizama na međubankarskom deviznom tržištu iznosio je 739.7 miliona evra.
- Ukupna spoljnotrgovinska robna razmena Republike Srbije za 2019. godinu iznosi: izvoz od 19.6 milijardi USD dolara i uvoz od 26.7 milijardi USD dolara, tako da ostvareni deficit iznosi 7.1 milijardi USD dolara, što izraženo u evrima iznosi 6.3 milijardi evra.

Pokrivenost uvoza izvozom iznosi 73.4% i manja je od pokrivenosti u istom periodu prethodne godine, kada je iznosila 74.3%.

2. Bankarski sektor Republike Srbije

U Republici Srbiji, prema poslednjim zvanično objavljenim podacima Narodne banke Srbije, na kraju drugog kvartala 2019. godine poslovalo je 26 banaka, sa ukupnim bilansnim potencijalom od 3,810 milijardi dinara, koji je u odnosu na kraj 2018. godine viši za 0,95%, kada je iznosio 3,774 milijardi dinara.

Ukupan kapital bankarskog sektora iznosi 665 milijardi dinara, a broj zaposlenih iznosi 23,101. U istom periodu došlo je do apresijacije dinara za 0.51%, a kapital bankarskog sektora je smanjen za 12 milijardi dinara. Banke u vlasništvu stranih lica imaju dominantan udeo u bankarskom sektoru - 76.5% aktive i 76.1% kapitala bankarskog sektora.

Od ukupnog broja banaka, 18 banaka je poslovalo sa pozitivnim rezultatom u ukupnom iznosu od 36.4 milijarde dinara, dok je 8 banaka poslovalo sa gubitkom u ukupnom iznosu od 3.1 milijarde dinara. Osam banaka, koje se mogu svrstati u grupu velikih banaka, učestvuju u najvećem delu dobiti (preko 92.5% ukupnog dobitka), dok dve banke opredeljuju 65% ukupno ostavrenog gubitka.

U vlasničkoj strukturi bankarskog sektora dominantno je učešće banaka koje su u većinskom vlasništvu stranih akcionara, 19 banaka. U vlasništvu domaćih lica je 7 banaka i to 4 u vlasništvu države kao većinskog ili najvećeg pojedinačnog akcionara i 3 u vlasništvu privatnih lica. Domaće banke u vlasništvu države i privatnih lica na kraju drugog kvartala 2019. godine učestvuju sa 23.5% u ukupnoj aktivni, sa 23.9% u ukupnom kapitalu i sa 28.7% u ukupnom broju zaposlenih.

II FINANSIJSKI POLOŽAJ I REZULTATI POSLOVANJA (Nastavak)

3. Usmerenja Direktne Banke ad Kragujevac i realizacija projekata u 2019. godini

Ukupan bilansni potencijal Banke na dan 31. decembra 2019. godine iznosi 60,87 milijardi dinara, a ukupan vanbilansni potencijal iznosi 119,13 milijardi dinara.

U finansijskom poslovanju Banka je na dan 31. decembra 2019. godine iskazala dobitak pre oporezivanja u iznosu od 75,021 hiljadu dinara, odnosno dobitak posle oporezivanja u iznosu od 169,743 hiljade dinara.

Skupština Banke je usvojila Strategiju i Politiku poslovanja Banke za period od 2019 - 2022. godine. Dokument sadrži strateška opredeljenja, poslovne ciljeve i aktivnosti koje će sprovesti najviše rukovodstvo Banke u cilju njihovog ostvarenja u periodu od 2019 - 2022. godine.

Strategija i Politika poslovanja Banke za period od 2019 - 2022. godine daje smernice u bitnim segmentima poslovanja Banke, u skladu sa planovima većinskih akcionara. Smernice i poslovni ciljevi navedeni u dokumentu sa projekcijama bilansa stanja i bilansa uspeha, imaju za cilj da obezbede poslovanje koje generiše profit, uz ispunjenje svih zakonom propisanih pokazatelja poslovanja.

Glavna usmerenja Banke u 2019. godini bila su:

- revitalizacija poslovnih procesa u cilju uvećanja operativne efikasnosti;
- optimizacija organizacione šeme kako bi se obezbedio efikasniji proces uz manje troškove sa motivacionim sistemom nagrađivanja;
- racionalno upravljanje likvidnošću i jačanje depozitnog potencijala;
- nastavak poboljšanja ponude proizvoda i usluga koje Banka pruža;
- unapređenje digitalnog prisustva Banke kroz izmene front end aplikacija, dalji razvoj i proširenje palete proizvoda dostupnih kroz digitalne kanale, proširenje i integracija komunikacionih kanala na sve vidove modernih interakcija;
- rast poslovanja i postepeno uvećanje tržišnog udela uz prihvatljiv nivo preuzimanja rizika;
- racionalizacija troškova – analiza i aktivno praćenje troškova u odnosu na planirane;
- unapređenje sistema izveštavanja u cilju praćenja postavljenih ciljeva iz Poslovnog plana;
- aktivno upravljanje lošim plasmanima, da bi se maksimizirala naplata i smanjila verovatnoća budućih gubitaka; i
- optimizacija visine osnovnog akcijskog kapitala Banke preko rezultata poslovanja.

Realizacija poslovnog potencijala

Poslovna aktivnost Banke, ostvareni rast cena na malo, kao i dostignuti nivo apresijacije dinara, uticali su na dostignuti nivo poslovnog potencijala, koji na dan 31. decembra 2019. godine iznosi 60,868,907 hiljada dinara. U odnosu na prethodnu godinu poslovni potencijal Banke beleži povećanje od 2.3%.

Vanbilansne stavke u iznosu od 119,126,670 hiljada dinara, smanjene su nominalno za 8,602,691 hiljadu dinara ili 7%, pri čemu je nivo neopozivih obaveza povećan za 1,148,633 hiljade dinara, nivo opozivih obaveza smanjen je za 421,447 hiljada dinara, date garancije su povećane za 175,261 hiljadu dinara, nepokriveni akreditivi su smanjeni za 13,067 hiljada dinara, a nivo obaveza po poslovima u ime i za račun trećih lica smanjen je za 2,454,481 hiljadu dinara. Ostale vanbilansne stavke su smanjene za 7,037,590 hiljade dinara.

4. Bilans stanja

Bilansna suma na dan 31. decembra 2019. godine iznosi 60,868,907 hiljada dinara i u odnosu na 31. decembar 2018. godine povećana je za 1,367,861 hiljadu dinara.

Povećanje bilansne sume rezultat je povećanja depozita i ostalih obaveza prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci u iznosu od 3,667,633 hiljade dinara, povećanja ostalih obaveza za 967,800 hiljada dinara, povećanja kapitala za 104,868 hiljada dinara i smanjenja depozita i ostalih obaveza prema drugim komitentima u iznosu od 3,318,129 hiljada dinara.

II FINANSIJSKI POLOŽAJ I REZULTATI POSLOVANJA (Nastavak)

4. Bilans stanja (Nastavak)

Struktura bilansa stanja Banke prikazana je kako sledi:

		U 000 RSD		
AKTIVA		31.12.2019.	31.12.2018.	Indeks
1		2	3	4=2/3
I	Gotovina i sredstva kod centralne banke	8,576,676	9,925,115	86
II	Založena finansijska sredstva	2,102,904	-	-
III	Potraživanja po osnovu derivata	26,978	77,549	35
IV	Hartije od vrednosti	6,687,050	9,503,170	92
V	Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	3,168,839	5,555,949	57
VI	Kredit i potraživanja od komitenata	36,935,835	32,084,818	115
VII	Investicije u zavisna društva	-	-	-
VIII	Nematerijalna imovina	247,368	212,017	117
IX	Nekretnine, postrojenja i oprema	2,030,715	1,086,419	187
X	Investicione nekretnine	396,277	-	-
XI	Odložena poreska sredstva	161,023	73,538	219
XII	Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	6,071	19,731	31
XIII	Ostala sredstva	529,171	962,740	55
I-XIII	UKUPNA AKTIVA	60,868,907	59,501,046	102

PASIVA		31.12.2019.	31.12.2018.	Indeks
1		2	3	4=2/3
I	Obaveze po osnovu derivata	19,106	6,489	294
II	Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	4,963,568	1,295,935	383
III	Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	42,843,269	46,161,398	93
IV	Obaveze po osnovu hartija od vrednosti	-	-	-
V	Subordinirane obaveze	764,353	768,265	99
VI	Rezervisanja	236,153	299,169	79
VII	Tekuće poreske obaveze	-	-	-
VIII	Odložene poreske obaveze	-	-	-
IX	Ostale obaveze	1,658,714	690,914	240
X	Kapital	10,383,744	10,278,876	101
I-X	UKUPNO PASIVA	60,868,907	59,501,046	102

II FINANSIJSKI POLOŽAJ I REZULTATI POSLOVANJA (Nastavak)

4. Bilans stanja (Nastavak)

GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE

Gotovina i sredstva kod centralne banke na dan 31. decembra 2019. godine iznose 8,576,676 hiljada dinara i beleže smanjenje u odnosu na 2018. godinu za 14%, odnosno 1,348,439 hiljada dinara. Smanjenje se odnosi na deviznu obavezu rezervu u iznosu od 1,125,619 hiljada dinara, gotovinu u blagajni u stranoj valuti u iznosu od 746,871 hiljadu dinara, obračunatu kamatu u iznosu od 933 hiljade dinara i ostala novčana sredstva u iznosu 2,597 hiljada dinara, dok se povećanja odnose na novčana sredstva na žiro računu u iznosu od 395,451 hiljadu dinara, gotovinu u blagajni u dinarima u iznosu od 132,116 hiljada dinara.

	U 000 RSD	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Gotovina i sredstva kod Centralne banke	8,576,676	9,925,115
- dinari:	4,769,538	4,242,890
žiro račun	3,947,909	3,552,458
gotovina u blagajni	820,829	688,713
potraživanja za naknadu od NBS	14	-
obračunata kamata od NBS	786	1,719
- u stranoj valuti:	3,807,136	5,682,223
gotovina u blagajni	705,125	1,451,996
devizna obavezna rezerva	3,100,737	4,226,356
novčana sredstva kod Centralnog registra	1,274	3,871
Ostali plemeniti metali	2	2

U decembru 2019. godine, obavezna rezerva u dinarima iznosila je 2,694,975 hiljada dinara (decembar 2018. godine: 3,535,364 hiljade dinara) i bila je usklađena sa navedenom Odlukom Narodne banke Srbije. Na prosečno stanje obračunate dinarske obavezne rezerve u 2019. godini Narodna banka Srbije je plaćala kamatu po stopi od 1.25% od januara do jula 2019, od avgusta do oktobra 1.00%, i od novembra do kraja godine 0.75%.

Na dan 31. decembra 2019. godine, obavezna rezerva Banke u stranoj valuti bila je usklađena sa navedenom Odlukom Narodne banke Srbije.

Od ukupno obračunate devizne obavezne rezerve za sredstva sa ugovorenim ročnošću do dve godine, odnosno do 730 dana, 62% se izdvaja u evrima, a preostalih 38% u dinarima, dok se za devizna sredstva sa ugovorenim ročnošću preko dve godine, odnosno preko 730 dana izdvaja 70% u evrima, a preostalih 30% u dinarima na žiro računu.

Kamatna stopa na iznos viškova likvidnih sredstava deponovanih kod Narodne banke Srbije 31. decembra 2019. godine iznosi 1.00% na godišnjem nivou.

Referentna kamatna stopa Narodne banke Srbije na dan 31. decembra 2019. godine iznosi 2.25%.

HARTIJE OD VREDNOSTI

Hartije od vrednosti na dan 31. decembra 2019. godine iznose 8,789,954 hiljade dinara i čine ih: finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha u iznosu od 582 hiljade dinara i finansijska sredstva koja se vrednuju kroz ostali rezultat u iznosu od 8,789,372 hiljade dinara, a koje čine: kuponske obveznice Republike Srbije u iznosu od 3,261,533 hiljade dinara, kuponske obveznice Republike Srbije u stranoj valuti u iznosu od 5,074,444 hiljade dinara, obveznice banaka u iznosu od 453,249 hiljade dinara i ostale hartije od vrednosti u dinarima u iznosu od 146 hiljada dinara. Na dan 31. decembra 2019. godine državne hartije od vrednosti (kuponske obveznice) denominovane u stranoj valuti u iznosu od 2,102,904 hiljade dinara su založena finansijska sredstva za obaveze Banke, na osnovu repo ugovora o prodaji hartija od vrednosti, sa ugovorenim obavezom njihove ponovne kupovine, u stranoj valuti.

U odnosu na 31. decembar 2018. godine hartije od vrednosti su smanjene za 713,216 hiljada dinara po osnovu prodaje državnih HOV u dinarima u iznosu od 1,297,855 hiljada dinara, prodaje državnih HOV u evrima u iznosu od 5,642,201 hiljadu dinara, kupovine državnih HOV u dinarima u iznosu od 2,296,661 hiljadu dinara, kupovine državnih HOV u evrima u iznosu od 4,081,326 hiljada dinara i negativnog efekta po osnovu tržišnog usklađivanja, obračunate kamate i obračunatih kursnih razlika u iznosu od 151,147 hiljada dinara.

II FINANSIJSKI POLOŽAJ I REZULTATI POSLOVANJA (Nastavak)

4. Bilans stanja (Nastavak)

KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA

Stanje neto kredita i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija na dan 31. decembra 2019. godine iznosi 3,168,839 hiljada dinara. U odnosu na 31. decembar 2018. godine neto krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija niži su za 2,387,110 hiljada dinara, odnosno 43%.

	U 000 RSD	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija:	3,168,839	5,555,949
- NBS	433,540	385,686
- inostrane banke	1,831,581	4,030,764
- ostale banke	158,030	726,828
- druge finansijske organizacije	745,688	412,671

U 000 RSD

Smanjenje kredita i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija u 2019. godini iznosi 2,387,110 hiljada dinara i rezultat je smanjenja sredstava na deviznim računima kod inostranih banaka u iznosu od 2,198,924 hiljade dinara, smanjenja kredita i ostalih plasmana bankama u stranoj valuti i dinarima u iznosu od 509,499 hiljada dinara, smanjenja čekova u stranoj valuti i potraživanja po osnovu primljenih čekova u iznosu od 371 hiljadu dinara i smanjenja po osnovu razgraničenih prihoda u iznosu od 37 hiljada dinara.

Na stanje navedene pozicije uticalo je i povećanje repo plasmana u evrima u iznosu od 321,270 hiljada dinara. i potraživanja i razgraničenja po osnovu kamata koja su povećanja za 451 hiljadu dinara.

KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA

Stanje neto kredita i potraživanja od komitenata na dan 31. decembra 2019. godine iznosi 36,935,835 hiljada dinara. U odnosu na 31. decembar 2018. godine neto krediti i potraživanja od komitenata beleže porast za 4,851,017 hiljada dinara.

Stanje neto kredita od komitenata na dan 31. decembra 2019. godine iznosi 36,912,312 hiljada dinara, od čega se na pravna lica odnosi 13,460,748 hiljada dinara, a na stanovništvo 23,451,564 hiljade dinara, i odnosi se na neto stanja datih kredita i ostalih plasmana bez pripadajućih kamata, naknada i razgraničenja koji ukupno iznose 190,543 hiljade dinara i pasivnih razgraničenja po osnovu unapred naplaćene naknade koja iznosi 167,020 hiljada dinara.

II FINANSIJSKI POLOŽAJ I REZULTATI POSLOVANJA (Nastavak)

4. Bilans stanja (Nastavak)

KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (NASTAVAK)

Stanje neto kredita od komitenata na dan 31. decembra 2018. godine iznosi 32,076,425 hiljade dinara, od čega se na pravna lica odnosi 9,623,596 hiljada dinara, a na stanovništvo 22,452,829 hiljada dinara, i odnosi se na neto stanja datih kredita i ostalih plasmana bez pripadajućih kamata, naknada i razgraničenja koji ukupno iznose 204,769 hiljada dinara i pasivnih razgraničenja po osnovu unapred naplaćene naknade koja iznosi 196,376 hiljada dinara.

U 000 RSD

	31.12.2019.			31.12.2018.		
	Kratkoročno	Dugoročno	Ukupno	Kratkoročno	Dugoročno	Ukupno
Neto krediti	4,151,924	32,760,388	36,912,312	3,814,941	28,261,484	32,076,425
Stanovništvo	675,345	22,776,219	23,451,564	1,509,373	20,943,456	22,452,829
Javna preduzeća	1,158,135	550,226	1,708,361	80,124	276,566	356,690
Preduzeća	2,245,277	9,337,937	11,583,214	2,080,470	6,937,294	9,017,764
Preduzetnici	37,677	82,774	120,451	63,569	71,539	135,108
Strana pravna lica	32,142	-	32,142	67,860	-	67,860
Ostalo	3,348	13,232	16,580	13,545	32,629	46,174

Povećanje neto kredita i ostalih plasmana (ne uzimajući u obzir kamate, naknade i razgraničena potraživanja za obračunatu kamatu) u odnosu na kraj 2018. godine u iznosu od 4,835,887 hiljada dinara je posledica povećanja bruto kredita komitenata za 4,481,480 hiljada dinara dok su ispravke vrednosti smanjene za 354,407 hiljada dinara.

U 000 RSD

	31.12.2019.	31.12.2018.
Pravna lica (bez kamata, naknada i razgraničenih potraživanja za obračunatu kamatu)	13,460,748	9,623,596
Bruto	13,972,727	10,476,673
Ispravka vrednosti	(511,979)	(853,077)
Stanovništvo (bez kamata, naknada i razgraničenih potraživanja za obračunatu kamatu)	23,451,564	22,452,829
Bruto	24,666,187	23,680,761
Ispravka vrednosti	(1,214,623)	(1,227,932)

Stanje neto kredita i potraživanja od stanovništva (uključujući pripadajuće kamate, naknade i razgraničena potraživanja za obračunatu kamatu) na dan 31. decembra 2019. godine iznosi 23,465,852 hiljade dinara i u odnosu na 31. decembar 2018. godine povećano je za 1,045,175 hiljada dinara.

U 000 RSD

	31.12.2019.	31.12.2018.
STANOVNIŠTVO	23,465,852	22,420,677
Potraživanja za kamatu i naknadu	33,836	51,054
Kredit i ostali plasmani	23,451,564	22,452,829
Aktivna vremenska razgraničenja	121,447	90,864
Pasivna vremenska razgraničenja	(140,995)	(174,070)

Plasmani stanovništvu, neto iznose 23,451,564 hiljade dinara (bez pripadajućih kamata, naknada i razgraničenih potraživanja za obračunatu kamatu), od čega se na prekoračenja po tekućim računima odnosi 305,321 hiljadu dinara i u odnosu na 2018. godinu smanjena su za 36,747 hiljada dinara. Krediti iznose 22,494,544 hiljada dinara i u odnosu na 2018. godinu povećani su za 1,364,909 hiljada dinara, a kreditne kartice iznose 651,699 hiljada dinara i u odnosu na 2018. godinu smanjene su za 329,427 hiljada dinara.

II FINANSIJSKI POLOŽAJ I REZULTATI POSLOVANJA (Nastavak)

4. Bilans stanja (Nastavak)

KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (NASTAVAK)

Struktura neto plasmana stanovništvu prikazana je u sledećoj tabeli:

	U 000 RSD		
	31.12.2019.	31.12.2018.	Indeks
Kredit	22,494,544	21,129,635	106
Prekoračenja po tekućim računima	305,321	342,068	89
Kartice	651,699	981,126	66
Plasmani stanovništva (bez kamata, naknada i razgraničenih potraživanja za obračunatu kamatu)	23,451,564	22,452,829	104

Potraživanja za kamatu i naknadu stanovništvu na dan 31. decembra 2019. godine iznose 33,836 hiljada dinara i u odnosu na 2018. godinu niža su za 17,218 hiljada dinara. Aktivna vremenska razgraničenja za obračunatu kamatu stanovništva na dan 31. decembra 2019. godine iznose 121,477 hiljada dinara, a pasivna vremenska razgraničenja iznose 140,995 hiljada dinara.

Najtraženiji krediti su gotovinski krediti i krediti za refinansiranje obaveza koji u ukupnim bruto kreditima stanovništva učestvuju sa 68% i iznose 16,717 miliona dinara. Osim gotovinskih kredita Banka je u ponudi imala i potrošačke kredite, auto kredite, poljoprivredne kredite, stambene kredite.

Stanje neto kredita i potraživanja ostalih komitenata na dan 31. decembra 2019. godine iznosi 13,469,983 hiljade dinara i u odnosu na 31. decembar 2018. godine povećano je za 3,805,842 hiljade dinara, odnosno 39%.

	U 000 RSD	
	31.12.2019.	31.12.2018.
OSTALI KOMITENTI	13,469,983	9,664,141
Potraživanja za kamatu i naknadu	29,706	60,588
Kredit	13,105,414	9,573,789
Ostali plasmani	355,334	49,807
Aktivna vremenska razgraničenja	5,553	2,259
Pasivna vremenska razgraničenja	(26,025)	(22,306)
Potraživanja od banaka u stecaju po čekovima građana	1	4

NEMATERIJALNA IMOVINA

Nematerijalna imovina na dan 31. decembra 2019. godine iznosi 247,368 hiljada dinara i povećana je za 35,351 hiljadu dinara u odnosu na 31. decembar 2018. godine kada je iznosila 212,017 hiljada dinara.

Povećanje nematerijalne imovine u 2019. godini izvršeno je po osnovu nabavki novih nematerijalnih ulaganja u iznosu od 101,013 hiljada dinara, dok je amortizacija tekućeg izveštajnog perioda iznosila 65,662 hiljade dinara.

Nematerijalna ulaganja obuhvataju licence, softvere i slična prava.

II FINANSIJSKI POLOŽAJ I REZULTATI POSLOVANJA (Nastavak)

4. Bilans stanja (Nastavak)

NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

Nekretnine, postrojenja i oprema na dan 31. decembra 2019. godine iznose 2,030,715 hiljada dinara i u odnosu na 31. decembar 2018. godine, kada su iznosili 1,086,419 hiljada dinara, povećana su za 944,296 hiljada dinara.

Povećanje nekretnina, postrojenja i opreme u 2019. godini je rezultat priznavanja prava korišćenja imovine, nekretnina i drugih sredstava, koju Banka prima u zakup i koju je priznala u skladu sa MSFI 16 u iznosu od 1,496,697 hiljada dinara, neto povećanja investicija u toku u iznosu od 40,177 hiljada dinara, povećanja ostale opreme u iznosu od 32,365 hiljada dinara (po osnovu nove nabavke u iznosu od 41,174 hiljade dinara, prodaje u iznosu od 5,691 hiljada dinara i rashodovanja u iznosu od 3,118 hiljada dinara), smanjenja građevinskih objekata u iznosu od 230,913 hiljade dinara (najvećim delom po osnovu prenosa na investicionu nekretninu u iznosu od 221,770 hiljada dinara, po osnovu procene u iznosu od 18,137 hiljada dinara i po osnovu nove nabavke u iznosu od 8,994 hiljade dinara), smanjenja po osnovu ulaganja u tuđa osnovna sredstva u iznosu od 91,136 hiljada dinara i izvršene amortizacije u iznosu od 302,894 hiljade dinara.

INVESTICIONE NEKRETNINE

Na dan 31. decembra 2019. godine investicione nekretnine Banke, iskazane po fer vrednosti utvrđene od strane nezavisnog procenitelja, iznose 396,277 hiljada dinara.

Vrednost investicione nekretnine reklasifikovane sa pozicije nekretnina iznosi 221,770 hiljada dinara. Ova vrednost je naknadno uvećana aktiviranjem ulaganja sa osnovnih sredstava u pripremi u iznosu od 28,113 hiljada dinara i procenom na dan bilansa stanja, čiji su efekti u iznosu od 22,393 hiljade dinara evidentirani u korist ostalih prihoda.

Vrednost nekretnine koja je reklasifikovana sa sredstava stečenih naplatom potraživanja iznosi 122,245 hiljada dinara i uvećana je procenom čiji su efekti u iznosu od 1,756 hiljada dinara evidentirani u korist ostalih prihoda.

ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA

Odložena poreska sredstva na dan 31. decembra 2019. godine iznose 161,023 hiljade dinara i u odnosu na 31. decembar 2018. godine povećana su za 87,485 hiljada dinara.

OSTALA SREDSTVA

Ostala sredstva na dan 31. decembra 2019. godine iznose 529,171 hiljadu dinara i u odnosu na 31. decembar 2018. godine smanjena su za 433,569 hiljada dinara.

Ostala potraživanja na dan 31. decembra 2019. godine se najvećim delom odnose na potraživanja po osnovu plaćenih sudskih taksi u iznosu od 118,014 hiljada dinara. Sredstva stečena naplatom potraživanja se najvećim delom odnose na nekretnine preuzete prilikom pripajanja Piraeus Bank a.d. Beograd u iznosu od 265,783 hiljade dinara. Navedena sredstva su bila predmet procene u cilju utvrđivanja eventualnog obezvređenja na dan bilansa stanja i za sva sredstva za koja je utvrđeno da je knjigovodstvena vrednost veća od nadoknadive vrednosti, izvršena je odgovarajuća ispravka vrednosti.

DEPOZITI I OSTALE FINANSIJSKE OBAVEZE PREMA BANKAMA, DRUGIM FINANSIJSKIM ORGANIZACIJAMA I CENTRALNOJ BANCII

Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci su na dan 31. decembra 2019. godine iznosili 4,963,568 hiljada dinara i u odnosu na 2018. godinu veći su za 3,667,633 hiljade dinara.

	U 000 RSD	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i Centralnoj banci	4,963,568	1,295,935
- banke	3,095,086	111,869
- druge finansijske organizacije	1,868,482	1,184,066

II FINANSIJSKI POLOŽAJ I REZULTATI POSLOVANJA (Nastavak)

4. Bilans stanja (Nastavak)

DEPOZITI I OSTALE FINANSIJSKE OBAVEZE PREMA BANKAMA, DRUGIM FINANSIJSKIM ORGANIZACIJAMA I CENTRALNOJ BANCII (NASTAVAK)

U strukturi depozita i ostalih finansijskih obaveza prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci na dan 31. decembra 2019. godine, depoziti iznose 2,508,604 hiljade dinara ili 50.54% (od toga transakcioni depoziti iznose 654,398 hiljada dinara, a ostali depoziti 1,854,206 hiljada dinara), krediti i obaveze prema bankama iznose 2,452,904 hiljade dinara ili 49.42%, obaveze po osnovu kamata i naknada iznose 620 hiljada dinara ili 0.01%, dok razgraničene obaveze za obračunatu kamatu iznose 1,440 hiljada dinara ili 0.03%.

Struktura depozita i ostalih obaveza prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i Centralnoj banci:

	U 000 RSD	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i Centralnoj banci	4,963,568	1,295,935
Transakcioni depoziti	654,398	477,716
Ostali depoziti	1,854,206	814,007
Primljeni krediti i ostale finansijske obaveze	2,452,904	12
Obaveze po osnovu kamata, naknada i promene vrednosti derivata	620	1,743
Razgraničena obaveza za obračunatu kamatu	1,440	2,457

Povećanje u 2019. godini se najvećim delom odnosi na povećanje obaveze po osnovu kredita po repo poslovima u iznosu od 2,102,904 hiljade dinara na osnovu repo Ugovora o prodaji hartija od vrednosti, povećanja primljenih depozita od domaćih banaka u iznosu od 350,000 hiljada dinara i povećanja transakcionih depozita drugih finansijskih organizacija u iznosu od 176,197 hiljada dinara i povećanja depozita drugih finansijskih organizacija u iznosu od 1,040,199 hiljada dinara.

DEPOZITI I OSTALE FINANSIJSKE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA

Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima su na dan 31. decembra 2019. godine iznosili 42,843,269 hiljada dinara i u odnosu na 2018. godinu beleže smanjenje za 3,318,129 hiljada dinara.

	U 000 RSD	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	42,843,269	46,161,398
Transakcioni depoziti	22,931,114	22,466,958
Ostali depoziti	19,291,836	23,205,576
Primljeni krediti i ostale finansijske obaveze	517,710	348,517
Obaveze po osnovu kamata, naknada i promene vrednosti derivata	9,861	9,927
Razgraničena obaveza za obračunatu kamatu	92,748	130,420

U strukturi depozita i ostalih finansijskih obaveza prema drugim komitentima najznačajnije učešće imaju depoziti koji iznose 42,222,950 hiljada dinara, odnosno 98.55% (transakcioni depoziti učestvuju sa 53.52%, dok ostali depoziti učestvuju sa 45.03%).

Depoziti i ostale finansijske obaveze prema stanovništvu su na dan 31. decembra 2019. godine iznosili 22,686,320 hiljada dinara i u odnosu na 2018. godinu niži su za 1,366,661 hiljadu dinara, odnosno 6%. Depoziti fizičkih lica iznose 22,604,333 hiljade dinara i u odnosu na kraj prethodne godine beleže pad od 5%.

Na transakcione depozite stanovništva se odnosi 9,175,301 hiljadu dinara i oni su u odnosu na 2018. godinu veći za 898,782 hiljade dinara, odnosno 11%, dok ostali depoziti stanovništva iznose 13,429,032 hiljade dinara i u odnosu na 2018. godinu beleže smanjenje od 14%, odnosno 2,225,097 hiljada dinara.

II FINANSIJSKI POLOŽAJ I REZULTATI POSLOVANJA (Nastavak)

4. Bilans stanja (Nastavak)

DEPOZITI I OSTALE FINANSIJSKE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA (NASTAVAK)

Struktura depozita i ostalih obaveza prema stanovništvu:

	U 000 RSD	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Stanovništvo	22,686,320	24,052,981
Transakcioni depoziti	9,175,301	8,276,519
Ostali depoziti	13,429,032	15,654,129
Primljeni krediti i ostale finansijske obaveze	5,219	15,383
Razgraničenja	76,768	106,950

Nivo depozita fizickih lica je smanjen u odnosu na stanje na dan 31. decembra 2018. godine za 5.68%.

U strukturi depozita stanovništva devizni depoziti učestvuju 78%.

Depoziti i ostale finansijske obaveze prema ostalim komitentima su na dan 31. decembra 2019. godine iznosili 20,156,949 hiljada dinara i u odnosu na 2018. godinu niži su za 1,951,468 hiljada dinara, odnosno 9%.

Depoziti pravnih lica iznose 19,618,617 hiljada dinara, odnose se samo na transakcione i ostale depozite pravnih lica bez ostalih obaveza, i u odnosu na kraj prethodne godine manji su za 2,123,269 hiljada dinara.

Na transakcione depozite ostalih komitenata se odnosi 13,755,813 hiljada dinara koji su u odnosu na 2018. godinu niži za 3%, odnosno 434,626 hiljada dinara, a ostali depoziti iznose 5,862,804 hiljade dinara i u odnosu na 2018. godinu niži su za 1,688,643 hiljade dinara, odnosno 22.36%.

Struktura depozita i ostalih obaveza prema ostalim komitentima:

	U 000 RSD	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Ostali komitenti:	20,156,949	22,108,417
Transakcioni depoziti	13,755,813	14,190,439
Ostali depoziti	5,862,804	7,551,447
Primljeni krediti i ostale finansijske obaveze	512,491	333,134
Obaveze po osnovu kamata i naknada	9,861	9,927
Razgraničene obaveze za obračunatu kamatu	15,980	23,470

U strukturi depozita drugih komitenata na dan 31. decembra 2019. godine dinarski depoziti učestvuju sa 35%, dok devizni depoziti učestvuju sa 65%.

II FINANSIJSKI POLOŽAJ I REZULTATI POSLOVANJA (Nastavak)

4. Bilans stanja (Nastavak)

SUBORDINIRANE OBAVEZE

Subordinirane obaveze na dan 31. decembra 2019. godine iznose 764,353 hiljade dinara, po osnovu kredita u iznosu od EUR 6.5 miliona.

U odnosu na 31. decembar 2018. godine obaveze su smanjenje za 3,912 hiljada dinara po osnovu obračunatih pozitivnih kursnih razlika.

REZERVISANJA

Dugoročna rezervisanja na dan 31. decembra 2019. godine iznose 236,153 hiljada dinara. Rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivni utvrđena u skladu sa usvojenom Metodologijom za procenu obezvređenja bilansne aktive i verovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama u skladu sa MSFI 9 "Finansijski instrumenti" iznose 91,558 hiljada dinara i smanjena su u odnosu na 2018. godinu za 63,408 hiljada dinara.

Rezervisanja za sudske sporove iznose 102,078 hiljada dinara i u odnosu na 2018. godinu su povećana za 13,692 hiljade dinara.

U skladu sa MRS 19 "Primanja zaposlenih" izvršen je obračun rezervisanja za primanja zaposlenih po osnovu otpremnina za penzije i ostala dugoročna primanja zaposlenih u skladu sa Zakonom o radu i Pravilnikom o radu, i po tom osnovu formirana su rezervisanja u iznosu od 22,398 hiljada dinara na dan 31. decembra 2019. godine.

Ostala rezervisanja iznose 20,119 hiljada dinara.

OSTALE OBAVEZE

Ostale obaveze na dan 31. decembra 2019. godine iznose 1,658,714 hiljada dinara i u odnosu na 31. decembar 2018. godine povećane su za 967,800 hiljada dinara.

U okviru ostalih obaveza evidentirane su obaveze za lizing po osnovu priznavanja prava korišćenja imovine, nekretnina i drugih sredstava koje Banka prima u zakup i koje je priznala u skladu sa novousvojenim MSFI 16 "Lizing" u iznosu od 1,018,719 hiljada dinara.

KAPITAL

Kapital Banke na dan 31. decembra 2019. godine iznosi 10,383,744 hiljade dinara i u odnosu na 31. decembar 2018. godine povećan je za 104,868 hiljada dinara po osnovu ostvarenog dobitka u tekućem izveštajnom periodu u iznosu od 169,743 hiljade dinara, povećanja aktuarskih dobitaka u iznosu od 1,136 hiljada dinara, smanjenja nerealizovanog dobitka po osnovu hartija od vrednosti koje se vrednuju kroz ostali rezultat u iznosu od 40,637 hiljada dinara, smanjenja revalorizacionih rezervi po osnovu procene vrednosti građevinskih objekata u iznosu od 15,416 hiljada dinara i smanjenja neraspoređenog dobitka iz ranijeg perioda po osnovu rashoda koji je priznat u 2019. godini, a odnosi se na efekte prve primene MSFI 9 u iznosu od 9,958 hiljada dinara.

II FINANSIJSKI POLOŽAJ I REZULTATI POSLOVANJA (Nastavak)

4. Bilans stanja (Nastavak)

KAPITAL (NASTAVAK)

Kapital Banke čini 17% ukupnog poslovnog potencijala i u vlasništvu je 2 akcionara.

Strukturu kapitala Banke u iznosu od **10,383,744 hiljade dinara** na dan 31. decembra 2019. godine dinara čine:

	U 000 RSD
Aksijski kapital – obične akcije	1,916,485
Emisiona premija	267
Revalorizacije rezerve	94,924
Nerealizovani dobiti po osnovu HOV koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	251,590
Aktuarski dobiti	7,955
Nepokriveni gubitak iz ranijih godina	(52,488)
Dobitak iz ranijih godina	7,995,268
Ostvaren dobitak u tekućoj godini	169,743

Većinski akcionari Banke su Jovanović Andrej sa učešćem od 50.0000% i Milovanović Bojan sa učešćem od 50.0000% u akcijskom kapitalu na dan 31. decembra 2019. godine.

Vlasnička struktura kapitala Banke na dan 31. decembra 2019. godine prikazana je u sledećoj tabeli:

	Broj akcija	% učešća
JOVANOVIĆ ANDREJ	535,930	50.0000
MILOVANOVIĆ BOJAN	535,930	50.0000
UKUPNO	1,071,860	100.00%

Na dan 31. decembra 2019. godine upisani i uplaćeni kapital Banke iznosi 1,916,485 hiljada dinara i sastoji se od 1,071,860 običnih akcija, pojedinačne nominalne vrednosti od 1,788 dinara.

Revalorizacije rezerve Banke na dan 31. decembra 2019. godine iznose 94,924 hiljade dinara i formirane su kao rezultat evidentiranja pozitivnih efekata procene vrednosti građevinskih objekata, umanjanih za pripadajuće odložene poreze.

Smanjenje revalorizacionih rezervi u 2019. godini u iznosu od 15,416 hiljada dinara rezultat je negativnih efekata po osnovu procene vrednosti građevinskih objekata u iznosu od 18,137 hiljada dinara, umanjanih za pripadajuće odložene poreze u iznosu od 2,721 hiljadu dinara.

Nerealizovani dobiti po osnovu promene fer vrednosti HOV koje se vrednuju po FVOCI

Na dan 31. decembra 2019. godine nerealizovani dobiti po osnovu promene fer vrednosti dužničkih hartija od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat (FVOCI) iznose 251,590 hiljada dinara i odnose se na neto dobitke od promene vrednosti dužničkih instrumenata u iznosu od 224,929 hiljada dinara i na ispravku vrednosti hartija od vrednosti koje se vrednuju kroz ostali rezultat u iznosu od 26,661 hiljadu dinara.

Aktuarski dobiti

Nakon izvršene procene rezervisanja za otpremnine i ostala primanja zaposlenih u skladu sa MRS 19 "Primanja zaposlenih" od strane ovlašćenog aktuara, u 2019. godini izvršeno je povećanje aktuarskih dobitaka za 1,136 hiljada dinara tako da stanje na dan 31. decembra 2019. godine iznosi 7,955 hiljada dinara (31. decembar 2018. godine: 6,819 hiljada dinara).

II FINANSIJSKI POLOŽAJ I REZULTATI POSLOVANJA (Nastavak)

4. Bilans stanja (Nastavak)

KAPITAL (NASTAVAK)

Neraspoređeni dobitak

Neraspoređeni dobitak na dan 31. decembra 2019. godine iznosi 7,995,268 hiljada dinara i obuhvata:

- neraspoređeni dobitak iz ranijih godina u iznosu od 7,965,397 hiljada dinara koji je rezultat dobitka ostvarenog u 2017. godini u iznosu od 1,902,074 hiljade dinara korigovanog (smanjenog) za efekte prve primene MSFI 9 u iznosu od 100,121 hiljadu dinara, što iznosi 1,801,953 hiljade dinara i 6,163,444 hiljade dinara ostvarenog dobitka u 2018. godini; i
- dobitak iz ranijih godina u iznosu od 29,871 hiljadu dinara koji je rezultat evidentiranja odloženih poreskih sredstava po osnovu rashoda koji će se priznati u poreskim periodima za naredne 3 godine za koje se podnosi poreski bilans, a odnosi se na efekte prve primene MSFI 9.

Ostvaren dobitak iz tekućeg izveštajnog perioda

Dobitak Banke nakon oporezivanja, koji u 2019. godini iznosi 169,743 hiljade dinara, rezultat je dobitka Banke iz redovnog poslovanja u iznosu od 75,021 hiljadu dinara i dobitka po osnovu odloženih poreza u iznosu od 94,722 hiljade dinara.

5. Bilans uspeha

	U 000 RSD		Indeks 4=2/3
	2019.	2018.	
1	2	3	
Prihodi od kamata	2,845,804	1,772,069	161
Rashodi od kamata	(479,457)	(293,950)	163
Neto prihod po osnovu kamata	2,366,347	1,478,119	160
Prihodi od naknada i provizija	874,367	630,540	139
Rashodi od naknada i provizija	(255,235)	(243,680)	105
Neto prihod po osnovu naknada i provizija	619,132	386,860	160
Neto gubitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	(59,257)	(1,815)	3,265
Neto dobitak po osnovu reklasifikacije finansijskih instrumenata	-	1,690	-
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti	41,111	7,428	553
Neto prihod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	288,422	104,316	276
Neto prihod/(rashod) po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	122,037	(768,300)	(16)
Neto gubitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	(821,084)	-	-
Ostali poslovni prihodi	433,069	6,945,439	6
Ukupan neto poslovan prihod	2,989,777	8,153,737	37
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	(1,044,174)	(635,953)	164
Troškovi amortizacije	(368,556)	(107,493)	343
Ostali rashodi	(1,502,026)	(1,252,899)	120
Dobitak pre oporezivanja	75,021	6,157,392	1
Porez na dobitak	-	-	-
Dobitak po osnovu odloženih poreza	94,722	6,052	1,565
Rezultat perioda – dobitak	169,743	6,163,444	3

II FINANSIJSKI POLOŽAJ I REZULTATI POSLOVANJA (Nastavak)

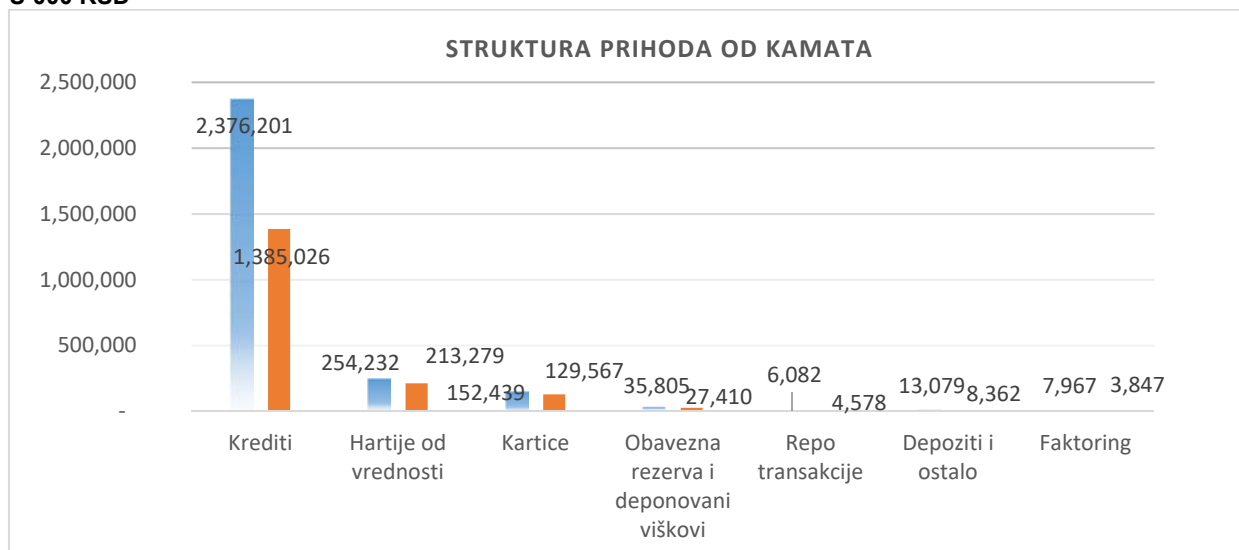
5. Bilans uspeha (Nastavak)

NETO PRIHODI OD KAMATA

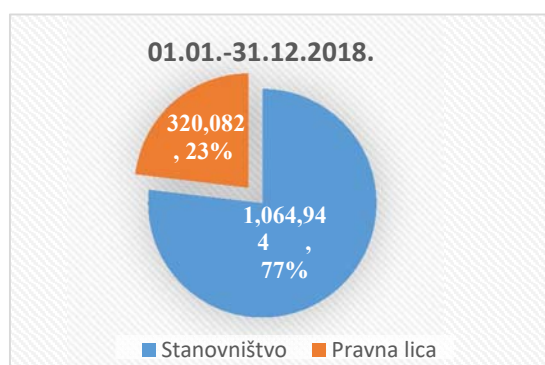
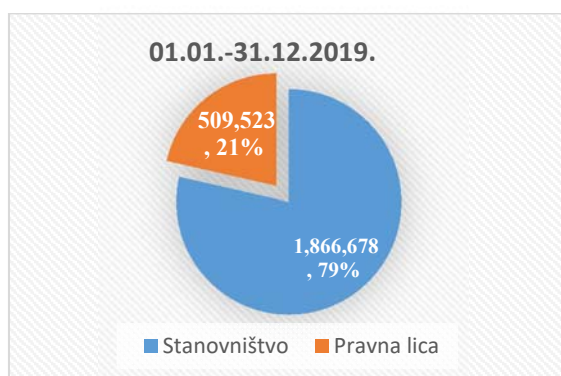
Neto prihodi od kamata u 2019. godini iznose 2,366,347 hiljada dinara i u odnosu na 2018. godinu beleže povećanje za 888,228 hiljada dinara, odnosno za 60%.

Ukupni prihodi od kamata ostvareni su u iznosu od 2,845,804 hiljade dinara i povećani su u odnosu na 2018. godinu za 61%, odnosno 1,073,735 hiljada dinara po osnovu rasta prihoda od kamata po osnovu kredita za 991,175 hiljada dinara, prihoda od kamata po osnovu kartičnog poslovanja za 22,872 hiljade dinara, prihoda od kamata po osnovu hartija od vrednosti za 40,953 hiljade dinara, prihoda od kamata na obaveznu rezervu i deponovane viškove za 8,395 hiljada dinara, po osnovu prihoda od kamata po osnovu repo transakcija za 1,504 hiljade dinara, kao i po osnovu prihoda od kamata po osnovu faktoringa i ostalim osnovama za 8,836 hiljada dinara.

U 000 RSD

U strukturi **prihoda od kamata po kreditima**, prihodi od kamata stanovništva iznose 1,866,678 hiljada dinara i učestvuju sa 78.56%, dok prihodi od kamata pravnih lica iznose 509,523 hiljade dinara i učestvuju sa 21.44%. U odnosu na 2018. godinu prihodi od kamata stanovništva su povećani za 801,734 hiljade dinara, a prihodi od kamata pravnih lica za 189,441 hiljadu dinara.

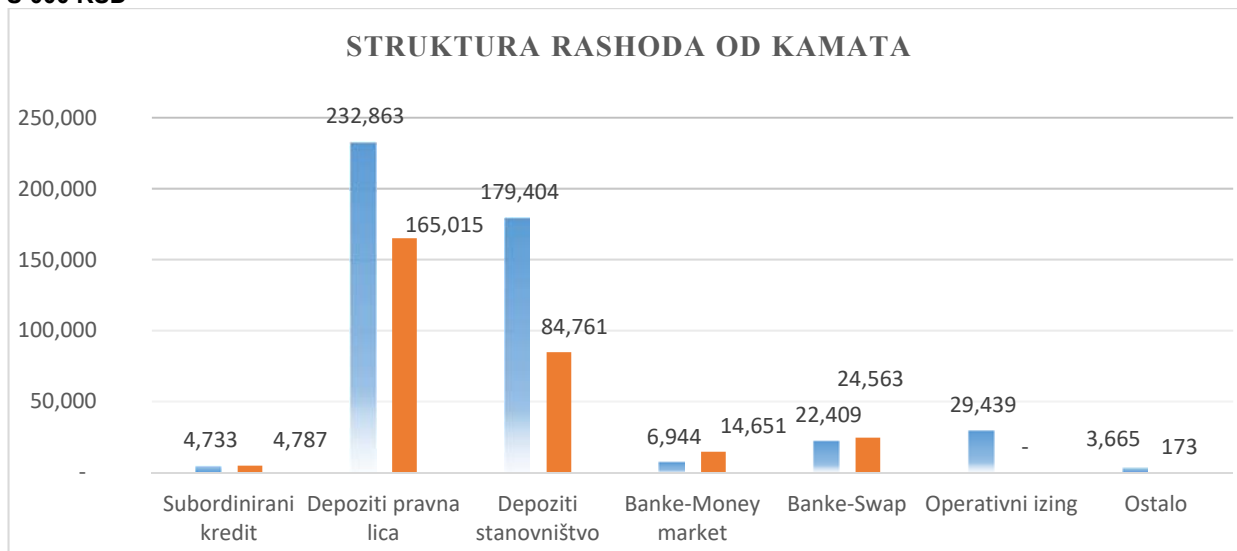
Ukupni rashodi od kamata ostvareni su u iznosu od 479,457 hiljada dinara i povećani su u odnosu na 2018. godinu za 63%, odnosno 185,507 hiljada dinara, najvećim delom po osnovu povećanja rashoda od kamata po depozitima pravnih lica za 67,848 hiljada dinara, rashoda od kamata po depozitima fizičkih lica za 94,643 hiljade dinara, rashoda kamata po osnovu operativnog lizinga za 29,439 hiljada dinara i ostalih rashoda u iznosu od 3,492 hiljade dinara, kao i smanjenja rashoda od kamata po depozitima domaćih banaka-swap poslovi za 2,154 hiljade dinara, rashoda od kamata po depozitima domaćih banaka-money market za 7,707 hiljada dinara, kao rashoda od kamata po osnovu subordiniranog kredita za 54 hiljade dinara.

II FINANSIJSKI POLOŽAJ I REZULTATI POSLOVANJA (Nastavak)

5. Bilans uspeha (Nastavak)

NETO PRIHODI OD KAMATA (NASTAVAK)

U 000 RSD

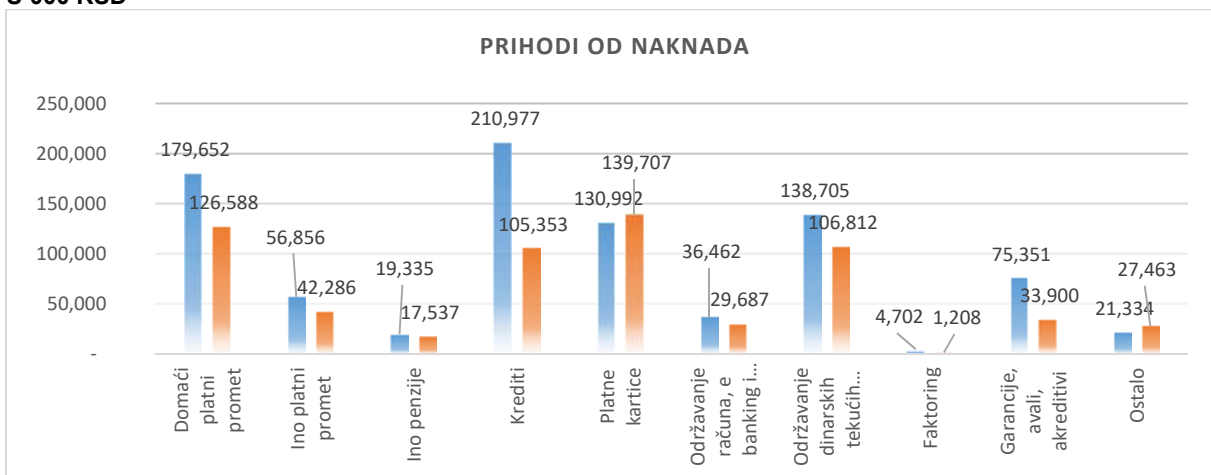

NETO PRIHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA

Neto prihodi od naknada i provizija u 2019. godini iznose 619,132 hiljade dinara (2018. godina: 386,860 hiljada dinara) i beleže porast od 60% u odnosu na prethodnu godinu.

Prihodi od naknada i provizija u 2019. godini beleže porast za 243,827 hiljada dinara ili 39% u odnosu na 2018. godinu i to se najvećim delom odnosi na povećanja prihoda od naknada po osnovu kredita za 105,624 hiljade dinara, prihoda od naknada po osnovu domaćeg platnog prometa za 53,064 hiljade dinara, prihoda od naknada po osnovu održavanja računa, e bankinga i šaltera za 6,775 hiljade dinara, prihoda od naknada po osnovu održavanja dinarskih tekućih računa u iznosu od 31,893 hiljade dinara, prihoda od naknada po osnovu garancija, avala i akreditiva za 41,451 hiljadu dinara, prihoda od naknada za platni promet za 14,570 hiljada dinara i po ostalim osnovama za 5,293 hiljade dinara, kao i smanjenja po osnovu kartičnog poslovanja za 8,714 hiljada dinara i po ostalim osnovama za 6,129 hiljada dinara.

U 000 RSD

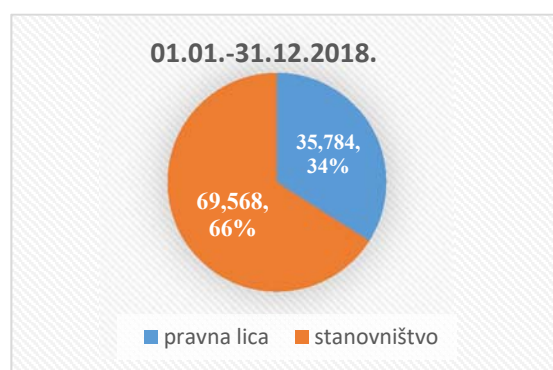
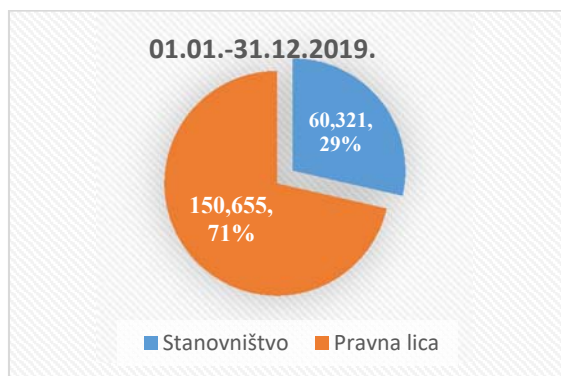

II FINANSIJSKI POLOŽAJ I REZULTATI POSLOVANJA (Nastavak)

5. Bilans uspeha (Nastavak)

NETO PRIHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA (NASTAVAK)

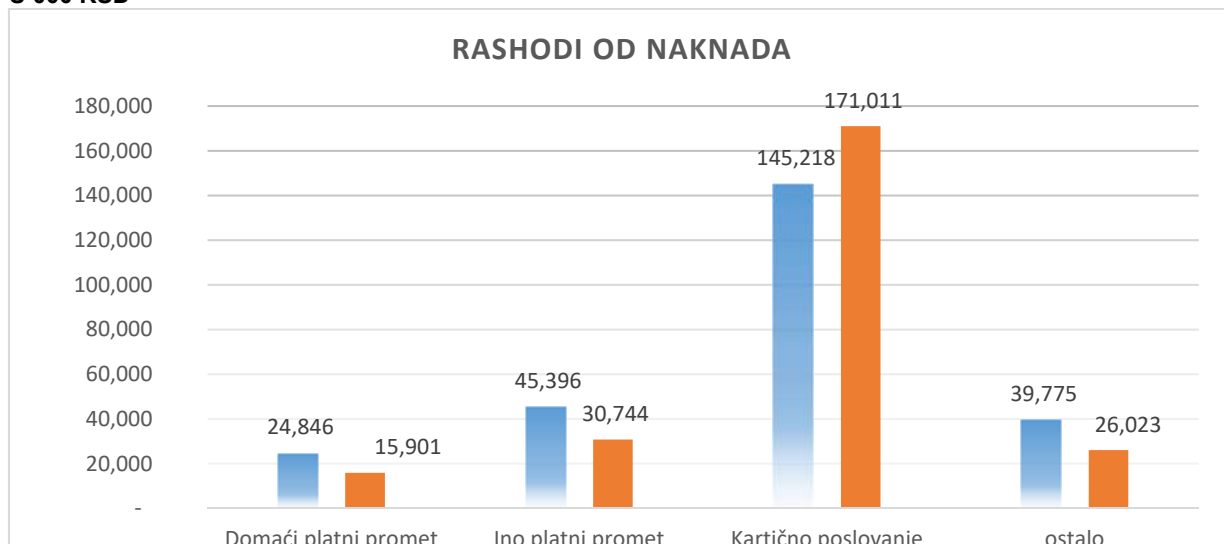
U strukturi prihoda od naknada po kreditima, prihodi od naknada po kreditima stanovništva iznose 150,656 hiljada dinara i učestvuju sa 71.41%, dok prihodi od naknada po kreditima pravnih lica iznose 60,321 hiljadu dinara i učestvuju sa 28.59%. U odnosu na 2018. godinu prihodi od naknada po kreditima stanovništva su povećani za 81,087 hiljada dinara, dok su prihodi od naknada po kreditima pravnih lica povećani za 24,537 hiljada dinara.

U 2019. godini prihodi od naknada i provizija po poslovima sa stanovništvom su povećani za 116,786 hiljada dinara ili 39%, a prihodi od naknada i provizija po poslovima sa pravnim licima su povećani za 127,041 hiljada dinara ili 38%.

Rashodi od naknada i provizija u 2019. godini su veći za 11,555 hiljada dinara ili 5% u odnosu na rashode od naknada i provizija ostvarene u 2018. godini i to po osnovu povećanja rashoda naknada po ino platnom prometu za 14,652 hiljade dinara, rashoda naknada domaćeg platnog prometa za 8,945 hiljade dinara, rashoda naknada po ostalim osnovama za 13,751 hiljadu dinara, kao i smanjenja rashoda naknada po kartičnom poslovanju za 25,793 hiljade dinara.

U 000 RSD

NETO GUBITAK PO OSNOVU PROMENE FER VREDNOSTI FINANSIJSKIH INSTRUMENTATA

Neto gubitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumentata u 2019. godini iznosi 59,257 hiljada dinara, dok je u 2018. godini ostvaren gubitak u iznosu od 1,815 hiljada dinara.

Neto gubitak po osnovu promene fer vrednosti SWAP-ova u 2019. godini iznosi 59,265 hiljada dinara, a neto prihodi od promene vrednosti finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha iznose 8 hiljada dinara.

II FINANSIJSKI POLOŽAJ I REZULTATI POSLOVANJA (Nastavak)

5. Bilans uspeha (Nastavak)

NETO DOBITAK PO OSNOVU PRESTANKA PRIZNAVANJA FINANSIJSKIH INSTRUMENATA KOJI SE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI

Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti u 2019. godini iznosi 41,111 hiljada dinara, dok je u 2018. godini iznosio 7,428 hiljada dinara.

NETO GUBITAK PO OSNOVU PRESTANKA PRIZNAVANJA FINANSIJSKIH INSTRUMENATA KOJI SE VREDNUJU PO AMORTIZOVANOJ VREDNOSTI

Neto gubitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti u 2019. godini iznosi 821,084 hiljade dinara.

Dobici i gubici po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti realizovani su po osnovu umanjena duga komitentima u skladu sa Zakonom kojim je uređena konverzija stambenih kredita indeksiranih u švajcarskim francima.

NETO PRIHOD OD KURSNIH RAZLIKA I EFEKATA UGOVORENE VALUTNE KLAUZULE

Neto prihod po osnovu kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule u 2019. godini iznosi 288,422 hiljade dinara (2018. godina: 104,316 hiljada dinara).

Neto prihodi od kursnih razlika u 2019. godini iznose 340,671 hiljadu dinara, a rezultat je pozitivnog efekta obračunatih kursnih razlika u iznosu od 112,229 hiljada dinara usled promene kurseva valuta, pozitivnog efekta svop poslova u iznosu od 123,262 hiljade dinara i pozitivnog efekta realizovanih kursnih razlika ostvarenih kupoprodajom deviza i obavljanjem menjačkih poslova od 105,180 hiljada dinara.

Neto rashodi efekata ugovorene valutne klauzule u 2019. godini iznose 52,249 hiljada dinara, tako da je ukupan efekat promene kursa pozitivan i iznosi 288,422 hiljade dinara.

NETO PRIHOD/RASHOD PO OSNOVU OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH ISREDSTAVA KOJA SE NE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA

Neto prihod po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha za posmatrani period iznosi 122,037 hiljada dinara (neto rashod u 2018. godina je 768,300 hiljada dinara), od čega se na neto rashode po osnovu ispravki vrednosti odnosi 85,381 hiljada dinara, a na neto prihode po osnovu naplaćenih otpisanih potraživanja 207,418 hiljada dinara.

Na osnovu izvršenog obračuna obezvređenja finansijskih sredstava sa stanjem na dan 31. decembra 2019. godine i sprovedenog knjiženja izvršeno je povećanje obezvređenja u odnosu na 31. decembar 2018. godine u ukupnom neto iznosu od 85,381 hiljadu dinara. Povećanje je efekat povećanja obezvređenja kod HoV koje se vrednuju kroz ostali rezultat u iznosu od 11,752 hiljade dinara i povećanja obezvređenja ostalih finansijskih sredstava koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti u iznosu od 73,629 hiljada dinara.

OSTALI PRIHODI I OSTALI POSLOVNI PRIHODI

Ostali prihodi i ostali poslovni prihodi u 2019. godini iznose 433,069 hiljada dinara i u odnosu na 2018. godinu, kada su iznosili 6,945,439 hiljada dinara, smanjeni su za 6,512,370 hiljada dinara imajući u vidu da su u 2018. godini ostvareni prihodi po osnovu sticanja i pripajanja Piraeus Bank a.d. Beograd u iznosu od 6,861,888 hiljada dinara. Ostali poslovni prihodi u 2019. godini odnose se na:

- prihode od zakupnina u iznosu od 28,176 hiljada dinara;
- naknadu za servisiranje Carve out i Londonskog portfolia u iznosu od 241,764 hiljade dinara,
- dobitke od prodaje osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja u iznosu od 6,138 hiljada dinara;
- prihode po osnovu ukidanja rezervisanja za obaveze za pokriće sudskih sporova u iznosu od 48,021 hiljadu dinara,
- prihode od promene vrednosti investicionih nekretnina u iznosu od 24,149 hiljada dinara,
- prihode ostvarene po osnovu obima prometa sa Mastercardom u iznosu od 24,686 hiljada dinara, i
- ostale poslovne prihode u iznosu od 60,135 hiljada dinara koji su nastali po osnovu naplate troškova i u vezi sa operativnim rizicima.

II FINANSIJSKI POLOŽAJ I REZULTATI POSLOVANJA (Nastavak)

5. Bilans uspeha (Nastavak)

TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI, TROŠKOVI AMORTIZACIJE I OSTALI RASHODI

Ukupni troškovi poslovanja u 2019. godini iznose 2,914,755 hiljada dinara i u odnosu na 2018. godinu beleže porast za 918,410 hiljada dinara, odnosno za 46%, zbog povećanja troškova zarada i naknada zarada za 408,221 hiljadu dinara, odnosno za 64%, povećanja troškova amortizacije za 261,063 hiljade dinara, odnosno 243% i povećanja ostalih troškova za 249,127 hiljada dinara, odnosno za 20%.

Struktura navednih troškova prikazana je kako sledi:

	U 000 RSD		
	2019.	2018.	Indeks
Ukupni troškovi poslovanja	2,914,756	1,996,345	146
- rashodi materijala, energije, rezervnih delova i sitnog inventara	91,655	77,249	119
- usluge koje imaju karakter materijalnih troškova	283,149	327,591	86
- troškovi naknada, neproizvodnih usluga i ostali nematerijalni troškovi	810,441	535,100	151
- troškovi poreza (osim zarada i naknada zarada)	29,684	20,057	148
- troškovi doprinosa (osim zarada i naknada zarada)	144,215	96,359	150
- rezervisanja za pokriće obaveza (sudski sporovi)	68,820	21,236	325
- ostali troškovi poslovanja	74,062	175,307	42
Rashodi operativnog poslovanja i rezervisanja za obaveze	1,502,026	1,252,899	120
Troškovi amortizacije	368,556	107,493	343
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	1,044,174	635,953	164
- od toga: rezervisanja za penzije i dugoročna primanja zaposlenih, neto	758	(20,569)	-4

Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi

Troškovi bruto zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi u 2019. godini iznose 1,043,416 hiljada dinara i uvećani su po osnovu neto rezervisanja za primanja zaposlenih formiranih za 2019. godinu u iznosu od 758 hiljada dinara (neto), tako da ukupni troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi iznose 1,044,174 hiljade dinara.

Troškovi bruto zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi u 2018. godini su iznosili 656,522 hiljada dinara i umanjani su po osnovu ukidanja rezervisanja za primanja zaposlenih formiranih za 2017. godinu i novih rezervisanja u skladu sa MRS 19 za 2018. godinu u iznosu od 20,569 hiljada dinara (neto), tako da su ukupni troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi iznosili 635,953 hiljade dinara.

Prosečna mesečna neto zarada po radniku za 2019. godinu iznosi 89,491 dinara (za 2018. godinu iznosila je 83,401 dinara). Banka je na dan 31. decembra 2019. godine imala 656 zaposlenih, što je za 27 više nego u decembru prethodne godine.

Troškovi amortizacije

Obračunata amortizacija nematerijalnih ulaganja i nekretnina, postrojenja i opreme i imovine, kao i imovine sa pravom korišćenja - nekretnina i drugih sredstava koje Banka prima u zakup i koju je priznala u skladu sa novousvojenim MSFI 16 "Lizing" u 2019. godini, iznosi 368,556 hiljada dinara.

U odnosu na 2018. godinu troškovi amortizacije beleže porast za 243%, odnosno 261,063 hiljade dinara, prvenstveno zbog amortizacije imovine sa pravom korišćenja.

U 2019. godini, amortizacija imovine sa pravom korišćenja, odnosno nekretnina i drugih sredstava koje Banka uzima u zakup iznosila je 210,310 hiljada dinara, amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme iznosila je 92,584 hiljade dinara, dok je amortizacija nematerijalnih ulaganja iznosila 65,662 hiljade dinara.

II FINANSIJSKI POLOŽAJ I REZULTATI POSLOVANJA (Nastavak)

5. Bilans uspeha (Nastavak)

TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI, TROŠKOVI AMORTIZACIJE I OSTALI RASHODI (NASTAVAK)

Ostali rashodi - rashodi operativnog poslovanja i rezervisanja za obaveze

Ostali rashodi u 2019. godini iznose 1,502,026 hiljada dinara i beleže povećanje u odnosu na 2018. godinu kada su iznosili 1,252,899 hiljada dinara za 249,127 hiljada dinara ili za 20%.

Povećanje rashoda operativnog poslovanja i rezervisanja za obaveze u 2019. godini je najvećim delom rezultat povećanja troškova intelektualnih usluga za 135,690 hiljada dinara, povećanja premije osiguranja za 133,001 hiljadu dinara, povećanja troškova poreza i doprinosa za 57,484 hiljada dinara, povećanja troškova materijala za 14,510 hiljada dinara, povećanja troškova PTT usluga za 14,611 hiljadu dinara, povećanja rezervisanja sudskih sporova u iznosu od 47,584 hiljade dinara, povećanja troškova reklame i propagande za 77,552 hiljade dinara, povećanja ostalih troškova za 22,222 hiljade dinara, ali i smanjenja troškova zakupnina u iznosu od 154,938 hiljada dinara, i ostalih troškova za 98,589 hiljada dinara.

Strukturu ostalih rashoda u 2019. godini čine:

- rashodi materijala, energije, rezervnih delova i sitnog inventara (troškovi grejanja, kancelarijskog materijala, struje, vode, čistoće) u iznosu od 91,655 hiljada dinara;
- usluge koje imaju karakter materijalnih troškova (troškovi tekućeg održavanja osnovnih sredstava, poštanski, telefonski, troškovi elektronskih komunikacija, zakupnina i troškovi reklame) u iznosu od 283,149 hiljada dinara;
- troškovi naknada, neproizvodnih usluga i ostali nematerijalni troškovi (troškovi premije osiguranja, intelektualnih usluga, sudske i administrativne takse, troškovi obezbeđenja) u iznosu od 810,441 hiljadu dinara;
- troškovi poreza (osim zarada i naknada zarada) u iznosu od 29,684 hiljada dinara;
- troškovi doprinosa (osim zarada i naknada zarada) u iznosu od 144,215 hiljada dinara; i
- rezervisanja za pokriće obaveza (sudski sporovi) u iznosu od 68,820 hiljada dinara; i
- ostali troškovi u iznosu od 74,062 hiljade dinara.

Detaljna struktura ostalih rashoda po vrstama prikazana je u Napomeni 17. uz finansijske izveštaje Banke za 2019. godinu.

II FINANSIJSKI POLOŽAJ I REZULTATI POSLOVANJA (Nastavak)

6. Usklađenost poslovanja Banke sa zakonski propisanim pokazateljima

Banka je dužna da obim i strukturu svog poslovanja i rizičnih plasmana uskladi sa pokazateljima poslovanja propisanim Zakonom o bankama i relevantnim odlukama Narodne banke Srbije donetim na osnovu navedenog Zakona.

Ostvareni pokazatelji poslovanja Banke na dan 31. decembra 2019. godine bili su sledeći:

Pokazatelj poslovanja	Propisani	Ostvareni
Kapital	Minimum EUR 10 miliona	86,781,291
Adekvatnost na ukupan kapital	Minimum 8%	25.65%
Adekvatnost na osnovni kapital	Minimum 6%	23.72%
Adekvatnost na osnovni akcijski kapital	Minimum 4.5%	23.72%
Ulaganja Banke	Maksimum 60% kapitala	23.79%
Velike izloženosti prema limitima izloženosti	Maksimum 400% kapitala	54.61%
Pokazatelj izloženosti prema:		
- jednom licu	Maksimum 25% kapitala	15.57%
- licima povezanim sa bankom	Maksimum 25% kapital	15.57%
Pokazatelj likvidnosti		
Prosečan pokazatelj likvidnosti za 2019. godinu	Minimum 1.0	2.16
Pokazatelj likvidnosti na dan 31.12.2019. godine	Minimum 0.8	1.61
Uži pokazatelji likvidnosti		
Prosečan uži pokazatelj likvidnosti za 2019. godinu	Minimum 0.7	1.90
Uži pokazatelj likvidnosti na dan 31.12.2019. godine	Minimum 0.5	1.45
Pokazatelj deviznog rizika na dan 31.12.2019.	Maksimum 20% kapitala	1.10

Na dan 31. decembra 2019 godine, Banka je usaglasila sve pokazatelje poslovanja sa propisanim vrednostima.

7. Transakcije sa povezanim licima

U svom redovnom poslovanju Banka ostvaruje poslovne transakcije sa akcionarima, zaposlenima i drugim povezanim licima.

Stanje datih kredita i depozita povezanim licima sa Bankom na dan 31. decembra 2019. godine iznosi 1,352,964 hiljade dinara (neto), što je za 1,264,278 hiljada dinara više u odnosu na 31. decembar 2018. godine.

Stanje obaveza prema povezanim licima sa Bankom iznosi 2,778,655 hiljada dinara (od toga depoziti i krediti povezanih pravnih lica iznose 2,626,916 hiljada dinara, a depoziti članova Upravnog, Izvršnog i ostalih odbora Banke iznose 151,739 hiljada dinara), što je za 50% više u odnosu na kraj prethodne godine kada su iznosili 1,847,640 hiljade dinara.

Garancije povezanim licima na dan 31. decembra 2019. godine iznose 1,119,232 hiljade dinara, dok preuzete neopozive obaveze (neiskorišćeni odobreni minusi po tekućim računima i odobreni limiti po platnim karticama) iznose 16,886 hiljada dinara. Garancije i ostale preuzete neopozive obaveze beleže povećanje od 2,783 hiljade dinara u odnosu na prethodnu poslovnu godinu.

Prihodi od kamata, naknada i provizija ostvareni iz transakcija sa povezanim licima u 2019. godini su iznosili 71,760 hiljada dinara (2018. godina: 29,417 hiljada dinara), dok su rashodi od kamata, naknada i provizija iznosili 14,975 hiljada dinara (2018. godina: 29,314 hiljada dinara).

II FINANSIJSKI POLOŽAJ I REZULTATI POSLOVANJA (Nastavak)

8. Ljudski resursi - kadrovi

Banka je na dan 31. decembra 2019. godine imala 656 zaposlenih radnika (31. decembar 2018. godine: 629 zaposlenih radnik).

U toku 2019. godine 67 zaposlenih je raskinulo radni odnos sa Bankom i to:

- po osnovu isteka ugovora o radu na određeno vreme 2 zaposlena;
- po osnovu otkaza ugovora o radu od strane poslodavca zbog povrede radne obaveze 1 zaposleni;
- po osnovu zahteva od strane zaposlenog 56 zaposlenih; i
- po osnovu sporazumnog prestanka radnog odnosa 8 zaposlenih.

U 2019. godini radni odnos su zasnovala 94 zaposlena.

Prosečna starost radnika zaposlenih u Banci na dan 31. decembra 2019. godine iznosi 41.36 godina, a prosečni radni staž 15 godina i 5 meseci.

Stručna sprema	31.12.2019.		31.12.2018		Indeks
	Broj	% učešće	Broj	% učešće	
Dr	2	-	2	-	100
Mr	4	1	6	-	67
VSS	337	52	322	51	105
VŠS	154	23	147	24	105
SSS	153	23	144	23	106
VKR, KVR	6	1	8	1	75
UKUPNO	656	100	629	100	104

Iznosi osnovnih zarada za sve poslove koji se obavljaju kod poslodavca utvrđuju se odlukom Izvršnog odbora Banke i to u bruto iznosu na mesečnom nivou za puno radno vreme i standardni radni učinak.

Izuzetno od člana 52.2 Pravilnika, iznosi osnovnih zarada za poslove rukovodilaca Službe unutrašnje revizije i Službe kontrole usklađenosti poslovanja utvrđuju se na osnovu odluke Upravnog odbora Banke.

Prosečna neto zarada u Banci u periodu 1. januar - 31. decembar 2019. godine iznosi 89,491.48 dinara i sadrži isplate za topli obrok i isplaćeni regres za godišnji odmor. Prosečna neto zarada u periodu 1. januar - 31. decembar 2019. godine u odnosu na prosečnu zaradu iz istog perioda 2018. godine nominalno je povećana za 7.3%, dok je prosečna neto zarada u Republici Srbiji za isti period nominalno povećana za 10.6%.

Aktiva po radniku na dan 31. decembra 2019. godine iznosi 92,788 hiljada dinara i u odnosu na 2018. godinu, kada je iznosila 94,596 hiljada dinara, niža je za 1.91%.

III ULAGANJA U CILJU ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE

U delu poslovanja sa pravnim licima i stanovništvom nije bilo aktivnosti i ulaganja povezanih sa zaštitom životne sredine.

IV ZNAČAJNI DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVEŠTAJNOG PERIODA

Izuzev dole navedenog, nije bilo drugih značajnih događaja nakon datuma izveštajnog perioda koji bi zahtevali obelodanjivanje u napomenama uz finansijske izveštaje Banke za 2019. godinu.

Globalni izazov u 2020. godini je izbijanje epidemije korona virusa (Kovid-19), za čiju ekspanziju širom sveta se očekuje da će imati negativan uticaj na svetsku ekonomiju. Efekti pandemije Kovid-19 na privredne aktivnosti u velikoj meri će zavisi od obima njegovog mogućeg širenja po svetu i vremena njegovog suzbijanja. Zemlje širom sveta, među njima i Srbija, već su preduzele mere za prevenciju širenja virusa (kao što su ograničenja putovanja, mere karantina, sanitarne mere), kao i za ublažavanje negativnog uticaja na privredu u pogledu ponude i tražnje putem raznih fiskalnih mera i državne pomoći.

Osnovni scenario je da će ekspanzija korona virusa globalno, širom EU i u Srbiji biti obuzdana i da će se postepeno usporiti (kao što je već slučaj u Kini) do kraja prve polovine 2020. godine. U takvom slučaju, očekuje se da će pandemija imati značajan negativan ekonomski uticaj na prva dva kvartala 2020. godine, a verovatno i do kraja 2020. godine. Oporavak evropske i srpske privrede bi se očekivao od druge polovine 2020. godine, kako se poverenje bude vraćalo.

Dana 15. marta 2020. godine doneta je Odluka o proglašenju vanrednog stanja na teritoriji Republike Srbije zbog epidemije virusa Kovid-19. Narodna banka Srbije je 17. marta 2020. godine donela Odluku o privremenim merama za očuvanje stabilnosti finansijskog sistema prema kojoj su poslovne banke dužne da dužnicima ponude zastoje u otplati (moratorijum) njihovih obaveza prema bankama za period trajanja vanrednog stanja.

Dana 20. marta 2020. godine Vlada Republike Srbije usvojila je prvi set poreskih mera, odnosno Uredbu o poreskim merama za vreme vanrednog stanja radi ublažavanja ekonomskih posledica nastalih usled Kovid-19, dok je 10. aprila 2020. godine donet Program ekonomskih mera za smanjivanje negativnih efekata prouzrokovanih pandemijom virusa Kovid-19 i podršku privredi Srbije. Od predviđenih mera, za Banku je značajno da država nastoji da merama umani posledice koje je na privredu i građanstvo ostavilo vanredno stanje i planetarna pandemija, tako da će se u Program Vlade uključiti i banke odobravanjem kredita za likvidnost, po kvotama u skladu sa tržišnim udelom banke.

Rukovodstvo Banke je preduzelo sve neophodne mere na osnovu preporuka i uredbi Ministarstva zdravlja i Vlade Republike Srbije i kontinuirano prati sve aktivnosti i mere nadležnih državnih organa. Formiran je tim za održavanje kontinuiteta poslovanja tokom vanrednog stanja (BCP tim) sa zadatkom donošenja operativnih mera i planiranja, organizacije i koordinacije aktivnosti zaštite zdravlja zaposlenih i obezbeđenja neometanog poslovanja Banke u uslovima epidemije.

Jedna od ključnih mera za prevenciju širenja epidemije i zaštite zdravlja zaposlenih se odnosi na organizaciju obavljanja poslovnih aktivnosti zaposlenih van prostorija Banke (rad od kuće), gde god je to moguće. Definisan je minimum procesa rada u smislu potrebnog broja zaposlenih i radno angažovanih lica na lokacijama, s obzirom da je Banka u obavezi da obezbedi neprekidno i neometano pružanje usluga klijentima u svim segmentima poslovanja.

Rukovodstvo Banke ulaže napore da obezbedi kontinuitet poslovnih aktivnosti sa ciljem smanjenja mogućih negativnih efekata na poslovanje proisteklih po osnovu Odluke o moratorijumu, obzirom da se 95% klijenata, prema preliminarim sagledavanjima, izjasnilo za prihvatanje zastoja u otplati. Učešće izloženosti dužnika, koji su se izjasnili za moratorijum, u ukupnoj izloženosti je nešto manje i iznosi 89%. U nastalim okolnostima rukovodstvo Banke posebnu pažnju posvećuje praćenju likvidnosti i obaveza Banke, na način da se zaštite interesi deponenata i akcionara Banke. U cilju adekvatnog i blagovremenog postupanja, rukovodstvo Banke počev od 30. marta 2020. godine, organizuje nedeljno zasjedanje Odbora za upravljanje aktivom i pasivom, na kome se prate sve bitne promene pozicija aktive i pasive sa uticajem prvenstveno na pokazatelje likvidnosti, pokazatelj pokrića likvidnom aktivom i GAP likvidnosti. Analizom pretpostavljenih mogućih odliva depozita i povlačenja odobrenih neiskorišćenih kreditnih linija, trenutno nema indicija da bi se u narednom periodu ugrozili regulatorno propisani pokazatelji poslovanja. U odnosu na navedeno, dodatno ukazujemo da su interni limiti Banke određeni na način da obezbeđuju identifikovanje ranih znaka upozorenja, s obzirom da su značajno iznad regulatornih.

U sklopu mera usled smanjenja priliva od naplate duga, preduzete su i mere za racionalizaciju troškova, poput pregovora sa zakupodavcima za umanjenje cene zakupa za iznajmljivanje poslovnog prostora koji se ne koristi ili se koristi u manjem obimu za vreme trajanja vanrednog stanja, vode se pregovori oko smanjenja cena usluga raznim dobavljačima i utvrđivanje prekida rada kod zaposlenih za čijim radom je u ovom periodu prestala potreba, što će za posledicu imati smanjenje troškova zarada na način kako je to i definisano Zakonom o radu i Pravilnikom o radu.

Sa stanovišta uticaja na finansijski rezultat i profitabilnost poslovanja, rukovodstvo ne očekuje značajnije smanjenje prihoda, obzirom da će se sprovesti obračun redovne kamate tokom perioda moratorijuma i nakon isteka ista će se pripisati glavnom dugu. Efekti neobračunavanja zatezne kamate po dospelim obavezama biće sagledani naknadno, ali se u tom pogledu ne očekuju materijalno značajni negativni efekti.

IV ZNAČAJNI DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVEŠTAJNOG PERIODA (Nastavak)

Sagledavanjem eventualnih uticaja vanredne situacije i donetih odluka Narodne banke Srbije i Ministarstva finansija, preko ekonomskih mera pomoći privredi i građanstvu sa ciljem očuvanja sveukupne likvidnosti, procena je da će poslovanje Banke ostati na stabilnim osnovama zasnovanim na očuvanju baze klijenata u aktivni i pasivi Banke, likvidnosti i kapitala Banke. Postupcima redovnog mesečnog sagledavanja uticaja pretpostavljenih prelazaka klijenata u nepovoljnije kategorije rizičnosti, na bazi stres testa koji pretpostavlja prelazak 10% aktive raspoređene u svakom od tri nivoa obezvređenja, kapital Banke se smanjuje za cca 5% i ima minimalni uticaj na pokazatelje poslovanja propisane regulatornim zahtevima.

Uporedo sa Odlukom o moratorijumu, Banka je 17. marta 2020. godine, zajedno sa drugim bankama, potpisala sa Narodnom bankom Srbije i Ministarstvom finansija Sporazum radi očuvanja stabilnosti finansijskog sistema i prevenciji rizika uzrokovanih pandemijom zarazne bolesti Kovid-19, u skladu sa kojim su preuzete obaveze svih ugovornih strana sa ciljem da se ublaže mogući negativni uticaji vanrednog stanja, a gde se, između ostalog, očekuje puna podrška većinskih akcionara u obezbeđenju likvidnosti na bazi nesmanjenog iznosa depozita akcionara i sa njima povezanih lica, uz dodatne obaveze koje se odnose na to da se neće smanjivati elementi kapitala, niti vršiti raspodela dobiti isplatom dividendi akcionarima ili isplata učešća u dobiti, odnosno druga davanja iz dobiti Banke članovima organa upravljanja i zaposlenima u Banci.

Banka je u postupku utvrđivanja očekivanih efekata uzrokovanih pandemijom korona virusa, ali do dana sastavljanja finansijskih izveštaja navedeni efekti nisu procenjeni.

Na bazi preliminarne ocene po osnovu trenutno raspoloživih informacija i procene ostvarenja planova, rukovodstvo smatra da novonastala situacija može imati određeni nepovoljan uticaj na poslovnu aktivnost, pre svega na tokove gotovine (prvenstveno iz operativnih aktivnosti) zbog moratorijuma u otplati kredita i neizvesnosti u pogledu vremena kada će se ukinuti vanredno stanje i otpočeti sa normalizacijom rada i poslovanja klijenata, a što će opredeliti poslovne rezultate posebno u naredna dva kvartala 2020. godine, ali nikako u meri da ugrozi nastavak poslovanja Banke u narednom periodu.

V PLANIRANI BUDUĆI RAZVOJ

U skladu sa planovima većinskih akcionara Strategijom i politikom poslovanja Direktne Banke za period 2019 - 2022. godina date su smernice u bitnim segmentima poslovanja Banke.

Smernice i poslovni ciljevi navedeni u dokumentu sa projekcijama bilansa stanja i bilansa uspeha, imaju za cilj da obezbede poslovanje koje generise profit, uz ispunjenje svih zakonom propisanih pokazatelja poslovanja.

Misija Banke

- Banka univerzalnog tipa orijentisana poslovanju sa privredom i građanima
- Siguran oslonac poslovanja na bazi poslovnih referenci većinskih akcionara
- Profitabilna Banka orijentisana ka zadovoljavanju potreba klijenata

Vizija Banke

- Direktna Banka ad Kragujevac je jaka i stabilna finansijska institucija sa poslovnom mrežom koja pokriva čitavu Srbiju.
- Banka kroz nove proizvode i usluge nudi kreativna, inovativna i jednostavna rešenja za svoje klijente.
- Cilj Banke je da brzo reaguje na zahteve korisnika. Nivo zadovoljstva klijenata je merilo uspeha Banke.

Strategijom i politikom poslovanja Banke za period 2019 - 2022. godina planirano je da do kraja 2020. godine potencijal Banke dostigne nivo od 60.9 milijardi dinara, što predstavlja povećanje od 5% u odnosu na planirani potencijal za 2019. godinu u iznosu od 57.9 milijardi dinara.

Planirani nivo depozitnih sredstava iznosi 46.6 milijardi dinara, što predstavlja povećanje od 5% u odnosu na planirane depozite za 2019. godinu u iznosu od 44.4 milijardi dinara.

Banka će u skladu sa strategijom poslovanja na domaćem tržištu prikupljati novčana sredstva primarno putem održanja stabilne baze depozita u segmentu stanovništva privlačenjem devizne štednje građana u isto vreme promovišući i dinarsku štednju kao isplativ i atraktivan način održanja vrednosti uloga putem kombinacije primarnih proizvoda namenjenih građanima i tržišno konkurentnih kamatnih stopa na oročene uloge.

Strategija razvoja poslovanja sa malim i srednjim preduzećima usmerena je na pozicioniranje Banke kao primarne banke za poslovanje sa ciljanim kategorijama klijenata odnosno na razvoj transakcionog poslovanja, što će u ovom segmentu omogućiti značajan rast primarno dinarskog depozitnog potencijala.

Rast poslovne mreže je nakon preuzimanja dve banke u prethodnom periodu, osim značajnog povećanja klijentske baze, omogućio i veću prisutnost Banke na teritoriji cele države posebno Beograda i time doprineo vidljivosti i prepoznavanju brenda, kao i dostupnosti poslovne mreže što uz atraktivnu paletu proizvoda i usluga Banke omogućava dalje jačanje depozitnog potencijala Banke.

Dati krediti i depoziti za 2020. godinu su projektovani u neto iznosu na nivou od 37.5 milijarde dinara, na bazi rasta kreditnog portfolija kroz omogućavanje pristupa svojim kreditnim proizvodima ciljanim segmentima klijenata:

Stanovništvu kroz ponudu sledećih proizvoda:

1. Gotovinski i krediti za refinansiranje;
2. Bezgotovinski potrošački krediti (auto krediti; POS krediti; krediti za kupovinu nekretnina/refinansiranje kredita za kupovinu nekretnina i druge vrste bezgotovinskih kredita razvojem novih kreditnih proizvoda);
3. Agro krediti;
4. Krediti za kupovinu nekretnina; i
5. Kreditne kartice.

Pravnim licima (velikim, srednjim, malim i mikro) i preduzetnicima – kroz ponudu proizvoda posebno razvijanih i prilagođenih potrebama ovih klijenata.

U delu poslovanja sa pravnim licima, Banka će biti orijentisana poslovanju sa velikim, malim, srednjim i mikro preduzećima. Naglasak će biti na ponudi proizvoda koji za cilj imaju unapređenje poslovanja klijenata, vodeći računa da se proces odobravanja plasmana klijentima obavlja na način koji obezbeđuje kompetentno i odgovorno donošenje odluka na osnovu potpunih informacija kroz efikasne i efektivne procese identifikovanja, merenja, procene i upravljanja kreditnim rizikom.

Projektovano stanje kapitala u 2020. godini iznosi 11,14 milijardi dinara. Projektovani dobitak Banke za 2020. godinu iznosi 799 miliona dinara.

V PLANIRANI BUDUĆI RAZVOJ (Nastavak)

Opis promena u poslovnim politikama

Poslovnim politikom Direktne banke za 2019. godinu utvrđuju se osnovna načela poslovanja Banke, u skladu sa definisanim ciljevima iz Strategije i politike poslovanja.

Poslovna politika je zasnovana na postojećoj poziciji Banke na finansijskom tržištu Republike Srbije, poslovnim rezultatima ostvarenim u 2018. godini, očekivanim efektima nakon sprovedenog pripajanja Piraeus Bank a.d. Beograd Direktnoj Banci, očekivanim makroekonomskim uslovima poslovanja, kao i razvojnim ciljevima koji su definisani Strategijom Banke za period 2019 - 2022. godine, a koji se odnose na pretpostavke rasta; jačanje kapitalne baze; projektovan kreditni potencijal; korporativni brend i imidž; završeno rebrendiranje mreže Banke i predstavljanje klijentima novog vizuelnog identiteta sa novim standardima poslovanja Banke.

Osnovni cilj Banke u 2019. godini u delu depozitnog potencijala bio je usmeren na održavanje postojećeg depozitnog potencijala, imajući u vidu značajan rast depozita nastao kao rezultat pripajanja podređenog društva Piraeus Bank a.d. Beograd krajem 2018. godine i diversifikacija depozita. Kako bi se navedeno obezbedilo, Banka kontinuirano sprovodi aktivnosti koje će obezbediti ostvarenje datog cilja putem stimulativne kamatne stope na standardne oročene štedne proizvode pri čemu će se voditi računa da depozitni potencijal po obimu, ročnoj i namenskoj strukturi, obezbedi stabilnu bazu izvora finansiranja.

Planirane aktivnosti u domenu depozitnih poslova sa pravnim licima bile su smanjenje koncentracije depozita i učešća najvećih deponenata u ukupnim depozitima pravnih lica, uz povećanje depozitnog potencijala privlačenjem novih deponenata ili disperzijom depozita na veći broj postojećih deponenata.

Banka se u domenu depozitnih poslova sa stanovništvom fokusirala na zadržavanju postojećeg depozitnog potencijala banke i stvaranju uslova za pridobijanje novih klijenata aktivnom promocijom novih proizvoda i usklađivanjem kamatnih stopa na depozite u skladu sa tržišnim prilikama.

Jedan od strateških ciljeva Banke tokom 2019. godine bio je očuvanje kapitala i održavanje pokazatelja adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala, osnovnog kapitala i kapitala Banke uvećanih najmanje za kombinovane zaštitne slojeve kapitala, radi stabilnog i sigurnog poslovanja,

Banka je u cilju jačanja kapitala, intenzivno nastavila sa sprovođenjem svih aktivnosti koje imaju za cilj da obezbede poslovanje koje generiše profit i omogućava rast kapitala, povećanjem osnovnog akcijskog kapitala, uključenjem ostvarene dobiti u obračun regulatornog kapitala.

Povećanje elemenata osnovnog akcijskog kapitala obezbediće ispunjenje svih zakonom propisanih pokazatelja poslovanja koji se računaju u odnosu na kapital Banke.

Sprovedeno produženje rokova dospeća subordiniranih zajmova koji su uključeni u dopunski kapital Banke, za dve godine omogućava nastavak uključanja subordiniranih obaveza u celosti u dopunski kapital Banke.

Banka je nastojala da definisane poslovne ciljeve za 2019. godinu, sadržane u okviru Strategije i politike poslovanja banke za naredne tri godine, realizuje uz kontinuirano održavanje visoke stope likvidnosti, kao osnovne pretpostavke za jačanje pozicije Banke na finansijskom tržištu.

Raspoloživa finansijska sredstva u 2019. godini Banka je usmerila u kredite i druge plasmane, na način koji obezbeđuje likvidno i rentabilno poslovanje, uz ostvarenje profitabilnosti i jačanje konkurentne pozicije Banke na finansijskom tržištu.

U okvirima raspoloživog potencijala, a u skladu sa ročnom strukturom izvora sredstava, Banka je klijentima odobravalala kratkoročne i dugoročne kredite.

Viškovi raspoloživih sredstava Banke usmeravali su se bankama za održavanje likvidnosti i kupovinu hartija od vrednosti koje izdaje Narodna banka Srbije, Republika Srbija i domaće, strane i nadnacionalne finansijske institucije visoke reputacije i kreditnog rejtinga.

Banka će eskontovati i otkupljivati različite hartije od vrednosti i instrumente platnog prometa, u funkciji finansiranja trgovine i vršiti finansiranje prodavaca roba i pružaoce usluga putem faktoringa.

VI AKTIVNOSTI ISTRAŽIVANJA I RAZVOJA

Banka sprovodi redovna istraživanja finansijskih tržišta, a pre svega analizira ponudu konkurencije.

Navedena istraživanja Banka obavlja samostalno i to tako što pojedini sektori vrše analizu tržišta i konkurencije.

Na bazi informacija i zaključaka koje Banka dobije kroz analizu tržišta, potreba klijenata i konkurencije, Banka nastoji da tržištu ponudi modifikovane postojeće proizvode, kao i potpuno nove proizvode i usluge.

Tokom 2019. godine Banka je Narodnoj banci Srbije prijavila sledeće proizvode:

- Faktoring bez prava regresa i obrnuti faktoring u RSD i EUR
- Faktoring sa pravom regresa -Valutna klauzula
- Pozajmica po tekućem računu fizičkih lica sa rokom otplate do 24 meseca
- VISA Business Gold kreditna kartica
- Stambeni krediti indeksirani u valuti EUR

VII INFORMACIJA O OTKUPU SOPSTVENIH AKCIJA

U 2019. godini Banka nije imala otkup i prodaju sopstvenih akcija.

VIII POSTOJANJE OGRANAKA

Banka svoje poslovanje obavlja preko centrale u Kragujevcu, četiri regionalna centra (Kragujevac, Novi Sad, Beograd i Kraljevo) i 47 ekspozitura (Kragujevac 1, Kragujevac 2, Rača, Kraljevo, Kruševac, Gornji Milanovac, Batočina, Jagodina, Niš, Niš - Dušanov bazar, Leskovac, Trstenik, Paraćin, Topola, Užice, Pirot, Novi Pazar, Tutin, Čačak, Valjevo, Subotica, Šabac, Novi Sad, Novi Sad - Modena, Zrenjanin, Sombor, Pančevo, Beograd - Njegoševa, Beograd - A Blok, Beograd Centrala - Cara Dušana, Lazarevac, Smederevo, Žarkovo, Zemun, Novi Beograd, Vidikovac, Zvezdara, Beograd - Vojvode Stepe, Beograd - Emilijana Josimovića, Beograd - Makedonska, Beograd - Metropol, Beograd - Banovo Brdo, Beograd - Balkanska, Požarevac, Mladenovac, Vršac i Arandelovac).

IX ADEKVATNOST UPRAVLJANJA RIZICIMA

Proces upravljanja rizicima je ključni element upravljanja poslovanjem, s obzirom na to da izloženost rizicima proizilazi iz svih poslovnih aktivnosti.

U skladu sa obimom poslovanja i prirodom delatnosti Banka je uspostavila adekvatan sistem upravljanja rizicima, koji se odnosi na upravljanje svim vrstama rizika kojima je izložena, posebno u delu najznačajnijih identifikovanih rizika.

Upravljanje rizicima vrši se kroz identifikovanje, merenje, ublažavanje, praćenje i kontrolu, odnosno uspostavljanje ograničenja rizika, kao i izveštavanje u skladu sa strategijama i politikama Banke.

Upravljanje rizicima u toku 2019. godine karakteriše značajan obim aktivnosti na ažuriranju internih akata u cilju usklađivanja sa zahtevima dobre poslovne prakse i zahtevima regulatora.

U skladu sa usvojenim okvirom strategija, politike i procedure upravljanja rizicima definišu sistem upravljanja rizicima, koji omogućava prepoznavanje rizika kojima je Banka izložena, uspostavljanje adekvatnog sistema unutrašnjih kontrola i adekvatnog procesa interne procene adekvatnosti kapitala, uključujući i redovno procenjivanje rizičnog profila Banke.

Upravljanje rizicima je sistem koji se zasniva na centralnim ulogama odbora banke (Upravni odbor, Odbor za praćenje poslovanja banke, Izvršni odbor, Odbor za upravljanje aktivom i pasivom banke), nezavisnih funkcija upravljanja rizicima, funkcije usklađenosti poslovanja, unutrašnje revizije i organizacionih delova Banke u skladu sa usvojenom organizacionom strukturom (Sektor finansija, Sektor sredstava i likvidnosti, Sektor poslovanja sa klijentima, razvoja i marketinga, Sektor operacija, Sektori kreditnih analiza i dr.).

Aktivnosti upravljanja rizicima u 2019. godini karakterišu postupci na usklađivanju prakse sa novim propisima koji se odnose na praćenje rizika koncentracije po osnovu izloženosti banke određenim vrstama proizvoda i ograničenja koja se odnose na taj rizik i uticaj na obračun kapitala, kao i u delu procesa upravljanja operativnim rizikom u delu izveštavanja Narodne banke Srbije o određenim vrstama događaja, a krajem godine i pripreme za implementaciju izmena odluka koje se odnose na upravljanje rizicima i adekvatnosti kapitala.

Sistem upravljanja rizicima realizuje se kroz:

- utvrđeni okvir i strategiju upravljanja rizicima, koji su u skladu sa usvojenom strategijom i poslovnom politikom Banke;
- definisane politike i procedure upravljanja rizicima koje obuhvataju identifikaciju, merenje/procenu, nadzor, izveštavanje i kontrolu rizika;
- utvrđenu organizacionu strukturu koja jasno definiše uloge i odgovornosti pojedinaca koji su uključeni u preuzimanje rizika, upravljanje rizicima kao i nadzor nad adekvatnošću upravljanja rizicima;
- nezavisnost funkcije upravljanja rizicima od ostalih poslovnih aktivnosti, a posebno onih u čijoj je nadležnosti preuzimanje rizika;
- adekvatan informacioni sistem koji obezbeđuje protok informacija od operativnog nivoa do najvišeg rukovodstva kao i sistem za obaveštavanje o svim uočenim odstupanjima;
- adekvatan sistem unutrašnjih kontrola;
- definisan proces interne procene adekvatnosti kapitala Banke; i
- uređen sistem izveštavanja o izloženosti Banke rizicima koji obuhvata interno izveštavanje i izveštavanje spoljnih korisnika, a posebno Narodne banke Srbije.

Strategijom za upravljanje rizicima Banke, koja je usklađena sa Strategijom i Politikom poslovanja Banke, se uređuje jedinstveno i dosledno upravljanje rizicima Banke na dugoročnoj osnovi, kao i odnos Banke prema rizicima kojima je izložena ili može biti izložena u svom poslovanju, uključujući i rizike koji proizlaze iz makroekonomskog okruženja.

Osnove za uspostavljanje procesa upravljanja rizicima se odnose na:

- dugoročne ciljeve utvrđene poslovnom politikom i strategijom Banke;
- sklonost ka rizicima određenu u skladu sa ciljevima utvrđenim poslovnom politikom i strategijom Banke;
- osnovna načela preuzimanja rizika i upravljanja rizicima;
- osnovna načela procesa interne procene adekvatnosti kapitala Banke; i
- ciljeve Banke u vezi s nivoom loše aktive.

Sklonost ka preuzimanju rizika podrazumeva i prihvatljivu granicu i nivo rizika koji je Banka spremna da preuzme za potrebe ostvarivanja strateških ciljeva, u okviru raspoloživog nivoa kapitala i potrebe kontinuiranog održavanja likvidnosti, radi obezbeđenja planiranog finansijskog rezultata, odnosno kretanje u granicama koje ne zahtevaju pokretanje posebnih aktivnosti oporavka.

IX ADEKVATNOST UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

U tom smislu definišu se limiti po pojedinim vrstama rizika sa ciljem da se mogući nivo gubitka svede na prihvatljiv nivo, odnosno da se ne ugroze interni i propisani pokazatelje poslovanja.

U zavisnosti od zone / nivoa utvrđenih indikatora preduzimaju se adekvatne mere i aktivnosti, uključujući i aktiviranje planova za postupanje u slučaju nastanka nepredvidivih događaja ili plana oporavka u slučaju ugroženog finansijskog i operativnog položaja Banke.

Okvir procesa upravljanja rizicima se, između ostalog, zasniva na sledećim elementima:

- definisanju politika i procedura upravljanja rizicima koje obuhvataju identifikaciju, prihvatanje, merenje, nadzor, izveštavanje i kontrolu rizika;
- procedurama za upravljanje rizicima i unutrašnjim kontrolama koje bi trebalo da odgovaraju obimu i prirodi poslovanja Banke i redovnim ažuriranjem istih;
- uređenoj organizacionoj strukturi uz definisanje uloga i odgovornosti zaposlenih koji su uključeni u preuzimanje rizika, kao i upravljanje rizikom, a naročito u delu koji se odnosi na upravljanje lošom aktivom, sa akcentom na sprečavanje sukoba interesa;
- utvrđivanjem funkcija odgovornih za nadzor koje su nezavisne od organizacionih delova koji preuzimaju rizik;
- utvrđenim efikasnim sistemom izveštavanja članova odbora ili organa Banke;
- adekvatnom informacionom sistemu koji obezbeđuje sveobuhvatno i blagovremeno izveštavanje o upravljanju;
- redovnoj analizi portfolija Banke uz planiranje i procenu budućih promena portfolija, uz posebno vođenje računa o koncentraciji izloženosti;
- adekvatnom izboru instrumenata obezbeđenja i redovnom praćenju kvaliteta ovih instrumenata;
- diversifikaciji izvora uz kontrolu ročne usklađenosti aktive i obaveza Banke; i
- obezbeđenju uslova i planova za postupanje u slučaju nepredviđenih događaja, ili situacija ugroženog finansijskog i operativnog položaja Banke.

Banka u sistemu upravljanja rizicima koristi mere za ublažavanje pojedinačnih rizika, ali pri tome izbegava višestruko korišćenje kvalitativnih procena ili tehnika ublažavanja rizika pri izračunavanju adekvatnosti kapitala, a ove tehnike redovno proverava i usklađuje.

Za ublažavanje rizika kojima je izložena, u zavisnosti od prirode i vrste rizika, Banka pored rezervisanja dela kapitala koristi tehnike i mere navedene u nastavku:

- instrumente kreditne zaštite koji mogu biti materijalna kreditna zaštita (sredstva obezbeđenja u obliku finansijske imovine, hipoteka, potraživanja, gotovine i gotovinskih ekvivalenata, polisa životnog osiguranja) i nematerijalna kreditna zaštita (garancije ili kreditni derivati);
- unapređivanje instrumenata naplate potraživanja, nadzora nad lošom aktivom uključujući i prodaju potraživanja;
- stroge kriterijume selekcije podnetih zahteva;
- efikasnu kreditnu administraciju i praćenje i ažurno vođenje kreditnih dosijea;
- monitoring klijenata sa aspekta docnje u naplati, diversifikaciju rizika po granama delatnosti i dužnicima vodeći računa o izloženosti Banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica kao i licima povezanim sa Bankom; i
- kontrolu na bazi periodično dostavljenih finansijskih izveštaja o poslovanju pravnih lica i/ili ažuriranja dosijea fizičkih lica u delu podataka potrebnih za ocenu kreditne sposobnosti.

/i/ Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke do kojeg dolazi usled neizvršavanja obaveza dužnika prema Banci.

Upravljanje kreditnim rizikom je usko povezano, odnosno uključuje i analize koje se odnose na identifikaciju i upravljanje rizicima koji su povezani sa istim, kao što su kreditno-devizni rizik, rizik koncentracije koji proizilazi iz izloženosti prema licima i grupi povezanih lica i velikih izloženosti, rizik koncentracije po određenim vrstama proizvoda, kreditni rizik koji je indukovao kamatnim rizikom i rizikom zemlje, indirektno, imajući u vidu strukturu izloženosti Banke prema klijentima rezidentima.

Upravljanje kreditnim rizikom vrši se na nivou pojedinačnog plasmana i na nivou portfolija.

Cilj upravljanja kreditnim rizikom je da Banka ostvari što veći prinos na kapital, na način da svoju izloženost kreditnom riziku održava u okviru prihvatljivih parametara, kao i da identifikuje izvore kreditnog rizika radi sprovođenja mera za upravljanje tim rizikom.

IX ADEKVATNOST UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

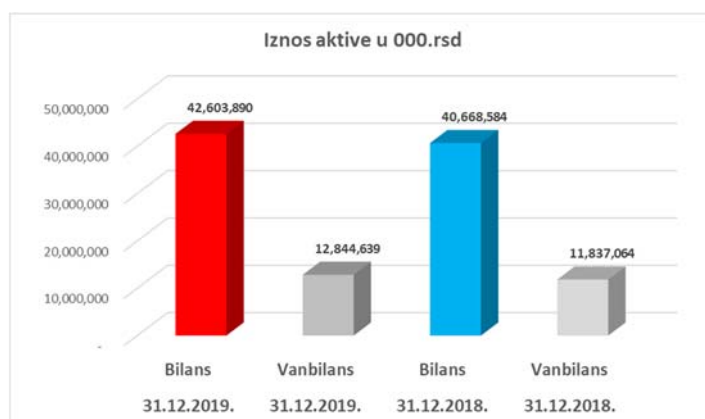
/i/ Kreditni rizik (Nastavak)

Za ublažavanje izloženosti kreditnom riziku, Banka pored rezervisanja dela kapitala koristi tehnike i mere navedene u nastavku:

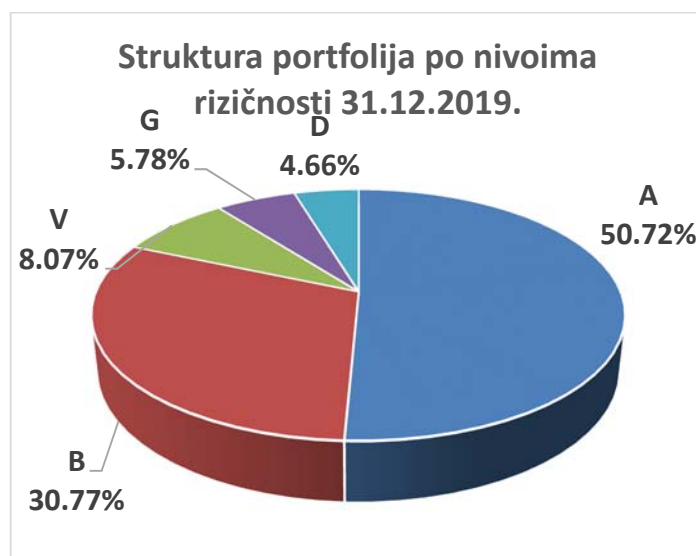
- instrumente kreditne zaštite, odnosno sredstva obezbeđenja u obliku finansijske imovine, hipoteka, potraživanja, gotovine i gotovinskih ekvivalenata, polisa životnog osiguranja, kao i garancije trećih lica;
- unapređivanje instrumenata naplate potraživanja, nadzora nad lošom aktivom uključujući i prodaju/ustupanje potraživanja;
- stroge kriterijume selekcije podnetih zahteva uz efikasnu kreditnu administraciju i praćenje i ažurno vođenje kreditnih dosijea;
- monitoring klijenata sa aspekta docnje u naplati;
- diversifikaciju rizika po granama delatnosti i dužnicima vodeći računa o izloženosti Banke po proizvodu, prema jednom licu ili grupi povezanih lica kao i licima povezanim sa Bankom i
- kontrolu u toku korišćenja angažovanja Banke, na bazi periodično dostavljenih finansijskih izveštaja o poslovanju pravnih lica i/ili ažuriranja dosijea fizičkih lica u delu podataka potrebnih za ocenu kreditne sposobnosti.

Struktura rizične aktive

U 2019. godini je zabeležen rast ukupne aktive koja se klasifikuje za 5.6 % u odnosu na prethodnu godinu (bilansna aktiva za 4.76%, a vanbilansna izloženost za 8.51%).

Struktura aktive po kvalitetu ukazuje na značajno učešće dobre aktive (kategorije A, B, V) od 89.56% ukupne bilansne aktive i vanbilansnih stavki.

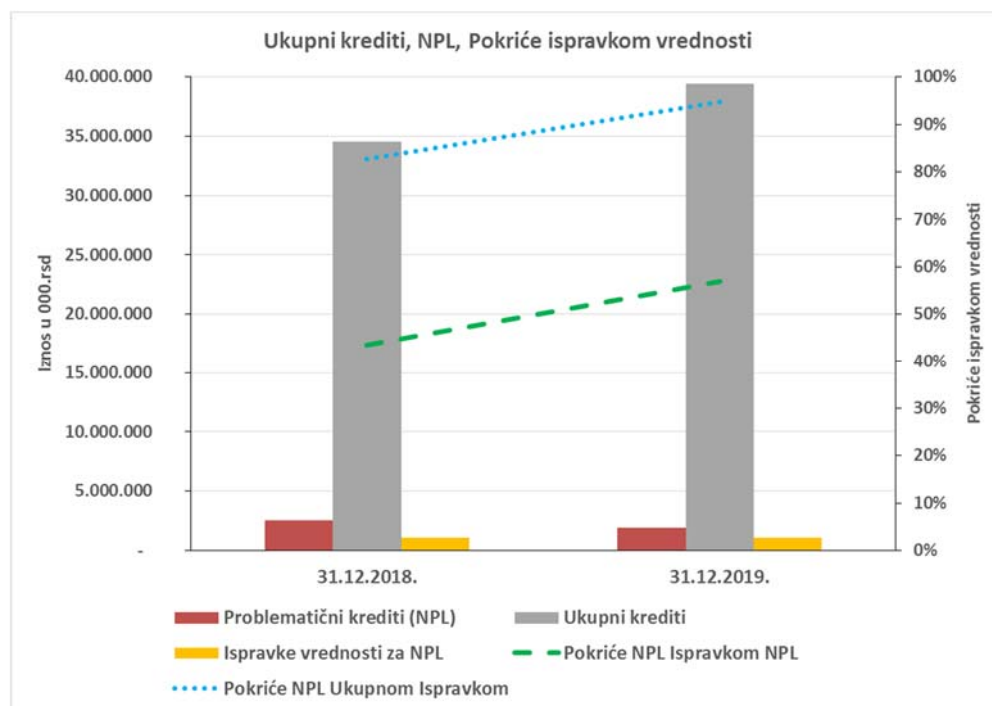
IX ADEKVATNOST UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

/i/ Kreditni rizik (Nastavak)

Kvalitet portfolija

Upravljanje problematičnim potraživanjima podrazumeva redovno praćenje stanja i promena problematičnih kredita u cilju obezbeđenja zadovoljavajućeg nivoa loše aktive.

Stepen pokrivenosti problematičnih kredita ispravkom vrednosti ukupnih kredita u odnosu na prethodnu godinu je poboljšan.

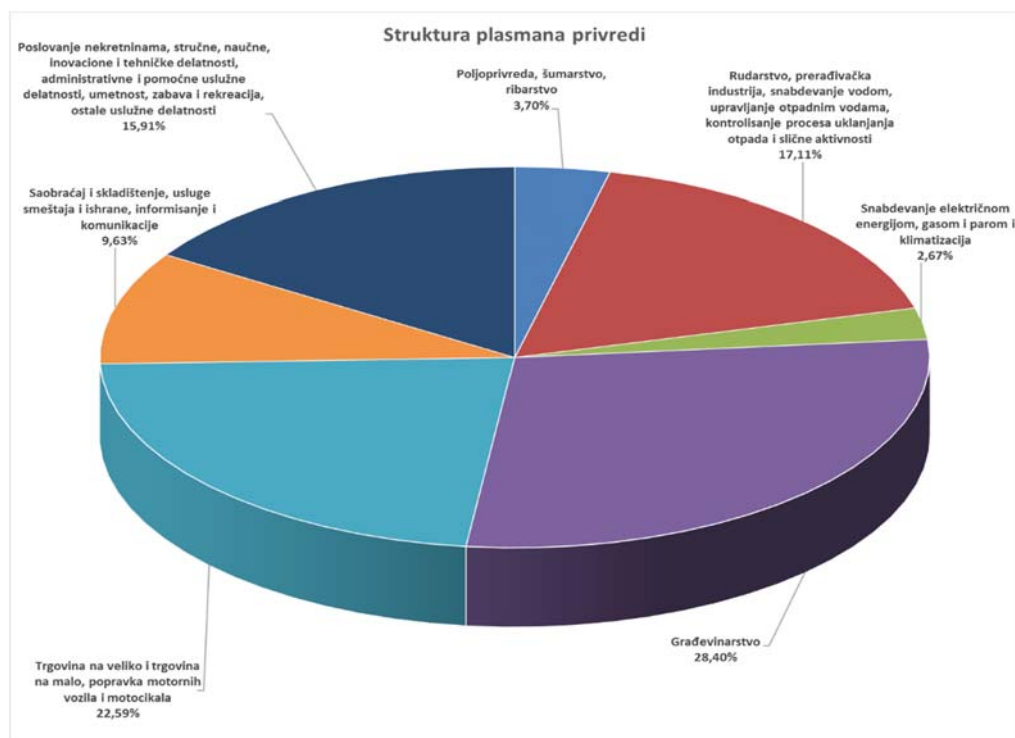
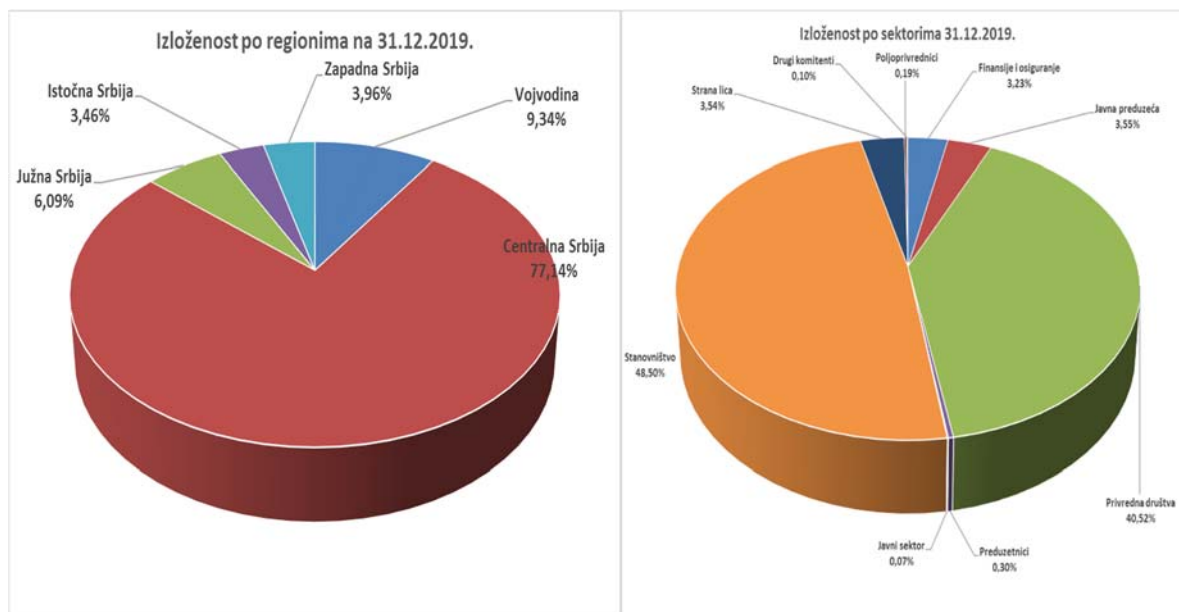
Iznos ukupnih ispravki vrednosti i rezervisanja na kraju 2019. godine je za 21.03% manji u odnosu na kraj 2018. godine, što je rezultat smanjenja po osnovu računovodstvenog otpisa (prenos na vanbilansnu evidenciju) i naplate potraživanja.

IX ADEKVATNOST UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

/i/ Kreditni rizik (Nastavak)

Analiza i pokazatelji rizika koncentracije

Izloženosti Banke po aktivima koja se klasifikuje sa aspekta koncentracije po regionalnoj, sektorskoj i granskoj strukturi na dan 31. decembra 2019. godine, najvećim delom se odnosi na region Centralne Srbije, plasmane fizičkim licima, a u delu plasmana privredi najzastupljeniji su sektori građevinarstva, trgovine na veliko i trgovine na malo, rudarstva i prerađivačke industrije, poslovanja nekretninama i saobraćaja i skladištenja.

IX ADEKVATNOST UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

/i/ Kreditni rizik (Nastavak)

Kolaterali

U okviru procesa upravljanja kreditnim rizikom značajno mesto ima redovno praćenje pribavljenih instrumenata obezbeđenja. Prilikom procene kreditnog rizika u postupku odobravanja prvenstveno se računa na novčane tokove iz redovnih poslovnih aktivnosti klijenta, ali se pribavljaju i kolaterali u cilju ublažavanja izloženosti kreditnom riziku kao alternativnom izvoru naplate, u postupku prinudne naplate koja je u nadležnosti posebnog organizacionog dela Banke.

Praćenje kolaterala se realizuje korišćenjem posebnog softverskog rešenja, u okviru posebnog organizacionog dela, što pored evidencije opštih podataka o kolateralu i vezi sa angažovanjem na koje se odnosi, podrazumeva i praćenje potrebe (dinamike) za redovnim praćenjem vrednosti i procenom kolaterala u zavisnosti od tipa obezbeđenja.

Na kraju 2019. godine, ako se u obzir uzme tržišna vrednost kolaterala koja je alocirana na izloženost do visine izloženosti (svi aktivni kolaterali bez obzira na uslove definisane Odlukom o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki), pokrivenost instrumentima obezbeđenja (hipoteka i depozit) iznosi 29.35%.

Banka će podatke, odnosno informacije navedene u smernicama za objavljivanje podataka i informacija banke koji se odnose na kvalitet aktive i koji nisu obrađeni u napomenama uz finansijske izveštaje, objaviti u rokovima i okviru objavljivanja zahtevanih Odlukom o objavljivanju podataka i informacija banke.

/iii/ Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik od nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital usled nemogućnosti ispunjavanja dospelih obaveza.

Rizik likvidnosti podrazumeva slučaj nastanka određenih događaja sa negativnim efektima na finansijski rezultat i kapital Banke i ispoljava se kao nemogućnost Banke da odgovori dospelim obavezama u trenutku njihovog dospeća usled neusklađene ročne strukture aktive i pasive (izvora sredstava).

Prati se rizik likvidnosti izvora finansiranja koji je rezultat strukture izvora (ročnost i cena), posebno u situacijama visokog učešća nestabilnih depozita, visokog učešća kratkoročnih izvora i/ili visoke koncentracije izvora sredstava, kao i tržišni rizik likvidnosti se ispoljava u situacijama manjka rezervi likvidnih sredstava uz moguće probleme u postupku pribavljanja sredstava po prihvatljivim cenama.

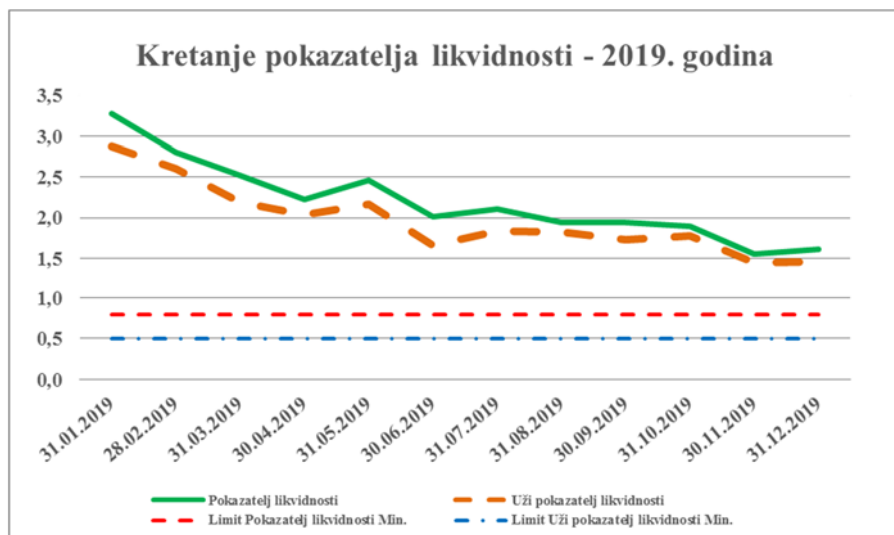
Banka primenjuje osnovna načela upravljanja rizikom likvidnosti sprovodeći sledeće aktivnosti i postupke:

- održavanje nivoa rizika likvidnosti na nivou koji omogućava spremnost da se odgovori dospelim obavezama;
- proces upravljanja se sprovodi na dnevnom nivou, uključujući i slučaj nastanka vanrednih uslova u poslovanju i na tržištu;
- analizu uticaja na izloženost riziku likvidnosti posebno prilikom uvođenja novih proizvoda i aktivnosti, kao i prilikom poveravanja aktivnosti trećem licu;
- održavanje usklađenosti između priliva i odliva sredstava;
- definisanje internih ograničenja / limita;
- utvrđivanje / realizacija planiranih aktivnosti u slučaju nastanka nepredviđenih događaja;
- uspostavljanje sistema nezavisnog praćenja eksternih i internih limita uz određivanje zona indikatora koji ukazuju na moguće probleme po pitanju likvidnosti - indikatori ranog upozorenja;
- sprovođenje stres testova u skladu sa usvojenom metodologijom;
- primena propisanih odredaba u vezi praćenja izloženosti riziku likvidnosti, što podrazumeva obračun i praćenje pokazatelja likvidnosti i pokazatelja pokrića likvidnom aktivom; i
- redovno izveštavanje organa i odbora Banke o izloženosti riziku likvidnosti i rezultatima stres testova.

IX ADEKVATNOST UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

/iii/ Rizik likvidnosti (Nastavak)

U tabelama u nastavku dat je uporedni prikaz visine prosečnih pokazatelja likvidnosti i užeg pokazatelja likvidnosti u toku 2019. godine sa uporednim podatkom za 2018. godinu:

Pokazatelj likvidnosti u periodu	Prosečan	Minimum mesečni	Maksimum mesečni
01.01.2019. - 31.12.2019.	2.16	1.56	3.28
01.01.2018. - 31.12.2018.	2.21	1.57	2.69

Uži pokazatelj likvidnosti u periodu	Prosečan	Minimum mesečni	Maksimum mesečni
01.01.2019. - 31.12.2019.	1.90	1.45	2.87
01.01.2018. - 31.12.2018.	1.86	1.34	2.30

Pokazatelj likvidnosti	Vrednost
31.12.2019.	1.61
31.12.2018.	2.31

Uži pokazatelj likvidnosti	Vrednost
31.12.2019.	1.45
31.12.2018.	1.82

U 2019. godini pokazatelji likvidnosti su se kretali u propisanim regulatornim okvirima.

U pojedinim slučajevima, u toku 2019. godine identifikovani su signali upozorenja, odnosno prekoračenja određenih internih limita, koji se mogu karakterisati kao dovoljno konzervativni (signali su postavljeni na nivou koji ostavlja dovoljno prostora i vremena za preduzimanje predviđenih mera za oporavak pokazatelja, od ulaska pokazatelja u zonu upozoravajućih vrednosti do propisanih graničnih vrednosti).

Interni indikatori likvidnosti, definisani Planom oporavka sa stanjem na dan 31. decembra 2019. godine su u okviru zadovoljavajućih vrednosti.

IX ADEKVATNOST UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

/iii/ Rizik likvidnosti (Nastavak)

U nastavku je dat uporedni pregled pokazatelja pokrića likvidnom aktivom:

Pozicija	31.12.2019.	31.12.2018.	Limit
Pokazatelj pokrića likvidnom aktivom (%)	127.28	276.66	Minimum 100 %

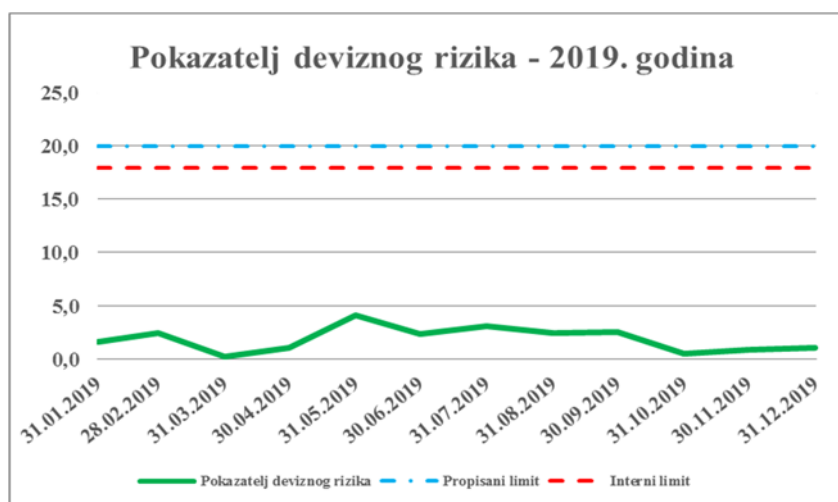
/iii/ Devizni rizik

Devizni rizik podrazumeva izloženost Banke riziku promene kursa stranih valuta u slučaju neuravnotežene devizne pozicije kao i u slučaju neuravnotežene pozicije pojedinačnih valuta.

Upravljanjem deviznim rizikom nastoje se sprečiti negativni efekti promene međuvalutarnih kursa i kursa stranih valuta u odnosu na dinar (negativne kursne razlike) na finansijski rezultat Banke.

Pokazatelj deviznog rizika je odnos između ukupne neto otvorene devizne pozicije Banke i kapitala Banke koji se obračunava u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala Banke.

U 2019. godini pokazatelj deviznog rizika se kretao u okviru propisanih (maksimum 20% kapitala Banke) i internih limita.

Pokazatelj deviznog rizika	2019.
31. decembar 2019.	1.10%
Prosek mesečni za 2019.	1.89%
Maksimum mesečni za 2019.	4.16%
Minimum mesečni za 2019.	0.27%

IX ADEKVATNOST UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

/iii/ Devizni rizik (Nastavak)

U 000 RSD

Datum	Otvorena pozicija								Ukupna Otvorena pozicija		Ukupna otvorena pozicija	Pokazatelj deviznog rizika
	EUR		USD		CHF		Ostale valute					
	Duga	Kratka	Duga	Kratka	Duga	Kratka	Duga	Kratka	Duga	Kratka		
31.12.2019.	-	112.174	-	93	3.773	-	16.824	157	20.597	112.424	112.424	1.10%

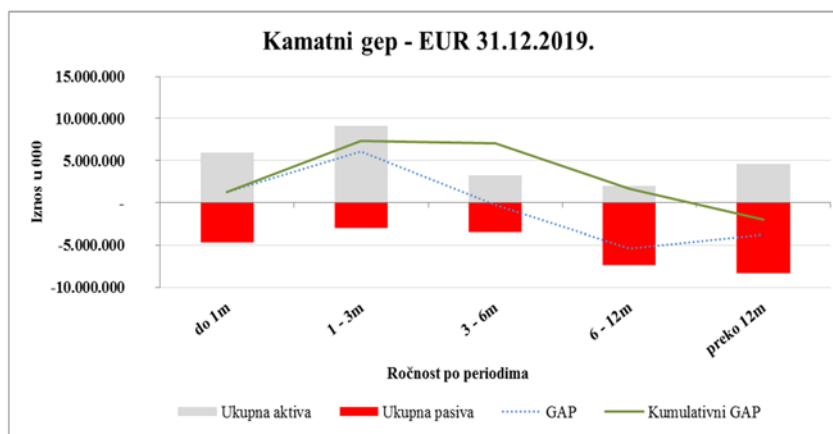
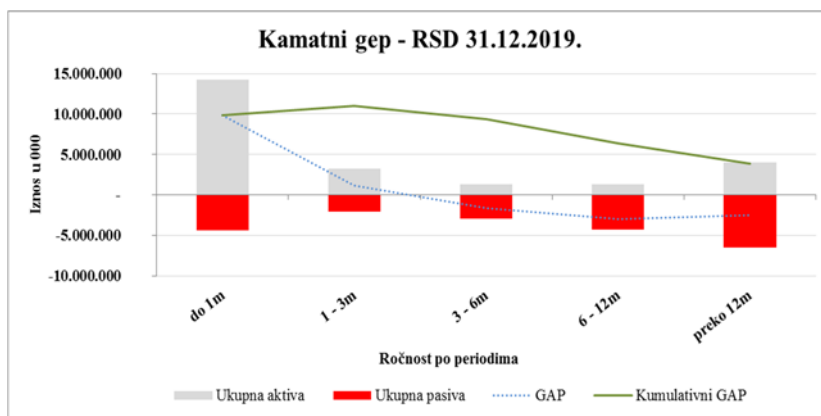
/iv/ Kamatni rizik

Banka meri uticaj kamatnog rizika analizom usklađenosti aktive i pasive osetljive na promenu kamatnih stopa.

Upravljanje kamatnim rizikom podrazumeva identifikaciju i merenje izloženosti kamatnom riziku koji se javlja u oblicima: Rizik vremenske neusklađenosti dospeća i ponovnog određivanja cena (repricing risk), Rizik krive prinosa (yield curve risk), Bazni rizik (basis risk) i Rizik opcija (optionaliti risk).

Za potrebe merenja kamatnog rizika Banka primenjuje metod modifikovanih trajanja i analizu uticaja standarizovanog Bazel II kamatnog šoka na ekonomsku vrednost i finansijski rezultat Banke.

Prati se i odnos kamatno osetljivih pozicija aktive i pasive raspoređenih u vremenske korpe, po značajnim valutama.

IX ADEKVATNOST UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

/iv/ Kamatni rizik (Nastavak)

U cilju merenja izloženosti kamatnom riziku primenjuju se pretpostavke za pretvaranje pozicija bankarske knjige u novčane tokove, uključujući i merenja izloženosti kamatnom riziku u vanrednim uslovima (stres test uticaja promene kamatnih stopa na neto kamatu i na ekonomsku vrednost Banke).

Po podacima za decembar 2019. godine, rezultati uticaja promene kamatnih stopa dati su u tabelama u nastavku.

Promena prihoda i rashoda u slučaju kamatnog šoka	+200 bp	-200 bp	+100 bp	-100 bp
% promene u odnosu na neto kamatni prihod Banke	0.31	(0.31)	0.15	(0.15)
U 000 RSD na godišnjem nivou	7,850	(7,850)	3,925	(3,925)

Promena ekonomske vrednosti u slučaju kamatnog šoka	+200 bp	-200 bp	+100 bp	-100 bp
% promene u odnosu na kapital Banke	3.87	(3.87)	1.94	(1.94)
U 000 RSD	394,940	(394,940)	197,470	(197,470)

/v/ Operativni rizik

Cilj upravljanja operativnim rizikom je stvaranje preduslova za smanjenje mogućnosti nastanka događaja izvora operativnog rizika i izbegavanje ili smanjenje negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke.

Banka identifikuje, procenjuje i prati događaje i izvore zbog kojih mogu nastati gubici u vezi sa operativnim rizikom, uzimajući u obzir sve značajne unutrašnje i spoljne faktore, uzimajući u obzir mogućnost, odnosno učestalost nastanka događaja ili izvora, kao i njegov potencijalni uticaj na Banku, s posebnim osvrtom na događaje za koje je malo verovatno da će nastati, ali mogu izazvati velike materijalne gubitke.

U cilju smanjenja nivoa izloženosti operativnom riziku koriste se sledeće mere i postupci, s tim da lista nije konačna:

- jasna, dokumentovana politika u vezi sa preuzimanjem rizika, procedure kojima se utvrđuju postupci i odgovornosti, kao i provera usklađenosti prakse sa formalnim procedurama;
- integrisan sistem unutrašnjih kontrola uključujući funkciju unutrašnje revizije;
- aktivnosti u cilju podizanja nivoa svesti o značaju operativnog rizika uz primerenu i ohrabrujuću politiku nagrađivanja;
- testiranje novouvedenih sistema ili njihovih novih verzija;
- obezbeđenje uslova za stalno usavršavanje i osposobljavanje zaposlenih;
- pravila o zaštiti poverljivih materijala i internih informacija;
- ograničen pristup bazama podataka i sistemima;
- fizičko obezbeđenje objekata;
- pravilnik o ponašanju zaposlenih, ovlašćenja, prava potpisivanja uz pravilnu distribuciju i razdvajanje dužnosti (sprečavanje sukoba interesa);
- definisanje planova za oporavak aktivnosti u slučaju nastanka nepredvidivih događaja – katastrofa, što podrazumeva i obezbeđenje odgovarajuće opremljene rezervne lokacije; i
- uređenje postupaka za poveravanje aktivnosti trećem licu i uvođenje novog proizvoda i dr.

U procesu upravljanja operativnim rizikom Banka sprovodi mere koje se temelje na prikupljanju podataka o gubicima nastalim kao posledica operativnog rizika, po kategorijama utvrđenim prema izvorima gubitaka, a na bazi usvojenih internih akata.

Obzirom na svest da se ne mogu eliminisati / izbeći svi izvori operativnih rizika, kroz proces praćenja i analize uspostavlja se osnov za identifikaciju propusta u procesima, proizvodima i procedurama, a njihovim unapređenjem se znatno može smanjiti učestalost odnosno verovatnoća nastanka događaja i negativan uticaj na poslovanje i profitabilnost Banke.

IX ADEKVATNOST UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

/vi/ Operativni rizik (Nastavak)

Upravljanje operativnim rizikom u određenim situacijama podrazumeva i prenos rizika na drugu ugovornu stranu, kao što je slučaj osiguranja imovine, životno osiguranje i dr.

Na osnovu zahteva izmenjenih propisa, u 2019. godini, usklađen je proces upravljanja operativnim rizikom u delu izveštavanja Narodne banke Srbije, posebno u delu događaja koji imaju karakter krivičnog dela ili su posledica prirodnih katastrofa i sličnih situacija.

Obračun kapitalnog zahteva za operativni rizik vrši se primenom pristupa osnovnog indikatora, što podrazumeva obračun indikatora izloženosti u skladu sa propisanom metodologijom.

O izloženosti Banke operativnim rizicima posebno se vodi računa u slučaju poveravanja određenih aktivnosti trećim licima, kao i prilikom uvođenja novih proizvoda, aktivnosti, linija poslovanja ili sistema, a izloženost ovim rizicima se umanjuje jasno definisanim procesima za uvođenje novog proizvoda i za poveravanje usluga trećem licu što podrazumeva obaveznu analizu i procenu izloženosti riziku.

Merenje izloženosti operativnom riziku vrši se praćenjem indikatora rizika, kao i metodom samoprocenjivanja koje se sprovedi najmanje jednom godišnje.

U toku 2019. godine zabeležen je značajan rast prijavljenih događaja izvora operativnog rizika, kao posledica stanja na finansijskom tržištu, a koji se u značajnoj meri odnosi na ambijent u kojem je evidentan trend rasta pokretanja postupaka protiv finansijskih institucija, u vezi sa ugovorenim odredbama po osnovu ugovaranja valutne klauzule, naplate naknade za odobrenje kredita i sl.

/vii/ Rizik zemlje

Rizik zemlje podrazumeva mogućnost ostvarivanja gubitka zbog sprečenosti Banke da naplati potraživanja usled ograničenja utvrđenih aktima državnih i drugih organa države porekla dužnika, kao i opštih i sistemskih prilika u toj državi (političko-ekonomski rizik), kao i mogućnost ostvarenja gubitka zbog sprečenosti Banke da naplati potraživanja iskazana u valuti koja nije zvanična valuta države porekla dužnika, i to usled ograničenja plaćanja obaveza prema poveriocima iz drugih država u određenoj valuti koja su utvrđena aktima državnih i drugih dužnika države porekla (rizik transfera).

Internim aktima Banke je definisan proces upravljanja rizikom zemlje koji obuhvata pitanja u vezi internih limita, praćenja izloženosti riziku zemlje, kontrolom poštovanja limita, izveštavanja, utvrđivanju odgovarajućeg nivoa ispravki vrednosti i rezervisanja.

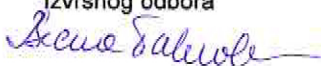
Na dan 31. decembra 2019. godine izloženost riziku zemlje je u okviru usvojenih limita izloženosti.

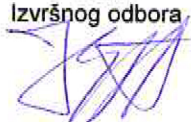
/viii/ Pokazatelj leveridža

U skladu sa propisima Banka prati i izveštava Narodnu banku Srbije o odnosu osnovnog kapitala i iznosa izloženosti banke – pokazatelj leveridža, koji se izračunava kao količnik osnovnog kapitala (zbir osnovnog akcijskog kapitala i dodatnog osnovnog kapitala) i iznosa izloženosti Banke i iskazuje se u procentima.

Na dan 31. decembra 2019. godine vrednost pokazatelja leveridža za Banku je 14.01%.

Kragujevac, 21. april 2020. godine

Vesna Pavlović
Predsednik
Izvršnog odbora

Jovo Sudić
Član
Izvršnog odbora

Snežana Grbović
Direktor
Sektora Finansija

BDO d.o.o. Beograd

Knez Mihailova 10
11000 Belgrade
Republic of Serbia
Tel: +381 11 3281 399
Fax: +381 11 32 81 808

www.bdo.co.rs

BDO d.o.o. Beograd, privredno društvo osnovano u Republici Srbiji, je članica BDO International Limited, kompanije sa ograničenom odgovornošću sa sedištem u Velikoj Britaniji, i deo je međunarodne BDO mreže firmi članica.
BDO je brend ime za BDO mrežu i za svaku BDO firmu članicu.

BDO d.o.o. Beograd, a limited liability company incorporated in the Republic of Serbia, is a member of BDO International Limited, a UK company limited by guarantee, and forms part of the international BDO network of independent member firms. BDO is the brand name for the BDO network and for each of the BDO member firms.

